

ALTIA

VUOSI-
KERTOMUS
2019

7

**TOIMITUSJOHTAJAN
KATSAUS**

Toimitusjohtaja
Pekka Tennilä
kommentoi Altian
vuotta 2019

54

VASTUULLISUUS

Altian yritysvastuu
2019

118

TILINPÄÄTÖS 2019

Altian
konsernitilinpäätös

Altia lyhyesti

ALTIA ON JOHTAVA POHJOISMAINEN ALKOHOLIJUOMA-YHTIÖ, joka toimii Pohjoismaissa ja Baltian maissa viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoilla. Valmistamme, maahantuomme, markkinoimme, myymme ja jakelemme sekä omia että päämiestemme tuotteita. Viemme alkoholijuomia noin 30 maahan Euroopassa, Aasiassa ja Pohjois-Amerikassa. Haluamme edistää modernin, vastuullisen pohjoismaisen juomakulttuurin kehitystä.

Tuotevalikoimamme pitää sisällään Pohjoismaiden tunnetuimpia ja pidetyimpiä viinien ja väkevien alkoholijuomien brändejä. Lippulaivabrändejämme ovat **Koskenkorva**, **O.P. Anderson** ja **Larsen**. Muita ikonisia pohjoismaisia brändejä ovat muun muassa **Chill Out**, **Blossa**, **Xanté**, **Jaloviina**, **Leijona**, **Explorer** ja **Grönstedts**.

Laaja valikoima johtavia kansainvälisiä päämiestuotteita täydentää omien vahvojen brändiemme valikoimaa.

Lisäksi tarjoamme tuotanto-, pakkaus- ja logistiikkapalveluja asiakkaillemme sekä myymme tuotannon sivuvirroista syntyviä tuotteita kuten tärkkelystä, rehuraaka-ainetta ja teknisiä etanoleja teollisuusasiakkaille.

Vastuullisuus on erittäin keskeinen asia liiketoiminnassamme. Olemme ylpeitä siitä, että tuotteemme ovat paras valinta ympäristön ja ilmaston kannalta ja että niitä markkinoidaan ja kulutetaan vastuullisesti. Koskenkorvan tislaamomme toiminta perustuu bio- ja kiertotaloudelle: raaka-aineena käytettävä suomalainen ohra hyödynnetään sataprosenttisesti. Tavoittemme on hiilineutraali tuotanto vuoteen 2025 mennessä.

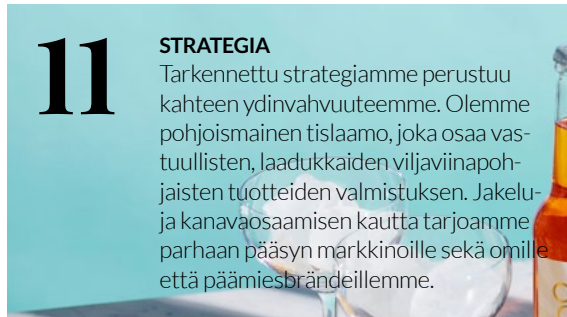
Altian osake on listattu Nasdaq Helsingissä.

7

TOIMITUS- JOHTAJAN KATSAUS

Toimitusjohtaja
Pekka Tennilä
kommentoi Altian
vuotta 2019.

11

STRATEGIA

Tarkennettu strategiamme perustuu kahteen ydinvahvuuteemme. Olemme pohjoismainen tislamo, joka osaa vastuullisten, laadukkaiden viljaviinapohjaisten tuotteiden valmistuksen. Jakelua kanavaosaamisen kautta tarjoamme parhaan pääsyn markkinoille sekä omille että päämiesbrändeillemme.

20

TRENDIT JA INNOVAATIOT

Innovaatiot ja kuluttajakeskeisyys luovat uusia kasvumahdollisuuksia. Vahva tuotekehitys on yksi Altian brändien ja innovaatioiden keskeisimpiä menestystekijöitä.

55

VASTUULLISUUDEN TIEKARTTA 2030

Julkaisimme joulukuussa 2019 vuoteen 2030 ulottuvan vastuullisuustiekartan, joka sisältää kunnianhimoiset pitkän aikavälin tavoitteet vastuullisuustyöllemme. Tiekartta perustuu YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin. Pääavoitteemme on hiilineutraali tuotanto vuoteen 2025 mennessä.

NÄIN LUET VUOSIKERTOMUSTA

Altian vuosikertomus 2019 sisältää liiketoimintakatsauksen, hallituksen toimintakertomuksen, vastuullisuusosion, hallinnoinnin selvitykset sekä tilinpäätöksen. Voit selailla vuosikertomuksen sisältöjä selaamalla sivuja alaspäin tai klikkaamalla ylänavigaation ja sisällysluettelon linkkejä.

Klikkaamalla valikko-ikonia pääset takaisin tälle sivulle

Sisällysluettelo

LIIKETOIMINTAKATSAUS	2	Altian yritys vastuuhjelma 2019	90
Altia lyhyesti	2	Tavoitteet ja eteneminen	92
Taloudelliset avainluvut	4	Raportoinnin viitekehys	96
Vastuullisuuden avainluvut	6	GRI-sisältöindeksi	97
Toimitusjohtajan katsaus	7		
Altian vuosi 2019	9	HALLINNOINTI	104
Strategia	11	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	105
Arvonluonti	13	Palkka- ja palkkioselvitys	111
Kiertotalous	14	Hallitus & johtoryhmä	114
Segmentit	15		
Toimintaympäristö	18	TILINPÄÄTÖS*	118
Trendit ja innovaatiot	20	Konsernitilinpäätös	120
Brändimme	22	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	124
Altia sijoituskohteena	24	1. Liiketulos	126
ESG-tunnusluvut	26	2. Liiketoimintaan liittyvät operatiiviset varat ja velat	131
		3. Rahoituserät ja pääomarakenne	142
HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	27	4. Rahoitus- ja pääomariskit	154
Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista	44	5. Konsolidointi	161
Konsernin tunnusluvut	49	6. Muut liitetiedot	165
		Emoyhtiön (Altia Oyj) tilinpäätös	174
VASTUULLISUUS	54	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	178
Vastuullisuuden tiekartta 2030	55	Hallituksen voitonjakoesitys	187
Vastuullisuuden johtaminen	57	Tilinpäätösmerkintä	187
Sidosryhmävuorovaikutus	58	Tilintarkastuskertomus	188
Olenaisuusanalyysi	61		
Vastuullisuustiekarttamme 2030	63	Yhteystiedot	Takakansi
Tislamo	64		
Yhteiskunta	72		
Juomat	78		
Ihmiset	83		

*Konsernitilinpäätöksen yksityiskohtaisempi sisällysluettelo löytyy [sivulta 119](#).

Taloudelliset avainluvut 2019

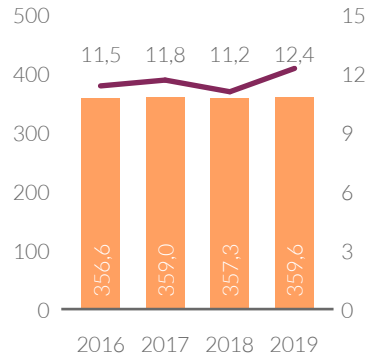
	2019	2018	2017
Liikevaihto, milj. euroa	359,6	357,3	359,0
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	44,8	40,0	42,4
% liikevaihdosta	12,4	11,2	11,8
Käyttökate, milj. euroa	43,1	34,0	40,3
Vertailukelpoinen liiketulos, milj. euroa	26,8	25,6	28,2
% liikevaihdosta	7,5	7,2	7,8
Liiketulos, milj. euroa	25,1	19,7	26,1
Kauden tulos, milj. euroa	18,4	15,1	18,3
Osakekohtainen tulos, euroa	0,51	0,42	0,51
Nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate	0,6	1,2	1,1
Omavaraisuusaste, %	37,8	38,4	34,3
Nettovelkaantumisaste, %	19,1	31,6	34,9
Henkilöstö keskimäärin	682	718	762

Altia on 1.1.2019 alkaen soveltanut IFRS 16 -standardia. Käyttöönottossa on sovellettu yksinkertaistettua menettelyä, jonka mukaan vertailutietoja ei oikaista. Lisätietoja löytyy [sivulta 32](#).

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäytykset IFRS-tilinpäätöslukuihin esitetään [sivulla 51](#).

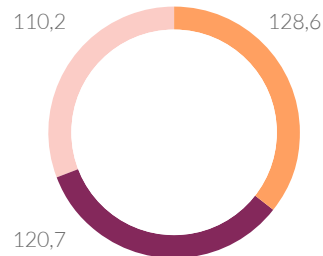
Liikevaihto ja vertailukelpoinen käyttökatemarginaali

- Liikevaihto, milj. EUR
- Vertailukelpoinen käyttökatemarginaali, %

Liikevaihto segmenteittäin

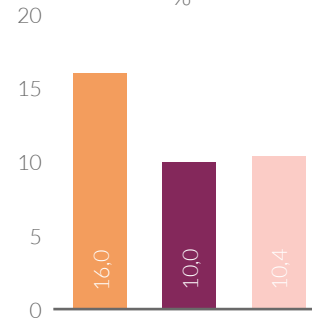
milj. EUR

- Finland & Exports
- Scandinavia
- Altia Industrial

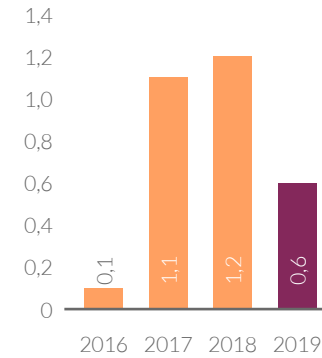
Vertailukelpoinen käyttökatemarginaali segmenteittäin

%

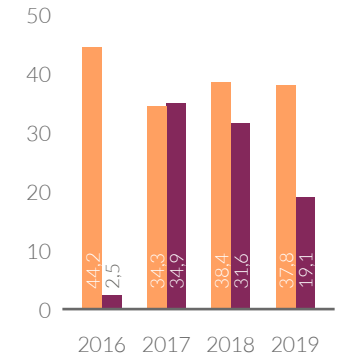
- Finland & Exports
- Scandinavia
- Altia Industrial

Nettovelka / vertailukelpoinen käyttökate

Omavaraisuusaste ja nettovelkaantumisaste

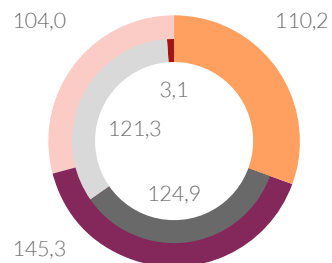
%

- Omavaraisuusaste
- Nettovelkaantumisaste

Liikevaihto tuoteryhmittäin

milj. EUR

- Teolliset tuotteet ja palvelut
- Altian brändit
- Päämiesbrändit
- Viinit
- Väkevät alkoholijuomat
- Muut juomat

Taloudelliset tavoitteet ja osinkopolitiikka

Altia on asettanut seuraavat pitkän aikavälin tavoitteet:

2%

Vuotuinen liikevaihto kasvaa 2 prosenttia ajan mittaan (CAGR)

15%

Vertailukelpoinen käyttökateprosentti kasvaa 15 prosenttiin pitkällä aikavälillä

< 2,5x

Yhtiön tavoitteena on pitää raportoitu nettovelka suhteessa vertailukelpoiseen käyttökatteeseen pitkällä aikavälillä alle 2,5-kertaisena

≥ 60%

Altia pyrkii noudattamaan aktiivista osingonjakopolitiikkaa, ja se osa tilikauden tuloksesta, jota ei arvioida tarvittavan yhtiön kasvuun ja kehittämiseen, jaetaan osakkeenomistajille. Yhtiön osingonjakopolitiikan mukaan osingonmaksusuhde on 60 prosenttia tai enemmän tilikauden tuloksesta.

Vastuullisuuden avainluvut 2019

	2019	2018	2017
Valmistettuja tai maahantuotuja juomia (milj. litraa)	97,0	95,1	93,8
Altian valmistamien tuotteiden keskimääräinen alkoholipitoisuus (til-%)	31,3	31,3	31,7
Viljan käyttö (milj. kg)	211,5	211,7	206,0
Vähennys Koskenkorvan tehdasalueen CO ₂ -päästöissä vuoteen 2014 verrattuna	58%	54%	56%
Keskimääräinen jätteiden kierrätys- ja hyötykäyttöaste	99,5%	99,7%	99,5%
Veden käyttö (1 000 m ³)	502,6	660,3	663,4
Sairauspoissaoloprosentti	3,7	3,4	3,3
Tapaturmataajuus	9	12	11

58 %

Vähennys CO₂-päästöissä

211,5
miljoonaa kg

Viljan käyttö

31,3 til-%

Altian valmistamien tuotteiden keskimääräinen alkoholipitoisuus

Toimitusjohtajan katsaus

Olen vuotta 2019 tarkastellessani tyytyväinen siihen, että liikevaihtomme ja kannattavuutemme paranivat. Scandinavia-segmentissä liikevaihto ja kannattavuus paranivat erityisesti Ruotsissa, missä parannusta tuki jälleen yksi menestyksekkäs Blossa-kausi. Saimme päätökseen vastuullisuustiekartan valmistelutyön ja asetimme itsellemme kunnianhimoiset pitkän aikavälin vastuullisuustavoitteet.

Vuonna 2019 liikevaihtomme kasvoi 0,6 prosenttia ja oli 359,6 (357,3) miljoonaa euroa. Kiinteillä valuuttakursseilla liikevaihto kasvoi 1,5 prosenttia. Väkevien alkoholijuomien ja viinien liikevaihto yhteensä oli edellisvuoden tasolla, ja kiinteillä valuuttakursseilla oli nähtävissä hienoista kasvua. Altian väkevien alkoholijuomien myynnin arvo kasvoi kaikilla kolmilla monopolimarkkinoilla: Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Viinien kasvua ajoi Ruotsin hyvä tulos. Altia Industrial -segmentin liikevaihdon kasvua vauhdittivat korkeammat hinnat ja volyymien kehittyminen teollisissa tuotteissa.

Koskenkorva ja O.P. Anderson kehittyivät vahvasti

Pohjoismaisista avainbrändeistä kehittyivät hyvin erityisesti viljaviinasta valmistetut väkevät juomabrändit, kuten Koskenkorva Vodka ja O.P. Anderson Aquavit, mihin olen erittäin tyytyväinen. Koskenkorva Vodkan hyvän kehityksen taustalla ovat vienti ja onnistuneet innovaatiot, kuten Koskenkorva Ginger. O.P. Anderson

Aquavitin myynti kehittyi hyvin Ruotsissa, jossa sitä tukivat innovaatiot, kuten uusi mieto ready-to-drink-juomasekoitus. Lisäksi vahvistimme portfoliotamme kasvavissa väkevien alkoholijuomien kategorioissa, kuten gineissä, rommeissa ja likööreissä.

Tärkeään joulusesonkiin tarjosimme vahvan valikoiman sekä perinteisiä glögejä että uutuuksia. Blossan sesonki oli poikkeuksellisen hyvä. Menestyksen taustalla olivat Blossa Sparkling & Spices Ruotsissa sekä uudet miedot ja alkoholittomat glögit.

Muita vuonna 2019 lanseerattuja innovaatioita ovat Explorer Shaken Shot -neljän minipullon (15 %) pakkaus ja Rum Ö, joka on ensimmäinen Suomessa tislattu ja tuotettu rommi. Laajensimme myös juomasekoitussarjojamme uusilla lanseerauksilla, kuten Chill Out Aperitivolla.

Teolliset tuotteet menestyivät hyvin

Altia Industrial -segmentillä oli positiivinen vaikutus konsernin liikevaihtoon. Tähän vaikuttivat pääasiassa teknisen etanolin ja rehuraaka-ainesten suuremmat volyymit sekä ohran korkeasta

”
Vuoden lopussa julkaisimme vuoteen 2030 ulottuvan vastuullisuustiekartan.

PEKKA TENNILÄ

”

Koskenkorva Vodkan hyvän kehityksen taustalla ovat vienti ja onnistuneet innovaatiot

hinnasta johtuvat hinnankorotukset. Koskenkorvan tehdas toimi täydellä kapasiteetilla koko vuoden ja käytti noin 212 miljoonaa kiloa viljaa.

Olemme onnistuneesti vahvistaneet asemaamme paperi- ja kartonkiteollisuuden tärkkelyksen toimittajana, jossa fossiilipohjaisia sidosaineita korvataan yhä enemmän tärkkelyksellä. Saimme etanolille uusia vientiasiakkaita lääketieteellisyydestä ja alkoholijuomateollisuudesta.

Uusia kumppaneita ja yhteistyösopimuksia

Toukokuussa siirsimme Tanskan kotimarkkinoiden liiketoiminnan Conaxess Trade Beveragesille, joka sai yksinoikeuden Altian brändien jakeluun Tanskassa. Käynnistimme myös yhteistyön Underbergin kanssa Ruotsissa, Suomessa ja Norjassa, mikä entisestään vahvistaa asemaamme katkeromarkkinoilla.

Aloitimme lokakuussa yhteistyön innovatiivisesta glögikuohuviini Glöetistä tunnetun suomalaisen start-upin Von Elk Companyn kanssa. Investoimme Von Elk Companyyn ja meistä tuli yhtiön vähemmistöosakas. Meistä tuli myös Von Elkin brändien yksinoikeudellinen edustaja Pohjoismaissa ja Baltian maissa. Glögikuohuviini on mielenkiintoinen uusi kategoria, ja Glöetin ja Blossa Sparkling & Spices -tuotteen myötä meillä on hyvät mahdollisuudet kehittää tätä kategoriaa.

Vuoden 2019 aikana syvensimme myös yhteistyötämme ruotsalaisen premium-craft-ginejä valmistavan Hernö Gin -tislauksen kanssa. Yhteistyön tuloksena lanseerasimme syyskuussa

uutuustuotteen O.P. Anderson Hernö Juniper Cask Finish.

Tavoitteena hiilineutraali tuotanto vuoteen 2025 mennessä

Vastuullisuus on pitkään ollut Altialle strateginen prioriteetti ja keskeinen menestystekijä. Vuoden lopussa julkaisimme Altian vuoteen 2030 ulottuvan vastuullisuustiekartan. Vastuullisuustiekartta rakentuu kiertotalouden ja hiilineutraalin tuotannon ympärille. Päättävöittemme on hiilineutraali tuotanto vuoteen 2025 mennessä, ilman kompensatioita. Siirrymme kohti hiilineutraalia tuotantoa kehittämällä omia tuotantolaitoksiamme, erityisesti Koskenkorvan tislauksen biovoimalaitosta, ja siirtymällä uusiutuviin energialähteisiin.

Koskenkorvan tislauksen kiertotalous sai tunnustusta toukokuussa, kun meidät valittiin mukaan Sitran kokoamalle Kiertotalouden kiinnostavimmat -listalle. Vastuullisuus on myös brändiemme, kuten Koskenkorva Vodkan, ytimessä, ja se ohjaa innovaatiotyötämme ja pakkaussuunnitteluaamme. Tavoitteenamme on, että vuoteen 2025 mennessä kaikki pakkauksemme ovat sataprosenttisesti kierrätettäviä.

Aloitimme tuotteidemme hiilijalanjälkilaskennat vuonna 2019, aloittaen Koskenkorva Vodkasta. Tulokset osoittivat, että pakkauksella ja ohran viljelyllä on suurin vaikutus Koskenkorva Vodkan hiilijalanjälkeen. Aiomme laajentaa hiilijalanjäljen laskentaa myös muihin tuotteisiin ja aloitamme O.P. Anderson Aquavitista vuonna 2020.

Tarkennettu strategia tukee kasvua

Vuotuisessa strategiaprosessissamme tarkastelimme pitkän aikavälin strategisia painopiste-alueitamme ja kasvutavoitteitamme. Strategiassa tehdyt valinnat tukevat Altian kannattavaa kasvua kohti taloudellisia tavoitteitamme ja vahvistavat Altian asemaa yhtenä vastuullisimmista väkevien juomien valmistajista sekä johtavana pohjoismaisena juomatalona.

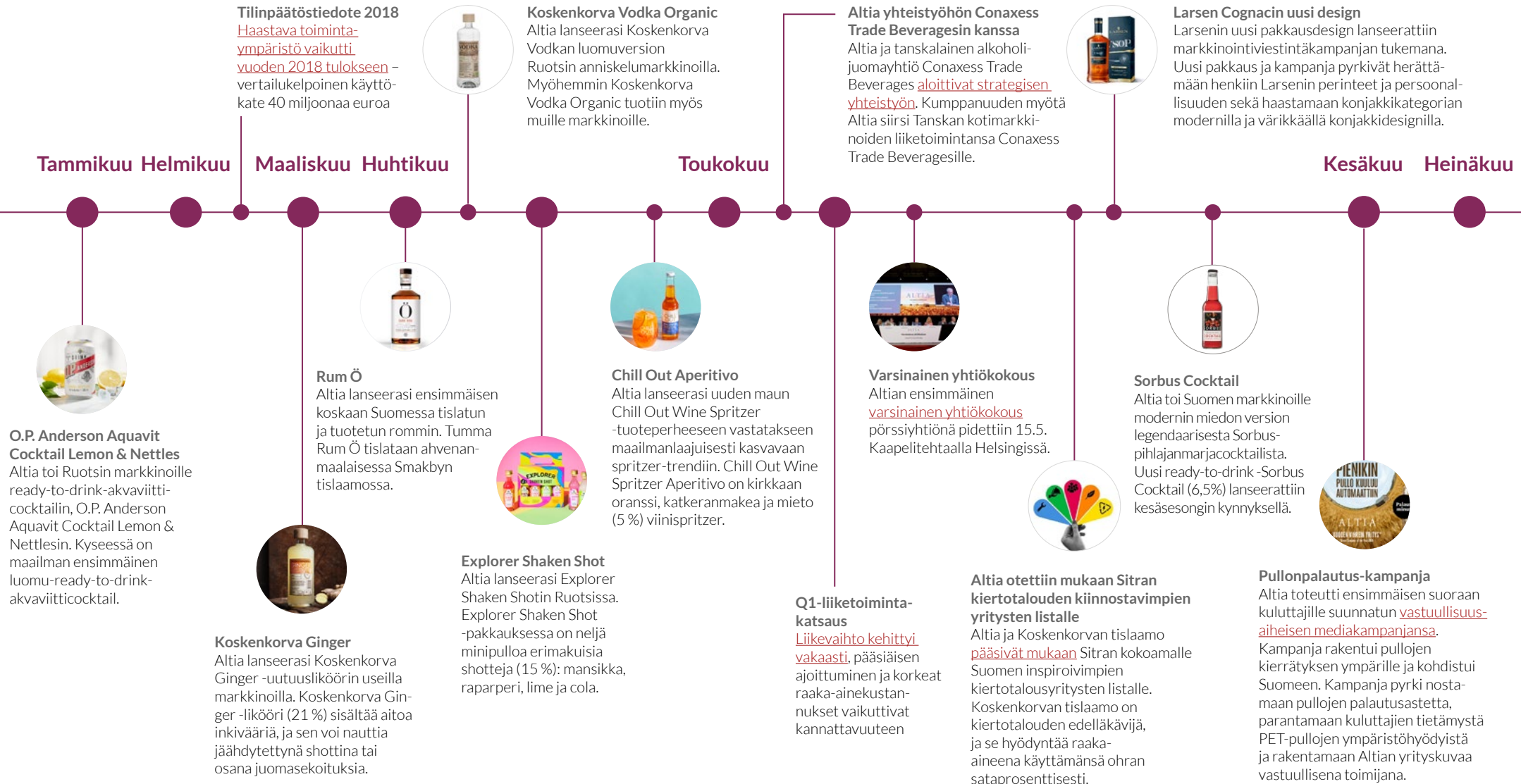
Vuodelle 2020 arvioimme vertailukelpoisen käyttökateen olevan samalla tai korkeammalla tasolla kuin vuonna 2019 (2019: 44,8 miljoonaa euroa). Suomen markkinavolyymien laskun jatkuminen luo painetta kannattavuuden kasvuun. Epävarmuudet globaalissa matkustamisessa vaikuttavat rajakauppaan ja matkustajamyyntiin alueellisesti ja Aasiassa. Ohjeistuksessa ohran hintatason oletetaan olevan normaalilla tasolla vuoden 2020 sadon jälkeen. Vuosien välillä tapahtuvan volyymin jaksottamisen odotetaan vaikuttavan teollisiin palveluihin.

Taloudellinen tilanteemme on vakaa, ja hallitus esittää, että tilikaudelta 2019 maksetaan osinkoa 0,42 euroa osakkeelta.

Haluan kiittää osakkeenomistajiamme, asiakkaittamme ja kumppaneitamme luottamuksesta ja kaikkia työntekijöitämme kovasta työstä ja sitoutumisesta vuonna 2019.

Pekka Tennilä
Toimitusjohtaja

Altian vuosi 2019

Elokuu

Syyskuu

Lokakuu

Marraskuu

Joulukuu

Puolivuosikatsaus
[Liikevaihto kasvoi](#),
toimenpiteet
kannattavuuden
parantamiseksi
etenevät

Blossa 19
Blossa on tuonut markkinoille uuden maun jokaisen talvikauden kynnyksellä vuodesta 2003 alkaen. Kullekin vuosikerralle on suunniteltu uusi ja ainutlaatuinen pullo. [Vuonna 2019 Blossa](#) suuntasi Havaijille maulla, joka sisälsi passionhedelmää ja hibiskuksen kukkaa.

Altia ryhtyi yhteistyöhön Glöetin kanssa
Altia ja palkitusta glögikuohuviinistä [Glöetistä](#) tunnettu Von Elk Company aloittivat Pohjoismaiden ja Baltian laajuisen yhteistyön. Altia tuli Von Elkin portfolion yksinoikeudellinen edustaja Pohjoismaissa ja Baltian maissa sekä matkustajamyynnissä. Yhteistyö kattaa myynnin, markkinoinnin, jakelun ja tuotekehityksen. Osana yhteistyötä Altia myös investoi Von Elk Companyyn ja siitä tuli yhtiön vähemmistö-osakas.

Blossa Sparkling & Spices
Altia lanseerasi Ruotsissa Blossa-perheeseen uutuustuotteen. Blossa Sparkling & Spices on kuohuva juoma, jossa glögimausteet yhdistyvät kuohuviinin kanssa.

Q3-liiketoimintakatsaus
[Vakaa liikevaihdon kasvu väkevässä juomissa päämarkkinoilla](#),
kannattavuus parani Q3:lla

O.P. Anderson Hernö Juniper Cask Finish
Altia ja ruotsalainen premium-craft-ginejä valmistava Hernö Gin -tislamo syvensivät yhteistyötään tuomalla markkinoille ensimmäisen yhteistyönsä tuloksena syntyneen tuotteen. Limited edition -tuote O.P. Anderson Hernö Juniper Cask Finish on klassinen O.P. Anderson Original -akvaviitti, jota on kypsytetty ylimääräiset kaksi kuukautta katajatynnyreissä, jotka ovat aiemmin sisältäneet Hernö Juniper Cask Giniä.

Koskenkorva menestyi Liquer Masters -kilpailussa
Koskenkorva-liköörit voittivat useita palkintoja The Spirits Business -lehden vuosittain järjestämässä Liquer Masters -kilpailussa. Koskenkorva Ginger voitti palkinnoista merkittävimmän, Master-mitalin, suurimmassa eli hedelmälikööri-kategoriassa. Myös Koskenkorva Salmiakki ja Koskenkorva Minttu voittivat kultamitalit omista kategorioissaan.

O.P. Anderson voitti kultaa Speciality Masters 2019 -kilpailussa
O.P. Anderson Aquavit palkittiin kultamitalilla The Spirits Business -lehden järjestämässä Speciality Masters 2019 -kilpailussa. Lisäksi O.P. Anderson Aquavit Cocktail Lemon & Nettles palkittiin hopeamitalilla.

Larsen menestyi vuoden 2019 IWSC-kilpailussa
Sekä Larsen VSOP että Larsen Extra Or palkittiin pronssimitalilla International Wine and Spirit Competition 2019 -kilpailussa.

Altia selvitti Koskenkorva Vodkan hiilijalanjäljen
Suurin osa Koskenkorva Vodkan elinkaaren aikaisista hiilidioksidipäästöistä on peräisin tuotteen pakkauksesta ja vodkan raaka-aineena käytettävän ohran viljelystä. Lasipulloon pakatun [Koskenkorva Vodkan hiilijalanjälki](#) on 2,19 kg CO₂e/l, kun PET-muovipulloon pakatun Koskenkorva Vodkan hiilijalanjälki on 1,60 kg CO₂e/l.

ARKET ja Blossa lanseerasivat yhdessä kehittämänsä Special Edition -glögin
Kaksi ruotsalaista brändiä, jotka symboloivat pohjoismaista designia, laatua ja vastuullisuutta, toivat yhdessä joulumarkkinoille uuden tuotteen. [ARKET + BLOSSA](#) Glögg oli alkoholiton luomutuote. Special Edition -tuotteen etiketin suunnitteli ruotsalaisten rakastama kuvittaja Ilon Wikland. Yhtiöiden yhdessä kehittämä Special Edition -glögi oli myynnissä ARKET-myymlöissä seitsemässä eri maassa.

Vastuullisuustiekartta 2030 julkaistiin
Altia julkaisi [vuoteen 2030 ulottuvan](#) vastuullisuustiekartan, joka rakentuu kiertotalouden ja hiilineutraalin tuotannon ympärille. Vastuullisuustiekartan keskeisin tavoite on Altian sitoutuminen hiilineutraaliin tuotantoon vuoteen 2025 mennessä.

Rum Ö palkittiin vuoden 2019 IWSC-kilpailussa

Altian vuonna 2019 markkinoille tuoma uutuus Rum Ö voitti pronssimitalin International Wine and Spirit Competition 2019 -kilpailussa. Rum Ö on ensimmäinen tällaisen tunnustuksen saanut suomalainen rommi.

Koskenkorva menestyi Vodka Masters 2019 -kilpailussa

Koskenkorva Vodka voitti vuonna 2019 useita mitaleja maineikkaassa Vodka Masters -kilpailussa. Näistä merkittävin oli Scandinavia-kategoriassa Koskenkorva Vodka Originalille myönnetty Master-mitali. Master-mitalin lisäksi Koskenkorva Vodka Original voitti myös kultamitalin Premium-kategoriassa.

ALTIAN TARKENNETTU STRATEGIA

Strategiamme perustuu kahteen ydinvahvuuteemme

Pitkän aikavälin menestyksemme rakentuu kahdelle ydinvahvuudellemme: Olemme pohjoismainen tislamo, joka osaa vastuullisten, laadukkaiden viljaviinapohjaisten tuotteiden valmistuksen. Jakelu- ja kanavaosaamisen kautta tarjoamme parhaan pääsyn markkinoille sekä omille että päämiesbrändeillemme.

Markkinat ovat muutok- sessa ja kuluttajat ha- luavat tehdä vastuullisia valintoja. Uskomme, että elämästä kuuluu nauttia, mutta ei planeettamme kustannuksella. Siksi rakennamme ainutlaa- tuisia brändikokemuksia ja olemme vastuul- lisuuden edelläkävijöitä. Tiivistämme tämän yksinkertaisesti – Let's drink better.

Tarkennetussa strategiassamme tehdyt valinnat tukevat Altian kannattavaa kasvua kohti taloudellisia tavoitteitamme ja vahvis- tavat Altian asemaa yhtenä vastuullisimmista väkevien juomien valmistajista sekä johtavana pohjoismaisena juomatalona.

Vahvistamme kasvua viemällä brändejämme uusille, kasvaville markkinoille. Pyrimme hiili-

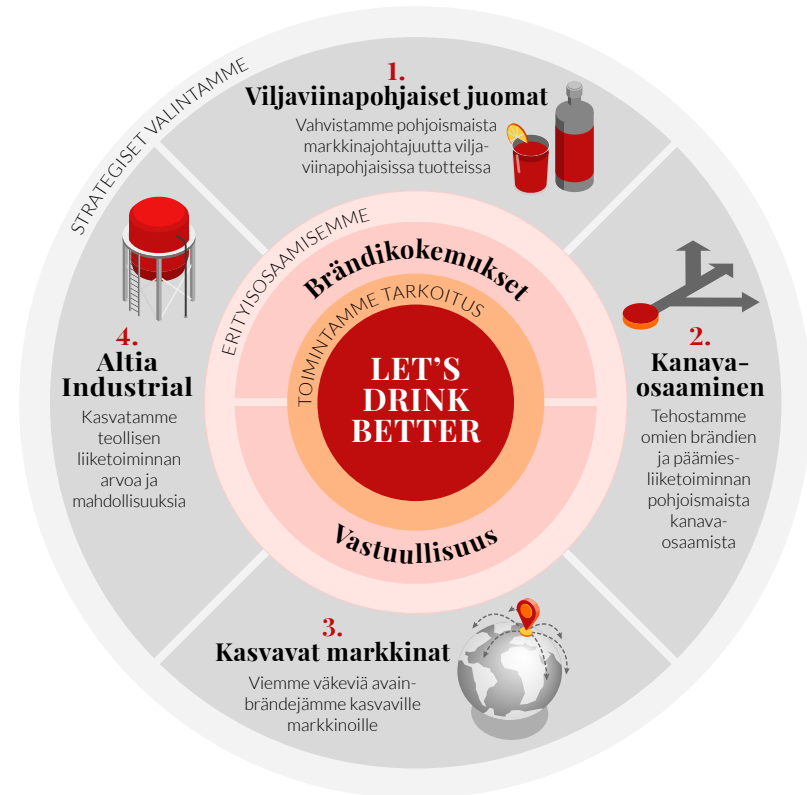
neutraaliin tuotantoon vuoteen 2025 mennessä ja kehitämme enemmän lisäarvotuotteita ohrasta.

Toimintamme tarkoitus: **Let's drink better**

Haluamme edistää modernin, vastuullisen pohjoismaisen juomakulttuurin kehittymistä ja luoda parempia kokemuksia juomien parissa. Olemme ylpeitä siitä, että tuotteemme ovat paras valinta ympäristömme ja ilmastomme kannalta ja että niitä markkinoidaan ja kulute- taan vastuullisesti.

Erityisosaamisemme: **Palkittuja brändikokemuksia ja vastuullisuutta Pohjoismaiset brändit**

Rakennamme pohjoismaisia brändejämme tuomaan merkitystä ja arvoa uusille sukupol-

Vastuullisuus

Olemme vastuullisuuden edelläkävijöitä. Olemme sitoutuneet hiilineutraaliin tuotantoon vuoteen 2025 mennessä. Lisäksi tavoitteenamme on 100 prosenttisesti kierrätettävät pak- kaukset ja että 10 prosenttia valikoimastamme on alkoholittomia ja matala-alkoholisia juomia. Tavoitteenamme on nolla tapaturmasta johtuvaa poissaoloa.

Strategiset valintamme

Olemme tehneet selkeät strategiset valinnat, jotka tukevat Altian kannattavaa kasvua kohti taloudellisia tavoitteitamme.

1. Vahvistamme pohjoismaista markkinajohtajuutta viljaviinapohjaisissa tuotteissa

Tavoitteenamme on vahvistaa markkinajohtajuutta vodkassa kokonaisvaltaisen kategorianäkemyksen kautta ja kasvaa muissa viljaviinapohjaisissa kategorioissa orgaanisesti ja yritysostojen kautta. Kasvukategorioita ovat muun muassa ginit, liköörit, akvaviitit ja valmiit juomasekoitukset (RTD).

Tavoittelemme kuluttajia digitaalisten kanalien, kuten viinimaa.fi ja folkofolk.se, kautta brändipreferenssin ja dialogin luomiseksi.

Pohjoismaista markkinajohtajuutta viljaviinapohjaisissa tuotteissa kiihdytetään yritysostojen kautta.

2. Tehostamme omien brändien ja päämiesliiketoiminnan pohjoismaista kanavaosaamista

Mahdollistamme parhaan markkinoille pääsyn Pohjoismaissa omille ja päämiestemme brändeille. Kehitämme edelleen menestyvää päämiestuetteiden valikoimaamme.

Tavoitteenamme on edelleen vahvistaa myyntiä kaikissa kanavissa – monopoleissa, ravintolakanavassa, päivittäistavara-kaupassa ja matkustajamyynnissä.

Lisäksi hyödynnämme digitaalisuuden tarjoamia mahdollisuuksia, kuten dynaamista, datajohdettua markkinointia myynnin vauhdittamiseksi fyysisissä kanavissa.

3. Viemme väkeviä avainbrändejämme kasvaville markkinoille

Tavoitteenamme on vakiinnuttaa asemaamme valituilla, kiinnostavilla väkevien juomien kasvumarkkinoilla viennin ja yrityskauppojen kautta.

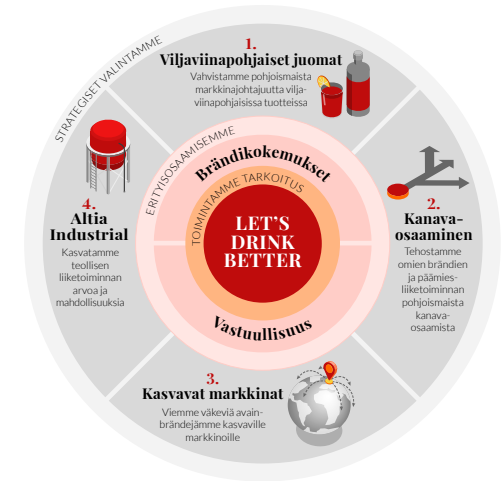
Haemme tarkkaan kohdennettujen yritysostojen avulla Altian avaintuotteille pääsyä markkinoille tai markkina-aseman vahvistamista väkevien juomien kasvumarkkinoilla. Uusilla markkinnoilla tavoitteenamme on hyödyntää viljaviinapohjaisten tuotteiden ristiinmyyntimahdollisuuksia.

Lisäksi tutkimme verkkokaupan mahdollisuuksia sekä näkyvyyttä digitaalisissa kanavissa ja markkinapaikoilla.

4. Kasvatamme teollisen liiketoiminnan arvoa ja mahdollisuuksia

Erotaudumme ainutlaatuisen vastuullisuusprofiilin kautta. Jatkamme toimitusketjun tehokkuuden parantamista ja tavoittelemme toimitusketjun kattavaa digitalisaatiota.

Hyödynnämme enemmän lisäarvoa tuottavien, Koskenkorvan tislaamon sivuvirroista valmistettävien teollisten tuotteiden potentiaalin.

Lisäarvoa paremman juomakulttuurin avulla: Let's Drink Better

LIIKETOIMINTAAMME MUOKKAAVAT SEURAAVAT KESKEISET TRENDIT:

Aitous Vastuullisuus Terveystietoisuus Premiumisaatio Helppokäyttöisyys Digitalisaatio

PÄÄOMAMME

HENKILÖSTÖ

Työllistämme noin 650 osaavaa ammattilaista.

BRÄNDIT

Kehitämme ja kasvatamme sekä omien että edustamiemme päämiestuetten brändiarvoa.

KUMPPANIMME

Rakennamme kumppanuuksia päämiestemme kanssa ja kehitämme toimittajasuhteita.

FYYSISET VARAT

Meillä on tuotanto-, logistiikka- ja toimistotiloja seitsemässä maassa.

TALOUDELLINEN PÄÄOMA

Altian taseen loppusumma oli yhteensä 400,2 miljoonaa euroa vuonna 2019.

LUONNONVARAT

Ohra, vesi ja energia ovat keskeisiä tuotantopanoksia toiminnollemme. Hyödynnämme näitä resursseja tehokkaasti – ohran jopa 100-prosenttisesti.

OPERATIIVINEN TOIMINTAMME

HANKINTA
Ostamme tavarantoimittajiltamme suomalaista ohraa, viinejä, muita raaka-aineita sekä pakkausmateriaaleja ja tuottaaksemme laadukkaita tuotteita. Lisäksi ostamme viinejä ja väkeviä alkoholijuomia päämiehiltämme.

LOGISTIikka & VARASTOINTI
Ylläpidämme omia logistiikkakeskuksia ja teemme yhteistyötä toimittajiemme ja kumppaneidemme kanssa edistääksemme kestäviä logistiikkaratkaisuja.

TISLAUS, KYPSYTYS & SEKOITTAMINEN
Meillä on tislamoit Koskenkorvalla ja Sundsvallissa, tuotantolaitokset Rajamäellä ja Tabasalussa sekä tuotantolaitos kypsytyksivarastot Cognacissa.

PULLOTUS & PAKKAUS
Hyödynnämme ympäristöystävällisiä pakkausmateriaaleja ja tehokkaita pullotuslinjoja.

MYynti & MARKKINOINTI
Myymme ja markkinoimme tuotteitamme vastuullisesti asiakkaillemme kotimaassa ja vientimarkkinoilla.

TEOLLISET TUOTTEET JA PALVELUT

Hyödynnämme tehokkaasti kaikki tuotantovirrat tarjotaksemme erilaisia lopputuotteita ja -palveluja.

Koskenkorvan tislamon raaka-aineet, lopputuotteet ja sivuvirrat hyödynnetään täysin eikä jätettä synny.

INNOVAATIO & JATKUVA PARANTAMINEN

Kehitämme jatkuvasti tuotevalikoimaamme ja tarjoamme uusia tuotteita premium-, matalaalkoholisten ja alkoholittomien tuotteiden kategorioihin. Kehitämme toimintatapojamme ja etsimme uusia mahdollisuuksia parantaa operatiivista toimintaamme.

TUOTTEEMME

VIINIT

VÄKEVÄT ALKOHOLI-JUOMAT

MUUT JUOMAT

TEKNISET ETANOLIT

TÄRKKELYS

REHU-RAAKA-AINE

TUOTETTU LISÄARVO

TISLAAMO: Vähennämme oman tuotantomme ympäristövaikutuksia ja edistämme vastuullisia käytäntöjä arvoketjussamme.

- Bio- ja kiertotaloudelle pohjautuva tuotanto
- Hiilijalanjäljen minimointi
- Kestävä maatalous
- Pohjaveden säilyttäminen

JUOMAT: Minimoimme tuotteiden ympäristövaikutuksia tuotteen elinkaaren kaikissa vaiheissa. Pakkaamme tuotteita ympäristöystävällisempiin PET- ja bag-in-box-pakkauksiin.

- Innovatiiviset ja laadukkaat tuotteet
- Ainutlaatuinen ja kattava tuoteportfolio, joka koostuu paikallisesti tuotetuista brändeistä sekä johtavista kansainvälisistä viini- ja väkevien alkoholijuomien brändeistä
- Kierrätettävät ja hiilijalanjäljeltään pienemmät pakkaukset

YHTEISKUNTA: Olemme sitoutuneet vastuullisen alkoholikäytön edistämiseen. Tarjoamme kuluttajille läpinäkyvää tietoa ja tuotteita, joissa on esim. vähemmän sokeria tai alkoholia.

- Vastuullinen juomakulttuuri
- Suomalaisen maatalouden tukeminen
- Merkittävät maksetut ja tilittetyt verot
- Läpinäkyvä ja hyvä hallinto

IHMISET: Tarjoamme mielekkään työn, jossa voidaan hyvin ja innostavat tavoitteet. Edistämme hyviä työolosuhteita toimitusketjuissamme.

- Työllistäminen ja maksetut palkat
- Työhyvinvointi
- Työterveys ja turvallisuus
- Vastuullinen toimitusketju

KIERTOTALOUS

Koskenkorvan tislaamo hyödyntää ohranjyvän sataprosenttisesti

Palkittu tislaamomme Koskenkorvan kylässä perustuu bio- ja kiertotaloudelle. Tislaamo hyödyntää raaka-aineena käyttämänsä suomalaisen ohran sataprosenttisesti. Tislaamo tuottaa puhdasta viljaviinaa alkoholijuomiemme valmistukseen.

Viljaviinan lisäksi Koskenkorvan tehdas tuottaa useita sivutuotteita kuten tärkkelystä ja rehujen raaka-ainetta. Jopa käymisprosessissa syntyvää hiilidioksidia otetaan talteen ja hyödynnetään esimerkiksi kasvihuoneviljelyssä. Ohratärkkelystä käytetään muun muassa paperi- ja kartonkiteollisuudessa sekä elintarviketeollisuudessa ja panimoissa.

Monipuolinen tuotteisto mahdollistaa Koskenkorvan tehtaan poikkeuksellisen materiaali-tehokkuuden. Ohran kuoret, joita ei muuten hyödynnettäisi Koskenkorvan tehtaan tuotannossa, poltetaan tehtaan omassa biovoimalaitoksessa, joka tuottaa höyryenergiaa tislaamon tarpeisiin.

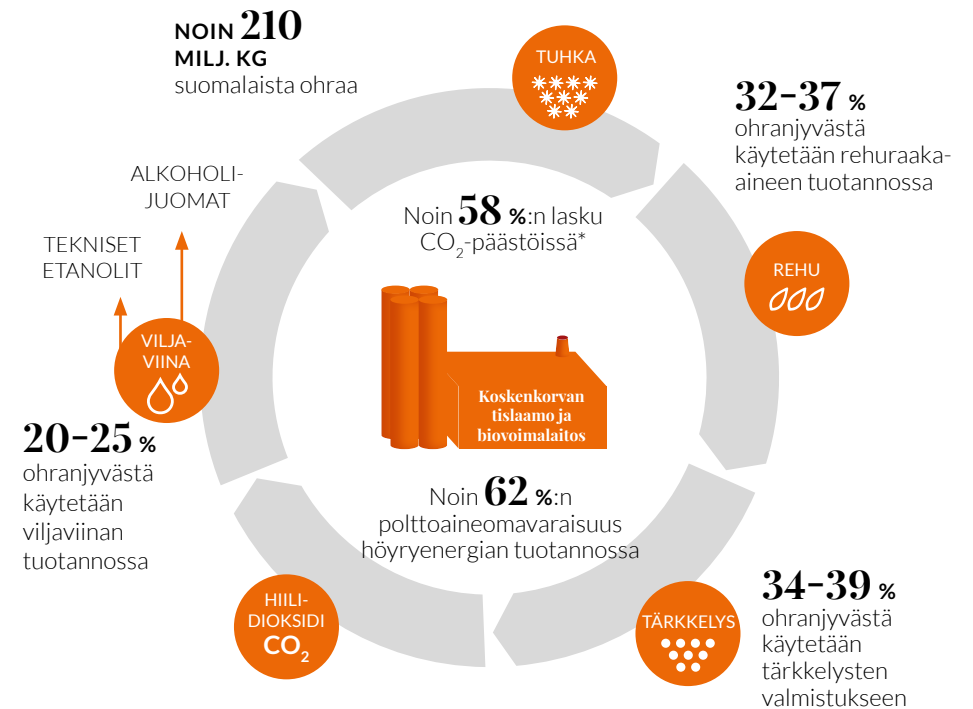
Tammikuusta 2015 lähtien täydellä kapasiteetilla toiminut 10 megawatin biovoimalaitos

käyttää ohrankuorta pääasiallisena polttoaineenaan. Ohraa kuoritaan Koskenkorvan viljaviina- ja tärkkelystuotannossa ympäri-vuotisesti. Koskenkorvan biovoimalaitos on tekniikaltaan ja polttoainesovellukseltaan ensimmäinen Suomessa.

Biovoimalaitoksen ja uusiutuvan energian ansiosta Koskenkorvan tehtaan hiilidioksidipäästöt ovat vähentyneet 58 % vuoden 2014 tasoon verrattuna. Tehtaan polttoaineomavaraisuus höyryenergian tuotannossa on 62 %. Lopuksi, jotta kiertotalouden kiertokulku olisi kokonainen, biovoimalaitoksesta syntyvä tuhka käytetään lannoitteena pelloilla.

Tutkimme jatkuvasti tapoja pienentää hiilijalanjälkeämme, ja tavoitteenamme on hiilineutraali tuotanto vuoteen 2025 mennessä – ilman kompensatioita.

KIERTOTALOUS

*Vuoden 2014 tasoon verrattuna.

SEGMENTIT

Finland & Exports

Finland & Exports -segmentti käsittää viinien, väkevien alkoholijuomien ja muiden juomien tuonnin, myynnin ja markkinoinnin Suomessa ja Baltian maissa sekä viennin ja matkustajamyynnin.

Milj. euroa	2019	2018	2017
Liikevaihto	128,6	133,8	133,9
Vertailukelpoinen käyttökate	20,6	19,2	19,6
Vertailukelpoinen käyttökate, % liikevaihdosta	16,0	14,3	14,6
Henkilöstöä keskimäärin	89	95	100

OMAT AVAINBRÄNDIT:

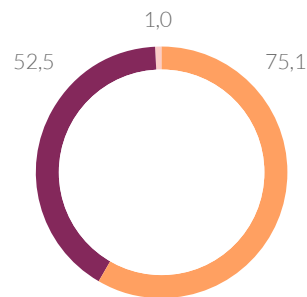
Koskenkorva, Leijona, Jaloviina, Chill Out, Blossa, Renault, Larsen, Saaremaa

PAINOPISTEALUEET:

- Keskittyminen innovaatioihin ja uusien tuotteiden lanseerauksiin valtion vähittäismyymntimonopolissa. Hyvänä kumppanina jatkaminen ja parhaan pääsyn markkinoille tarjoaminen.
- Viennin kasvattaminen tärkeimmillä markkinoilla, Venäjällä ja Kiinassa, sekä laajentuminen uusille markkinoille
- Kasvua Suomen päivittäistavara-kauppanavassa innovaatioiden avulla
- Brändien aseman vahvistaminen ja jakelun laajentaminen matkustajamyynnissä
- Kuluttajille suunnattujen digialustojen (viinimaa.fi ja nordicspirits.com) jatkuva kehittäminen
- Jatkovaa tuoteportfolion arviointia ja tuottojohtamista

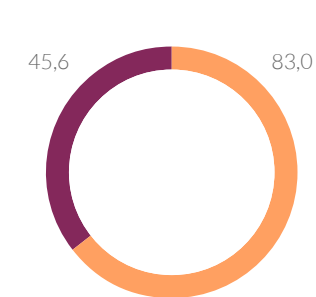

Liikevaihto tuoteryhmittäin
milj. EUR

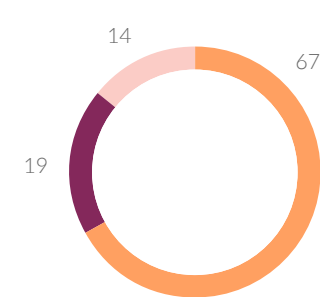
- Väkevät alkoholijuomat
- Viinit
- Muut juomat

Liikevaihto brändiryhmittäin
milj. EUR

- Altian omat brändit
- Päämiesbrändit

Liikevaihto maittain
%

- Suomi
- Matkustajamyynti & vienti
- Baltia

Altia on 1.1.2019 alkaen soveltanut IFRS 16 -standardia. Käyttöön otossa on sovellettu yksinkertaistettua menetelmää, jonka mukaan vertailutietoja ei oikaista.

SEGMENTIT

Scandinavia

Scandinavia-segmentti käsittää viinien, väkevien juomien ja muiden juomien tuonnin, myynnin ja markkinoinnin Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa.

Milj. euroa	2019	2018	2016
Liikevaihto	120,7	117,7	123,7
Vertailukelpoinen käyttökate	12,1	10,1	11,5
Vertailukelpoinen käyttökate, % liikevaihdosta	10,0	8,6	9,3
Henkilöstöä keskimäärin	74	85	86

OMAT AVAINBRÄNDIT:

O.P. Anderson, Explorer, Grönstedts, Koskenkorva, Blossa, Chill Out, Larsen, Xanté

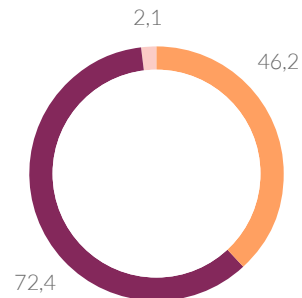
PAINOPISTEALUEET:

- Aseman vahvistaminen ginien, liköörien, rommien ja kuohuviinien kasvavissa kategorioissa innovaatioiden avulla
- Johtavan aseman säilyttäminen vastuullisten tuotteiden ja pakkausten kehittämisessä
- Brändien aseman vahvistaminen ja jakelun laajentaminen anniskelumarkkinoilla
- Kuluttajille suunnatun digialustan (folkofolk.se) jatkuva kehittäminen
- Jatkuvaa tuoteportfolion arviointia ja tuottojohtamista

Liikevaihto tuoteryhmittäin

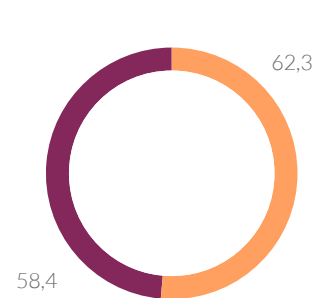
milj. EUR

- Väkevät alkoholijuomat
- Viinit
- Muut juomat

Liikevaihto brändiryhmittäin

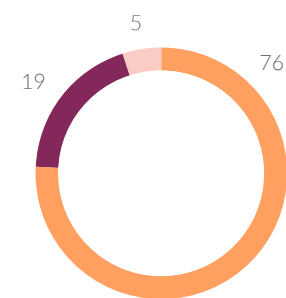
milj. EUR

- Altian omat brändit
- Päämiesbrändit

Liikevaihto maittain

%

- Ruotsi
- Norja
- Tanska

Altia on 1.1.2019 alkaen soveltanut IFRS 16 -standardia. Käyttönotossa on sovellettu yksinkertaistettua menettelyä, jonka mukaan vertailutietoja ei oikaista.

SEGMENTIT

Altia Industrial

Altia Industrial -segmentti käsittää Koskenkorvan tehtaan toiminnot sekä tärkkelyksen, rehuraaka-aineen ja teknisen etanolin tuotannon sekä sopimusvalmistuksen ja logistiikkapalvelut. Siihen kuuluvat myös toimitusketjutoiminnot eli tuotanto- ja logistiikkatoiminnot eri maissa sekä hankinta.

Milj. euroa	2019	2018	2017
Liikevaihto	110,2	105,8	101,3
Vertailukelpoinen käyttökate	11,4	10,9	12,5
Vertailukelpoinen käyttökate, % liikevaihdosta	10,4	10,3	12,3
Henkilöstöä keskimäärin	426	426	452

TEOLLISET TUOTTEET: Suomalainen ohra on toimintojemme keskiössä ja tuotteita ovat ohratärkkelys, viljaviinat, tekniset etanolit ja rehuraaka-aineet.

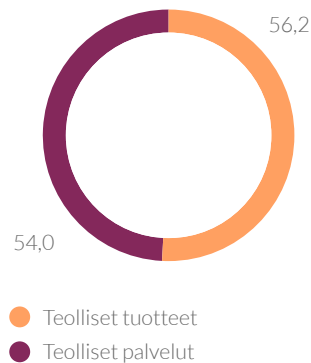
TEOLLISET PALVELUT: Sopimusvalmistus ja logistiikkapalvelut johtaville viini- ja alkoholijuomayhtiöille.

PAINOPISTEALUEET:

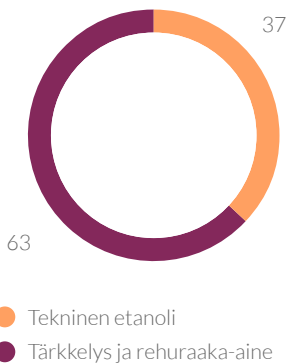
- Asiakassuhteet ja teollisten tuotteiden myynnin kasvu
- Työturvallisuuskulttuurin kehittäminen ja vähimmäisvaatimusten määrittäminen työturvallisuuskäytännöille koko konsernissa
- Viinien pakkauskyvykkyyksien parantaminen sekä mietojen ja alkoholittomien tuotteiden tuotanto talon sisällä
- Ammattimaiset ostotoiminnot kaikissa hankintakategorioissa
- Toiminnanohjausjärjestelmän uusimisen jatkaminen

Liikevaihto kategorioittain
milj. EUR

Teollisten tuotteiden liikevaihdon jakauma
%

Altia on 1.1.2019 alkaen soveltanut IFRS 16 -standardia. Käyttöön otossa on sovellettu yksinkertaistettua menettelyä, jonka mukaan vertailutietoja ei oikaista.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Pohjoismaiset viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinat lyhyesti

Meillä on laaja kokemus vähittäismyyntimonopoleista sekä toimimisesta säännellyillä markkinoilla

Altia toimii viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoilla Pohjoismaissa ja Baltian maissa sekä matkustajamyynnissä Pohjoismaissa. Nämä muodostavat Altian kotimarkkinat.

Suomen, Ruotsin ja Norjan markkinat viineissä ja väkevissä alkoholijuomissa ovat tiukasti säänneltyjä. Sääntely vaihtelee eri maiden välillä, mikä vaikuttaa vähittäismyynnin rakenteisiin, markkinointiin ja hinnoittelumekanismiin kansallisella tasolla.

Myyntikanavat

Suomen, Ruotsin ja Norjan vähittäismyyntimarkkinoilla suurin osa viineistä ja väkevästä alkoholijuomista myydään valtioiden vähittäismyyntimonopoleissa (Alko, Systembolaget ja Vinmonopolet), jotka muodostavat Altian suurimman myyntikanavan.

Monopolimarkkinoilla mietojen ja alkoholittomien viinien ja glögien, ready-to-drink-tuotteiden, oluiden ja siiderien myyntikanava on päivittäistavara-kauppa.

Tanskassa ja Baltian maissa vähittäismyyntimarkkinat koostuvat pääosin päivittäistavara-kaupoista.

Anniskelumyyntikanavalla on tärkeä rooli uusien tuotteiden lanseerauksessa. Anniskelumyynnissä Altialla on mahdollisuus rakentaa ja edistää brändien tunnettua sekä seurata ja muodostaa kuluttajatrendejä.

Matkustajamyynni koostuu lento-, laiva- ja raijeliikenteessä tehtävästä myynnistä. Se on ollut perinteisesti tärkeä kanava Pohjoismaiden ja Baltian maiden alueella maiden välisten hintaerojen takia, jotka johtuvat alkoholin erilaisesta verotuksesta ja verovapaasta myynnistä.

Kaikki Altian kotimarkkinoiden ulkopuolella tapahtuva kuluttajatuotteiden myynti luokitellaan vienniksi. Altia vie alkoholijuomia noin 30 maahan, esimerkiksi Koskenkorva Vodkaa Venäjälle ja Yhdysvaltoihin, Larsen Cognacia Kiinaan ja O.P. Anderson Aquavitia Yhdysvaltoihin.

Kilpailuympäristö

Viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoilla Altia kilpailee maailmanlaajuisten, pohjoismaisten ja pienempien paikallisten väkevien alkoholijuomabrändien ja viinintuottajien sekä maahantuontiyhtiöiden kanssa. Väkevien alkoholijuomien markkinaan verrattuna viinimarkkina on fragmentoitunut, sillä pieniä tuottajia, maahantuojia ja jakelijoita on useita.

Markkinoiden koko arvon ja volyymin mukaan

Pohjoismaiden (Suomi, Ruotsi, Norja ja Tanska) viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoiden arvon arvioidaan olevan 12,4 miljardia euroa, josta väkevien alkoholijuomien osuus on noin 35% ja viinien noin 65%. Väkevien alkoholijuomien volyymi on noin 77,4 miljoonaa litraa, ja suurimmat kategoriat ovat vodkat ja viskit. Viinimarkkinan volyymi on noin 517 miljoonaa litraa. Suurin yksittäinen kategoria on punaviini, jonka osuus volyyymistä on noin puolet.*

Markkinakasvu

Pohjoismaiden viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoiden arvo kasvoi 1,9 prosenttia vuosina 2012–2018. Vuosina 2019–2023 markkinoiden arvon arvioidaan kasvavan 3,3 prosenttia.*

Pohjoismaiden viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoiden volyymi kasvoi 0,5 prosenttia vuosina 2012–2018. Vuosina 2019–2023 markkinoiden volyymin arvioidaan kasvavan 1,1 prosenttia.*

Lue lisää viinien ja väkevien alkoholijuomien myynnin kehityksestä Pohjoismaiden kolmilla monopoli-markkinoilla vuonna 2019 [sivulla 29](#).

* Lähde: Euromonitor International Ltd. Alcoholic Drinks data 2019 edition (toukokuu 2019). Pohjoismaiden markkinoilla tarkoitetaan Suomea, Ruotsia, Norjaa ja Tanskaa. Arvo on laskettu euroina vähittäismyyntihinnoista, vuoden 2017 kiinteistä valuuttakursseista ja nykyhinnoista. Kaikki kasvuasteet ilmoitetaan keskimääräisenä vuotuisena kasvuprosenttina (CAGR, %).

Teollinen liiketoiminta

Altia valmistaa viljaviinaa Koskenkorvan tislaamolla. Tislausprosessin sivutuotteista valmistetaan ohratärkkelystä ja rehuraaka-aineita. Koskenkorvan tislaamo on maailman ainoa ohratärkkelyksen tuottaja.

Koskenkorvan tislaamo valmistaa myös teknistä etanolia. Valmistuksessa käytetään osittain viljaviinaa, jota ei käytetä alkoholijuomien tuotantoon. Koskenkorvan tislaamon tekninen etanoli jalostetaan edelleen teknisiksi etanolituotteiksi Rajamäen tehtaalla.

Teollisuusasiakkaat

Teknisiä etanoleja käytetään maalämpönesteissä ja myydään laajalti teollisuuden tarpeisiin, lääketeollisuudesta ja terveydenhuoltoalasta kemikaali- ja tekniskemiallisille aloille.

Ohratärkkelystä käytetään sideaineena paperi- ja kartonkiteollisuudessa, oluen valmistuksessa käymiskyvyn lisäämiseksi ja tuomaan raikkautta sekä muissa elintarviketeollisuuden sovelluksissa. Merkittävä osa ohratärkkelyksestä myydään paperi- ja kartonkiteollisuudelle.

Rehuraaka-ainetta toimitetaan jatkuvasti A-Rehu Oy:n tuotantolaitokselle, joka sijaitsee Koskenkorvan tehtaan tehdasalueella.

Markkinaolosuhteet vuonna 2019

Yleinen markkinakysyntä kaikissa teollisissa tuotteissa oli vahvaa vuonna 2019. Kysynnän taustalla oli yleisesti vahva taloustilanne. Paperi- ja kartonkiteollisuuden trendi korvata fossiilipohjaisia sidosaineita tärkkelyksellä on lisännyt ohratärkkelyksen kysyntää.

TRENDIT JA INNOVAATIO

Liiketoimintaamme ja brändejäimme muokkaavat trendit

AITOUS – Epävarmassa ja muuttuvassa maailmassa kuluttajat etsivät luotettavuutta.

- Asiantuntijuus
- Paikallisuus, alkuperä ja perinteet
- Käsiyöläisyys

VASTUULLISUUS – Kuluttajat suosivat ympäristöystävällisiä pakkauksia. Kierrätettävyys on entistäkin tärkeämpää.

- Eettinen hyvinvointi
- Reilu kauppa
- Ympäristövastuu
- Läpinäkyvyys

TERVEYSTIETOISUUS – Mietojen ja alkoholittomien sekä vähäsokeristen tuotteiden kasvava menekki. Luontaisista raaka-aineista on tullut entistäkin tärkeämpiä.

- Tasapainoinen elämä
- Clean culture -liike
- Tuoreus ja yksinkertaisuus
- Luontaiset raaka-aineet

LAADUN KOROSTAMINEN – Kuluttajat hakevat laatua määrän sijaan.

- Kokonaisvaltainen laatu
- Niukkuus on yleisyyttä
- Laadukkaat kokemukset
- Uniikit valinnat

HELPPOKÄYTTÖISYYS – Pienemmät tarjoilukoot ja ready-to-drink-juomat sekä tarjoilun ja jakamisen helppous.

- On-demand
- Hyvä saatavuus
- Kätevät pakkaukset

TRENDIT JA INNOVAATIOT

Innovaatiot ja kuluttajakeskeisyys luovat uusia kasvumahdollisuuksia

Altian toiminnoissa jatkuva uudistuminen ja innovaatiot ovat tärkeässä asemassa. Innovaatio on toimintatapa, joka tuottaa uusia ratkaisuja ja kokemuksia ja luo arvoa liiketoiminnalle, kuluttajille ja tulevaisuudelle. Haluamme olla innovoinnin roolimalli Pohjoismaiden juomamarkkinoilla. Vuonna 2019 päivitetty innovaatiostrategiamme antaa suunnan tulevalle kehitystyöllemme.

Vastuullisuudella on yhä suurempi rooli innovaatiotyössäme ja brändiemme jokaisessa osa-alueessa. Se perustuu voimakkaasti pohjoismaisiin arvoihin, jotka korostavat ihmisistä ja planeetastamme huolehtimista. Innovaatiostrategiamme keskeisiä tekijöitä ovat kuluttajakokemus, luova kulttuuri ja tulevaisuuteen suuntaava tutkimus. Tavoitteemme on hyödyntää kaikkea tietoa ja ymmärrystä, jota tarvitsemme asiantuntevien, kuluttajälähtöisten päätösten tekoon. Tarjoamme onnistuneiden luovien konseptien löytämiseen tarvittavat työkalut, prosessit ja osaamisen. Innovaatiotiimimme tarjoaa myös selkeyttä, visioita ja inspiraatioita tulevasta ja uusista mahdollisuuksista.

Olemassa oleville brändeille tehtyjen innovaatioiden lisäksi vahvistimme asemaamme kasvavissa väkevien alkoholijuomien kategorioissa vuonna 2019. Toimme markkinoille ja esittelimme asiakkaillemme useita kiinnostavia uutuuk-

sia gineissä ja rommeissa sekä uusia ready-to-drink-juomia.

Vahvaa talon sisäistä innovaatioasiantuntijuutta

Vahva ammattimainen tuotekehitys on yksi Altian brändien ja innovaatioiden keskeisimpiä menestystekijöitä.

Helppokäyttöisyys, laadun korostaminen, rohkeus ja vastuullisuus ohjaavat pakkausratkaisujamme. Vastuulliset PET- ja hanapakkauksuratkaisumme erottuvat hyllyiltä ja viestivät arvoistamme ja tuotteidemme peruspiirteistä.

Altian nesteiden kehitystiimillä on huipputason osaamista tisleiden kehittämiseen. Tiimi seuraa tarkasti kuluttajatrendejä ja kehittää jatkuvasti miedompia ja alkoholittomia sekä vähemmän soke-ria sisältäviä vaihtoehtoja. Oma vahva suunnittelu- tiimimme, joka muuntaa bränditavoitteet konkreettiseksi, merkitykselliseksi ja sopiviksi designeiksi, on myös olennainen osa tuotekehitystämme.

BRÄNDIMME

Luomme ainutlaatuisia brändikokemuksia

Altian strategia on rakentaa vahvoja pohjoismaisia brändejä, jotka tarjoavat merkitystä ja arvoa uusille sukupolville. Portfoliomme koostuu Pohjoismaiden tunnetuimmista ja pidetyimmistä viinien ja väkevien alkoholijuomien brändeistä. Haluamme luoda ainutlaatuisia brändikokemuksia kuluttajille kaikissa kanavissa. Digitalisaatio on parantanut markkinoinnin tehokkuutta.

Altia keskittyi vuonna 2019 vahvistamaan lippulaivabrändiensä – Koskenkorva Vodkan, O.P. Anderson Aquavitin ja Larsen Cognacin – asemaa. Jatkoimme myös alueellisesti ja paikallisesti tärkeiden brändiemme, kuten Chill Out -viinien, Blossa-glögien ja Xanté-liköörin sekä Suomessa Leijonan ja Jaloviinan ja Ruotsissa Explorerin ja Grönstedtsin kehittämistä.

Omien brändien portfoliota täydennetään johtavilla kansainvälisillä päämiest tuotteilla. Laaja brändivalikoima antaa meille mahdollisuuden olla mukana kaikissa kategorioissa ja hintaluokissa ja tarjota asiakkaillemme kattavan ja kilpailukykyisen tuoteportfolion.

Tarkastelemme ja päivitämme portfoliotamme aktiivisesti pysyäksemme ajankoh-
taisena ja uniikkina. Vuonna 2019 tunnistimme mielenkiintoisia mahdollisuuksia kasvavissa kategorioissa kuten gineissä, likööreissä ja rommeissa. Suomen päivit-
täistavarakauppa on avannut meille uuden mielenkiintoisen kanavan ready-to-drink
-tuotteiden myyntiin ja brändiportfoliomme laajentamiseen. Syvällisen kuluttajatun-
temuksen ja innovaatioiden avulla lanseerasimme uusi konsepteja olemassa oleville
brändeillemme ja tunnistimme uusia mahdollisuuksia.

Kaikki, mitä teemme, lähtee kuluttajasta. Ymmärrämme pohjoismaisia kuluttajia ja heidän tarpeitaan. Jokaista kehitysprojektia ohjaa vahva kuluttajalähtöisyys, on kyse sitten innovaatiosta ja tuotekehityksestä tai brändiemme markkinoinnista. Kuluttaji-
en lisääntyvä osallistuminen konseptien kehittämiseen ja testaamiseen ja toimintam-
me analysointiin on vahvistanut toimintamme strategisuutta.

KOSKENKORVA
LARSEN
— COGNAC —**O.P. ANDERSON****CHILL
OUT****BLOSSA****JALOVIINA****EXPLORER****LEIJONA®****XANTÉ****GRÖNSTEDT^S**

BRÄNDIMME

Lippulaivabrändimme

KOSKENKORVA

Koskenkorva on luonnon parhaista raaka-aineista valmistettu klassinen vodka. Vuodesta 1953 saakka valmistettu Koskenkorva tislataan edelleen Koskenkorvan kylässä Etelä-Pohjanmaalla. Kun yhdistetään pohjoisissa olosuhteissa kasvanut ohra, puhdas ja käsittelemätön pohjavesi sekä jatkuvatoiminen tislusprosessi, saadaan aikaan tuotteen ainutlaatuinen maku. Koskenkorva on voittanut useita palkintoja alan kansainvälisissä kilpailuissa.

Vastuullisuus on Koskenkorvan brändin ytimessä ja innovaation kärjessä. Koskenkorvan tislaamo on bio- ja kiertotalouden edelläkävijä. Tavoittemme on, että Koskenkorva olisi maailman vastuullisin vodka.

Yksi vuoden 2019 kiinnostavimpia lanseerauksia oli Koskenkorva Ginger, joka suunniteltiin yhteistyössä kuluttajien kanssa. Myös Koskenkorva Vodka Organic otettiin hyvin vastaan Ruotsin ravintolayhteisössä.

LARSEN
COGNAC

Larsen Cognac on yhdistelmä ennakkoluulotonta ja rohkeaa skandinaavista henkeä sekä Cognacin kylästä peräisin olevaa ranskalaista käsityötaitoa ja konjakkiasiantuntijuutta. Brändin historia juontaa juurensa nuoreen norjalaiseen seikkailijaan, Jens Reidar Larseniin. Haluamme haastaa perinteistä cognac-kategoriaa ja löytää uusia ja yllättäviä tapoja cognacin nauttimiseen. Cognacillamme on ainutlaatuinen luonne ja tyyli, juuri Jens Reidarin alkuperäisen ajatuksen mukaisesti.

Vuonna 2019 Larsen sai uuden ilmeen, joka sai markkinoilla hyvän vastaanoton. Uusi ilme ilmentää rohkeutta, uteliaisuutta ja innovaatiota. Uusi valikoima lanseerattiin aluksi matkustajamyynnissä. Korostaaksemme tynnyrikypsytyksen merkitystä cognacille toimme markkinoille Larsen Coopersin. Sen on myös tarkoitus houkutella tummien alkoholijuomien ystäviä, jotka juovat yleensä rommia tai viskiä. Larsen Coopersin aromeissa esiintyy vaniljaa, paahdettua leipää ja toffeeta.

O.P. ANDERSON

Akvaviitti on mielenkiintoinen, erittäin pohjoismainen väkevien alkoholijuomien kategoria. Baarimestarit pitävät sitä erinomaisena cocktailin ainesosana. O.P. Anderson on Ruotsin vanhin ja johtava akvaviitti-brändi, joka on ottanut lupaavia askelia myös muissa Pohjoismaissa sekä tarkoin valituilla vientimarkkinoilla. Vaikka O.P. Anderson yhdistetään perinteisiin, on brändi ajankohtainen ja moderni, mikä tekee siitä mielenkiintoisen.

Vuonna 2019 brändin menestyksekkäs tarina sai jatkoa, kun rakensimme sitä yhdessä Pohjoismaiden johtavien baarimestareiden kanssa. Yhteistyö palkitun premium-craft-ginin Hernön kanssa on saanut kiinnostuneen vastaanoton ginin ystävien keskuudessa.

ALTIA SIOJITUSKOHTENA

Miksi sijoittaa Altiaan?

Markkinajohtaja pohjoismaisilla viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoilla omien ja päämiesbrändien kautta

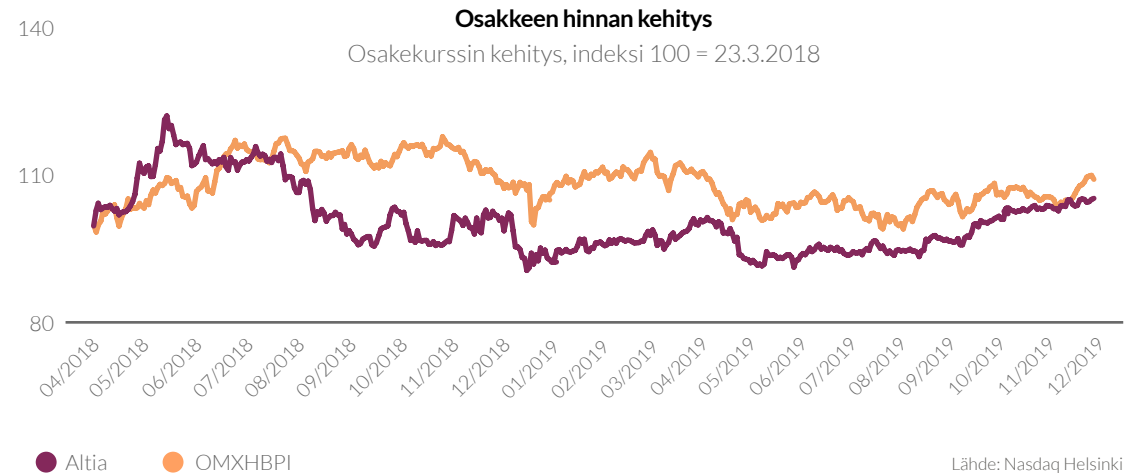
- Pohjoismaiset brändimme ovat alueen tunnetuimpia viinien ja väkevien alkoholijuomien brändejä
- Lisäksi jakelemme noin 150 päämiehen viinejä ja väkeviä alkoholijuomia
- Omista ja päämiesbrändeistä koostuvan portfoliomme avulla meillä on johtava markkina-asema viineissä ja väkevässä alkoholijuomissa vakailla ja kannattavilla pohjoismaisilla markkinoilla
- Meillä on laaja kokemus valtion vähittäismyynnin alueista Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa
- Meillä on vahvaa innovointiosaamista, jonka avulla kykenemme vastaamaan markkinatrendeihin
- Mahdollistamme parhaan markkinoille pääsyn, ja kanavaosaamisemme tekee meistä vartenotettavan kumppanin maailman johtaville viinien ja väkevien alkoholijuomien valmistajille

Integroitu toimintamalli mahdollistaa kilpailukykyedut ja vastuullisuuden

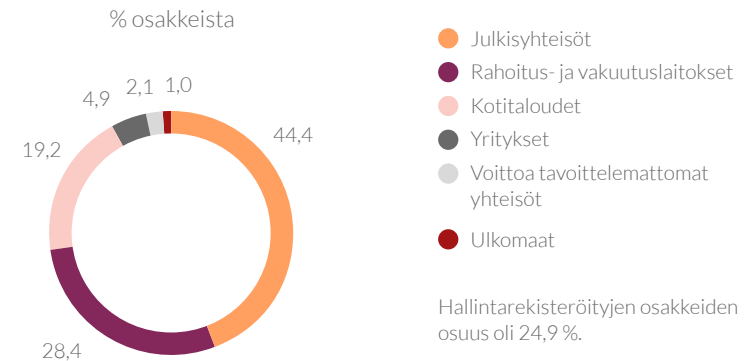
- Koskenkorvan tislauksen toiminta perustuu bio- ja kiertotalouteen
- Vastuullisuustietokartta: Tavoittelemme hiilineutraalia tuotantoa vuoteen 2025 mennessä
- Monipuolinen tuotevalikoima ja korkean tason materiaalitehokkuus; vilja hyödynnetään sataprosenttisesti
- Teolliset tuotteet kattaa teknisen etanolin, tärkkelyksen ja rehuraaka-aineet
- Teolliset palvelut kattaa sopimusvalmistuksen ja logistiikkapalvelut johtaville viini- ja alkoholijuomayhtiöille
- Yhteiset ja yhdistetyt toiminnot ja resurssit tuovat mittakaavaetuja ja mahdollistavat kapasiteetin kokonaisvaltaisen hyödyntämisen

Vakaat ja hajautetut tulovirrat ja houkutteleva osinkopolitiikka

- Merkittävä osa liikevaihdostamme on peräisin valtion vähittäismyynnin alueista Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa
- Noin kolmasosa konsernin liikevaihdosta on peräisin teollisuusasiakkailta (B2B). Altia Industrial -segmentti koostuu teollisista palveluista ja teollisista tuotteista.
- Keskitymme kannattavuuden jatkuvaan parantamiseen, hyvin hallittuihin investointeihin ja tehokkaaseen käyttöpääoman hallintaan. Tämä tukee vakaata rahavirran tuottamista, joka mahdollistaa houkuttelevan osinkopolitiikan.
- Vakaa taloudellinen asemamme mahdollistaa tulevan kasvun laajentamalla uusille markkinoille ja/tai hankinnoilla, jotka vahvistavat pohjoismaista brändiportfoliotamme edelleen.

Omistusrakenne 31.12.2019 Osakkeenomistajat sektorin mukaan

ALTIA SIJOITUSKOHTENA

Tietoa osakkeenomistajille

Varsinainen yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 25.3.2020 klo 16.00 Finlandia-talossa Helsingissä (osoite: Mannerheimintie 13 e, sisäänkäynnit M1 ja K1).

Osallistuminen

Ohjeet varsinaiseen yhtiökokoukseen osallistujille löytyvät yhtiökokouskutsusta, joka on saatavilla Altian [sivuilla](#).

Hallituksen esitys osingosta

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että 31.12.2019 päätyvältä tilikaudelta jaetaan osinkoa 0,42 euroa osakkeelta.

Yhtiökokoukseen ja osingon maksuun liittyviä tärkeitä päivämääriä vuonna 2020

13.3.	Yhtiökokouksen täsmäytyspäivä
20.3.	Ilmoittautuminen päättyy
25.3.	Varsinainen yhtiökokous
26.3.	Ehdotettu osingon irtoamispäivä
27.3.	Ehdotettu osingon täsmäytyspäivä
3.4.	Ehdotettu osingon maksupäivä

Taloudellisen raportoinnin kalenteri 2020

13.2.	Tilinpäätöstiedote 2019
Viikko 10	Vuosikertomus 2019
29.4.	Liiketoimintakatsaus tammi-maaliskuu 2020
19.8.	Puolivuosikatsaus tammi-kesäkuu 2020
6.11.	Liiketoimintakatsaus tammi-syyskuu 2020

Altia noudattaa 30 päivän hiljaista jaksoa ennen tilinpäätösten, puolivuosisikatsausten ja liiketoimintakatsausten julkaisua.

Ajantasaista tietoa Altiaa ja taloudellisesta kalenterista on saatavilla osoitteesta altigroup.com/fi/sijoittajat. Sivulta löytyvät myös sijoittajasuhteiden yhteystiedot.

Avaintietoja Altian osakkeesta

		2019	
Markkina:	Nasdaq Helsinki Oy.	Markkina-arvo:	296 miljoonaa euroa
Toimiala:	Ruoka ja juoma/Kulutustavarat	Korkein hinta:	8,22 euroa
Kaupankäyntitunnus:	ALTIA	Alhaisin hinta:	7,08 euroa
ISIN-tunnus:	F14000292438	Päätöshinta:	8,18 euroa
Listautumispäivä:	23.3.2018		

ESG-TUNNUSLUVUT

	2019	2018	2017	2016	2015
Ympäristövastuu (E)					
Viljan käyttö (milj. kg)	211,5	211,7	206,0	192,2	190,7
Vähennys Koskenkorvan tehdasalueen CO ₂ -päästöissä vuoteen 2014 verrattuna	58 %	54 %	56 %	42 %	35 %
Koskenkorvan höyryntuotannon polttoaineomavaraisuus	62 %	60 %	65 %	56 %	46 %
Keskimääräinen jätteiden kierrätys- ja hyötykäyttöaste	99,5 %	99,7 %	99,5 %	99,5 %	98,4 %
Veden kulutus (1 000 m ³)	502,6	660,3	663,4	1136	1045,8
Sosiaalinen vastuu (S)					
Valmistettuja tai maahantuotuja juomia (milj. litraa)	97,0	95,1	93,8	90,0	95,5
Altian valmistamien tuotteiden keskimääräinen alkoholipitoisuus (til-%)	31,3	31,3	31,7	31,6	31,7
Matala-alkoholisten ja alkoholittomien tuotelanseerausten määrä	24	13	-	-	-
Sairauspoissaoloprosentti	3,7	3,4	3,3	3,2	3,0
Tapaturmataajuus (työmatkat pois lukien)	9 ¹	12 ¹	11	8	12
Sukupuolijakauma, koko henkilöstö	42 %	42 %	42 %	42 %	41 %
Hallintotapa (G)					
Sukupuolijakauma, hallitua	43 %	43 %	43 %	50 %	50 %
Sukupuolijakauma, johtorymä	29 %	29 %	29 %	29 %	29 %
Hallituksen jäsenten osallistumisaste (keskimääräinen %)	93,5 %	94,1 %	92,4 %	90,1 %	91,3 %
Hallituksen riippumattomuus					
Riippumaton yhtiöstä	7/7	7/7	7/7	6/6	6/6
Riippumaton osakkeenomistajista	6/7	6/7	6/7	5/6	5/6

¹ Työtaturmataajuus raportoidaan vuodesta 2018 ilman työmatkoja

Sukupuolijakauma = Naispuolisten johtajien/työntekijöiden osuus suhteessa miespuolisiin kollegoihin samassa ryhmässä
Hallituksen riippumattomuus = riippumattomien hallituksen jäsenten määrä (kuten hallinnointikoodissa on määritetty)

Hallituksen toimintakertomus

Hallituksen toimintakertomus 2019

Altia on johtava pohjoismainen alkoholijuomayhtiö, joka toimii Pohjoismaissa, Virossa ja Latviassa viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoilla. Altia valmistaa, maahantuo, markkinoi, myy ja jakelee sekä omia että päämiestemme tuotteita. Pohjoismaiden ja Baltian lisäksi Altialla on tuotantoa Ranskan Cognacissa. Altia vie alkoholijuomia noin 30 maahan.

Vuonna 2019 Altian liikevaihto kasvoi kiinteillä valuuttakursseilla 1,5 prosenttia. Kasvua vauhdittivat Scandinavia- ja Altia Industiral -segmentit.

Altian väkevien alkoholijuomien myynnin arvo kasvoi kaikilla kolmilla monopolimarkkinoilla: Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Viinien kasvua ajoi Ruotsin hyvä myynti. Altia Industrial -segmentin liikevaihdon kasvua vauhdittivat korkeammat hinnat ja volyymin hyvä kehittyminen teollisissa tuotteissa. Vuoden 2019 liikevaihto oli yhteensä EUR 359,6 miljoonaa euroa.

Altian rahavirta vuonna 2019 oli vahva, ja taloudellinen asema parani edelleen. Osingonjakopolitiikan mukaisesti hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2019 maksetaan osinkoa 0,42 euroa osakkeelta.

AVAINLUVUT

	2019	2018	2017
Liikevaihto, milj. euroa	359,6	357,3	359,0
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	44,8	40,0	42,4
% liikevaihdosta	12,4	11,2	11,8
Raportoitu käyttökate, milj. euroa	43,1	34,0	40,3
Vertailukelpoinen liiketulos, milj. euroa	26,8	25,6	28,2
% liikevaihdosta	7,5	7,2	7,8
Liiketulos, milj. euroa	25,1	19,7	26,1
Kauden tulos, milj. euroa	18,4	15,1	18,3
Osakekohtainen tulos, euroa	0,51	0,42	0,51
Nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate	0,6	1,2	1,1
Henkilöstö keskimäärin	682	718	762
Vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 vaikutusta, milj. euroa	41,0	-	-
Nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 vaikutusta	0,4	-	-

Markkinoiden kehitys vuonna 2019 Pohjoismaiset monopolimarkkinat

Vuonna 2019 pohjoismaisilla monopoli-markkinoilla väkevien alkoholijuomien ja viinien volyymien kehitys pysyi lähes edellisvuoden tasolla, 0,1 prosentissa edellisvuoteen verrattuna. Ruotsi on monopolimarkkinoista suurin, ja sen osuus väkevästä alkoholijuomista on 39 prosenttia ja viineistä 63 prosenttia. Väkevien alkoholijuomien volyymit Ruotsin monopolimarkkinassa ylittivät Suomen monopolimarkkinan vastaavat volyymit. Väkevien alkoholijuomien volyymit pohjoismaisilla monopolimarkkinoilla kasvoivat 1,0 prosenttia Ruotsin hyvän kehityksen vauhdittamana. Viinien volyymit olivat -0,1 prosentissa edellisvuoden tasolla. Hienoinen lasku johtuu Suomen laskevasta viinivolyymeistä.

VIINIEN JA VÄKEVIEN ALKOHOLIJUOMIEN MYYNTIVOLYYMIEN KEHITYS POHJOISMAISISSA VÄHITTÄISMYYNTIMONOPOLEISSA

% muutos edelliseen vuoteen verrattuna	2019	2018
Pohjoismaiset monopolit yhteensä	+0,1	+0,8
Väkevät alkoholijuomat	+1,0	-0,5
Viinit	-0,1	+0,8
Suomi, kokonaismyynti	-2,9	-3,3
Väkevät alkoholijuomat	-2,1	-3,6
Viinit	-3,2	-3,2
Ruotsi, kokonaismyynti	+1,0	+2,1
Väkevät alkoholijuomat	+3,9	+2,7
Viinit	+0,7	+2,0
Norja, kokonaismyynti	+0,4	+1,5
Väkevät alkoholijuomat	+1,6	+0,1
Viinit	+0,2	+1,7

Lähde: Myyntivolyymit litroittain, Alko, Systembolaget, Vinmonopolet

Seuraavassa taulukossa esitetään viinien ja väkevien alkoholijuomien myynnin kehitys vähittäismyyntimonopoleissa Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Luvut perustuvat vähittäismyyntimonopoliin (Alko, Systembolaget ja Vinmonopolet) julkaisemiin litramääräisiin myyntitilastoihin.

Suomi

Suomen vähittäismyyntimonopolin väkevien alkoholijuomien ja viinien myyntivolyymit vuonna 2019 laskivat 2,9 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Väkevissä alkoholijuomissa volyymit laskivat 2,1 prosenttia. Volyymit vodkan ja viinan suuressa kategoriassa laskivat pääasiassa maustamattoman vodkan myötä. Tämä kate-

goria on koko väkevien alkoholijuomien kategorian laskun taustalla. Myös rypäletisleiden volyymit jatkoivat laskuaan. Kasvua oli ginien, liköörien ja viskien kategorioissa. Rommi-volyymit olivat viime vuoden tasolla. Viineissä volyymit laskivat 3,2 prosenttia; laskua oli molemmissa suurissa kategorioissa eli sekä punaviineissä että valkoviineissä. Kasvua oli vain roséviineissä, sampanjoissa ja miedoissa glögeissä.

Ruotsi

Ruotsin vähittäismyyntimonopolin väkevien alkoholijuomien ja viinien myyntivolyymit vuonna 2019 kasvoivat 1,0 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Väkevien alkoholijuomien kategoria kasvoi 3,9 prosenttia. Tässä kategoriassa ginien, rommien, liköörien, viskien ja katkeroiden kasvu oli voimakasta. Myös vodka- ja rypäletisle-volyymit kasvoivat hyvin. Akvaviitin volyymit olivat laskussa. Viinien kategoria kasvoi 0,7 prosenttia. Puna- ja valkoviinien volyymeissa oli nähtävissä hienoista kasvua. Kuohuviinien volyymit kasvoivat voimakkaasti esimerkiksi uuden glögikuohuviinin vauhdittamana. Roséviinien ja perinteisten glögien volyymit laskivat (glögikuohuvat kuuluvat kuohuviini-kategoriaan).

Norja

Norjan vähittäismyyntimonopolin väkevien alkoholijuomien ja viinien myyntivolyymit

vuonna 2019 kasvoivat 0,4 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Väkevissä alkoholijuomissa volyymit kasvoivat 1,6 prosenttia. Kasvua oli gineissä, akvaviiteissä, rommeissa, viskeissä ja vodkassa. Rypäletisleiden volyymit laskivat. Viinien kategoria oli 0,2 prosentissa edellisvuoden tasolla. Puna- ja valkoviinien volyymit olivat edellisvuoden tasolla, ja roséviinien volyymit laskussa. Hienoinen parannus on peräisin kuohuviinivolyymien kasvusta.

Strategia ja taloudelliset tavoitteet 2019

Altian strategiassa vuonna 2019 keskityttiin luomaan kannattavaa kasvua viiden strategisen painopistealueen kautta:

- Pohjoismaisten avainbrändien kasvattaminen
- Merkittävän muutoksen toteuttaminen viineissä
- Strategisten kumppanuuksien vahvistaminen
- Laajentaminen uusiin myyntikanaviin
- Kasvun rahoittaminen ja mahdollistaminen – jatkuvaa kokonaisvaltaista tehostamista ja suorituskykyä

Tukeakseen edellä mainittuja orgaanisia strategisia tavoitteitaan, Altia on jatkanut aktiivista brändiportfolion hallintaa ja kehittämistä. Tämä pitää sisällään mahdolliset valikoidut hankinnat ja/tai myynnit.

Taloudelliset tavoitteet

Altia on asettanut seuraavat pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet:

- Vertailukelpoinen käyttökateprosentti kasvaa 15 prosenttiin pitkällä aikavälillä
- Vuotuinen liikevaihto kasvaa 2 prosenttia ajan mittaan (CAGR)
- Tavoitteena on pitää raportoitu net-tovelka suhteessa vertailukelpoiseen käyttökatteeseen pitkällä aikavälillä alle 2,5-kertaisena

Osinkopolitiikka

Altia pyrkii noudattamaan aktiivista osingonjakopolitiikkaa, ja se osa tilikauden tuloksesta, jota ei arvioida tarvittavan yhtiön kasvuun ja kehittämiseen, jaetaan osakkeenomistajille. Yhtiön osingonjakopolitiikan mukaan osingonmaksusuhde on 60 prosenttia tai enemmän tilikauden tuloksesta.

Vuoden 2019 tärkeimmät tapahtumat

Menestyneitä innovaatioita

Altia lanseerasi vuosittain noin 100 innovaatiota ja uutuustuotetta omien brändien alla. Alla muutama esimerkki vuoden 2019 innovaatioista.

Altia lanseerasi useilla markkinoilla uutuuslikööriin Koskenkorva Ginger. Koskenkorva Ginger voitti Spirits Business -lehden vuotuisessa Liqueur Masters -kilpailussa Master-mitalin kilpailun suurimmassa eli

hedelmälikööriin kategoriassa. Altia lanseerasi Koskenkorva Vodkan luomuversion ensin Ruotsin anniskelumarkkinoilla ja myöhemmin muilla markkinoilla.

Larsen Cognacin design uusittiin vuonna 2019. Uusi premium designin mukainen valikoima lanseerattiin aluksi matkustajamyynnissä. Larsen Coopers -uutuudella herätellään tummien väkevien alkoholijuomien kuten rommien ja viskien juojien kiinnostusta konjakkiin. Larsen VSOP ja Larsen Extra Or menestyivät kansainvälisessä IWSC-kilpailussa vuonna 2019.

Altia toi Ruotsin markkinoille maailman ensimmäisen luomu-akvaviitticoktailin. Sitruunalla ja nokkosella maustettu ready-to-drink-juomasekoitus voitti hopeaa Specialty Masters 2019 -kilpailussa. Altia vahvisti kumppanuuttaan ruotsalaisen premium-craft-ginejä valmistavan Hernö Ginin kanssa. Altian ja Hernö Ginin yhdessä kehittämä tuote lanseerattiin O.P. Anderson Aquavit -brändille.

Altia lanseerasi ensimmäisen Suomessa tislatus ja valmistetun rommin. Tumma Rum Ö tislataan Ahvenanmaalla Smakbyn tislaamossa. Rum Ö menestyi vuoden 2019 IWSC-kilpailussa.

Blossa-glögien valikoimaa laajennettiin päivittäistavarakauppaan suunnatuilla uutuuksilla, joihin kuuluvat sekä alkoholiton, matala-alkoholinen että vähäsokerinen glögi. Ruotsin mono-

polikanavassa lanseerattiin uusi glögikuohuva.

Altia lanseerasi Suomen päivittäistavara-kauppaan useita mietoja juomasekoituksia Chill Outille, Leijonalle ja Koskenkorvalle.

Uusia strategisia kumppanuuksia

Toukokuussa Altia luovutti Tanskan kotimarkkinan liiketoiminnan Conaxess Trade Beveragesille. Conaxess Trade Beverages sai yksinoikeuden Altian brändien jakeluun ja markkinointiin Tanskan kotimarkkinoilla. Altia jatkaa Tanskan, Ruotsin ja Saksan välistä rajakauppaliiketoimintaa.

Syyskuussa Altia ilmoitti investoinnista Von Elk Companyyn. Investoinnin myötä Altia tuli yhtiön vähemmistöosakas ja sen innovatiivisen ja useasti palkitun glögikuohuviinin Glöetin yksinoikeudellinen jakelija Pohjoismaissa ja Baltiassa. Glöet vahvistaa Altian brändiportfoliota ja asemaa uudessa glögikuohuviinien kategoriassa.

Uusia vientimarkkinoita

Vuonna 2019 Altia laajeni uusille vientimarkkinoille: Ukraina ja Slovakiaan.

Teolliset tuotteet

Altian etanolin vienti lääketeollisuuden ja alkoholijuomateollisuuden asiakkaille kehittyi hyvin vuonna 2019.

Paperi- ja kartonkiteollisuuden trendi korvata fossiilipohjaisia sidosaineita tärkkelyksellä on lisännyt ohratärkkelyksen kysyntää. Altia on onnistuneesti vahvistanut asemaansa paperi- ja kartonkiteollisuuden tärkkelyksen toimittajana.

Pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävät toimet

Helmikuussa Altia kertoi lisätoimista pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Nämä toimet keskittyivät myynnin kasvuun, tuottojohtamiseen, toimitusketjun tehostamiseen, hankintasäästöihin ja organisaation yleiseen tehokkuuteen.

Vastuullisuustiekartta

Joulukuussa Altia julkaisi vuoteen 2030 asti ulottuvan vastuullisuustiekarttansa. Vastuullisuustiekartan keskeisin tavoite on Altian sitoutuminen hiilineutraaliin tuotantoon vuoteen 2025 mennessä.

Taloudellinen katsaus

Kausiluonteisuus

Alkoholijuomien kulutuksessa on merkittävää kausiluonteista vaihtelua, jolla on vaikutus Altian liikevaihtoon ja kassavirtaan. Suuri osa yhtiön tuloista ja kassavirrasta saadaan tavallisesti vuoden viimeisellä neljänneksellä, kun taas vuoden ensimmäisellä neljänneksellä osuus on huomattavasti pienempi. Lisäksi vuoden lopun huippusesonkiin liittyvät valmisteverot maksetaan tammikuussa, mikä johtaa merkittäviin ulosmeneviin kassavirtoihin.

Liikevaihto

Altian raportoitu liikevaihto kasvoi 0,6 prosenttia ja oli 359,6 (357,3) miljoonaa. Ruotsin kruunun heikko kehitys jatkui, ja kiinteillä valuuttakursseilla liikevaihto kasvoi 1,5 prosenttia viime vuodesta. Liikevaihdon kasvua ovat

vauhdittaneet Altia Industrial- ja Scandinavia-segmentit. Finland & Exports -segmentin liikevaihto laski viime vuodesta.

Väkevien alkoholijuomien ja viinien liikevaihto oli vuonna 2019 edellisvuoden tasolla, ja kiinteillä

valuuttakursseilla kasvua oli 1,5 prosenttia. Muiden juomien päämiesportfoliossa tapahtuneiden muutosten takia juomien kokonaisliikevaihto jäi hieman edellisvuotta alhaisemmaksi. Kiinteillä valuuttakursseilla juomien liikevaihto kasvoi 0,4 prosenttia edellisvuodesta.

Väkevien alkoholijuomien liikevaihto laski 2,2 prosenttia 121,3 (124,0) miljoonaan euroon. Altian väkevien alkoholijuomien myynti

kasvoi kaikilla monopolimarkkinoilla, mutta laskun taustalla on vienti. Aiemmin ilmoitettu liiketoiminnan luovutus Tanskassa vaikuttaa liikevaihdon vertailtavuuteen.

Viinien liikevaihto kasvoi 2,2 prosenttia 124,9 (122,2) miljoonaan euroon. Kasvua vauhditti Scandinavia-segmentti. Finland & Exports -segmentissä viinien myynti laski viinimarkkinoiden volyymin laskun seurauksena.

LIIKEVAIHTO SEGMENTEITTÄIN

Milj. euroa	2019	2018	Muutos, %
Finland & Exports	128,6	133,8	-3,9
Scandinavia	120,7	117,7	2,6
Altia Industrial	110,2	105,8	4,2
YHTEENSÄ	359,6	357,3	0,6

LIIKEVAIHTO TUOTERYHMITÄIN

Milj. euroa	2019	2018	Muutos, %
Väkevät alkoholijuomat	121,3	124,0	-2,2
Viinit	124,9	122,2	2,2
Muut juomat	3,1	5,3	-40,6
Teolliset tuotteet ja palvelut	110,2	105,8	4,2
YHTEENSÄ	359,6	357,3	0,6

VERTAILUKELPOINEN KÄYTTÖKATE (EBITDA) SEGMENTEITTÄIN

Milj. euroa	2019	2018
Finland & Exports	20,6	19,2
Scandinavia	12,1	10,1
Altia Industrial	11,4	10,9
Muut	0,7*	-0,3
YHTEENSÄ	44,8	40,0
% liikevaihdosta	12,4	11,2

Muut-segmentti: vuokratuluja on siirretty poistoihin IFRS 16 -standardin mukaisesti.

VERTAILUKELPOINEN KÄYTTÖKATE (EBITDA) SEGMENTEITTÄIN ILMAN IFRS 16 VAIKUTUSTA

Milj. euroa	2019	2018
Finland & Exports	20,4	19,2
Scandinavia	11,5	10,1
Altia Industrial	9,6	10,9
Muut	-0,5	-0,3
YHTEENSÄ	41,0	40,0
% liikevaihdosta	11,4	11,2

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT

Milj. euroa	2019	2018
Vertailukelpoinen käyttökate	44,8	40,0
Liiketoimintojen ja hyödykkeiden myyntien voitot ja tappiot	0,1	0,4
Liiketoimintojen lopettamiseen liittyvät kulut ja uudelleenjärjestelykulut	-0,2	-1,1
Olennot projektit		
Kustannukset suljetussa vapaaehtoisessa eläkejärjestelyssä	-1,6	-0,7
Pörssilistautumiseen liittyvät kulut	-	-4,6
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-1,7	-6,0
Käyttökate	43,1	34,0

Altia Industrial -segmentin liikevaihto kasvoi 4,2 prosenttia 110,2 (105,8) miljoonaan euroon. Kasvua vauhdittivat korkeasta ohran hinnasta johtuvat hinnankorotukset ja teollisten tuotteiden suuremmat volyymit.

Kauden kannattavuus ja tulos

Vuonna 2019 vertailukelpoinen käyttökate (käyttökate ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) oli 44,8 (40,0) miljoonaa euroa eli 12,4 (11,2) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutusta oli 41,0 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -1,7 (-6,0) miljoonaa euroa, ja ne liittyivät pääasiassa päättyneeseen vapaaehtoiseen eläkejärjestelyyn. Raportoitu käyttökate oli 43,1 (34,0) miljoonaa euroa.

Kannattavuuden paranemista tukivat tehostamistoimenpiteet ja vuoden aikana toteutetut hinnantarkistukset. Kasvaneilla ohran kustannuksilla oli negatiivinen vaikutus kannattavuuteen vuoden yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana. Myös heikko Ruotsin kruunu heikensi kannattavuutta koko tilikauden ajan.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 7,6 (7,4) miljoonaa euroa, joka sisälsi muun muassa 0,0 (0,5) miljoonaa euroa käyttöomaisuuserien myyntituottoja, 0,8 (0,4) miljoonaa euroa päästöoikeuksien myyntituloja, 3,4 (3,4) miljoonaa euroa myyntituloja (lähinnä höyryn, energian ja

veden myynnistä) sekä vuokratuottoja 1,3 (1,4) miljoonaa euroa.

Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut olivat 45,9 (49,9) miljoonaa euroa, josta palkkojen osuus oli 34,2 (37,9) miljoonaa euroa. Työsuhde-etuuksista aiheutuneista kuluista 1,8 (3,8) miljoonaa euroa raportoitiin käyttökateen vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin.

Liiketoiminnan muut kulut olivat 65,0 (73,9) miljoonaa euroa. Tehostamistoimenpiteiden lisäksi, IFRS 16 -standardin käyttöönotto laski liiketoiminnan muita kuluja 3,8 miljoonalla eurolla vuonna 2019, erien siirtyessä raportoitaviksi poistoissa. Vuonna 2018, liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyi pörssilistautumiseen liittyviä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä 2,7 miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 2,2 (2,3) miljoonaa euroa. Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja tuotot sijoituksista yhteisiin toimintoihin olivat yhteensä 1,6 (1,2) miljoonaa euroa.

Tilikauden verot olivat 6,2 (3,6) miljoonaa euroa, joka vastaa 25,1 (19,1) prosentin efektiivistä veroastetta. Efektiivisen veroasteen nousuun vaikutti Ranskassa tehdyn verotarkastuksen lopputulokseen liittynyt verovaraus ja Tanskan yhtiön kevään 2019 uudelleenjärjestelystä johtuvasta tappiosta kirjaamaton laskennallinen verosaaminen.

IFRS 16 -STANDARDIN VAIKUTUS VALIKOITUIHIN TUNNUSLUKUIHIN

	2019
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	44,8
Nettovelka, milj. euroa	28,9
Nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate	0,6
Omavaraisuusaste, %	37,8
Nettovelkaantumisaste, %	19,1
Vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 vaikutusta, milj. euroa	41,0
Nettovelka ilman IFRS 16 vaikutusta, milj. euroa	18,4
Nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 vaikutusta	0,4
Omavaraisuusaste ilman IFRS 16 vaikutusta, %	38,8
Nettovelkaantumisaste ilman IFRS 16 vaikutusta, %	12,1

Tilikauden tulos oli 18,4 (15,1) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos 0,51 (0,42) euroa.

IFRS 16 -standardin vaikutukset

Raportointikausi 1.1.2019–31.12.2019 sisältää IFRS 16 -standardin käyttöönoton 1.1.2019 alkaen.

IFRS 16 johti 3,8 miljoonan euron positiiviseen vaikutukseen vertailukelpoiseen käyttökateeseen, 3,7 miljoonan euron negatiiviseen vaikutukseen poistoihin ja 0,1 miljoonan euron negatiiviseen vaikutukseen rahoituskuluihin. Konsernitaseessa 31.12.2019 käyttöoikeuksiin perustuvien omaisuuserien määrä oli 10,4

miljoonaa euroa, pitkäaikaisen vuokrasopimusvelan määrä 7,1 miljoonaa euroa ja lyhytaikaisen vuokrasopimusvelan 3,4 miljoonaa euroa.

Rahavirtalaskelmassa vuokrasopimuksiin liittyvistä maksuista pääoman osuus esitetään osana rahoitustoimintaa ja korko liiketoiminnan rahavirrassa kun aiemmin kaikki operatiivisten vuokrasopimusten vuokrat esitettiin liiketoiminnan rahavirrassa. Vaikutus konsernin liiketoiminnan rahavirtaan 1.1.–31.12.2019 on 3,8 miljoonaa euroa positiivinen ja rahoituksen rahavirtaan 3,7 miljoonaa euroa negatiivinen.

Rahavirta, tase ja investoinnit

Liiketoiminnan nettorahavirta vuonna 2019 oli 52,6 (6,5) miljoonaa euroa. Rahavirran vakauttamiseen paranemiseen vaikuttivat nettokäyttöpääoman muutokset. Loppuvuotta kohden vaihto-omaisuuden taso normalisoitui kaikissa segmenteissä ja suurimmassa osassa vaihto-omaisuusluokista, johtuen pääosin ohrasta. Myös myyntisaamiset paranivat kaikissa segmenteissä ja ostovelat paranivat optimisoinnin ansiosta. Nettokäyttöpääoman lisäksi myös raportoitu tulos vaikutti positiivisesti liiketoiminnan rahavirtaan. Raportoidussa tuloksessä näkyy IFRS 16 -standardin käyttöönotto, jolloin pääoman osuus vuokrasopimusvelasta on siirretty rahoituksen rahavirtaan. Myydyt saamiset olivat kauden lopussa 76,7 (80,2) miljoonaa euroa.

Konsernilla on 60,0 (60,0) miljoonan euron valmiusluottolimiitti, josta 0,0 (0,0) miljoonaa euroa oli käytössä raportointikauden lopussa. Liikkeeseen laskettujen yritystodistusten nimellisarvo raportointikauden lopussa oli 0,0

(0,0) miljoonaa euroa. Altia-konsernin maksuvalmius pysyi hyvänä koko katsauskauden ajan.

Konsernin nettovelka raportointikauden lopussa oli 28,9 (47,4) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste oli 19,1 (31,6) prosenttia ja omavaraisuusaste oli 37,8 (38,4) prosenttia. Raportoitu nettovelka suhteessa vertailukelpoiseen käyttökatteeseen oli 0,6 (1,2). IFRS 16 -standardin käyttöönotto kasvatti nettovelkapositiota 10,5 miljoonaa euroa ja ilman IFRS 16 -standardin käyttöönottoa nettovelka suhteessa vertailukelpoiseen käyttökatteeseen olisi ollut 0,4.

Konsernitase yhteensä tilikauden lopussa oli 400,2 (390,4) miljoonaa euroa.

Bruttoinvestoinnit vuonna 2019 olivat 6,8 (7,7) miljoonaa euroa. Investoinnit liittyivät useisiin turvallisuus- ja korvausinvestointeihin sekä tietojärjestelmien kehittämiseen Koskenkorvan tehtaalla.

TASEEN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Raportoitu nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate	0,6	1,2
Lainat, milj. euroa	82,6	89,4
Nettovelka, milj. euroa	28,9	47,4
Omavaraisuusaste, %	37,8	38,4
Nettovelkaantumisaste, %	19,1	31,6
Investoinnit, milj. euroa	-6,8	-7,7
Varat yhteensä, milj. euroa	400,2	390,4

Taloudellinen katsaus

Finland & Exports

Finland & Exports -segmentti käsittää viinien, väkevien alkoholijuomien ja muiden juomien tuonnin, myynnin ja markkinoinnin Suomessa ja Baltian maissa sekä matkustajamyynnin ja viennin.

Milj. euroa	2019	2018	Muutos, %
Liikevaihto, milj. euroa	128,6	133,8	-3,9
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	20,6	19,2	7,3
Vertailukelpoinen käyttökate, % liikevaihdosta	16,0	14,3	
Ilman IFRS 16 vaikutusta:			
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	20,4	19,2	6,3
Vertailukelpoinen käyttökate, % liikevaihdosta	15,8	14,3	
Henkilöstöä keskimäärin	89	95	
Milj. euroa	2019	2018	Muutos, %
Väkevät alkoholijuomat	75,1	78,1	-3,9
Viinit	52,5	54,2	-3,1
Muut juomat	1,0	1,5	-31,9
YHTEENSÄ	128,6	133,8	-3,9

Liikevaihto

Vuonna 2019 Finland & Exports -segmentin liikevaihto oli 128,6 (133,8) miljoonaa euroa eli 3,9 prosenttia pienempi kuin edellisvuoden vastaavalla jaksolla.

Suomessa kokonaismarkkinavolyymit olivat monopolikanavassa edellisvuotta alemmalla tasolla. Väkevässä alkoholijuomissa toteutetut hinnantarkistukset ovat tasapainottaneet monopolikanavan pienempiä volyymeja, ja myynnin arvo Altian väkevässä alkoholijuomissa kasvoi. Viinien myynti on laskenut

markkinavolyymien laskun seurauksena.

Päivittäiskaupassa myynti kasvoi uusien tuotelanseerausten myötä. Baltiassa liikevaihto oli edellisvuotta suurempi. Kehitys oli hyvää sekä kotimarkkinoilla että rajakaupassa sen jälkeen, kun muutokset valmisteveroon tulivat voimaan H2 2019 alussa. Matkustajamyynti ja vienti jäivät viime vuoden tasosta. Muutoksilla päämiesportfoliossa ja heikosta Ruotsin kruunusta johtuvalla ruotsalaisten matkustajien pienemmällä määrällä oli negatiivinen vaikutus matkustajamyyniin. Hyvä kehitys vodkan viennissä Venäjälle jatkui, kun taas konjakkien

myynti Kiinaan oli edelleen alhaisemmalla tasolla viime vuonna tehtyjen varastotäydennysten vuoksi. Myös Hongkongin mielenosoituksilla oli vaikutus paikalliseen myyntiin. Lasku muiden juomien liikevaihdossa liittyy päämiesportfolion muutoksiin vuonna 2018.

Vertailukelpoinen käyttökate

Vuonna 2019 vertailukelpoinen käyttökate oli 20,6 (19,2) miljoonaa euroa, joka vastaa 16,0 (14,3) prosentin vertailukelpoista käyttökate-marginaalia. Vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 -standardin vaikutusta oli 20,4 (19,2) miljoonaa euroa, joka vastaa 15,8 (14,3) prosentin vertailukelpoista käyttökate-marginaalia.

Kannattavuuden parannus edellisvuoteen verrattuna liittyy kannattavuuden kokonaisvaltaiseen kohentumiseen Suomessa, mukaan lukien toteutetut hinnantarkistukset, sekä hyvään kehitykseen Baltiassa. Viennillä ja viinien myynnin laskulla oli negatiivinen vaikutus kannattavuuteen.

Liiketoiminnan tapahtumia

Kesäkuussa Altia lanseerasi ensimmäisen suoraan kuluttajille suunnatun vastuullisuusaiheisen mediakampanjansa. Kampanja rakentui pullojen kierrätyksen ympärille ja kohdistui Suomeen.

Larsen Cognacin design uusittiin vuonna 2019. Uusi premium designing mukainen valikoima lanseerattiin kesällä alkaen matkustajamyynnissä.

Syyskuussa Altia ilmoitti Von Elk Company -investoinnista, jonka myötä Altia tuli yhtiön vähemmistöosakas ja sen innovatiivisen ja useasti palkitun glögikuohuviinin Glöetin yksinoikeudellinen jakelija Pohjoismaissa ja Baltiassa. Glöet vahvistaa Altian brändiportfoliota ja asemaa uudessa glögikuohuviinien kategoriassa.

Viennissä Altia aloitti myynnin kahdella uudella markkina-alueella: Ukrainassa ja Slovakiassa.

Scandinavia

Scandinavia-segmentti käsittää viinien, väkevien alkoholijuomien ja muiden juomien tuonnin, myynnin ja markkinoinnin Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa.

Milj. euroa	2019	2018	Muutos, %
Liikevaihto, milj. euroa	120,7	117,7	2,6
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	12,1	10,1	19,2
Vertailukelpoinen käyttökate, % liikevaihdosta	10,0	8,6	
Ilman IFRS 16 vaikutusta:			
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	11,5	10,1	13,2
Vertailukelpoinen käyttökate, % liikevaihdosta	9,5	8,6	
Henkilöstöä keskimäärin	74	85	
Milj. euroa	2019	2018	Muutos, %
Väkevät alkoholijuomat	46,2	45,9	0,6
Viinit	72,4	68,0	6,5
Muut juomat	2,1	3,8	-44,0
YHTEENSÄ	120,7	117,7	2,6

Liikevaihto

Vuonna 2019 Scandinavia-segmentin liikevaihto oli 120,7 (117,7) miljoonaa euroa eli 2,6 prosenttia suurempi kuin viime vuoden vastaavalla jaksolla. Heikolla Ruotsin kruunulla oli edelleen negatiivinen vaikutus raportoituun liikevaihtoon. Kiinteillä valuuttakursseilla liikevaihto kasvoi 5,3 prosenttia.

Ruotsissa niin väkevien alkoholijuomien kuin viinien myynti kasvoi vuonna 2019. Väkevissä alkoholijuomissa kasvua tukivat kasvava väkevien alkoholijuomien markkinavolyymi, mutta myös toteutetut hinnantarkistukset ja uudet

kumppanit. Viineissä keskeisinä kasvun ajureina toimivat viime vuonna uusittu päämiesportfolio ja vahva Blossa-myynti. Norjassa väkevien alkoholijuomien myynti on kehittynyt positiivisesti, mutta tämä ei ole kumonnut laskevan viinin myynnin ja päämiesportfoliossa tapahtuneiden muutosten negatiivista vaikutusta.

Vertailukelpoinen käyttökate

Vuonna 2019 vertailukelpoinen käyttökate oli 12,1 (10,1) miljoonaa euroa, joka vastaa 10,0 (8,6) prosentin vertailukelpoista käyttökate-marginaalia. Vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 -standardin vaikutusta oli 11,5 (10,1)

miljoonaa euroa, joka vastaa 9,5 (8,6) prosentin vertailukelpoista käyttökate-marginaalia.

Kannattavuuden parantuminen liittyy kokonaisvaltaiseen kannattavuuden kohentumiseen, uusiin päämiesbrändeihin ja hinnantarkistuksiin. Heikolla Ruotsin kruunulla oli edelleen negatiivinen vaikutus kannattavuuteen.

Liiketoiminnan tapahtumia

Altia sai toisella neljänneksellä päätökseen Tanskan kotimarkkinoiden liiketoiminnan luovutuksen Conaxess Trade Beveragesille. Conaxess Trade Beverages sai yksinoikeuden Altian

brändien jakeluun ja markkinointiin Tanskan kotimarkkinoilla.

Toukokuussa Altia ryhtyi yhteistyöhön ruotsalaisen Underberg AG:n kanssa vahvistaakseen edelleen Altian asemaa katkeromarkkinoilla.

Vuoden aikana Altia vahvisti myös kumppanuuttaan ruotsalaisen premium-craft-ginejä valmistavan Hernö Ginin kanssa. Yhteistyön tuloksena Altia toi markkinoille O.P. Anderson Hernö Juniper Cask Finishin.

Altia Industrial

Altia Industrial -segmentti käsittää Koskenkorvan tehtaan toiminnot sekä tärkkelyksen, rehuraaka-aineen ja teknisen etanolin tuotannon sekä sopimusvalmistuksen ja logistiikkapalvelut. Siihen kuuluvat myös toimintusketjutoiminnot eli tuotanto- ja logistiikkatoiminnot eri maissa sekä hankinta.

Milj. euroa	2019	2018	Muutos, %
Liikevaihto, milj. euroa	110,2	105,8	4,2
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	11,4	10,9	4,2
Vertailukelpoinen käyttökate, % liikevaihdosta	10,4	10,3	
Ilman IFRS 16 vaikutusta:			
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	9,6	10,9	-12,1
Vertailukelpoinen käyttökate, % liikevaihdosta	8,7	10,3	
Henkilöstöä keskimäärin	426	426	

Liikevaihto

Vuonna 2019 Altia Industrial -segmentin liikevaihto oli 110,2 (105,8) miljoonaa euroa eli 4,2 prosenttia suurempi kuin viime vuoden vastaavalla jaksolla. Kasvua vauhdittivat ohran korkeasta hinnasta johtuvat hinnankorotukset ja volyymit. Volyymit kehittyivät vahvasti etanolis- ja rehuraaka-aineissa.

Vertailukelpoinen käyttökate

Vuonna 2019 vertailukelpoinen käyttökate oli 11,4 (10,9) miljoonaa euroa, joka vastaa 10,4 (10,3) prosentin vertailukelpoista käyttökatemarginaalia. Vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 -standardin vaikutusta oli 9,6 (10,9) miljoonaa euroa, joka vastaa 8,7 (10,3) prosentin vertailukelpoista käyttökatemarginaalia.

Ohran korkealla hinnalla, konsernin sisäisillä organisaatiomuutoksilla ja Ruotsin korkeammilla logistiikkakustannuksilla oli negatiivinen vaikutus kannattavuuteen.

Tuotantovolyymit ja avainhankkeet

Vuonna 2019 Rajamäen alkoholijuomatehdas tuotti 65,8 (64,7) miljoonaa litraa viinejä ja väkeviä alkoholijuomia.

Koskenkorvan tehdas on toiminut täydellä kapasiteetilla katsauskauden ajan, ja tehdas käytti 212 (212) miljoonaa kiloa viljaa. Elokuussa pidetty suunnitelmien mukainen huoltoseisokki vaikutti hieman viljan kulutukseen. Viljaviljaa, mukaan lukien tekniset etanolit, tuotettiin 22,2 (22,0) miljoonaa kiloa, tärkkelystä 65,1

(68,9) miljoonaa kiloa ja rehuraaka-ainetta 65,6 (62,2) miljoonaa kiloa.

Katsauskauden aikana toteutettiin useita turvallisuus- ja korvausinvestointeja, ja Industrial Products -yksikössä, mukaan lukien Koskenkorvan tislamossa, otettiin onnistuneesti käyttöön uusi toiminnanohjausjärjestelmä.

Altian etanolin vienti lääketeollisuudessa ja alkoholijuomateollisuudessa toimiville asiakkaille kehittyi hyvin vuonna 2019.

Paperi- ja kartonkitekollisuuden trendi korvata fossiilipohjaisia sidosaineita tärkkelyksellä on lisännyt ohratärkkelyksen kysyntää. Altia on onnistuneesti vahvistanut asemansa paperi- ja kartonkitekollisuuden tärkkelyksen toimittajana.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Konsernin suorat tutkimus- ja kehitysmenot olivat 2,3 (3,3) miljoonaa euroa ja ne liittyivät alkoholijuomien tuotekehitykseen.

Hallinnointi

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Altian selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) ja Palkka- ja palkkioselvitys vuodelta 2018, julkaistiin hallituksen toimintakertomuksen yhteydessä 22.3.2019. Selvitykset ovat saatavilla [Altian verkkosivustolla](#).

Varsinainen yhtiökokous 2019

Altian varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 15.5.2019. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajille vastuuvapauden tilikaudelta 2018. Yhtiökokous päätti myös hallituksen ehdotuksen mukaisesti maksaa tilikaudelta 2018 osinkoa 0,38 euroa osakkeelta.

Hallituksen kokoonpano ja valiokunnat

Yhtiökokous vahvisti osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotuksen mukaisesti hallituksen jäsenten lukumääräksi seitsemän. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa Sanna Suvanto-Harsaae, varapuheenjohtajana Kai Telanne ja jäsenenä Kim Henriksson, Tiina Lencioni, Jukka Ohtola ja Torsten Steenholt. Uutena jäsenenä hallitukseen valittiin Anette Rosengren.

Hallituksen toimikausi päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiökokous päätti osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotuksen mukaisesti, että hallituksen jäsenille maksettava palkkio koostuu kuukausittaisesta toimikausipalkkiosta seuraavasti:

- 4 000 euroa kuukaudessa, puheenjohtaja
- 2 500 euroa kuukaudessa, varapuheenjohtaja
- 2 000 euroa kuukaudessa, jäsen

Kuukausipalkkion lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan kokouspalkkio. Kokouspalkkiona maksetaan Suomessa asuvalle hallituksen jäsenelle 600 euroa ja ulkomailla asuvalle hallituksen jäsenelle 1 200 euroa kultakin hallituksen tai sen valiokunnan kokoukselta. Matkakulut korvataan yhtiön matkustuspolitiikan mukaisesti.

Altian hallitus piti järjestäytymiskokouksensa varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen ja valitsi tarkastus- ja henkilöstövaliokunnan jäsenet seuraavasti:

- Tarkastusvaliokunta: Kim Henriksson (puheenjohtaja), Tiina Lencioni ja Sanna Suvanto-Harsaae
- Henkilöstövaliokunta: Sanna Suvanto-Harsaae (puheenjohtaja), Kai Telanne ja Jukka Ohtola

Hallitus on arvioinut jäsentensä riippumattomuutta ja todennut, että kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Lisäksi kaikki hallituksen jäsenet Jukka Ohtolaa lukuun ottamatta ovat riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Jukka Ohtola on Valtion Kehitysyhtiö Vake Oy:n hallituksen jäsen ja virkasuhteessa Valtioneuvoston kanslian Omistajaohjausosastoon, eikä ole siten riippumaton yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Tilintarkastaja

Yhtiökokous valitsi tarkastusvaliokunnan suosituksen perusteella uudelleen tilintarkastajaksi PricewaterhouseCoopers Oy:n seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka. PricewaterhouseCoopers Oy on ilmoittanut yhtiölle, että päävastuullisena tilintarkastajana jatkaa KHT Ylva Eriksson. Tilintarkastajalle päätettiin maksaa palkkiot yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Lokakuussa Altia Oyj:n kolme suurinta rekisteröityä osakkeenomistajaa (Euroclear Finland Oy:n ylläpitämä yhtiön osakasluettelo 2.9.2019) nimittivät osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan seuraavat edustajat:

- Pekka Hurtola, valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto
- Hanna Kaskela, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma

- Annika Ekman, Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen

Nimitystoimikunta valitsi 2.10.2019 pitämässään järjestäytymiskokouksessa puheenjohtajakseen Pekka Hurtolan. Altian hallituksen puheenjohtaja Sanna Suvanto-Harsaae toimii nimitystoimikunnan asiantuntijana.

Konsernin rakenne

Konserni suunnittelee nykyisen konsernirakenteen yksinkertaistamista. Suunnitelman mukaan Altia Oyj:n kaikki suomalaiset tytäryhtiöt lukuunottamatta Oy Wennerco Ab:tä sulautuisivat Altia Oyj:öön ja kaikki ruotsalaiset tytäryhtiöt Altia Sweden AB:hen. Sulautumissuunnitelmat on rekisteröity ja fuusiot toteutuvat arviolta 30.4.2020.

Toimitusjohtaja ja konsernijohto

Niklas Nylander aloitti työnsä Altian talousjohtajana (CFO) 1.1.2019. Johtoryhmässä ei tapahtunut tilikauden aikana muita muutoksia. Johtoryhmä koostui 31.12.2019 seuraavista jäsenistä:

- Pekka Tennilä, toimitusjohtaja
- Janne Halttunen, SVP, Scandinavia
- Kari Kilpinen, SVP, Finland & Exports
- Kirsi Lehtola, SVP, HR
- Niklas Nylander, CFO
- Kirsi Punttila, SVP, Marketing
- Hannu Tuominen, SVP, Altia Industrial

OMISTUSRAKENNE SEKTOREITTAIN 31.12.2019

Sektori	Osakkeiden määrä	% osakkeista
Julkisyhteisöt	16 052 550	44,4
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	10 281 865	28,4
Kotitaloudet	6 929 009	19,2
Yritykset	1 756 759	4,9
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	757 763	2,1
Ulkomaat	362 539	1,0
YHTEENSÄ	36 140 485	100,0

Lähde: Euroclear Finland

Altian osake

Altian osakkeet on listattu Nasdaq Helsinkiin. Kaikki osakkeet tuottavat yhden äänen ja yhtäläiset äänestysvoimat. Osakkeiden kaupankäyntitunnus on "ALTIA" ja ISIN-tunnus FI4000292438.

Osakepääoma ja osakkeet

Katsauskauden lopussa Altia Oyj:n osakepääoma oli 60 480 378,36 euroa ja liikkeeseen laskettujen osakkeiden määrä oli 36 140 485.

Osakkeenomistajat ja kaupankäynti

Altialla oli 31.12.2019 17 911 rekisteröityä osakkeenomistajaa ja 8 986 556 osaketta, eli 24,9 % kaikista osakkeista oli hallintarekisteröityjä. Vuoden 2019 aikana osakkeen korkein hinta oli 8,22 euroa ja alhaisin hinta 7,08 euroa. Nasdaq Helsingissä vaihdettujen osakkeiden kokonaismäärä oli 5 856 465. Päätöshinta Altian osakkeelle 30.12.2019 oli 8,18 euroa, ja yhtiön markkina-arvo oli noin 296 miljoonaa euroa.

Liputusilmoitukset

Altialle ilmoitettiin vuonna 2019 seuraavista muutoksista omistussuhteissa:

- Suomen valtio luovutti 7.2.2019 oman pääoman ehtoisesti apporttina 13 097 481 Altia Oyj:n osaketta Valtion kehitysyhtiö Vake Oy:lle, joka on Suomen valtion kokonaan omistama ja näin ollen kokonaan Suomen valtion määräysvallassa oleva yhtiö.
- Lazard Asset Management LLC ilmoitti 7.2.2019 ylittäneensä 5 %:n kynnyksen 5,34 %:n omistussuhteellaan, josta 2,40 % on osakkeita, joihin liittyy äänestysvoima.

Johdon omistukset

Hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet, mukaan lukien heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt, omistivat 31.12.2019 yhteensä 98 631 osaketta, mikä on 0,27 % osakkeiden kokonaismäärästä.

OSAKEOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN SUURUUSLUOKITTAIN 31.12.2019

Osakemäärä	Omistajien määrä	% osakkeen-omistajista	Osakemäärä	% osakkeista
1-100	5 655	31,6	420 119	1,2
101-500	8 929	49,9	2 274 048	6,3
501-1000	2 056	11,5	1 507 780	4,2
1001-5000	1 058	5,9	2 018 277	5,6
5001-10000	110	0,6	785 671	2,2
10001-50000	72	0,4	1 541 612	4,3
50001-100000	13	0,1	985 100	2,7
100001-500000	11	0,1	2 045 485	5,7
500001-	7	0,0	24 562 393	68,0
YHTEENSÄ	17 911	100,0	36 140 485	100,0

Lähde: Euroclear Finland

10 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 31.12.2019

Osakkeenomistaja	Osakkeiden määrä	% osakkeista
1 Valtion Kehitysyhtiö Vake Oy	13 097 481	36,2
2 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 550 000	4,3
3 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	973 300	2,7
4 OP-Suomi Pieniyhtiöt -sijoitusrahasto	579 516	1,6
5 Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	420 000	1,2
6 Fim Fenno Sijoitusrahasto	181 931	0,5
7 Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	165 076	0,5
8 Säästöpankki Kotimaa -sijoitusrahasto	150 000	0,4
9 Sijoitusrahasto Taaleritehdas Arvo Markka Osake	150 000	0,4
10 Sijoitusrahasto Säästöpankki Pieniyhtiöt	149 424	0,4
YHTEENSÄ	17 416 728	48,2
Hallintarekisteröidyt osakkeet	8 986 556	24,9

Lähde: Euroclear Finland

Valtuudet, osakeoptio- ja osakekannustinohjelmat

Altialla ei ollut osakeoptio-ohjelmia vuonna 2019. Altian toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja valikoidut avainhenkilöt kuuluvat pitkän aikavälin kannustinohjelmaan. Altialla ei tilikauden aikana ollut myöskään valtuuksia osakkeiden takaisinostoon tai osakeanteihin, eikä yhtiön hallussa ollut omia osakkeita.

Henkilöstö

Vuonna 2019 Altia-konsernissa työskenteli keskimäärin 682 (718) henkilöä. Vuoden 2019 lopussa Altia-konsernin henkilöstömäärä oli 632 (678) työntekijää. Tästä Suomessa oli 381 (402), Ruotsissa 110 (114), Tanskassa 4 (19), Norjassa 21 (28), Latviassa 31 (32), Virossa 60 (61) ja Ranskassa 25 (22).

Toukokuussa 2019 Altia luovutti Tanskan liiketoiminnan Conaxess Trade Beveragesille, ja liiketoiminnan työntekijät siirtyivät Conaxess Trade Beveragesille vanhoina työntekijöinä. Scandinavia-segmentin uudelleenjärjestely saatiin päätökseen. Järjestelyjen tavoitteena on toimintatapojen uudistaminen ja organisaattiorakenteen yksinkertaistaminen. Konsernin henkilöstövähennykset olivat pääasiassa seurausta uudelleenjärjestelystä, lähteneiden työntekijöiden korvaamatta jättämisestä ja muista sisäisistä urajärjestelystä. Altia tuki kyseisiä henkilöitä tarjoamalla heille uudelleen-sijoitus- tai koulutustukea.

Turvallisuuskulttuuria tehostettiin vuonna 2019 ottamalla käyttöön kokonaisvaltainen Inhimillisten tekijöiden kehittämisohjelma Rajamäen tehtaalla. Ohjelman tarkoitus on muuttaa turvallisuuskulttuuri individualistisesta systeemisestä, ja näin parantaa ymmärrystä muuttuvan ympäristön vaatimuksista. Markkinointiorganisaatiolle järjestettiin digimarkkinointia koskeva koulutusohjelma, ja kaikille toimihenkilöille priorisointiin ja ajanhallintaan liittyvää koulutusta. Altian henkilöstökysely Altia Tasting järjestettiin tammi-helmikuussa 2019. Kysely antoi esimiehille tarkempia työkaluja oman johtajuutensa kehittämiseen. Kyselyyn perustuvat keskeiset kehityskohteet ovat esimiestaitojen kehittäminen, kehitysmahdollisuuksien näkyvyyden parantaminen ja ylimmän johdon näkyvyyden lisääminen.

Kannustinohjelmat

Lyhyen ja pitkän aikavälin kannustimet

Vuosittainen tulospalkkio-ohjelma kattaa Altian toimihenkilöt, ylemmät toimihenkilöt ja johdon. Mahdollinen vuosittainen palkkio perustuu niin konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden tavoitteisiin kuin myös henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Palkkiot maksetaan joko kerran vuodessa tai useammin, vuosi- tai myyntipalkkioina. Työntekijöillä on tuotantoperusteinen palkkiojärjestelmä. Tässä järjestelmässä palkkiot perustuvat kunkin tuotantoyksikön tavoitteisiin.

Altian toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja valikoidut avainhenkilöt kuuluvat pitkän aikavälin kannustinohjelmaan.

Vuoden 2019 tuloksen perusteella ei maksettu vuosittaisia tulospalkkioita. Muut palkkiot olivat yhteensä 0,5 (0,5) miljoonaa euroa.

Osakekannustinohjelma

Altian toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja valikoidut avainhenkilöt kuuluvat pitkän aikavälin kannustinohjelmaan. Osakepohjaisen kannustinjärjestelmän tavoitteena on yhdenmukaistaa johdon ja avainhenkilöiden intressit Altian osakkeenomistajien intressien kanssa ja siten yhtiön arvon kasvattaminen pitkällä aikavälillä, sekä sitouttaa johtoa ja avainhenkilöitä Altian strategisten tavoitteiden saavuttamiseen sekä Altian arvokkaimpien avainresurssien sitouttaminen. Kannustinohjelma täydentää tasapainoista kannustinrakennetta.

Järjestelmä koostuu vuosittain alkavista yksittäisistä suoriteperusteisista osakepalkkio-ohjelmista (performance share plans, PSP), joista kukin sisältää kolmivuotisen suoritusjakson sekä mahdollisen osakepalkkion maksamisen sen jälkeen. Kunkin yksittäisen ohjelman alkaminen on kulloinkin ehdollinen hallituksen erilliselle päätökselle.

Järjestelmän ensimmäinen ohjelma PSP 2019–2021 alkoi vuoden 2019 alusta. Oh-

jelman mukaan mahdollisesti suoritettavat palkkiot maksetaan keväällä 2022 edellyttäen, että hallituksen ohjelmalle asettamat suoritustavoitteet saavutetaan. Mahdollinen palkkio maksetaan Altian listattuina osakkeina. Noin 20 henkilöä on oikeutettu osallistumaan ensimmäiseen ohjelmaan.

Jos kaikki ohjelmalle PSP 2019–2021 asetetut suoritustavoitteet saavutetaan, tämän ensimmäisen ohjelman perusteella maksettavien osakkeiden yhteenlaskettu enimmäismäärä on noin 250 000 osaketta.

Vastuullisuus

Vuonna 2019 Sitra nimesi Altian yhdeksi kiertotalouden kiinnostavimmista yhtiöistä. Altia valittiin mukaan Koskenkorvan tislamalla saavutetun bio- ja kiertotalouden ansiosta.

Vastuullisuus on pitkään ollut Altialle strateginen prioriteetti ja keskeinen menestystekijä, ja vuodesta 2020 se on olennainen osa Altian tarkennettua strategiaa. Yhtiön vastuullisuuspyrkimysten tavoite on rakentaa yhtiölle kestävää liiketoimintaa pitkällä aikavälillä. Altia haluaa myös edistää modernia ja vastuullista pohjoismaista juomakulttuuria. Olemme kiteyttäneet tämän toimintamme tarkoitukseen: Let's Drink Better.

Yhtiö on noudattanut konsernitasoista kaudelle 2018–2020 laadittua yritys vastuuhjelmaa.

Ohjelma eteni suunnitelmien mukaisesti vuonna 2019 samanaikaisesti, kun yhtiö laati uuden vastuullisuustiekartan. Joulukuussa 2019 Altia julkaisi uuden vastuullisuustiekarttansa, jonka pitkän aikavälin tavoitteet ulottuvat aina 10 vuoden päähän eli vuoteen 2030, ja kunnianhimoiset numeeriset tavoitteet, jotka perustuvat YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin. Keskeisin tavoitteista on Altian pyrkimys saavuttaa hiilineutraali tuotanto vuoteen 2025 mennessä, ilman kompensatioiden käyttöä.

Altian uusi vastuullisuustiekartta sisältää neljä painopistealuetta, jotka sisältävät myös aikaisemman suunnitelman kulmakivet: Tislaamomme, Juomamme, Yhteiskuntamme ja Työntekijämme. Painopistealueet pohjautuvat neljään valittuun YK:n kestävän kehityksen tavoitteeseen, Altian toiminnan tarkoitukseen ja strategiaan, sidosryhmien odotuksiin, yhtiön omiin toimintaperiaatteisiin ja eettisiin ohjeisiin sekä amfori BSCI -aloitteen eettisiin periaatteisiin, jotka puolestaan perustuvat keskeisiin työntekijöiden oikeuksia koskeviin kansainvälisiin sopimuksiin. Altia on liittynyt amfori BSCI -aloitteeseen, ja se pyrkii vuosi vuodelta parantamaan tuotteiden ja raaka-aineiden toimitusketjujen jäljitettävyyttä ja avoimuutta.

Lisätietoa Altian vastuullisuustyöstä löytyy muita kuin taloudellisia tietoja koskevasta selvityksestä, joka julkaistaan osana hallituksen toimintakertomusta, sekä vuosikertomuksen vastuullisuusosioista.

Terveys, turvallisuus ja ympäristö

Työterveys ja -turvallisuus

Työturvallisuus on keskeinen osa Altian yritysvastuuta. Altian tavoitteena on vähentää tapaturmien määrää, tapaturmista johtuvien poissaolojen määrää ja sairauspoissaolojen määrää. Saavuttaakseen nämä tavoitteet yhtiö asetti erilaisia työturvallisuustavoitteita ja toteutti niihin liittyviä toimenpiteitä kaikissa Altian toimipisteissä vuonna 2019.

Sairauspoissaoloprosentti oli 3,7 (3,4) prosenttia vuonna 2019. Tapaturmataajuus (tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti, ilman työmatkatapaturmia) tapaturmissa, jotka vaativat ainakin yhden poissaolopäivän, oli 9 (12). Vuonna 2019 ei sattunut yhtään kuolemaan johtanutta tapaturmaa (0).

Ympäristö ja energiatehokkuus

Altian ympäristötyö keskittyy yhtiön omasta toiminnasta syntyvien ympäristövaikutusten minimointiin. Altian toimintojen merkittävimmät ympäristövaikutukset ovat energiankulutus, vedenkulutus, jäteveden laatu, jätteen muodostuminen sekä hävikkiin päätyvistä raaka-aineista, pakkausmateriaaleista ja lopputuotteista koituvat kustannukset. Näiden vaikutusten vähentämisen tueksi on määritelty ympäristötunnusluvut. Eri toimipisteille määriteltiin vuotuiset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet.

Jäteveden orgaaninen kuormitus laski Rajamäellä ja nousi Koskenkorvan tehtaalla rapor-

tointikauden aikana. Koskenkorvan tehtaalla jäteveden määrään lasketaan mukaan samalla tehdasalueella toimivan A-rehun jäteveden määrä. Tuotantoon suhteutettu vedenkulutus nousi Rajamäellä ja laski Tabasalussa ja Koskenkorvalla. Keskimääräinen jätteen kierrätys- ja hyötykäyttöaste Altian tuotantolaitoksilla Rajamäellä, Koskenkorvalla ja Tabasalussa oli 99,5 (99,7) prosenttia vuonna 2019.

Koskenkorvan tehtaalla biovoimalaitos käyttää ohrankuorta pääpolttoaineenaan, ja sen avulla Koskenkorvan tehdas on onnistunut vähentämään hiilidioksidipäästöjään ja saavuttamaan 62 prosentin polttoaineomavaraisuusasteen höyryntuotannossa raportointikauden aikana. Biovoimalaitos on toiminut täydellä kapasiteetilla tammikuusta 2015 lähtien. Uusiutuvan energian myötä Koskenkorvan tehtaalla hiilidioksidipäästöt ovat laskeneet 58 prosenttia vuonna 2019 verrattuna vuoden 2014 lähtötasoon.

Erilaisten energiansäästötoimenpiteiden avulla saavutettava energiatehokkuus on yhtiölle tärkeä kehityskohde sekä kannattavuuden että ympäristövastuun näkökulmasta. Altia on sitoutunut vuodet 2017–2025 kattavaan energiatehokkuussopimukseen tavoitteenaan vähentää energiankulutusta 10 prosenttia vuoteen 2025 mennessä vuoden 2014 lähtötasoon verrattuna. Osana vastuullisuustiekarttaa, Altia on sitoutunut 100% uusiutuvan sähkön käyttöön vuoteen

2025 mennessä. Vuonna 2019 tuotantomäärään suhteutettu energiankäyttö laski Rajamäen tehtaalla ja nousi Koskenkorvan tehtaalla.

Riskit ja riskienhallinta

Riskien hallinta

Altian riskienhallinnan tavoitteena on tukea yhtiön strategian toteutumista, riskien tunnistamista sekä keinoja pienentää riskien toteutumistodennäköisyyttä ja vaikutusta sekä suojata liiketoiminnan jatkuvuutta. Riskin aiheuttaja voi olla yhtiön sisäinen tai ulkoinen tapahtuma. Konsernin riskienhallintapolitiikka on Altia Oyj:n hallituksen hyväksymä.

Riskienhallintapolitiikassa kuvataan Altian riskienhallinnan tavoitteet, periaatteet ja vastuut sekä raportoinnin periaatteet. Sen mukaisesti riskienhallinnan ohjausryhmä tukee ja koordinoi riskienhallintaa osana konsernin suunnittelu- ja ohjausprosesseja sekä raportoi keskeisimmät riskit yhtiön johdolle ja tarkastusvaliokunnalle. Merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä arvioidaan vuosittain hallituksen toimintakertomuksessa.

Altian liiketoiminta-alueet vastaavat operatiiviseen toimintaansa liittyvistä riskeistä, niiden tunnistamisesta, ennaltaehkäisemisestä ja keskeisistä rajoittamiskeinoista. Konsernin rahoitusosasto hallinnoi taloudellisia riskejä yhtiön rahoituspolitiikassa määriteltyjen suojausperiaatteiden mukaisesti. Konser-

ALTIAN RISKIKAAVIO

Viranomais ym. vaatimukset

Raportointi
Tietosuoja
Kilpailulainsäädäntö
Lisenssit
Etiikka

Taloudelliset

Rahoitusmarkkinat
Likviditeetti
Vastuuolet

Yleiset uhat

Omaisuus
Turvallisuus
Ympäristö
Vastuullisuus

Strategia ja liiketoiminta

Liiketoimintaympäristö
Strategiset valinnat
Markkinat
Sääntely
Yritysvastuu

Operaatiot

Prosessit ja niiden
valvonta Hankinta
Henkilöstö
IT ja -turvallisuus

nin merkittävimpien taloudellisten riskien hallintaperiaatteita on kuvattu tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa, kohdassa [4.1. Rahoitusriskien hallinta](#). Rahoitusosasto vastaa lisäksi koko konsernin käsittävistä vakuutusohjelmista. Altian riskienhallintaprosessi perustuu soveltuvin osin ISO 31000 -viitekehukseen ja sisältää soveltuvin osin ERM-komponentteja. Riskienhallintaprosessin tarkempi kuvaus on esitetty Selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Raportointia ja riskien arviointia varten riskit jaotellaan viiteen luokkaan: strategiset ja liiketoimintaan liittyvät riskit, operatiiviseen

toimintaan ja prosesseihin liittyvät riskit, vahinkoriskit, rahoitusriskit sekä compliance-riskit. Hallitus arvioi näitä konsernin keskeisiä riskejä sekä niiden toteutumistodennäköisyyksien pienentämiseen tähtääviä toimenpiteitä neljännesvuosittain.

Strategiset ja liiketoimintaan liittyvät riskit liittyvät liiketoimintapäätösten tekemiseen, resurssien allokointiin, johtamisjärjestelmiin ja kykyyn reagoida toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin (Strategiakausi: pitkä aikaväli 3–5 vuotta). Liiketoimintaan liittyviä vastuullisuusriskejä on kuvattu muita kuin taloudellisia tietoja koskevassa selvityksessä, joka julkaistaan osana hallituksen toimintakertomusta.

Riski	Kuvaus	Riskien hallinta
Raaka-aineiden hintariski	Altian liiketoiminnan kannattavuuteen vaikuttaa keskeisesti kotimaisen ohran saatavuus ja sen markkinahinta.	Altia varmistaa sopimusviljelyllä ohran saatavuuden ja hinnan yhteistyössä viljelijöiden ja viljelijäkeiden kanssa.
Asiakkaisiin ja kuluttajakäyttäytymiseen liittyvät riskit	Altian markkina-alueilla yhtiön asiakkaita ovat pohjoismaiset vähittäismyymälämonopolit, alkoholia myyvät tukut, ravintolat, päivittäistavara- ja matkustaja-myymälät, kansainväliset alkoholijuomayhtiöt sekä vientimarkkinoilla toimivat maahantuojat. Laaja asiakas pohja antaa Altialle monipuolisen mahdollisuuden pitkäjänteiseen asiakasyhteistyön kehittämiseen.	Vahva markkina-asema, tehokkaat teolliset prosessit, hyvä laatu ja tunnetut tuotemerkit parantavat Altian mahdollisuuksia hallita riskiä.
	Kuluttajakäyttäytymisen muutokset voivat pitkällä aikavälillä muuttaa Altian tuotteiden kysynnän painotusta eri tuotekategorioiden välillä.	Kulutustottumusten muutoksiin ja toiminnan sopeuttamistarpeeseen varaudutaan panostamalla kuluttajälähtöiseen tuotekehitykseen.
Tuote-turvallisuus-riskit	Alkoholijuomia valmistavalle yhtiölle, merkittävä riski on huolehtia raaka-aineiden ja valmisteiden laadusta ja turvallisuudesta koko tuotantoketjussa.	Altialla on käytössä nykyaikaiset menetelmät tuotantoprosessien turvallisuuden varmistamiseksi ja erilaisten mikrobiologisten, kemiallisten ja fysikaalisten vaaran aiheuttajien eliminoinniseksi. Altia noudattaa tuoteturvallisuuden varmistamisessa elintarviketurvallisuuden hallinta- ja laatu-sertifikaattien edellyttämiä toimintatapoja.
Vahinkoriskit	Altialla on tuotantolaitoksia Suomessa, Virossa ja Ranskassa. Tulipalo tai muu odottamaton tekijä voi keskeyttää tuotantolaitoksen toiminnan.	Kaikki tuotantolaitokset on vakuutettu aineellisten ja toiminnan keskeytymisen varalta konsernin vakuutusohjelmassa. Keskeisillä tuotantolaitoksilla tehdään riskikartoitus 1-2 vuoden välein. Jatkuvuussuunnittelun avulla pyritään rajaamaan mahdollisia keskeytysvahinkoja.
Rahoitus-riskit	Keskeisimmät rahoitukseen liittyvät riskit Altian toiminnassa ovat valuutan transaktio- ja muuntoeroriskit, korkoriski sekä jälleenerahoitus- ja likviditeettiriski.	Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on vähentää rahoitusmarkkinoiden hintavaihteluista ja muista epävarmuustekijöistä aiheutuvia tulos- ja taseja rahavirtavaikutuksia sekä varmistaa riittävä maksuvalmius. Konsernin merkittävimpien taloudellisten riskien hallintaperiaatteita on kuvattu tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa, kohdassa 4.1. Rahoitusriskien hallinta .
Compliance	Keskeisimmät compliance-riskit Altian toiminnassa liittyvät raportointia, viranomais- ja toimilupia, alkoholijuomien markkinointia, kilpailuoikeutta ja henkilötietojen käsittelyä koskevien lakien, sääntöjen ja viranomaispäätösten ja niiden ehtojen rikkomiseen.	Ohjeistuksella ja säännöllisellä koulutuksella pyritään hallitsemaan compliance-riskkejä ja varmistamaan eettisesti kestävä toimintatavat yhtiön toiminnassa. Compliance-riskien hallinnan tavoitteena on välttää yhtiön kannattavuudelle, toiminnan jatkuvuudelle ja maineelle haitalliset sanktiot ja seuraamukset sekä viranomais-tutkinnat ja -päätökset.

Operatiiviset riskit liittyvät strategian toteuttamiseen ja päivittäiseen liiketoimintaan. Riskejä ovat esimerkiksi poikkeamat prosessissa, järjestelmissä ja henkilöiden toiminnassa (Budjettikausi: lyhyt aikaväli 1–2 vuotta).

Vahinkoriskit ovat Altian sisällä tai toimintaympäristössä tapahtuvia virheitä, toimintahäiriöitä ja onnettomuuksia, jotka aiheuttavat vahinkoa tai menetyksiä.

Rahoitusriskit liittyvät markkinahintojen muutoksiin, rahoitusvarojen riittävyyteen lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä ja vastapuolien kykyyn täyttää taloudelliset veloitteensa.

Compliance-riskit liittyvät yhtiön toimintaan ja toimialaa koskevien lakien ja viranomaisluopien sekä eettisesti kestävien toimintatapojen rikkomiseen. Edellisen sivun taulukossa on lyhyt yhteenveto keskeisimmistä Altian toimintaan myönteisesti tai kielteisesti vaikuttavista epävarmuuksista:

Hyödykkeiden hintariski

Ohra

Vuonna 2019 Altia käytti etanolin ja tärkkelyksen valmistukseen noin 212 (212) miljoonaa kiloa Suomessa viljeltyä viljaa. Korkealuokkaisen kotimaisen ohran saatavuuden Altia varmistaa sopimusviljelyllä yhteistyössä viljelijöiden ja viljaliikkeiden kanssa. Ohran markkinahinta vaihtelee satovuosittain merkittävästi

suomalaisen ohran kysyntään ja tarjontaan vaikuttavien useiden tekijöiden vuoksi. Ohran hinta on siten Altialle merkittävä riski tilikauden aikana. Hintariskiä ei ole suojattu johdannaisinstrumenteilla.

Sähkö

Voimakas sähkön markkinahinnan nousu on Altialle merkittävä riski. Riskiä hallitaan noudattamalla Altian sähkönhankintaperiaatteita. Periaatteissa määritellään ne rajat, joiden puitteissa sähkön hintariskiltä suojaudutaan. Suojaukset tehdään Nasdaq OMX Oslo ASAn OTC-johdannaistuotteilla.

Sähkönhankinnan suojauspalvelu ostetaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Vuoden 2019 lopussa suojaustaso seuraavan 12 kuukauden toimituksille oli 53,7 (64,1) prosenttia, mikä vastasi asetettuja tavoitteita. Vuonna 2019 keskimääräinen suojaustaso oli 66,0 (68,0) prosenttia.

Sähkön hintariskin suojauksiin sovelletaan IFRS 9:n mukaista rahavirran suojauslaskentaa ja suojauksen tehokkuus testataan neljännesvuosittain. Kaikki suojaukset olivat tehokkaita vuonna 2019 kuten olivat vuonna 2018.

Altia hankkii kuluttamansa sähkön Suomen hinta-alueen spot-hintaan sidottuna toimituksena suoraan Nord Pool Spot -markkinoilta.

RAHOITUSINSTRUMENTEISTA AIHEUTUVA IFRS 7 -STANDARDIN TARKOITTAMA HERKKYYS MARKKINARISKEILLE (ENNEN VEROJA)

Milj. euroa	2019		2018	
	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
+/- 10 % muutos sähkön hinnassa	-	+/-0,2	-	+/-0,3
+/- 10 % muutos EUR/NOK valuuttakurssissa	-/+0,0	+/-0,2	-/+0,1	+/-0,2
+/- 10 % muutos EUR/SEK valuuttakurssissa	-/+0,2	+/-1,8	-/+0,2	+/-2,2
+/- 10 % muutos EUR/USD valuuttakurssissa	-/+0,0	-/+0,2	-/+0,1	-/+0,4
+/- 10 % muutos EUR/AUD valuuttakurssissa	-/+0,0	-/+0,2	-/+0,0	-/+0,2
+/- 1 %-yksikön muutos markkinakoroissa	-0,5	+0,4	-0,5	+0,6

Selitys: +10 prosentin muutoksella EUR/SEK valuuttakurssissa olisi -0,2 miljoonan euron vaikutus tuloslaskelmassa. Muissa riskeissä pätee sama periaate.

Herkkyyks markkinariskeille

Seuraavassa taulukossa on kuvattu konsernin tuloksen ja oman pääoman (ennen veroja) herkkyyttä sähkön hintojen ja valuuttakurssien sekä korkotasojen muutoksille. Altian soveltaessa suojauslaskentaa herkkyyks kohdistuu omaan pääomaan. Kun suojauslaskentaa ei sovelleta, herkkyyks on ilmoitettu mahdollisena vaikutuksena tuloslaskelmaan.

Valuuttakurssien muutosten herkkyyks on laskettu rahoitusinstrumenteista aiheutuvista valuuttojen nettopositiosta.

Konsernin vaihtuvakorkoinen velkapositio muodostuu vaihtuvakorkoisista veloista 70,0 (75,0) miljoonaa euroa sekä riskiä netottavasta koronvaihtosopimuksen vaihtuvasta osasta 20,0 (20,0) miljoonaa euroa.

Yhden prosenttiyksikön korkotason nousun vaikutus tuloslaskelmaan olisi -0,5 (-0,5) miljoonaa euroa. Markkinakorkojen nousun vaikutus tulokseen on laskettu nettokorkokuluista.

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiön liiketoiminnassa merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät yleiseen taloudelliseen kehitykseen ja sen vaikutukseen kulutukseen sekä alkoholiverotuksen ja lainsäädännön vaikutuksiin kuluttajakäyttäytymiseen. Yllättävät ja ennakoimattomat tuotanto- ja toimitushäiriöt muodostavat lyhyen aikavälin merkittävät operatiiviset riskit, samoin raaka-aineiden, erityisesti ohran, hinnankehityksen nopeat ja merkittävät muutokset.

Altia Oyj:n hallitus on hyväksynyt konsernin riskienhallintapolitiikan. Riskienhallinnan tavoitteena on tukea Altia-konsernin strategian toteutumista, riskien tunnistamista sekä keinoja pienentää riskien toteutumistodennäköisyyttä ja vaikutuksia sekä suojata liiketoiminnan jatkuvuutta. Riskin aiheuttaja voi olla yhtiön sisäinen tai ulkoinen tapahtuma.

Näkymät vuodelle 2020

Markkinat

Konsernin liiketoimintojen kehitykseen ja kannattavuuteen vaikuttavat muun muassa kilpailuympäristö, yleiset talousnäkymät, ja muutokset alkoholiverotuksessa ja -sääntelyssä. Kuluttajien ostokäyttäytymisen ja kysynnän muutoksiin liittyvä epävarmuus jatkuu. Näiden lisäksi tuotteiden suorien kustannusten vaihtelut vaikuttavat konsernin kannattavuuteen.

Kausiluonteisuus

Alkoholijuomien kulutuksessa on merkittävää kausiluonteista vaihtelua, jolla on vaikutus Altian liikevaihtoon ja kassavirtaan. Suuri osa yhtiön tuloista ja kassavirrasta saadaan tavallisesti vuoden viimeisellä neljänneksellä, kun taas vuoden ensimmäisellä neljänneksellä osuus on huomattavasti pienempi. Lisäksi vuoden lopun huippusesonkiin liittyvät valmisteverot maksetaan tammikuussa, mikä johtaa merkittäviin ulosmeneviin kassavirtoihin.

Ohjeistus

Suomen markkinavolyymien laskun jatkuminen luo painetta kannattavuuden kasvulle. Epävarmuudet globaalissa matkustamisessa vaikuttavat rajakauppaan ja matkustajamyntiin alueellisesti ja Aasiassa. Ohjeistuksessa ohran hintatason oletetaan olevan normaalilla tasolla vuoden 2020 sadon jälkeen. Vuosien välillä tapahtuvan volyymin jaksottamisen odotetaan vaikuttavan teollisiin palveluihin.

Vertailukelpoisen käyttökatteen arvioidaan olevan samalla tai korkeammalla tasolla kuin vuonna 2019 (2019: 44,8 miljoonaa euroa).

Taloudellinen kalenteri vuodelle 2020

Vuosikertomus 2019, sisältäen tilinpäätöksen, hallituksen toimintakertomuksen, tilintarkastuskertomuksen, selvityksen hallinto- ja ohjauksen järjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvityksen, julkaistaan suomen- ja englanninkielisenä pdf-tiedostona Altian verkkosivuilla viikolla 10 (2.3.2020 alkava viikko).

Altia julkaisee vuonna 2020 taloudellisia katsauksia seuraavasti:

- 29. huhtikuuta: Liiketoimintakatsaus tammi-maaliskuu 2020
- 19. elokuuta: Puolivuosikatsaus tammi-kesäkuu 2020
- 6. marraskuuta: Liiketoimintakatsaus tammi-syyskuu 2020

Varsinainen yhtiökokous 2020

Altia Oyj:n varsinainen yhtiökokous 2020 on suunniteltu pidettäväksi 25. maaliskuuta 2020 Helsingissä. Yhtiökokouskutsu ja ohjeet julkaistaan Altian verkkosivuilla.

Osinkoehdotus

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 31.12.2019 tilinpäätöksen mukaan 96 936 582,11 euroa, joka sisältää tilikauden voiton 38 585 786,54 euroa.

Emoyhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia tilikauden päättymisen jälkeen.

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2019 maksetaan osinkoa 0,42 euroa osakkeelta.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

29.1. tiedotettiin osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle 2020.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten lukumäärä olisi seitsemän (7). Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että nykyisistä jäsenistä Tiina Lencioni, Jukka Ohtola, Anette Rosengren, Torsten Steenholt

ja Sanna Suvanto-Harsaae valittaisiin uudeen hallituksen jäseniksi ja uusiksi jäseniksi valittaisiin Jukka Leinonen ja Jyrki Mäki-Kala.

Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että seuraavalla toimikaudella hallituksen jäsenille maksettava palkkio koostuisi kuukausittaisesta toimikausipalkkiosta seuraavasti: 4 000 euroa kuukaudessa, puheenjohtaja; 2 500 euroa kuukaudessa varapuheenjohtaja; 2 000 euroa kuukaudessa, jäsen. Kuukausipalkkion lisäksi hallituksen jäsenille maksettaisiin kokouspalkkio. Kokouspalkkiona maksettaisiin Suomessa asuvalle hallituksen jäsenelle 600 euroa ja ulkomailla asuvalle hallituksen jäsenelle 1 200 euroa kultakin hallituksen tai sen valiokunnan kokoukselta. Matkakulut korvattaisiin yhtiön matkustuspolitiikan mukaisesti.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa myös, että nimitystoimikunnan työjärjestyksestä muutetaan siten, että kolme suurinta osakkeenomistajaa määräytyisivät jokaisen vuoden kesäkuun ensimmäisenä pankkipäivänä (tällä hetkellä määräytyvät jokaisen vuoden syyskuun ensimmäisenä pankkipäivänä).

Helsinki, 12. helmikuuta 2020

Altia Oyj

Hallitus

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Johdanto

Yritysvastuu on pitkään ollut Altialle strateginen prioriteetti ja keskeinen menestystekijä, ja vuodesta 2020 alkaen se on olennainen osa Altian strategiaa. Yhtiön vastuullisuustyön tavoite on rakentaa yhtiölle kestävää liiketoimintaa pitkällä aikavälillä. Uudella, vuoteen 2030 ulottuvalla vastuullisuustiekartalla ja hiilineutraaliin tuotantoon pyrkivällä keskeisellä tavoitteella Altia haluaa osallistua kansallisiin ja kansainvälisiin pyrkimyksiin ilmastomuutoksen hillitsemiseksi. Altia haluaa myös edistää modernia ja vastuullista pohjoismaista juomakulttuuria. Altia on kiteyttänyt tämän toimintansa tarkoitukseen: Let's Drink Better. Tämän voi tulkita esimerkiksi juomakulttuuriksi, jossa laatu on korkeampi ja jossa määrät ovat maltillisia, ja joka on kevyempi, sosiaalisempi ja ympäristöystävällisempi.

Altia on raportoinut vastuullisuustyöstään kymmenen vuoden ajan valtio-omisteisten yhtiöiden yhteiskuntavastuuraportointimallin¹ ja GRI-ohjeiston mukaisesti.

Tämä muita kuin taloudellisia tietoja koskeva selvitys sisältää kirjanpitolain mukaisen kuvauksen Altian lähestymistavasta ympäristö-, yhteiskunta- ja henkilöstöasioihin sekä ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja korruption- ja lahjonnanvastaiseen työhön. Lisätietoja Altian

vastuullisuustyöstä löytyy vuosikertomuksen erillisestä yritysvaluosiosista.

Liiketoimintamalli

Altian liiketoimintamalli perustuu tuotevalikoimaan, joka koostuu vahvasta portfoliosta yhtiön omia brändejä ja monipuolisia kansainvälisiä päämiesbrändejä, sekä palveluihin, joita tarjotaan yhtiön tuotanto-, pakkaus- ja logistiikkakapasiteettia hyödyntäville asiakkaille. Lisäksi tuotantoprosessissa syntyneet sivutuotteet myydään muilla toimialoilla toimiville teollisuusasiakkaille. Integroitu toimintamalli luo merkittäviä mittakaavaetuja hankinnassa, tuotannossa ja jakelussa, ja sen avulla yhtiö voi hyödyntää yhteisiä toimintojaan, kuten kuluttajatutkimusta, innovaatioita, tuotekehitystä ja yleistä osaamista sekä käyttää keskitettyjä tukitoimintojaan tehokkaasti. Liiketoimintakatsaus sisältää kuvauksen Altian arvonluontitavoista.

Ympäristö

a. Poliitikat ja toimintatavat (myös due diligence)

Altian ympäristöön liittyvä työ keskittyy yhtiön oman toiminnan ympäristövaikutusten minimointiin. Altia tavoittelee korkeaa materiaali- ja resurssitehokkuuden astetta ja kehittää tuotteitaan ja niiden pakkauksia vähentääkseen niiden ympäristövaikutuksia. Lisäksi yhtiö tekee

tarvittavia toimenpiteitä suojelemaan Altian tuotteissa ainesosana käytettävää pohjavettä.

Yhtiön kannalta merkittäviä ympäristövaikutuksia arvioidaan kolmen vuoden välein. Vuonna 2018 suoritettua arvioinnissa tärkeimmiksi ympäristövaikutuksiksi tunnistettiin energiankulutus, vedenkulutus, jätevesi ja sen laatu sekä jätteen tuottaminen. Yhtiö määritteli myös ympäristötehokkuuden tunnusluvut ja vuotuiset vähennystavoitteet tukeakseen näiden vaikutusten vähentämistä. Tehdas-kohtaiset tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet määritellään vuosittain, ja edistymistä seurataan kuukausittain keskeisten tunnuslukujen avulla.

Altian ympäristötyön kannalta oleellisia standardeja, politiikkoja ja periaatteita ovat muun muassa:

- Altian eettiset periaatteet
- Altian laatu-, turvallisuus- ja ympäristöperiaatteet
- ISO14001 -ympäristöjärjestelmä-standardi; sertifiointi kattaa Altian toimintot Suomessa

b. Pääriskit ja niiden hallinta

Ympäristöriskejä arvioidaan säännöllisesti osana Altian ympäristövaikutusten arviointia ja Altia-konsernin riskienhallintaa.

Pääasiallisia tunnistettuja riskejä ovat vuodot maaperään tai vesistöihin (myös pohjavesialueisiin), Altialle myönnettyjen ympäristölupien ehdoissa määriteltyjen jätevesirajojen ylitykset, entistä tiukempien ympäristösäännösten noudattamiseen liittyvät kustannukset sekä niiden noudattamatta jättämisestä seuraavat sakot ja sanktiot.

Riskejä hallitaan erilaisin toimenpitein, joihin kuuluu ISO 14001 -standardin mukaisen ympäristöjärjestelmän ylläpitäminen, jätevesien laadun säännöllinen seuranta, maanomistukset pohjavesialueilla ja lainsäädännössä tapahtuvien muutosten seuranta.

c. Tulokset ja tunnusluvut

Altian pitkäaikainen työ kiertotaloudessa huomioitiin, kun Sitra nosti Altian kiertotalouden kiinnostavimpia yhtiöitä koskevalle listalleen.

Suomessa Altia on liittynyt vapaaehtoiseen energiatehokkuussopimukseen, jonka muita osapuolia ovat työ- ja elinkeinoministeriö, etujärjestöt ja yritykset.

¹ Valtion omistajapolitiikkaa koskeva Valtioneuvoston periaatepäätös 2011, liite 3.

Tunnusluku (KPI)	2019	2018	2017
Energiatohokkuus (MWh/m ³ tuotetta tai ohratonnia kohti)	Koskenkorva: 0,63 Rajamäki ja Tabasalu: 0,27	Koskenkorva: 0,63 Rajamäki ja Tabasalu: 0,31	Koskenkorva: 0,63 Rajamäki ja Tabasalu: 0,28
Vesitehokkuus (m ³ /m ³ tuotetta tai ohratonnia kohti) ¹	Koskenkorva: 1,49 Rajamäki ja Tabasalu: 1,65	Koskenkorva: 2,26 Rajamäki ja Tabasalu: 1,61	Koskenkorva: 2,28 Rajamäki ja Tabasalu: 1,46
Jäteveden laatu (kg COD/m ³ tuotetta tai ohratonnia kohti) ²	Koskenkorva: 3,37 Rajamäki ja Tabasalu: 2,29	Koskenkorva: 3,10 Rajamäki ja Tabasalu: 3,35	Koskenkorva: 2,23 Rajamäki and Tabasalu: 2,92
Keskimääräinen kierrätys- ja uudelleenkäyttöaste	99,5 %	99,7 %	99,5 %
Sakkojen rahallinen arvo ja ei-rahallisten sanktioiden määrä	0	0	0

¹ Industrial Products -yksikön vesitehokkuuden tunnusluvun seuranta Rajamäen tehtaalla loppui vuoden 2018 alussa, koska tunnusluku ei ole toimintojen kannalta oleellinen.

² Tabasalun tehtaalla ei seurata jäteveden laadun tunnuslukua.

Sopimuksella Altia sitoutuu vähentämään energiankulutustaan 10 prosenttia vuoteen 2025 mennessä vuoden 2014 lähtötasoon verrattuna. Tuotantomäärään suhteutettu energiankäyttö vuonna 2019 laski Rajamäen tehtaalla ja nousi Koskenkorvan tehtaalla edelliseen vuoteen verrattuna.

Jätevesikuormitukselle asetettavat raja-arvot määritellään Altian ympäristöluvuissa. Jäteveden orgaaninen kuormitus laski Rajamäen tehtaalla ja nousi Koskenkorvan tehtaalla verrattuna edelliseen vuoteen. Ympäristöluvan vaatimuksissa määritellyt kuukausittaiset

raja-arvoja biologiselle hapen kulutukselle ei ylitetty vuoden aikana. Päivakohtainen raja-arvo ylittyi vuonna 2019 kolme kertaa. Yllä oleva taulukko sisältää yhteenvedon Altian ympäristötunnuslukujen tuloksista, joista löytyy tarkempaa tietoa yritys vastuuosion kohdasta Tislaamo.

Koskenkorvan tehtaan biovoimalaitoksen ansiosta Altia on kyennyt vähentämään Koskenkorvan tehtaan hiilidioksidipäästöjä 58 prosenttia vuodesta 2014 vuoteen 2019. Tehtaan polttoaineomavaraisuus höyryntuotannossa oli 62 prosenttia vuonna 2019.

Yhteiskunta ja henkilöstö

Kuluttajiin ja tuotteisiin liittyvät asiat

a. Poliitikat ja toimintatavat (myös due diligence)

Tuoteturvallisuus on Altialle ensiarvoisen tärkeää, ja yhtiö parantaa raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden laatua jatkuvasti. Altia markkinoi tuotteitaan vastuullisesti ja sovellettavien markkinointilakien mukaan ja tarjoaa kuluttajille tietoa sovellettavien säädösten mukaisesti.

Tuotteiden laatuun ja turvallisuuteen liittyvät keskeiset prosessit on määritelty, ja asiaankuuluvia ohjeita ylläpidetään Altian hallinnointijärjestelmässä. Laatuun liittyvät tunnusluvut tavoitteineen on asetettu ja niitä seurataan kuukausittain. Tunnusluvut koskevat laatu- ja kustannuksia, asiakaspalautteita ja poikkeavien erien osuutta. Lisäksi tehdaskohtaiset tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet määritellään vuosittain, ja edistymistä seurataan kuukausittain keskeisten tunnuslukujen avulla.

Altia haluaa rakentaa vastuullista juomakulttuuria. Koska yhtiön omien työntekijöiden rooli tässä muutoksessa on keskeisen tärkeä, Altialla on käytössä sisäinen alkoholipolitiikka. Poliitikka koskee kaikkia Altian työntekijöitä sekä kaikkia Altian tuotantolaitoksilla tai toimistoissa työskenteleviä henkilöitä.

Altian Rajamäen tehtaalla on kansainväliset Reilun kaupan ja Fair for Life -sertifikaatit. Altian Brunnan logistiikkakeskuksella on samoin Fair for Life -sertifikaatti. Koskenkorvan tislauksella, Rajamäen alkoholijuomatehtaalla ja Sundsvallissa sijaitsevalla tislauksella on luomutuotannon sertifikaatti.

Altian tuotteiden turvallisuuden, laadun, markkinoinnin ja kuluttamisen kannalta oleellisia standardeja, politiikkoja ja periaatteita ovat muun muassa:

- Altian eettiset periaatteet
- ISO 9001 -laadunhallintastandardi; sertifiointi kattaa Altian toiminnot Suomessa ja Virossa sijaitsevalla Tabasalun tehtaalla
- ISO 22000 -elintarviketurvallisuusstandardi; sertifiointi kattaa Altian Rajamäen tehtaan
- Altian laatu-, turvallisuus- ja ympäristöperiaatteet
- Altian markkinointiohjeistus
- Altian henkilöstön alkoholipolitiikka

b. Pääriskit ja niiden hallinta

Riskejä arvioidaan osana Altian laatu- ja turvallisuusriskien arviointia ja Altia-konsernin riskienhallintaa. Pääasiallisia tunnistettuja riskejä ovat hygieniastandardien noudattamatta jättäminen, tuotteiden laadun epätasaisuus, tuotteiden saastuminen sekä viat raaka-aineissa tai pakkauksissa. Toteutuessaan tällaiset

Tunnusluku (KPI)	2019	2018	2017
Maksettujen tuloverojen ja kerättyjen valmisteverojen määrä	435 miljoonaa euroa	452,3 miljoonaa euroa	425,6 miljoonaa euroa
	Yhtiön koko verojalanjälki on luettavissa vastuullisuusosiosista	Yhtiön koko verojalanjälki on luettavissa vuoden 2018 vastuullisuusosiosista	Yhtiön koko verojalanjälki on luettavissa vuoden 2017 vastuullisuusosiosista

riskit voivat johtaa tuotteiden takaisinvetoon ja yhtiöön kohdistuviin oikeusvaateisiin. Koska alkoholiin liittyvä liiketoiminta on erittäin säädeltyä, voi esimerkiksi alkoholijuomien markkinointiin ja mainontaan tai niiden verotukseen kohdistuvalla tiukemmalla sääntelyllä olla vaikutus yhtiön toimintaan.

Hallitukseen tämäläyppisiä riskejä Altia ylläpitää kansainvälisten standardien mukaisia laatu- ja elintarviketurvallisuusjärjestelmiä. Laatu tarkkaillaan jatkuvasti tuotannon aikana sekä linjatarkastusten että testauksen ja lopputuotteiden analysoinnin avulla. Ohjeistuksia ja prosesseja ylläpidetään mahdollisten tuotteiden takaisinveotojen varalta, ja tilanteita harjoitellaan säännöllisesti haamutesteillä. Sovellettavaa lainsäädäntöä ja siihen tehtäviä muutoksia käydään läpi säännöllisin väliajoin.

c. Tulokset ja tunnusluvut

Altian Rajamäen tehdas auditoitiin joulukuussa 2019 FSSC22000 -elintarvikesertifointia varten, ja Altia odottaa sertifointia myönnettäväksi vuoden 2020 alussa. Yhtiö järjesti vuoden aikana laatu koulutusta työntekijöilleen. Altialla on otettu käyttöön myös erilliset ohjeet

ja prosessit elintarviketosten torjumiseksi ja elintarvikkeiden suojaamiseksi tahalliselta vahingonteolta. Tehdaskohtaiset tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet määritellään vuosittain, ja edistymistä seurataan kuukausittain keskeisten tunnuslukujen avulla.

Altian verojalanjälki on huomattava liikevaihtoon verrattuna valmisteveron vuoksi.

Henkilöstöasiat

a. Poliitikat ja toimintatavat (myös due diligence)

Altia on sitoutunut rakentamaan kulttuuria ja motivoivaa ja tukevaa työympäristöä, joka perustuu turvallisuuteen, avoimuuteen, tasa-arvoisuuteen ja luottamukseen. Yhtiö arvostaa monimuotoisuutta ja edistää yhtäläistä kohtelua ja tasa-arvoisia mahdollisuuksia. Altia ylläpitää jatkuvaa vuoropuhelua henkilöstönsä kanssa tiedottamalla ja osallistamalla, ja kunnioittaa työntekijöidensä yhdistymisvapautta ja oikeutta työehtosopimukseen. Kaikkien Altian työntekijöiden odotetaan kunnioittavan toistensa oikeutta yhtäläiseen kohteluun ja toimivan Altian toimintatapojen mukaisesti. Nämä

ovat Uudista rohkeasti, Näytä tietä, Rakenna menestystä yhdessä ja Toteuta!

Altia haluaa varmistaa turvalliset ja terveelliset työolot kaikille työntekijöilleen. Altian tavoite on vähentää sairauspoissaoloja sekä tapaturmien määrää ja tapaturmista johtuvia poissaoloja. Tehdaskohtaiset tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet määritellään vuosittain, ja edistymistä seurataan kuukausittain keskeisten tunnuslukujen avulla. Myös muille kuin OHSAS 18001:2007 -sertifioituille toimipaikoille määritellään tavoitteet ja toimintasuunnitelmat.

Henkilöstöasioiden kannalta oleellisia standardeja, poliitikkoja ja periaatteita ovat muun muassa:

- Altian eettiset periaatteet
- Altian toimintatavat
- OHSAS 18001:2007 -työterveys- ja

turvallisuusstandardi; sertifiointi kattaa Altian toiminnot Suomessa

- Altian laatu-, turvallisuus- ja ympäristöperiaatteet
- amfori BSCI -aloitteen eettiset säännöt

b. Pääriskit ja niiden hallinta

Riskejä arvioidaan osana Altia-konsernin riskienhallintaa. Pääriskit liittyvät Altian kykyyn rekrytoida, kehittää, motivoida ja pitää palveluksessa ihmisiä, joilla on oikeaa osaamista, menestyä päivittäisessä johtamistyössä, ylläpitää hyvää yhteistyösuhdetta työntekijöihin ja heidän ammattiliittoihinsa sekä Altiaan kykyyn hallita tapaturmien määrää. Hallitukseen näitä riskejä Altia kehittää arvolutaustaan työnantajana sekä työntekijöiden rekrytointia ja palveluksessa pysymistä, tekee henkilöstön tyytyväisyyskyselyjä (vuosittainen Altia Tasting) ja ylläpitää sekä tiivistä yhteistyötä liittojen kanssa että OHSAS 18001 -standar-

Tunnusluku (KPI)	2019	2018	2017
Sairauspoissaolo, %	3,7	3,4	3,3
Poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuus ilman työmatkoja, LTIF	9 ¹	12 ¹	11
Tapaturmista johtuvat poissaolot, %	0,07	0,07	0,29
Tapaturmien määrä	11 ¹	15 ¹	16

¹ Vuosien 2018 ja 2019 LTIF ja tapaturmien määrä on raportoitu ilman työmatkoja.

din mukaista työterveyden ja -turvallisuuden hallintajärjestelmää.

c. Tulokset ja tunnusluvut

Työturvallisuus oli yksi henkilöstön kehittämisen painopistealueista vuonna 2019. Turvallisuuskulttuuria tehostettiin ottamalla käyttöön kokonaisvaltainen Inhimillisten tekijöiden kehittämisohjelma Rajamäen tehtaalla. Ohjelman tarkoitus on muuttaa turvallisuuskulttuuri individualistisesta systeemiseksi, ja näin parantaa ymmärrystä muuttuvan ympäristön vaatimuksista. Ohjelmaa on tarkoitus laajentaa muihin tehtaisiin vuosina 2020 ja 2021.

Altian vuotuinen henkilöstön tyytyväisyyskysely Altia Tasting tehtiin tammikuussa 2019. Kysely tarjosi esimiehille tarkkoja tuloksia, joita he voivat hyödyntää esimiestyönsä kehittämisessä. Tärkeimmät henkilöstökyselyssä tunnistetut kehityskohteet liittyivät osaamisen kehittämiseen liittyvistä mahdollisuuksista kertomiseen, esimiestaitojen kehittämiseen ja ylimmän johdon näkyvyyteen. Näiden osa-alueiden kehittämiseksi suoritettiin vuoden aikana useita toimenpiteitä, kuten hanke, jossa määriteltiin yhdessä johdon kanssa hyvän johtamisen periaatteet, kehityskeskusteluiden laadun kehittäminen muokkaamalla keskustelun muotoa työntekijöiltä kerätyn palautteen perusteella ja huomion kohdistaminen johtoryhmän henkilöstötilaisuuksiin osallistumiseen.

Työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyvien

KPI	2019	2018	2017	2016
amfori BSCI:n riskimaalukittelussa tunnistetuista riskimaista tehtyjen hankintojen osuus	2 %	3 %	4 %	4 %
Whistleblowing-ilmoituskanavan kautta raportoitujen ihmisoikeuksiin liittyvien epäkohtien määrä	0	0	0	N/A

Whistleblowing-ilmoituskanava otettiin käyttöön lokakuussa 2017, minkä vuoksi ensimmäinen koko vuoden luku koskee vuotta 2018.

tunnuslukujen tulokset esitellään seuraavassa taulukossa. Vuonna 2019 ei sattunut yhtään kuolemaan johtanutta tapaturmaa.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

a. Poliitikot ja toimintatavat (myös due diligence)

Altia on sitoutunut kunnioittamaan ja edistämään ihmisoikeuksia ja kansainvälisiä työelämän normeja Yhdistyneiden kansakuntien (YK) ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja Kansainvälisen työjärjestö ILO:n keskeisten sopimusten mukaisesti. Altia odottaa samaa myös toimittajiltaan, yhteistyökumppaneiltaan ja alihankkijoiltaan.

Altian keskeisimmät ihmisoikeusvaikutukset liittyvät viinien, väkevien alkoholijuomien ja raaka-aineiden hankintaan. Kehittääkseen vastuullista hankintaa Altia liittyi vuonna 2017 amfori BSCI -aloitteeseen ja amfori BSCI:n Sustainable Wine Programme -ohjelmaan. Altia sitoutuu amfori BSCI:n jäsenenä noudattamaan sen eettisiä periaatteita toimitusketjuissaan. Eettiset periaatteet perustuvat keskeisiin

kansainvälisiin sopimuksiin ja kehyksiin, kuten ILO:n yleissopimuksiin ja julistuksiin, YK:n ihmisoikeuksia ja yritystoimintaa koskevaan ohjeistukseen (Guiding Principles on Business and Human Rights) sekä OECD:n toimintaohjeisiin monikansallisille yrityksille.

Altian due diligence -prosessia kehitetään jatkuvasti. Tällä hetkellä se koostuu tuotteiden ja niiden komponenttien toimitusketjujen kartoituksesta sekä kyselystä, jolla kerätään tietoa toimittajien ja yhteistyökumppaneiden vastuullisuustyöstä, sopimusvelvoitteista sekä osallistumisesta amfori BSCI -aloitteeseen ja aloitteen työkalujen hyödyntämisestä, myös kolmansien osapuolten tarkastuksista. Altialla on kaikkien sidosryhmien käytettävissä oleva whistleblowing-ilmoituskanava, jota ylläpitää riippumaton kolmas osapuoli.

Altian ihmisoikeustyön kannalta oleellisia standardeja, politiikkoja ja periaatteita ovat muun muassa:

- Altian eettiset periaatteet
- amfori BSCI -aloitteen eettiset säännöt

- Altian eettiset säännöt toimittajille ja alihankkijoille

b. Pääriskit ja niiden hallinta

Pääriskit liittyvät Altian liikesuhteisiin ja koskevat lähinnä viinin, väkevien alkoholijuomien ja raaka-aineiden toimitusketjuja silloin, kun ne ulottuvat maihin, joissa riski kansainvälisten työelämän normien rikkomuksista on suurempi. Lisäksi Altian asiakkaat odottavat yhtiön toimitusketjujen toimivan vaatimusten mukaisesti, ja mikä tahansa tällaisen vaatimuksen loukkaaminen Altian toimittajien, alihankkijoiden tai kumppaneiden taholta voisi johtaa tilanteeseen, jossa asiakas voisi pysäyttää kaikki tulevat toimitukset. Riskejä hallitaan edellä mainitun due diligence -prosessin avulla.

c. Tulokset ja tunnusluvut

Altian toimittajiin, yhteistyökumppaneihin tai heidän alihankkijoihinsa kohdistui kuusi amfori BSCI -tarkastusta (täydellistä tai seurantatarkastusta) vuonna 2019 (21 tarkastusta vuonna 2018).

Korruption- ja lahjonnanvastainen työ

a. Poliitikot ja toimintatavat (myös due diligence)

Altia ei hyväksy minkäänlaista lahjontaa tai korruptiota. Yhtiö on sitoutunut toimimaan reilusti, eikä se tarjoa asiatonta etua millekään taholle. Altia odottaa myös edustajiensa, konsulttiensa, asiamiestensä, alihankkijoidensa

KPI	2019	2018	2017
Korruptionvastaisten politiikkojen viestintä ja koulutus.	Koko henkilöstölle kohdistettu verkkokurssi Altian lahjonnan- ja korruptionvastaisesta politiikasta. Eettistä liiketoimintaa koskeva sisäinen viestintä.	Koko henkilöstölle verkkokurssin muodossa järjestetty Altian eettisiä periaatteita koskeva koulutus.	Asiaankuuluville työntekijöille Altiassa järjestettiin verkkokoulutus.
Whistleblowing-ilmoituskanavan kautta raportoitujen lahjonta- tai korruptioepäilyjen määrä.	0	0	0

ja muiden liikekumppaniensa pidättäytyvän ehdottomasti kaikesta korruptoivasta käytöksestä suorittaessaan palveluja Altialle tai Altian puolesta. Altia ei tue poliittisia puolueita tai organisaatioita suoraan tai epäsuoraan. Yhtiö ei myöskään osallistu yksittäisten ehdokkaiden vaalikampanjojen rahoitukseen.

Altia julkaisi uudet eettiset periaatteensa vuonna 2018. Altia eettisissä periaatteissa kuvataan yhtiön sitoutumista eettiseen liiketoimintaan. Altian eettisten periaatteiden kulmakivet ovat Työntekijämme, Liiketoimintamme ja Lahjomattomuus. Kaikki Altian työntekijät tutustuvat yhtiön eettisiin periaatteisiin, mukaan lukien Altian lahjonnan- ja korruptionvastaiseen toimintaan, verkkokurssin avulla.

Altialla on whistleblowing-ilmoituskanava, jota ylläpitää riippumaton kolmas osapuoli. Kanava on kaikkien Altian työntekijöiden ja yhtiön ulkopuolisten sidosryhmien käytössä. Kaikki Altia-

alle joko kanavan tai muuta kautta raportoidut huolenaiheet tutkitaan vakiintuneen prosessin mukaisesti, jotta varmistetaan toiminnan täsmällisyys, nimettömyys ja tasapuolisuus.

Lahjonnan- ja korruptionvastaisuuden kannalta oleellisia standardeja, politiikkoja ja periaatteita ovat muun muassa:

- Altian eettiset periaatteet
- Lahjonnan- ja korruptionvastainen politiikka
- Whistleblowing-ilmoituskanava

b. Pääriskit ja niiden hallinta

Riskejä arvioidaan osana Altia-konsernin riskienhallintaa. Lahjontaan ja korruptioon liittyviin pääriskeihin lukeutuvat lahjonnasta tai korruptiosta syntyvä maineriski erityisesti silloin, kun kyseessä ovat Altian avainhenkilöt ja liikekumppanit. Koska alkoholiin liittyvä liiketoiminta on usein säänneltyä, tarvittavien toimi- ja muiden lupien hankintaan ja yllä-

pitämiseen liittyy usein myös korruptio- tai lahjontariski erityisesti maissa, joissa on paljon korruptiota. Riskejä hallitaan sopimusvelvoitteilla, kolmansien osapuolten tarvittaessa suorittamalla toimittajia ja jakelijoita koskevalla due diligence -tarkastuksilla sekä sisäisellä koulutuksella, joka koskee Altian lahjonnan- ja korruptionvastaista politiikkaa.

c. Tulokset ja tunnusluvut

Vuonna 2019 Altia järjesti koko henkilöstölleen verkkokurssin yhtiön lahjonnan- ja korruptionvastaisesta politiikasta. Whistleblowing-ilmoituskanava otettiin käyttöön vuonna 2017. Kanavan kautta ei vastaanotettu ilmoituksia vuonna 2019. Ensimmäiset koko vuotta koskevat luvut whistleblowing-ilmoituskanavan kautta vastaanotetuista ilmoituksista olivat saatavilla vuonna 2018.

Konsernin tunnusluvut

		2019	2018	2017	2016	2015
Tuloslaskelma						
Liikevaihto	milj. euroa	359,6	357,3	359,0	356,6	380,7
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	milj. euroa	44,8	40,0	42,4	40,8	38,0
(% liikevaihdosta)	%	12,4	11,2	11,8	11,5	10,0
Käyttökate (EBITDA)	milj. euroa	43,1	34,0	40,3	60,8	39,7
Vertailukelpoinen liiketulos (EBIT)	milj. euroa	26,8	25,6	28,2	26,4	23,6
(% liikevaihdosta)	%	7,5	7,2	7,8	7,4	6,2
Liiketulos (EBIT)	milj. euroa	25,1	19,7	26,1	46,3	25,3
Tulos ennen veroja	milj. euroa	24,6	18,6	25,0	45,0	23,4
Kauden tulos	milj. euroa	18,4	15,1	18,3	36,1	18,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	milj. euroa	-1,7	-6,0	-2,1	19,9	1,7
Tase						
Rahavarat	milj. euroa	64,2	42,0	52,4	68,0	76,3
Oma pääoma	milj. euroa	151,2	150,1	136,8	191,3	168,6
Lainat	milj. euroa	82,6	89,4	100,1	72,8	96,7
Sijoitettu pääoma	milj. euroa	233,8	239,5	236,9	264,0	265,3
Kannattavuus						
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	12,2	10,5	11,1	20,0	11,6
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	%	8,5	7,0	8,0	14,4	7,6
Rahoitus ja taloudellinen asema						
Nettovelka	milj. euroa	28,9	47,4	47,7	4,7	20,4
Nettovelkaantumisaste	%	19,1	31,6	34,9	2,5	12,1
Omavaraisuusaste	%	37,8	38,4	34,3	44,2	36,7
Liiketoiminnan nettorahavirta	milj. euroa	52,6	6,5	37,6	29,4	34,8
Nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate		0,6	1,2	1,1	0,1	0,5

		2019	2018	2017	2016	2015
Osakekohtaiset tunnusluvut						
Osakekohtainen tulos (laimentamaton, laimennettu)	euroa	0,51	0,42	0,51	1,00	0,50
Oma pääoma/osake	euroa	4,18	4,15	3,80	5,32	4,69
Osinko/osake	euroa	0,42 ¹	0,38	-	-	-
Osinko/tulos	%	82,6 ¹	91,2	-	-	-
Efektiiivinen osinkotuotto	%	5,1 ¹	5,4	-	-	-
Hinta/tulos		16,1	17,0	-	-	-
Osakkeen päätöskurssi	euroa	8,18	7,07	-	-	-
Osakkeen ylin kurssi	euroa	8,22	9,50	-	-	-
Osakkeen alin kurssi	euroa	7,080	7,015	-	-	-
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	milj. euroa	295,6	255,5	-	-	-
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa	kpl	36 140 485	36 140 485	35 960 000	35 960 000	35 960 000
Henkilöstö						
Henkilöstö keskimäärin		682	718	762	829	879
IFRS 16-standardin vaikutus valikoituihin tunnuslukuihin						
Vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 vaikutusta	milj. euroa	41,0	-	-	-	-
Nettovelka ilman IFRS 16 vaikutusta	milj. euroa	18,4	-	-	-	-
Omavaraisuusaste ilman IFRS 16 vaikutusta	%	38,8	-	-	-	-
Nettovelkaantumisaste ilman IFRS 16 vaikutusta	%	12,1	-	-	-	-

¹ Hallituksen ehdotus

VAIHTOEHTOISTEN TUNNUSLUKUJEN TÄSMÄYTYKSET IFRS- TILINPÄÄTÖSLUKUIHIN JA VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT

Milj. euroa	2019	2018
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
Liiketoimintojen ja hyödykkeiden myyntien voitot ja tappiot	0,1	0,4
Liiketoimintojen lopettamiseen liittyvät kulut ja uudelleenjärjestelykulut	-0,2	-1,1
Olennot projektit		
Kustannukset suljetussa vapaaehtoisessa eläkejärjestelyssä	-1,6	-0,7
Pörssilistautumiseen liittyvät kulut	-	-4,6
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-1,7	-6,0
Vertailukelpoinen käyttökate		
Liiketulos	25,1	19,7
Vähennettynä:		
Poistot ja arvonalentumiset	17,9	14,4
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	1,7	6,0
Vertailukelpoinen käyttökate	44,8	40,0
% liikevaihdosta	12,4	11,2
Vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 vaikutusta		
Vertailukelpoinen käyttökate	44,8	-
Vähennettynä:		
IFRS 16 vaikutus käyttökatteeseen	3,8	-
Vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 vaikutusta	41,0	-
Vertailukelpoinen liiketulos		
Liiketulos	25,1	19,7
Vähennettynä:		
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	1,7	6,0
Vertailukelpoinen liiketulos	26,8	25,6
% liikevaihdosta	7,5	7,2

Altia esittää vaihtoehtoiset tunnusluvut lisätietona IFRS-standardien mukaisesti laadituissa konsernin tuloslaskelmissa, konsernin taseissa, konsernin rahavirtalaskelmissa sekä liitetiedoissa esitetyille tunnusluvuille. Altian näkemyksen mukaan vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat merkityksellistä ja hyödyllistä Altiaa koskevaa lisätietoa johdolle, sijoittajille, arvopaperimarkkina-analyytikoille ja muille tahoille Altian toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista.

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei pidä tarkastella erillisinä tai IFRS:n mukaisesti määriteltäviä tunnuslukuja korvaavina tunnuslukuina, eivätkä ne ole IFRS-standardissa määriteltäviä tai nimettyjä. Kaikki yhtiöt eivät laske vaihtoehtoisia tunnuslukuja yhdenmukaisella tavalla, ja siksi Altian vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yhtiöiden esittämien samalla tavoin nimettyjen lukujen kanssa.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut ovat tilintarkastamattomia.

TUNNUSLUKUJEN MÄÄRITELMÄ JA KÄYTTÖTARKOITUS

Tunnusluku	Määritelmä	Käyttötarkoitus
Liiketusprosentti	Liiketus / Liikevaihto	Liiketus osoittaa liiketoiminnasta kertyneen tuloksen.
Käyttökate (EBITDA)	Liiketus ennen poistoja	Käyttökate on Konsernin tuloksellisuutta osoittava mittari.
Käyttökateprosentti	Käyttökate / Liikevaihto	
Vertailukelpoinen liiketus (EBIT)	Liiketus ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	Vertailukelpoinen käyttökate, vertailukelpoinen käyttökateprosentti, vertailukelpoinen liiketus ja vertailukelpoinen liiketusprosentti esitetään käyttökateen ja liiketuloksen lisäksi tarkoituksena tuoda esiin taustalla oleva liiketoiminnan tulos ja parantaa eri kausien keskinäistä vertailukelpoisuutta. Altia katsoo, että nämä vertailukelpoiset tunnusluvut antavat merkityksellistä lisätietoa, sillä niiden ulkopuolelle jätetään olennaisia tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia eriä, jotka heikentävät eri kausien keskinäistä vertailukelpoisuutta.
Vertailukelpoinen liiketusprosentti	Vertailukelpoinen liiketus / Liikevaihto	
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	Käyttökate ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	
Vertailukelpoinen käyttökateprosentti	Vertailukelpoinen käyttökate / Liikevaihto	Vertailukelpoinen käyttökate on sisäinen, Altian tuloksellisuutta osoittava mittari sekä segmenttitason keskeinen tunnusluku yhdessä liikevaihdon kanssa.
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Olennaisia tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomia eriä kuten liiketoimintojen ja omaisuuserien luovutuksesta syntyvät voitot ja tappiot, arvonalentumistappiot, liiketoimintojen lopettamisesta ja uudelleenjärjestelystä johtuvat menot, konsernin merkittävät projektit kuten yritys Hankintoihin liittyvät välittömät transaktiomenot, vapaaehtoisen eläkejärjestelyn muutokset ja muista konsernin kehittämishankkeista johtuvat menot.	Vertailukelpoinen käyttökateprosentti on myös yksi Altian taloudellisista tavoitteista. Vertailukelpoinen käyttökate on yleisesti Yhtiön ulkopuolella käytetty tunnusluku arvonnäilyksen perustana ja tästä syystä tärkeä jatkuvasti julkistettava tunnusluku.
Vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 vaikutusta	Vertailukelpoinen käyttökate – IFRS 16 vaikutus	Vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 vaikutusta parantaa vertailukelpoisuutta aiempiin vuosiin.
Sijoitettu pääoma	Oma pääoma yhteensä + Lainat	ROI-tunnusluvun perusta.
Oman pääoman tuotto (ROE), %	Tilikauden tulos / Oma pääoma yhteensä (kauden alkamispäivän ja päättymispäivän keskiarvo)	Tätä mittaria voidaan käyttää arvioitaessa, kuinka tehokkaasti Altia on pystynyt kerryttämään tulosta suhteessa Yhtiön omaan pääomaan.
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	(Tilikauden tulos + Korkokulut) / (Oma pääoma yhteensä + Pitkä- ja lyhytaikaiset lainat) (kauden alkamispäivän ja päättymispäivän keskiarvo)	Tätä mittaria käytetään arvioitaessa, kuinka tehokkaasti Altia on pystynyt kerryttämään nettotulosta suhteessa Yhtiön sijoitettuun pääomaan.
Lainat	Pitkäaikaiset lainat + lyhytaikaiset lainat	Nettovelka on mittari, joka osoittaa Konsernin ulkoista velkarahoituksen kokonaismäärää.
Nettovelka	Lainat + pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset leasingvelat – rahavarat	
Nettovelka ilman IFRS 16 vaikutusta	Lainat – rahavarat	Nettovelka ilman IFRS 16 vaikutusta parantaa vertailukelpoisuutta aiempiin vuosiin.

Tunnusluku	Määritelmä	Käyttötarkoitus
Nettovelkaantumisaste, %	Nettovelka / Oma pääoma yhteensä	Nettovelkaantumisaste auttaa osoittamaan rahoitukseen liittyvän riskin tasoa ja on hyödyllinen mittari, jonka avulla johto seuraa Konsernin velkaantumista. Lainaportfolion merkittävä mittari.
Nettovelkaantumisaste ilman IFRS 16 vaikutusta, %	Nettovelka ilman IFRS 16 vaikutusta / oma pääoma yhteensä	Nettovelkaantumisaste ilman IFRS 16 vaikutusta, % parantaa vertailukelpoisuutta aiempiin vuosiin.
Omavaraisuusaste, %	Oma pääoma yhteensä / (Varat yhteensä – Saadut ennakot)	Omavaraisuusaste auttaa osoittamaan rahoitukseen liittyvän riskin tasoa ja on hyödyllinen mittari, jonka avulla johto seuraa Konsernin liiketoiminnassa käytettävän pääoman tasoa.
Omavaraisuusaste ilman IFRS 16 vaikutusta, %	Oma pääoma yhteensä / (Varat yhteensä – Käyttöoikeusomaisuuserät – Saadut ennakot)	Omavaraisuusaste ilman IFRS 16 vaikutusta, % parantaa vertailukelpoisuutta aiempiin vuosiin.
Nettovelka / Vertailukelpoinen käyttökate	Nettovelka / Vertailukelpoinen käyttökate	Nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen on yksi Altian taloudellisista tavoitteista.
Nettovelka / Vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 vaikutusta	Nettovelka ilman IFRS 16 vaikutusta / Vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 vaikutusta	Nettovelka / vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 vaikutusta parantaa vertailukelpoisuutta aiempiin vuosiin.
Tulos / osake	Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden tulos / Osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen kappalemäärä kauden aikana	
Oma pääoma / osake	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma / Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa	
Osinko / osake	Kauden osingonjako / Osakkeiden laimentamaton lukumäärä kauden lopussa	
Osinko / tulos %	Osinko/osake / Tulos/osake	
Efektiivinen osinkotuotto, %	Osinko/Osake / Osakkeen pörssikurssi tilikauden lopussa	
Hinta / tulos	Osakkeen pörssikurssi tilikauden lopussa / Tulos/osake	
Osakekannan markkina-arvo	Tilikauden lopun osakkeiden määrä X osakkeen pörssikurssi tilikauden lopussa	

Vastuullisuus

Vastuullisuuden tiekartta 2030

Uskomme että elämästä tulee nauttia, mutta ei planeettamme kustannuksella. Siksi toimimme vastuullisuuden edelläkävijöinä. Olemme ylpeitä siitä, että tuotamme ovat paras valinta ympäristön ja ilmaston kannalta ja että niitä markkinoidaan ja kulutetaan vastuullisesti.

Vastuullisuus on Altialle strateginen prioriteetti ja keskeinen liiketoiminnan menestystekijä, ja sitä on rakennettu pitkäjänteisesti. Tavoittemme on tukea modernin ja vastuullisen pohjoismaisen juomakulttuurin kehittymistä. Helmikuusta 2020 alkaen vastuullisuus on myös osa koko yhtiön tarkennettua strategiaa.

Vahvistaaksemme pitkäaikaista sitoutumistamme vastuullisuuteen julkaisimme joulukuussa 2019 vuoteen 2030 ulottuvan vastuullisuustiekartan, joka sisältää kunnianhimoiset, numeeriset pitkän aikavälin tavoitteet. Uusi tiekartta nostaa kiertotalouden ja hiilineutraalin tuotannon vastuullisuustoimintojemme ytimeen. Altian olemassaolon tarkoitus, Let's Drink Better, on vastuullisuustyömme lähtökohta ja pääasiallinen viitekehys, johon myös uusi tiekartta pohjautuu.

Vastuullisuustiekarttamme koostuu neljästä painopistealueesta: [Tislaamo](#), [Juomat](#),

[Yhteiskunta](#) ja [Ihmiset](#). Tiekartta perustuu Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteisiin (Sustainable Development Goals, SDGs). Tavoitteiden saavuttamiseksi kehitämme edelleen omia toimintojimme, päästöjen hyvitystoimenpiteiden sijaan.

Vuoden 2019 vastuullisuustyömme raportointi

Vuonna 2019 jatkoimme vuonna 2018 aloittamamme työtä vuosia 2018–2020 koskevan [vastuullisuusohjelman](#) toteuttamiseksi. Kehittämisen keskeisin painopiste vuonna 2019 oli Altian vastuullisuustiekartan ja pitkän aikavälin tavoitteiden laatimisessa. Vuoden 2019 osalta raportoimme vielä vastuullisuustyömme samojen tavoitteiden mukaisesti kuin vuonna 2018 ([katso sivut 90–95](#)). Vuodesta 2020 Altia raportoi työstään uuden vastuullisuustiekartan painopistealueiden mukaisesti.

Kestävän kehityksen tavoitteet

[Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteet \(2015–2030\)](#) sisältävät yhteensä 17 tavoitetta ja 169 alatavoitetta, joista on

sovittu kansainvälisesti, ja jotka toimivat kestävän kehityksen saavuttamiseen tähtäävänä suunnitelmana hallituksille, yrityksille ja kansalaisyhteiskunnalle. Ne ovat maailmanlaajuinen toimintakehotus, jonka päämääränä on lopettaa köyhyys, suojella ympäristöä ja varmistaa rauha ja vauraus kaikille ihmisille. Vuonna 2019 Altia kävi läpi vaikutuksensa kaikkiin 17 tavoitteeseen, valiten joukon tavoitteita, joihin yhtiö kokee voivansa vaikuttaa merkittävästi positiivisella tavalla: SDG 3 Terveysttä ja hyvinvointia; SDG 6 Puhdas vesi ja sanitaatio; SDG 12 Vastuullista kuluttamista; ja SDG 13 Ilmastotekoja. On kuitenkin huomattava, että kaikki tavoitteet liittyvät toisiinsa, ovat osittain päällekkäisiä ja vaikuttavat toisiinsa.

Altia tulee raportoimaan edistymisestään tavoitteiden saavuttamisessa vuosittain. Kukin painopistealue tukee myös valittuja YK:n kestävän kehityksen tavoitteita. Seuraava taulukko havainnollistaa, millä tavoin Altian vastuullisuustiekartta on vuorovaikutuksessa tärkeimpien kestävyystavoitteidemme kanssa ja auttaa saavuttamaan ne.

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet 2030

Altian vastuullisuustiekartan 2030 panos YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin

Altian vastuullisuustiekartan fokusalueet

Altian vastuullisuustiekartan tavoitteet

3. TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA

Taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaiken ikäisille

- Tehostaa päihteiden, mukaan lukien huumeiden ja alkoholin, väärinkäytön ehkäisemistä ja hoitoa.

JUOMAT IHMISEN YHTEISKUNTA

- Lisäämme vastuullisten (miedot, alkoholittomat, vähäsokeriset) tuotteiden määrää vuoteen 2030 mennessä, jotta kuluttajat voivat tehdä vastuullisia valintoja.
- Vähennämme vuosittain keskimääräistä alkoholipitoisuutta omassa tuotannossamme.
- Osallistumme vastuullista juomien nauttimista koskeviin aloitteisiin, esimerkiksi Puhutaan alkoholista -kampanja.
- Altia on turvallinen ja inspiroiva työpaikka ja luotettava kumppani toimittajillemme ja asiakkaillemme.
- Tavoitteenamme on lisätä työntekijöidemme hyvinvointia ja tarjota tasavertaisia mahdollisuuksia ammatilliseen kehittymiseen.
- Lisäämme läpinäkyvyyttä ja varmistamme yritys vastuun korkean tason toimitusketjussamme.

6. PUHDAS VESI JA SANITAATIO

Varmistaa veden saanti ja kestävä käyttö sekä sanitaatio kaikille.

- Lisätä vuoteen 2030 mennessä merkittävästi vedenkäytön tehokkuutta kaikilla sektoreilla, varmistaa kestävä vedenotto ja makean veden riittävyys vesipulan ehkäisemiseksi sekä vähentää merkittävästi vesipulasta kärsivien määrää.
- Puhtaan veden suojeleminen
- Jäteveden turvallinen käsittely

TISLAAMO

- Suojelemme Rajamäen puhdasta pohjavettä.
- Vuoteen 2025 mennessä vähennämme jätevesiemme määrää 20 prosenttia.

12. VASTUULLISTA KULUTTAMISTA

Varmistaa kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys

- Puolittaa vuoteen 2030 mennessä maailmanlaajuinen ruokajätteen määrä jälleenmyyjä- ja kuluttajatasolla sekä vähentää ruokahävikkiä tuotanto- ja jakeluketjuissa sadonkorjuun jälkeinen hävikki mukaan lukien.
- Vähentää vuoteen 2030 mennessä merkittävästi jätteiden syntymistä ennaltaehkäisyn, kierrätyksen ja uudelleen käytön keinoin.

JUOMAT YHTEISKUNTA

- Vahvat brändimme toimivat välineinä, joiden avulla viestimme kuluttajille vastuullisuustoiminnastamme.
- Lisäämme vastuullisten (miedot, alkoholittomat, vähäsokeriset) tuotteiden määrää vuoteen 2030 mennessä, jotta kuluttajat voivat tehdä vastuullisia valintoja.
- Vuoteen 2025 mennessä kaikki pakkauksemme ovat sataprosenttisesti kierrätettäviä.
- Vuoteen 2030 mennessä olemme pienentäneet pakkaustemme hiilijalanjälkeä 35 prosenttia.

13. ILMASTOTEKOJA

Toimia kiireellisesti ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan

- Integroida ilmastonmuutosta koskevat toimenpiteet kansalliseen politiikkaan, strategiaihin ja suunnitteluun.

TISLAAMO JUOMAT

- Oma tuotantomme on hiilineutraalia vuoteen 2025 mennessä ilman hiilikompensaatiota.
- Lisäämme kiertotalousajattelua kaikissa toiminnoissamme.
- Edistämme vähähiilisten viljelykäytäntöjen käyttöönottoa ja ylläpitoa suorien sopimusviljelijöidemme kanssa.
- Vuoteen 2023 mennessä 100 prosenttia sähköstämme on peräisin uusiutuvista lähteistä.
- Vuoteen 2030 mennessä olemme pienentäneet pakkaustemme hiilijalanjälkeä 35 prosenttia.

YRITYSVASTUURAPORTTI

Vastuullisuuden johtaminen

Vastuullisuustyötämme ohjaavat Altian toiminnan tarkoitus ja strategia, sidosryhmiemme odotukset, liiketoimintaperiaattemme, neljä valittua YK:n kestävän kehityksen tavoitetta sekä kansainvälisiin sopimuksiin pohjautuvat amfori BSCI:n eettiset periaatteet, joihin olemme sitoutuneet.

Vastuullisuus on Altialla nostettu koko yrityksen tarkennettuun strategiaan, joka julkistettiin helmikuussa 2020. Lisäksi julkistimme joulukuussa 2019 uuden vastuullisuuden tiekartan, joka asettaa kunnianhimoiset vastuullisuustavoitteet vuoteen 2030 saakka. Altian vastuullisuutta johdetaan näiden kahden dokumentin pohjalta.

Altian vastuullisuustyön etenemistä on vuonna 2019 käsitelty säännöllisesti Altian yritysvaltuutusryhmässä, jonka 14 jäsentä edustivat kattavasti eri liiketoimintoja. Uuden tiekartan myötä työryhmä muodostetaan uudestaan neljän fokusalueen mukaan. Sekä vanhassa että uudessa mallissa yritysvaltuutusryhmä vastaa ohjelman etenemisestä tavoitteiden mukaisesti ja raportoi Altian johtoryhmälle säännöllisesti.

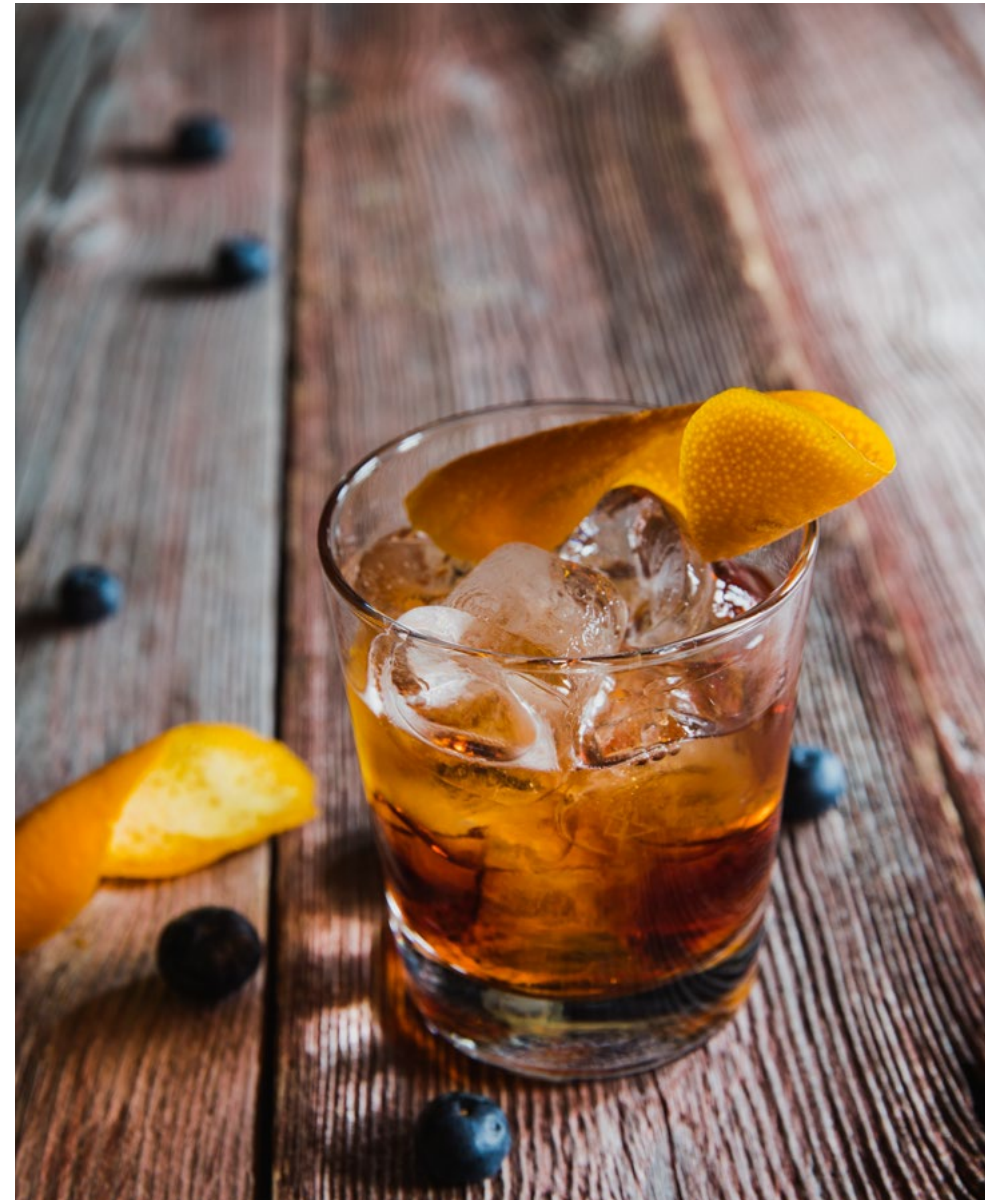
Kukin johtoryhmän jäsen vastaa omaa organisaatiotaan koskevista vastuullisuus-

kysymyksistä ja vastuullisuudesta osana Altian yritysstrategiaa.

Vastuullisuustiekartan mukaiset konkreettiset toimenpiteet ja mittarit on integroitu osaksi kunkin liiketoiminnan vuosittaisia toimintasuunnitelmia, jotka johtoryhmä hyväksyy. Toimenpiteiden toteutumista seurataan liiketoimintojen omissa johtoryhmissä sekä Altian yritysvaltuutusryhmässä.

Vastuullisuustyön etenemistä tiekartan mukaisesti seurataan erilaisten mittareiden ja indikaattorien avulla. Näitä ovat esimerkiksi ympäristömittarit jätemäärästä veden- ja energiankulutukseen, tapaturmataajuus ja sairauspoissaoloprosentti sekä henkilöstön tyytyväisyyskysely. Altian vastuullisuuden kehittämisestä ja raportoinnista sekä vastuullisuustyön koordinoinnista yhtiössä vastaa Altian viestintä- ja vastuullisuusjohtaja.

Lue lisää: [Olellisuusanalyysi \(s. 61\)](#)

ALTIAN SIDOSRYHMÄT

Sidosryhmävuorovaikutus

Sidosryhmiemme näkemys vastuullisuudesta ja siitä, miten yritysten tulee pyrkiä ratkomaan yhteisiä haasteitamme esimerkiksi ilmastoon tai juomakulttuuriin liittyen, on meille ensiarvoisen tärkeää. Olennaisuusanalyysi ohjaa valintojamme ja keskittymistämme eri vastuullisuuden painopistealueisiin.

Sidosryhmiemme näkemykset vastuullisuudestamme ovat meille ensiarvoisen tärkeitä. Kehitämme ja suuntaamme vastuullisuustyötämme niiden pohjalta. Pyrimme myös kertomaan vastuullisuustyötämme sidosryhmillemme avoimesti raportin lisäksi vuoden ympäri eri viestintäkanavien kautta.

Olemme yhteydessä eri sidosryhmiin osana normaalia liiketoimintaa, minkä lisäksi kysymme säännöllisesti heidän näkemyksiään vastuullisuudestamme. Viimeisin kysely toteutettiin vuonna 2018, ja sen tuloksia hyödynnettiin olennaisuusanalyysimme päivittämisessä. Kyselyssä haettiin näkemyksiä Altian Helsingin pörssiin listautumisen myötä tulleilta uusilta omistajilta: yksityisiltä osakkeenomistajilta ja institutionaalisilta sijoittajilta.

Tulosten pohjalta terävöitettiin olennaisuusanalyysiä ja Altian yritys vastuun kulmakiviä,

jotka olivat käytössä vuonna 2019. Vuoden 2019 aikana rakennettiin uusi vastuullisuuden tiekartta 2030, joka pohjaa samaan olennaisuusanalyysiin, mukaan lukien sijoittajien näkemykset.

Raportointikauden aikana julkisuudessa käyty vastuullisuuskeskustelu on painottunut vahvasti ilmastoon. Hallitusten ympäristöpoliittisten toimien ja yksityishenkilöiden tekemien kulutus- ja elämäntapavalintojen rinnalla on painoarvoaan nostanut yritysten vastuu ilmastonmuutoksen hallinnassa.

Altia osallistuu aktiivisesti sosiaalisen median kanavissa, esimerkiksi Twitterissä, käytävään keskusteluun. Jatkoimme myös viestintäkanaviemme kehittämistä avaamalla joulukuussa 2019 [konsernin sivustolla](#) sijaitsevat vastuullisuussivut, jotka on rakennettu uuden vastuullisuuden tiekartan mukaisesti.

Kuluttajat odottavat yrityksiltä yhä enemmän

tekoja vastuullisuuden saralla. Altia tutki 2019 kuluttajien näkemyksiä vastuullisuudesta ja sen merkityksestä alkoholijuomia koskien Suomessa ja Ruotsissa laadullisella yhteisötutkimuksella. Altian Cheers! -kehitysyhteisö jatkoi aktiivista työtä vuoden aikana ja sen kautta toteutettiin yli 12 kuluttajakyselyä.

Oma henkilöstö on Altialle tärkeä sidosryhmä myös vastuullisuuskeskustelun osalta. Toukokuussa järjestettiin Tukholmassa sisäinen tapahtuma, johon osallistui 140 altialaista. Seminaarin teema oli vastuullisuus, jota käytiin läpi eri näkökulmista. Seminaariin osallistui puhujana markkinoinnin ja vastuullisuuden ammattilainen ja kirjailija **Thomas Kolster**.

Altia osallistuu laajasti alan järjestöjen toimintaan. Altia on aktiivinen Elintarviketeollisuusliiton, SAJK:in (Suomen alkoholijuomateollisuusliiton) sekä SVL:n (Ruotsin alkoholijuomateollisuusliiton) työryhmissä,

joissa käydään vastuullisuuteen liittyvää keskustelua. Nämä järjestöt tarjoavat lisäksi säännöllisesti mahdollisuuden keskustella eri viranomaisten ja päättäjien kanssa toimialan vastuullisuuteen liittyvistä asioista.

Altian tärkeimmät sidosryhmät, heidän odotuksensa ja Altian vuorovaikutuskanavat esitellään seuraavassa taulukossa.

ALTIAN SIDOSRYHMÄT

Sidosryhmävuorovaikutus

Altian keskeiset sidosryhmät, heidän odotuksensa sekä vuorovaikutuskanavamme on esitetty alla olevassa taulukossa.

SIDOSRYHMÄ	Omistajat ja sijoittajat	Poliittiset päätöksentekijät, viranomaiset	Asiakkaat	Henkilöstö	Päämiehet
ODOTUKSET	<ul style="list-style-type: none"> taloudellisen lisäarvon luominen kestävä kasvu riskien hallinta, hyvä hallintotapa ja läpinäkyvyys ympäristövaikutusten vähentäminen vastuullinen hankintaketju vastuullisuus 	<ul style="list-style-type: none"> lakien ja määräysten noudattaminen ympäristövaikutusten vähentäminen vastuullinen hankintaketju vastuullisuus työnantajana 	<ul style="list-style-type: none"> yhteistyö ja vastuullinen toiminta asiakkaiden suuntaan tuotteiden laatu ja turvallisuus vastuullisen alkoholi-kulttuurin tukeminen vastuullinen markkinointi ja hankinta ympäristövaikutusten vähentäminen 	<ul style="list-style-type: none"> vastuullisuus työnantajana tuotteiden laatu ja turvallisuus vastuullisen alkoholin-käytön edistäminen ja vastuullinen markkinointi ympäristövaikutusten vähentäminen 	<ul style="list-style-type: none"> vastuullisen alkoholin-käytön edistäminen vastuullinen markkinointi kuluttaja- ja markkina-ymmärrys yhteistyö ja kumppanuus
VUOROVAIKUTUS-KANAVAT	<ul style="list-style-type: none"> suorat kontaktit ja henkilökohtaiset tapaamiset sijoitusmessut ja -tapahtumat, seminaarit yhtiökokoukset taloudellinen raportointi ja siihen liittyvät puhelin-kokoukset/webcastit ulkoinen viestintä, pörssi-tiedotteet ja verkkosivusto 	<ul style="list-style-type: none"> raportointi suorat kontaktit auditoinnit ulkoinen viestintä 	<ul style="list-style-type: none"> suorat kontaktit sähköiset kanavat asiakaskoulutus tarjouspyynnöt ja sopimukset asiakkaiden omat vastuullisuusraportointialustat messut ja muut tapahtumat 	<ul style="list-style-type: none"> sisäinen viestintä koulutus kehityskeskustelut yhteistoiminta ja työsuojelutoiminta tiimikäytännöt 	<ul style="list-style-type: none"> tapaamiset ja suorat kontaktit raportointi tarjouspyynnöt ja sopimukset messut ja muut tapahtumat

Sidosryhmävuorovaikutus

SIDOSRYHMÄ	Sopimus- viljelijät	Materiaalien ja raaka-aineiden toimittajat	Media	Kuluttajat	Kansalais- järjestöt
ODOTUKSET	<ul style="list-style-type: none"> suomalaisten raaka-aineiden käyttäminen ja tuotannon säilyttäminen Suomessa reilun hinnan maksaminen ohrasta 	<ul style="list-style-type: none"> ympäristövaikutusten vähentäminen kotimaisten/paikallisten raaka-aineiden käyttäminen tuotteiden laatu ja turvallisuus hyvä yhteistyö ja jatkuvuus toimittajasuhteissa hankintaketjun vastuullisuus 	<ul style="list-style-type: none"> tuotteiden laatu ja turvallisuus vastuullisen alkoholin käytön edistäminen ympäristövaikutusten vähentäminen läpinäkyvyys hyvä hallintotapa 	<ul style="list-style-type: none"> vastuullisen alkoholin käytön edistäminen ja alaikäisten alkoholinkäytön ehkäisy vastuullinen markkinointi tuotteiden laatu ja turvallisuus vastuullisuus koko arvoketjussa ympäristövaikutusten vähentäminen 	<ul style="list-style-type: none"> vastuullisen alkoholin käytön edistäminen tuotteiden laatu ja turvallisuus ympäristövaikutusten vähentäminen vastuullisesti tuotetut raaka-aineet
VUOROVAIKUTUS-KANAVAT	<ul style="list-style-type: none"> tapaamiset ja suorat kontaktit messut ja muut tapahtumat uutiskirjeet viljelijäextranet Carbon action -hiilipilotti 	<ul style="list-style-type: none"> tapaamiset ja suorat kontaktit messut ja muut tapahtumat raportointi tarjouspyynnöt ja sopimukset 	<ul style="list-style-type: none"> ulkoinen viestintä suorat kontaktit tapahtumat tiedotteet verkkosivut sosiaalinen media 	<ul style="list-style-type: none"> tuotteet ja markkinointi ulkoinen viestintä kuluttajatutkimukset messut ja muut tapahtumat kuluttajapalaute 	<ul style="list-style-type: none"> ulkoinen viestintä raportointi tapahtumat suorat kontaktit

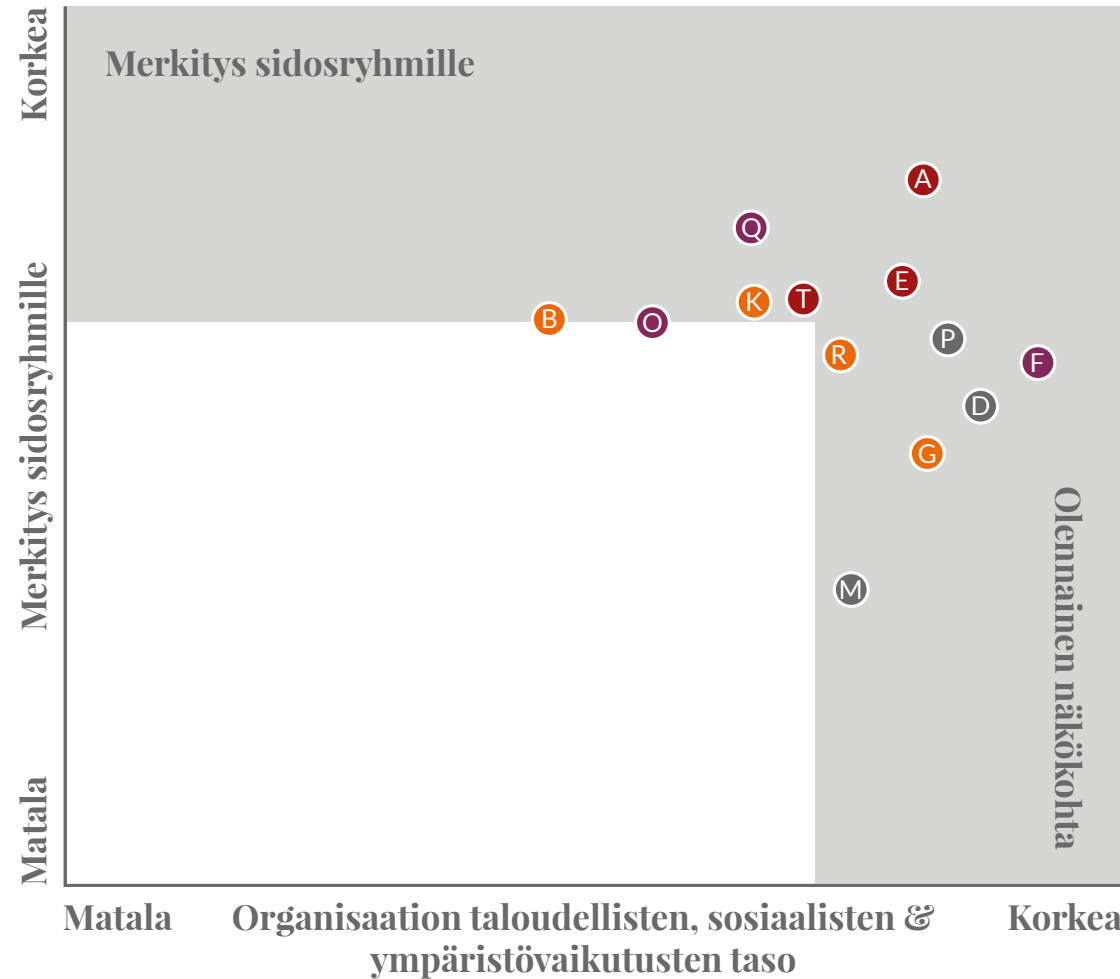
Olellisuusanalyysi

Vuonna 2018 päivitimme yritysvastuuseen liittyvän olellisuusanalyysimme niin, että se heijastaa paremmin sijoittajiemme näkemyksiä ja odotuksia yritysvastuumme osalta. Tämä toteutettiin yksityisille osakkeenomistajille suunnatun, mutta myös muille sidosryhmille avoinna olleen, verkkokyselyn avulla ja myös useita institutionaalisia sijoittajia haastatteleamalla. Olellisuusanalyysiin sisältyi myös vahva taustatutkimus maailmanlaajuisista megatrendeistä ja vastuullisuuden kehittymiseen liittyvistä trendeistä alkoholijuomateollisuudessa. Lisätietoja prosessista löytyy [vuoden 2018 vuosikertomuksesta](#).

Tulokset

Altian yritysvastuuseen vaikuttavat megatrendit tunnistettiin, ja ne ovat terveys ja hyvinvointi, kiertotalous ja ilmastonmuutos. Altian yritysvastuun tärkeimmät painopisteet sidosryhmien näkemysten perusteella ovat:

- Tuotteiden laatu ja tuoteturvallisuus
- Vastuullinen markkinointi
- Pohjaveden suojeleminen
- Työterveys ja -turvallisuus
- Läpinäkyvyys ja hyvä hallintotapa
- Vastuullisesti tuotetut raaka-aineet
- Ilmastonmuutos (energia ja fossiilipohjaiset CO₂-päästöt)
- Kiertotalous
- Kestävät pakkausratkaisut

Tislaamo

- D** Energian kulutus ja CO₂-päästöt
- M** Kestävä maatalous
- P** Pohjavesien suojeleminen

Juomat

- A** Tuotteiden laatu ja turvallisuus
- E** Vastuullisesti tuotetut ja jäljitettävät raaka-aineet
- T** Pakkausten vastuullisuus

Yhteiskunta

- O** Tuoteportfolion kehitys vastuullisen juomakulttuurin mukaisesti
- F** Vastuullinen markkinointi
- Q** Läpinäkyvyys ja hyvä hallintotapa

Ihmiset

- B** Henkilöstön hyvinvointi
- K** Työterveys ja turvallisuus
- R** Henkilöstön kehitys ja hyvä johtajuus
- G** Toimitusketjun vastuullisuus

Edellinen, vuosia 2018–2020 koskeva, yritysvastuuhjelmamme pohjautui pitkälti analyysin tuloksiin. Vuoteen 2030 ulottuva uusi vastuullisuustiekarttamme rakentuu

näille samoille olellaisille näkökohdille. Aiheet on kuitenkin ryhmitelty uudelleen uusien painopistealueidemme – Tislaamo, Juomat, Yhteiskunta ja Ihmiset – mukaisesti.

Oleellinen näkökohta	Laskentaraja ¹	Soveltuvat periaatteet
Tuotteiden laatu ja turvallisuus	Altia, päämiehet, raaka-aineiden toimittajat	<ul style="list-style-type: none"> ISO 22000 elintarviketurvallisuuden hallintajärjestelmä² ISO 9001 -laatujärjestelmä³ Altian laatu-, turvallisuus- ja ympäristöperiaatteet
Vastuullisesti tuotettujen ja jäljitettävien raaka-aineiden hankinta	Altia, päämiehet, raaka-aineiden toimittajat	<ul style="list-style-type: none"> Altian laatu-, turvallisuus- ja ympäristöperiaatteet amfori BSCI:n eettiset periaatteet amfori BSCI:n riskimaaluokittelu Altian eettiset periaatteet toimittajille ja alihankkijoille (Supplier Code of Conduct)
Tuoteportfolion kehitys vastuullisen juomakulttuurin mukaisesti	Altia, päämiehet, asiakkaat, raaka-aineiden toimittajat	<ul style="list-style-type: none"> ISO 9001 -laatujärjestelmä Altian tuotekehitys Vuotuiset kuluttajakyselyt
Vastuullinen markkinointi	Altia	<ul style="list-style-type: none"> Altian markkinointiperiaatteet ja -ohjeet
Läpinäkyvyys ja hyvä hallintotapa	Altia	<ul style="list-style-type: none"> Altian verostrategia Markkinoiden väärinkäyttöasetus (MAR) Arvopaperimarkkinalaki Pörssin säännöt Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi 2015 Sisäpiiriohje listayhtiöille (Nasdaq Helsinki) Finanssivalvonnan ohjeet Kirjanpitolaki
Energian kulutus ja CO ₂ -päästöt	Altia	<ul style="list-style-type: none"> ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä⁴ Suomen energiatehokkuussopimus Altian laatu-, turvallisuus- ja ympäristöperiaatteet
Kestävä maatalous	Altia, maanviljelijät	<ul style="list-style-type: none"> ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä ISO 9001 -laatujärjestelmä
Pohjavesien suojeleminen	Altia	<ul style="list-style-type: none"> Suomen lainsäädäntö Vedenottolupa Maiden omistajuus Toiminnan hallinta Altian omistamilla mailla ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä
Vastuullisuusnäkökohdat pakkauksissa	Altia, toimittajat, raaka-aineiden toimittajat	<ul style="list-style-type: none"> ISO 9001 -laatujärjestelmä ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä Reilu kauppa Fair for Life Altian pakkauskehitys
Työntekijöiden hyvinvointi	Altia	<ul style="list-style-type: none"> Altian toimintatavat Altia Tasting
Hyvä johtajuus	Altia	<ul style="list-style-type: none"> Altia Tasting Altian toimintatavat
Työterveys ja työturvallisuus	Altia	<ul style="list-style-type: none"> OHSAS 18001 -työterveys- ja turvallisuusjärjestelmä

¹ Laskentaraja kertoo sen, onko näkökohta oleellinen yrityksessä vai yrityksen ulkopuolella.

² Sertifiointi kattaa Altian Rajamäen tehtaan.

³ Sertifiointi kattaa Altian toiminnot Suomessa (Koskenkorvan tislamo, Rajamäen alkoholijuomatehdas ja teknisen etanolin yksikkö, sekä Helsingin pääkonttorin toiminnot) sekä Tabasalun tehtaan Virossa.

⁴ Sertifiointi kattaa Altian toiminnot Suomessa.

Vastuullisuustiekarttamme 2030

Elämä on tehty nautittavaksi, mutta ei planeettamme kustannuksella. Siksi olemme vastuullisuuden edelläkävijöitä. Olemme ylpeitä siitä, että tuotteemme ovat paras valinta ympäristömme ja ilmastomme kannalta ja että niitä markkinoidaan ja kulutetaan vastuullisesti. Uusi vastuullisuustiekarttamme jakautuu neljään vastuullisuuden painopistealueeseen: Tislaamo, Juomat, Yhteiskunta ja Ihmiset.

Tislaamo

212	Miljoonaa kiloa kotimaista viljaa
1 400	Viljelijää
62%	Koskenkorvan tislaamon käyttämästä höyrystä tuotettu omassa biovoimalaitoksessa
58%	Lasku CO ₂ -päästöissä Koskenkorvan tislaamolla vuoteen 2014 verrattuna
24%	Vähennys vedenkulutuksessa
99,5%	Jätteen hyötykäyttöaste

MISSIO

Palkittu tislaamomme on hyvä esimerkki bio- ja kiertotaloudesta. Etsimme jatkuvasti tapoja minimoida hiilijalanjälkemme, vähentää jätteen määrää, maksimoida tehokkuus ja säilyttää luonnonvarat, mukaan lukien juomissamme käytetty puhdas, suodattamaton pohjavesi.

TISLAAMO

Tämä painopistealue kattaa kaikki Altian ympäristövastuuseen liittyvät vastuullisuustavoitteet. Ympäristötöyrimme tavoite on erityisesti päästöjemme (laajuus 1 ja 2) vähentäminen, energiatehokkuuden parantaminen, ympäristöystävälliseen teknologiaan investoiminen, vesialueiden suojeleminen erityisesti Rajamäellä sekä vähähiilisten viljelykäytäntöjen edistäminen sopimusviljelijöidemme keskuudessa.

Materiaalitehokas tislaamomme on lippulaivamme ympäristöasioissa. Tästä syystä nimesimme koko ympäristövastuuseen liittyvän fokusalueeseen sanalla "Tislaamo". Koskenkorvan tislaamo on kiertotalouden edelläkävijä, ja se hyödyntää kaiken raaka-aineena käyttämässä ohran sataprosenttisesti. Ohrankuoret, jotka jäisivät muutoin tehtaan tuotannossa käyttämättä, poltetaan tehtaan omassa biovoimalaitoksessa, joka tuottaa höyryä tislaamon tarpeisiin. Tämä on auttanut meitä saavuttamaan energiatehokkuussopimusme mukaisen tavoitteen [energiankulutuksen vähentämisessä](#) ja vähentänyt Koskenkorvan tehtaan hiilidioksidipäästöjä 58 prosenttia vuodesta 2014. Lisäksi kaikki tislaamon sivuvirrat hyödynnetään – jopa tuhkat hyödynnetään lannoitteena. Lue

lisää lähestymistavastamme kiertotalouteen [verkkosivuiltamme](#).

Vuonna 2019 Sitra antoi tunnustusta Altian Koskenkorvan tislaamolle ottamalla sen mukaan Sitran kokoamalle [kiertotalouden kiinnostavimpien yritysten listalle](#).

Tällä painopistealueella on erityisen suuri vaikutus kestävä kehityksen tavoitteisiin SDG 6 (Puhdas vesi ja sanitaatio) ja SDG 13 (Ilmastotekoja). SDG6:en osalta työme keskittyy tarkemmin ottaen alatavoitteeseen 6.4, joka koskee veden tehokasta käyttöä ja kestävää vedenottoa.

TAVOITTEET

- Omat toimintomme ovat hiilineutraaleja vuoteen 2025 mennessä. Fossiilipohjaisten CO₂-päästöjen viitetaso oli 26 852,44 tonnia vuonna 2018.
- Vuoteen 2023 mennessä 100 prosenttia sähköstämme on peräisin uusiutuvista lähteistä.
- Vuoteen 2025 mennessä vähennämme jätevesien määrää 20 prosenttia. Jäteveden viitetaso oli 291 880 m³ vuonna 2018.
- Lisääme kiertotalousajattelua kaikissa toiminoissamme.
- Suojelemme Rajamäen puhdasta pohjavettä.
- Edistämme vähähiilisiä viljelykäytäntöjä sopimusviljelijöidemme keskuudessa tarjoamalla suorille sopimusviljelijöille aiheeseen liittyvää koulutusta.

Altian ympäristövaikutukset

Altian ympäristövaikutukset liittyvät pääasiassa Altian omaan tuotantoon Koskenkorvan ja Rajamäen tehtailla Suomessa sekä Tabasalun tehtaalla Virossa. Merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät energiankulutukseen, vedenkulutukseen, jäteveeten ja jätteiden syntyyn. Ranskan Cognacissa sijaitsevan tehtaan tuotantomäärät ja niihin liittyvät ympäristövaikutukset ovat pienemmät edellä mainittuihin tuotantolaitoksiin verrattuna. Cognacin tehtaan merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät energiankulutukseen.

Altia pullotti vuonna 2019 yhteensä noin 70,2 (70) miljoonaa litraa alkoholijuomia ja viinejä. Altian suurimmalla tuotantolaitoksella Rajamäen alkoholijuomatehtaalla pullottiin vuonna 2019 alkoholijuomia ja viinejä 65,8 miljoonaa litraa (64,7 miljoonaa litraa vuonna 2018).

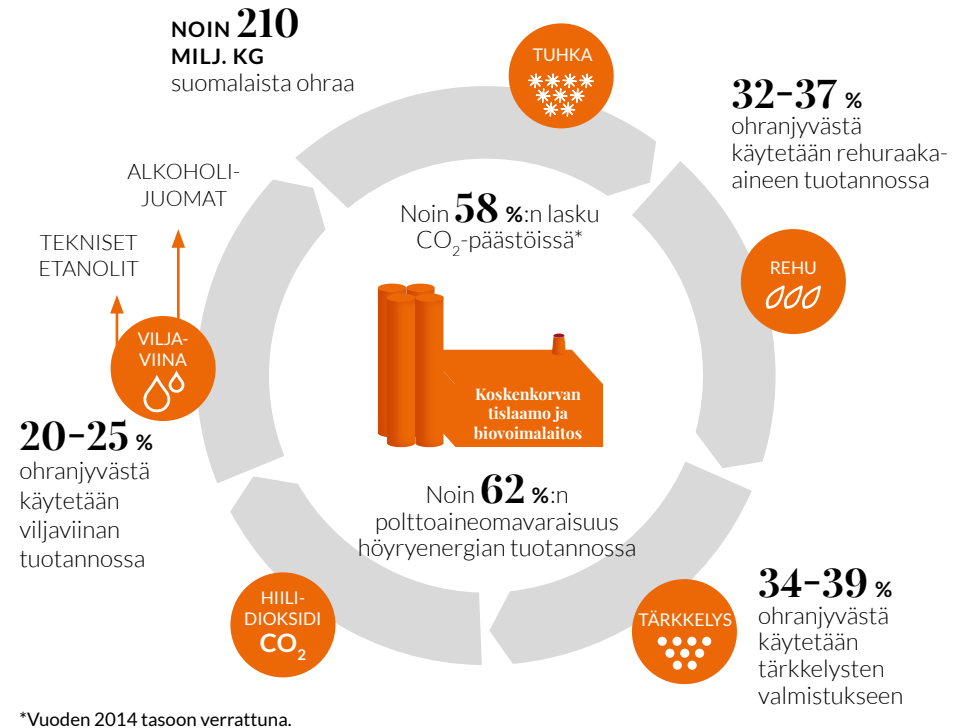
Altia on merkittävä kotimaisen ohran ostaja Suomessa. Vuonna 2019 Altia osti suomalaista vijaa 211,5 (211,7 vuonna 2018) miljoonaa kiloa Koskenkorvan tislaimolle pääosin 1400 viljelijältä. Tästä ohraa oli 208,7 miljoonaa kiloa, joka vastaa noin 12 (15) prosenttia Suomen kokonaisohrasadosta vuonna 2019 ja 33 prosenttia Suomessa myydystä ohrasta markkinointivuonna 2018/2019. Viljasta valmistettiin 22,2 (22,0) miljoonaa kiloa viljaviinaa, 65,1 (68,9) miljoonaa

kiloa tärkkelystä ja 65,6 (62,2) miljoonaa kiloa rehuraaka-ainetta. Koskenkorvan tehdas toimii kiertotalouden periaatteiden mukaisesti, ja koko sen tuotanto hyödynnetään joko sisäisesti tai Altian asiakkaiden toimesta.

Altia teki vuonna 2018 uuden Itämeri-sitoumuksen yhtiön juomatuotannossa käytettyjen viljelykäytäntöjen kestävä kehityksen edistämiseksi. Altia jatkaa uudella sitoumuksella jo vuonna 2015 alkanutta yhteistyötä Baltic Sea Action Groupin (BSAG) kanssa. Osana Itämeri-sitoumusta Altia ja valitut sopimusviljelijät osallistuvat BSAG:n, Ilmatieteen laitoksen ja Sitran yhteiseen Carbon Action -pilotiprojektiin. Carbon Action -projektissa tutkitaan, kuinka ilmastonmuutosta ja Itämeren rehevöitymistä voidaan hillitä varastoimalla hiiltä maahan tehokkaampien viljelykäytäntöjen avulla. Valitut sopimusviljelijät osallistuvat pilotiin varaamalla osan peltoalastaan tutkimukseen, jonka aikana kerätään tietoa viljelykäytäntöjen vaikutuksesta maaperään. Tutkimusprojekti kestää yhteensä viisi vuotta. Altia tekee yhteistyötä sopimusviljelijöiden kanssa kestävien viljelykäytäntöjen edistämiseksi ja materiaalitehokkuuden parantamiseksi, jotta Altian tuotannon ympäristövaikutuksia voidaan jatkuvasti vähentää.

Altia tehostaa logistiikkatoimintojaan yhdistämällä Altian omien tuotteiden ja sen yhteistyökumppaneiden volyymit ja toimimalla lähellä asiakkaitaan.

KIERTOTALOUS

MATERIAALIEN JA RAAKA-AINEIDEN KÄYTTÖ ALTIALLA

	2019	2018	2017
Nesteet			
Nestemäinen raaka-aine, juomat (m ³)	68 313	66 181	68 935
Nestemäinen raaka-aine, tekniset tuotteet (m ³)	22 900	17 517	15 600
Materiaalit			
Vilja (t)	211 509	211 700	206 000
Pakkausmateriaalit (t)	38 206	34 209	34 367
Tuotteiden raaka-aineet (t)	4 113	4 345	4 213
Päämiest tuotteet			
Nesteet (m ³)	25 316	25 331	24 840
Pakkausmateriaalit (t)	8 174	8 822	9 535

Politiikkamme ja toimintatapamme

Altian Koskenkorvan tehtaalla, Rajamäen alkoholijuoma-tehtaalla ja Rajamäen Industrial Products -yksikössä sekä Helsingin pääkonttorissa sijaitsevilla yhtiön tukitoiminnoissa ja myynti- ja markkinointiyksikössä käytössä olevilla ympäristöjärjestelmillä on ISO 14001-standardin mukainen sertifiointi. Altian Tabasalun tehdas, Cognacissa sijaitseva tuotantolaitos sekä Brunnan logistiikkakeskus noudattavat paikallisia ympäristölakeja ja -määräyksiä. Kaikki toimipaikat noudattavat Altian laatu-, turvallisuus- ja ympäristöperiaatteita.

Ympäristöjärjestelmiä kehitetään säännöllisten sisäisten ja ulkoisten auditointien avulla. Energia- ja ympäristönäkökohdat huomioidaan tuotantoprosesseissa ja niiden suunnittelussa sekä tuotantoa koskevissa investoinneissa. Keskeisten ympäristönäkökohtien ja -vaikutusten tilanne käydään läpi säännöllisesti ylimmän johdon kokouksissa. Henkilöstön ympäristötietoisuutta kehitetään ja ylläpidetään ympäristötavoitteiden, erilaisten sisäisten viestintäkanavien ja ympäristöauditointien avulla.

Altian ympäristötavoitteet

Altialle keskeiset ympäristönäkökohdat määritellään kolmen vuoden välein tehtävissä arvioinneissa. Vuonna 2018 tehdyssä arvioinnissa merkittävimmiksi näkökohdiksi tunnistettiin energiankulutus, vedenkulutus, jätevesikuormitus ja jätteen synty. Merkittävimpien ympäristövaikutusten vähentämiseksi on määritetty viisi ympäristötavoitetta. Tavoitteiden toteutumista seurataan ympäristötunnuslukujen avulla; tunnusluvuille on asetettu vuosikohtaiset vähennystavoitteet kullekin yksikölle. Ympäristötavoitteiden

toteutumista seurataan kuukausittain. Kullekin tuotantolaitokselle määritellään vuosittain ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet, jotka sisällytetään tehtaiden ympäristöohjelmiin. Altian ympäristötavoitteet vuonna 2019 olivat:

- Jätevesikuormituksen vähentäminen
- Energian käytön vähentäminen
- Veden käytön vähentäminen
- Syntyvän jättemateriaalin määrän vähentäminen
- Hävikistä johtuvien kustannusten vähentäminen

CASE

Kestäviä viljelykäytäntöjä tutkitaan jo Altian sopimusviljelijöiden pelloilla

Kestävän maaperän hoitoon ja hiiliviljelyn lisäämiseen tähtäävän Carbon Action -hankkeen pilotointi käynnistyi viime kesänä myös Altialle ohraa tuottavien, valittujen sopimusviljelijöiden pelloilla. Viisivuotisessa hankkeessa selviää, millaisilla viljelykäytännöillä hiilen varastointia voidaan lisätä maaperässä.

Lue lisää Carbon Action -hankkeesta:

altigroup.com/fi/vastuullisuus/esimerkkeja-vastuullisuudesta

Ympäristötehokkuus

Energiatehokkuus

Tuotantoon suhteutettu energiankäyttö laski vuonna 2019 Rajamäen tehtailla ja nousi Koskenkorvan tehtaalla.

Altian Koskenkorvan tehdas vastaa suurimmasta osasta Altian tuotannossa kulutetusta energiasta. Tehdas käyttää noin 133 GWh energiaa vuodessa. Suurin osa tästä energiasta käytetään tislauksprosessissa ja tärkkelyksen valmistuksessa. Rajamäen tehdas kuluttaa noin 27 GWh energiaa vuodessa, pääosin kiinteistöjen lämmitykseen.

Altia liittyi vuonna 2017 Suomen vapaaehtoisesta energiategokkuussopimuksen uuteen sopimuskauteen, joka kestää vuoteen 2025 asti. Sopimuksen osapuolia ovat suomalaiset ministeriöt, etujärjestöt ja yritykset. Uuden sopimuskauden aikana Altia tavoittelee 10 prosentin vähennystä energiankulutuksessa vuoteen 2025 mennessä, verrattuna kulutukseensa vuoden 2014 alussa.

Altian energiategokkuuden parantamiseen tähtäävät toimenpiteet perustuvat Altian omiin tavoitteisiin sekä Koskenkorvan ja Rajamäen tehtailla vuonna 2015 tehtyjen energiategokkuuskatselmointien tuloksiin. Koskenkorvan tehtaalla tehtiin katselmointi vuonna 2019.

Taulukossa on esitetty Altian tuotantolaitosten ympäristötunnuslukujen kehitys vuosina 2017–2019.

Ympäristötavoite	2019		2018		2017	
	Koskenkorva ¹	Rajamäki ja Tabasalu	Koskenkorva ¹	Rajamäki ja Tabasalu	Koskenkorva	Rajamäki ja Tabasalu
Energian käytön vähentäminen (MWh/m ³ tuotetta tai t ohraa)	0,79 (0,63)	0,27	0,78 (0,63)	0,31	0,63	0,28
Veden käytön vähentäminen (m ³ /m ³ tuotetta tai t ohraa)	1,88 (1,49)	1,65 ²	2,82 (2,26)	1,61 ²	2,28	1,46
Jäteveden laadun parantaminen (kg COD/m ³ tuotetta tai t ohraa) ³	4,24 (3,37)	2,29	3,86 (3,10)	3,35	2,23	2,92
Jättemateriaalin määrän vähentäminen (kg/m ³ tuotetta) ⁴	-	47,80	-	52,06	-	44,83

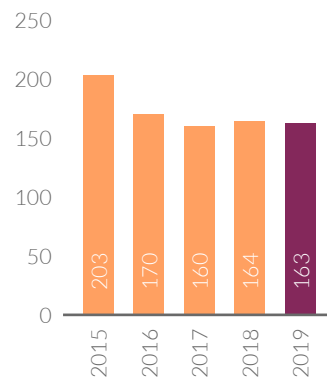
¹ Koskenkorvan tehtaalla tavoiteluvut on laskettu vuosina 2018 ja 2019 tuotetonnina kohden. Suluissa vastaava luku viljatonnia kohden laskettuna, joka on vertailukelpoinen vuoden 2017 luvun kanssa.

² Industrial Products -yksikön Rajamäen tehtaalla lopetettiin vuoden 2018 alusta vedenkäytön ympäristötunnusluvun seuraaminen, koska luku ei ole toiminnalle oleellinen.

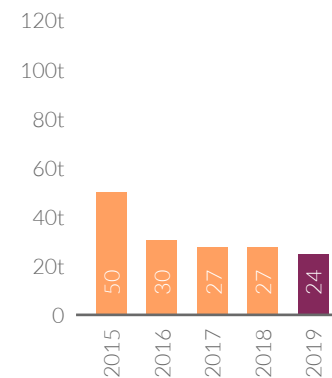
³ Tabasalussa ei seurata jäteveden laadun tunnuslukua.

⁴ Industrial Products -yksikön Rajamäen ja Koskenkorvan tehtailla ei seurata jättemateriaalin määrän tunnuslukua, koska se ei ole oleellinen ko. yksiköille.

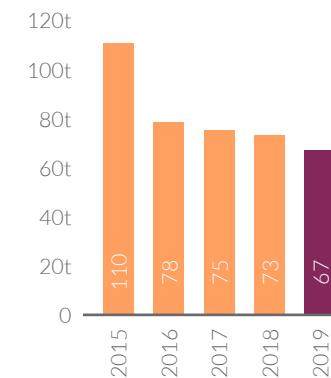
Energian kokonaiskulutus
GWh

Kokonaishiilidioksidipäästöt, uusiutumaton

Kokonaishiilidioksidipäästöt
t CO₂ ekvivalenttipäästöt

Valtaosa Koskenkorvan tislauksen käyttämästä energiasta tuotetaan Altian omassa biovoimalaitoksessa, joka aloitti toimintansa täydellä kapasiteetilla tammikuussa 2015. Biovoimalaitos käyttää ohrankuorta pääpolttoaineenaan. Muita polttoainelähteitä ovat viljasta saatava biomassa (eli ohrankuoripelletit), sikunaöljyt, turve ja polttoöljy. Biovoimalaitoksen tuottama tuhka on hyväksytty lannoitekäyttöön, mikä mahdollistaa tuhkan käytön käsittelemättömänä pelloilla myös pohjavesialueilla.

Vedenkäyttö ja pohjavesialueiden suojele

Altian veden kokonaiskulutus laski 24% raportointikaudella. Vedenkulutuksen vähentyminen liittyi pääosin Koskenkorvan tehtaalla tehtyyn tekniseen investointiin, joka pienensi jäähdytysveden tarvetta.

Vesi on yksi Altian tuotteiden keskeisistä raaka-aineista. Lisäksi vettä käytetään käymisprosessissa, tuotantolinjojen ja tuotantotilojen pesuissa sekä jäähdytyksessä.

Altian tuotteissa käytettävä vesi on Rajamäen käsittelemätöntä pohjavettä, joka täyttää laatuvaatimukset ilman kemiallista tai mekaanista käsittelyä. Veden laatu tutkitaan säännöllisesti näytteistä, jotka lähetetään analysoitavaksi ulkopuoliseen laboratorioon.

Altia käyttää vähemmän kuin 10 prosenttia pohjavesialueella kuukausittain muodostuvasta pohjavedestä.

Altia suojelee veden laatua seuraamalla pohjaveden laatua ja pinnantasoja, omistamalla maata pohjavesialueella, vaikuttamalla alueiden maankäyttöön sekä suojelualueiden ylläpitämisen avulla. Lisäksi Altia huolehtii maa-alueistaan yhteistyökumppaneiden ja paikallisten toimijoiden kanssa. Altia omistaa Rajamäen alueella 1 100 hehtaaria maata – yli 1 500 jalkapallokenttää vastaavan alueen – johon sisältyy kaksi suojeltua suoaluetta, jotka ovat pinta-alaltaan 144 hehtaaria ja 7,5 hehtaaria. Yhtiön toiminnalla ei ole negatiivisia vaikutuksia suoalueisiin.

Vuonna 2019 jatkettiin mittavaa kemikaalisuoja- ja -altaiden investointia Rajamäen tehtaalla, jossa uudistettiin peltosäiliöalueen suoja-altaat.

Jäteveden laadun hallinta

Altian jäteveden määrä kasvoi 21% raportointikaudella. Nousu johtui tiheämmistä prosessipesuista sekä tislaukolonnin huoltoseisakista, joka edellytti laajoja linjojen pesuja.

Jäteveden laatua seurataan Koskenkorvalla ja Rajamäellä päivittäin mittaamalla jätevesinäytteiden kemiallista hapenkulutusta. Jäte-

KIERRÄTYS JA MUU HYÖTYKÄYTTÖ

Yksikkö	Kierrätys ja muu hyötykäyttö		
	2019	2018	2017
Koskenkorva	99,9 %	99,9 %	99,9 %
Rajamäki	98,6 %	98,6 %	95,3 %
Tabasalu	81,3 %	82,0 %	87,8 %
Keskiarvo	99,5 %	99,7 %	99,5 %

tevesikuormitukselle asetettavat raja-arvot määritellään Altian ympäristöluvuissa.

Jäteveden orgaaninen kuormitus laski Rajamäen tehtaalla ja kasvoi Koskenkorvan tehtaalla vuonna 2019. Rajamäen tehtaalla lasku liittyi pääasiassa glögien suodatuksen vähentämiseen ja korvaamiseen pastöroinnilla. Tämän takia jäteveden keskimääräinen kuukausittainen biologinen hapenkulutus (BOD) ei ylittänyt luparajan kuukausittaista keskiarvoa. Vuorokausikohtainen BOD-raja ylittyi kolme kertaa vuoden 2019 aikana.

Koskenkorvan tuotannon jätevesi esipuhdistetaan ja Rajamäen tehtaalla jätevesi käsitellään ennen kuin ne toimitetaan kunnallisiin jätevesien käsittelylaitoksiin. Tabasalussa jätevesi kerätään tankeihin ja kuljetetaan kunnallisiin käsittelylaitoksiin.

Altialle ei määrätty raportointikaudella seu-

raamuksia luparajojen ylityksistä tai ympäristölakien tai -määräysten rikkomisesta.

Alkoholijuomatehtaan jätevesien käsittelyä parannettiin vuonna 2019 uusimalla neutralointitapa sekä lisäämällä biologinen käsittely jäteveden orgaanisen kuormituksen vähentämiseksi.

Jätteiden kierrätys ja uudelleenkäyttö

Altia pyrkii vähentämään jätteen määrää vähentämällä hävitettävän pakkausmateriaalin määrää. Lähes kaikki Altian tehtailla syntyvä jäte hyödynnetään materiaaleina tai energiana. Rajamäen, Tabasalun ja Koskenkorvan keskimääräinen jätteiden hyötykäyttöaste oli raportointivuonna 99,5 %.

YMPÄRISTÖLUVUT 2019

	2019	Muutos vuodes- ta 2018, %	2018	2017
Viljan käyttö (milj. kg)	211,51	-0,1 %	211,68	205,90
Käytetyt polttoaineet/Suora energiankulutus				
Maakaasu (GWh) suora ¹ , uusiutumaton	0,98	-5,8 %	1,04	1,27
Epäsuora energiankulutus				
Höyry (GWh) epäsuora ² , uusiutumaton	36,70	-4,5 %	38,43	32,38
Höyry (GWh) epäsuora ² , uusiutuva	59,00	-20,8 %	74,46	77,28
Sähkö (GWh) epäsuora ² , uusiutumaton	43,25	2,6 %	42,14	42,11
Höyry (GWh) epäsuora ² , uusiutuva	3,87	-40,8 %	6,53	5,30
Kaukolämpö (GWh) epäsuora ² , uusiutumaton	0,09	-7,3 %	0,10	0,10
Kaukolämpö (GWh) epäsuora ² , uusiutuva	1,69	3,5 %	1,64	1,62
Kasvihuonekaasut, suora ja epäsuora				
CO ₂ -ekvivalenttipäästöt / uusiutumaton (t), suora ¹	193,52	-5,5 %	204,86	250,48
CO ₂ -ekvivalenttipäästöt / uusiutumaton (t), epäsuora ²	24273,46	-8,9 %	26647,58	26 600,83
CO ₂ -ekvivalenttipäästöt / uusiutuva (t), suora ¹	13380,00	-4,1 %	13 954,00	15 185,00
CO ₂ -ekvivalenttipäästöt / uusiutuva (t), epäsuora ²	28821,38	-11,3 %	32 477,69	33 116,17
Merkittävät päästöt ilmaan				
VOC-päästöt (t)	8,30	-11,2 %	9,35	8,31
Hiukkaspäästöt ilmaan (t)	3,60	0,3 %	3,59	4,37
Vesi ja jätevesi				
Veden kulutus (1 000 m ³)	502,56	-23,9 %	660,29	663,39
Jäteveden määrä (1 000 m ³)	353,08	21,0 %	291,88	265,55
Jättemäärät (t)				
Ongelmajätteet	11,56	-56,6 %	27,00	23,07
Kaatopaikkajäte	38,56	0,5 %	38,38	103,30
Hyötykäytetty jäte				
Energiahyötykäyttö				
Muu hyötykäyttö	13759,80	-13,0 %	15 815,83	18 429,69
	4238,27	-0,5 %	4 261,03	6 572,75

¹ Suora energiankäyttö tarkoittaa omassa tuotannossa tai energiantuotannossa käytettyä energiaa, kuten uusiutumattomien energianlähteiden polttaminen.

² Epäsuora energiankäyttö tarkoittaa hankittua energiaa, joka on tuotettu raportoivan yhtiön ulkopuolella, mutta jota käytetään tuottamaan energiaa yhtiön välittömiin energiantarpeisiin.

Taulukoissa käytetyistä laskentamenetelmistä:

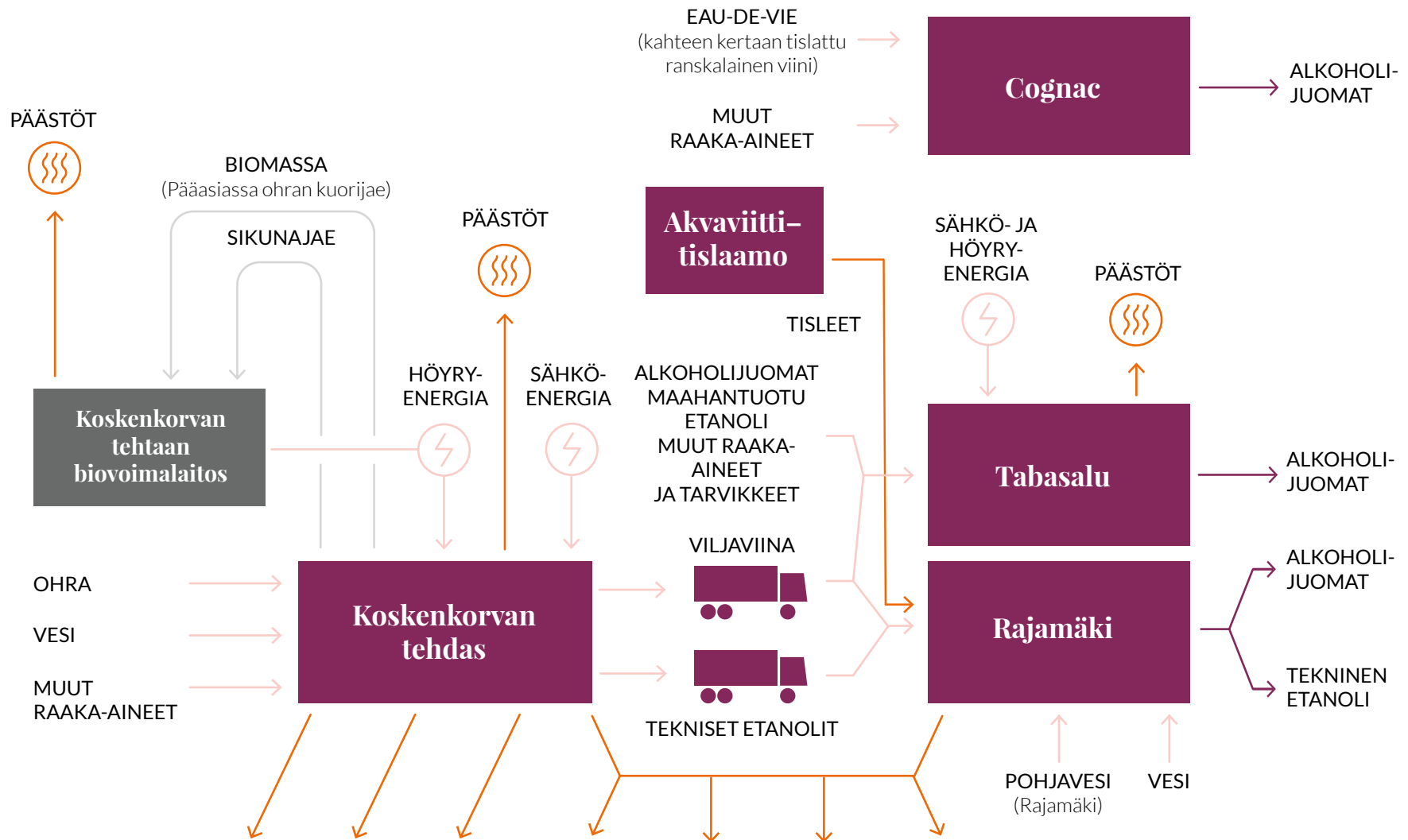
Toimistopaikkakuntien osalta Osloa ja Kööpenhaminaa lukuun ottamatta raportoidaan vain sähkönkulutus ja näitä vastaavat päästöt sekä vedenkulutus.

Logistiikkakeskusten osalta raportoidaan sähkönkulutus, kaukolämmitys ja näitä vastaavat päästöt sekä vedenkulutus ja jäteveden määrä.

Koskenkorvan tehtaan osalta jäteveden määrä on laskettu kaikkien tehdasalueen toimijoiden osalta. Energiankulutus ja vedenkulutus on laskettu kaikkien toimijoiden osalta A-rehua lukuun ottamatta.

Päästöjä koskevat tunnusluvut kattavat Altian toiminnot sekä ostetun energian tuottamisesta syntyvät päästöt, ja jätteitä koskevat tunnusluvut vain Altian omat toiminnot.

Materiaalivirrat

Yhteiskunta

435 milj. euroa

Valmiste- ja tuloverot

213 milj. euroa

Ostettujen raaka-aineiden,
tavaroiden ja palvelujen arvo

12%

Altian käyttämän ohran osuus Suomen
kokonaisohrasadosta vuonna 2019

97 milj. litraa

Tuotetut ja maahantuodut juomat

3,6 milj. litraa

Myytyjä luomutuotteita

24

Lanseerattua mietoa tai alkoholitonta tuotetta

31,3%

Oman tuotannon keskimääräinen alkoholiprosentti

MISSIO

Edistämme modernia juomakulttuuria, johon kuuluu vastuullinen juomien nauttiminen. Mahdollistamme kuluttajille tietoisten, vastuullisten ja terveellisempien valintojen tekemisen ja annamme läpinäkyvää tietoa tuotteidemme sisällöstä. Olemme mukana paikallisissa aloitteissa ja otamme tiukan kannan alkoholin väärinkäyttöön. Markkinoimme tuotteitamme vastuullisesti ja sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

YHTEISKUNTAMME

Tämä painopistealue kattaa tuoteportfoliomme ja vastuullisen pohjoismaisen juomakulttuurin kehittämiseen liittyvät vastuullisuustavoitteemme.

Altia tavoittelee vastuullista roolia yhteiskunnassa, ja haluamme tukea terveystrendiä, jossa ihmiset juovat vähemmän ja paremmin tai eivät juo lainkaan alkoholijuomia. Tämän vuoksi laskemme tuotteidemme alkoholipitoisuutta, lisäämme valikoimaamme enemmän mietoja ja alkoholittomia juomia ja vähennämme juomissa käyttämämme sokerin määrää. Lisäämme väkeviin tuotteisiimme tietoa myös niiden sisältämästä energiasta ja raaka-aineista, jotta kuluttajat voivat tehdä itselleen sopivia valintoja. Tämä painopistealue sisältää myös tuotteidemme vastuullisen markkinoinnin ja osallistumisen erilaisiin hankkeisiin, jotka pyrkivät vähentämään alkoholin aiheuttamia haittoja.

Vuonna 2019 toimme markkinoille 24 alkoholitonta juomaa tai mietoa alkoholijuomaa ja

laskimme seitsemän olemassa olevan tuotteen alkoholipitoisuutta. Jatkoimme kouluissa toteuttavan Puhutaan alkoholista -ohjelman tukemista.

Tällä painopistealueella on pääasiassa vaikutus tavoitteisiin SDG 3 (Terveysttä ja hyvinvointia) ja SDG 12 (Vastuullista kuluttamista). SDG3:en osalta työemme liittyy erityisesti alatavoitteeseen 3.5: *Tehostaa päihteiden, mukaan lukien huumeiden ja alkoholin, väärinkäytön ehkäisemistä ja hoitoa.*

TAVOITTEET

- Tarjoamme tuotteita ja tietoa tukeaksemme vastuullista juomien nauttimista.
- Vuoteen 2030 mennessä mietojen tai alkoholittomien juomien osuus on 10 prosenttia tuoteportfoliostamme. Vuoden 2018 viitetaso on 6,6 prosenttia.
- Vuoteen 2030 mennessä olemme pienentäneet tuotteidemme sokeripitoisuutta 10 prosenttia. Vuoden 2018 viitetaso on 2,0 miljoonaa kiloa käytettyä sokeria.

- Vuoteen 2030 mennessä luomutuotteiden osuus on 10 prosenttia tuoteportfoliostamme. Vuoden 2018 viitetaso on 6,6 prosenttia.
- Vähennämme oman tuotantomme vuosittaista keskimääräistä alkoholipitoisuutta. Vuoden 2018 viitetaso on 31,3 prosenttia.
- Vuoteen 2030 mennessä väkevien alkoholijuomiemme etiketit kertovat niiden sisältämän energian ja ainesosat. Vuoden 2018 viitetaso: väkevien osalta ei ilmoiteta energiansaantia tai ainesosia.
- Vuoteen 2030 mennessä kaikki pakkauksemme sisältävät ohjeen vastuullisesta tuotteen nauttimisesta. Vuoden 2018 viitetaso on 30%.
- Osallistumme vastuullista juomien nauttimista koskeviin aloitteisiin, kuten Puhutaan alkoholista -ohjelmaan.

Terveystrendi vauhdittaa kehitystä

Altia haluaa tukea modernin ja vastuullisen pohjoismaisen juomakulttuurin kehittämistä yhtiön toimintamaissa – toimintamme tarkoituksen – Let's Drink Better – mukaisesti. Haluamme antaa asiakkaillemme läpinäkyvää tietoa tuotteistamme ja tarjota tuotteita, joka auttavat heitä tekemään vastuullisia valintoja. Esimerkkejä tällaisista tuotteista ovat miedot alkoholijuomat, alkoholittomat juomat sekä vähäsokeriset, lähellä tuotetut ja jäljitettävissä olevat tuotteet, luomutuotteet sekä vegaaniset tuotteet.

Raportointikauden aikana teimme kuluttajatutkimuksen Suomessa ja Ruotsissa saadaksemme käsityksen kuluttajien vastuullisuusnäkemyksistä alkoholituotteiden suhteen. Tutkimuksen tulosten mukaan kuluttajien mielestä vastuulliseen alkoholituotantoon kuuluvat muun muassa luomutuotteet, puhtaat raaka-aineet, lähi- tai kotimainen tuotanto, kierrätettävät pakkaukset ja hiilijalanjalan minimointi.

Vuonna 2019 toimimme markkinoille 17 mietoa alkoholijuomaa ja 7 alkoholitonta juomaa. Myymiemme luomutuotteiden litramäärä

kasvoi, ja toimimme markkinoille seitsemän uutta luomutuotetta. Laskimme myös seitsemän jo markkinoilla olevan väkevän alkoholijuoman alkoholipitoisuutta Suomessa. Keskimäärin alkoholiprosentti pysyi kuitenkin edellisvuoden tasolla, ja oli 31,3 %.

Altia käytti 1,9 (2,0) milj. kiloa sokeria vuonna 2019. Tämä tukee tavoitettamme vähentää sokerin käyttöä 10 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Lanseerasimme myös yhden valkoi-sen ja yhden punaisen Blossa-glögin, jotka eivät sisällä lisättyä sokeria.

Kuluttajille suunnatut verkkosivumme sisältävät tietoa vegaanisista juomistamme. Konjakkimme ovat myös vegaani-sertifioituja. Lanseerasimme raportointikauden aikana uusia vegaanisia tuotteita, joista esimerkkinä mainittakoon vegaaninen kermalikööri Xanté Coconut Cream & Pear.

Markkinoimme tuotteitamme vastuullisesti ja sovellettavien markkinointilakien mukaisesti.

Olemme sitoutuneet noudattamaan Altian henkilöstön alkoholinkäytön politiikkaa, joka koskee työntekijöiden alkoholinkäyttöä. Se koskee kaikkia Altian työntekijöitä ja muita

henkilöitä, jotka työskentelevät Altian tuotantolaitoksissa ja toimistoissa. Poliitiikka sisältää sitoumuksemme vastuulliseen alkoholinkäyttöön, luettelee ne tilanteet työpaikalla, joissa alkoholin maistaminen on osa tiettyjä työtehtäviä (esimerkiksi laadunvalvonta), ja tarjoaa tietoa tuesta sellaisissa tilanteissa, joissa on aiheutta epäillä alkoholin ongelmakäyttöä.

Jatkoimme myös vastuullisuuslausekkeiden sisällyttämistä etiketteihin ja markkinointiviestintään. Lauseke on yleensä linkin muodossa ohjaten kuluttajia vastuullisesta alkoholinkäytöstä lisätietoa tarjoavalle EU:n tai kansalliselle verkkosivustolle.

Lähestymistapamme ihmisoikeusasioihin ja niihin liittyvien tavoitteiden tärkeimmät tulokset vuonna 2019 on kuvattu yksityiskohtaisemmin muita kuin taloudellisia tietoja koskevassa selvityksessä [sivulta 47](#) alkaen.

Edistääksemme vastuullista juomakulttuuria jatkoimme Puhutaan alkoholista -ohjelman tukemista Suomessa ja Ruotsissa. Ruotsissa osallistuimme ohjelman lisärahoitukseen varmistaksemme, että ohjelma jatkuu.

Altian rooli yhteiskunnassa

Altian liiketoiminnalla on merkittävä vaikutus yhteiskunnan eri osa-alueisiin.

- Vuonna 2019 (2018) Altia maksoi valmiste- ja tuloveroja yhteiskunnalle 435,0 milj. euroa (454,2 milj. euroa). Valmisteverot eivät sisälly Altian raportoimaan liikevaihtoon.
- Suomeen maksettujen valmiste- ja tuloverojen osuus oli 230,5 milj. euroa (243,9 milj. euroa).
- Altia maksoi työntekijöilleen palkkoja, palkkioita ja muita välillisiä työnantajakustannuksia 45,9 milj. euroa (49,9 milj. euroa).
- Altia osti raaka-aineita, tavaroita ja palveluita paikallisilta ja kansainvälisiltä toimittajilta 213,1 milj. eurolla (206,8 milj. eurolla).
- Altia osti suomalaista ohraa 38,7 milj. eurolla (40,8 milj. eurolla) pääasiassa 1 400 viljelijältä.
- Altia sai tuloja 359,6 milj. euroa (357,3 milj. euroa) alkoholijuomien sekä teollisten palveluiden, rehuraaka-aineen, tärkkelyksen, teknisen etanolin ja hiilidioksidin myynnistä.
- Altia teki investointeja 6,8 milj. eurolla (7,7 milj. eurolla) liiketoimintansa kehittämiseksi.
- Vuonna 2019 maksettiin 13,7 milj. euroa osinkoa omistajalle (2018 ei maksettu osinkoa).

Altian verostrategia

Altia Oyj toimii vastuullisena veronmaksajana kaikissa maissa, joissa konsernilla on liiketoimintaa (Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Viro, Latvia ja Ranska). Lisäksi yhtiön tavoitteena on edistää konsernin strategista kehitystä ja tukea liiketoiminnan ratkaisuja varmistaen myös näiden asianmukaisen verotuksellisen toteuttamisen. Veroasioiden hallinta on keskitetty konsernitasolle, jossa verotukseen liittyvät päätökset tehdään. Epäselvissä tilanteissa käytetään apuna veroasiantuntijoita, ja verotuskäytännön selventämiseksi voidaan hankkia verottajalta joko suullista tai kirjallista ohjeistusta.

Yhtiölle on tärkeää noudattaa verojen maksamisessa, keräämisessä, tilittämässä ja raportoinnissa kaikkia sovellettavia paikallisia ja kansainvälisiä lakeja ja määräyksiä. Periaatteena on maksaa verot siinä maassa, jossa tuotot syntyvät. Altia Oyj ei toimi OECD:n määritelmän¹ mukaisissa veroparatiiseissa, eikä harjoita verosuunnittelua, jonka tarkoituksena olisi keinotekoisesti vähentää konsernin tai yksittäisen maan verotettavaa tuloa.

Yhtiö noudattaa siirtohinnoittelussaan paikallisia lakeja ja OECD:n siirtohinnoittelua koskevia ohjeita sekä soveltaa siirtohinnoittelussa markkinaehtoperiaatetta konsernin sisäisissä

liiketoimissa tuotteiden, palveluiden, immateriaalioikeuksien ja rahoituksen osalta.

Altia maksaa ja tilittää erilaisia veroja, joista merkittävin on valmistevero. Valmisteverot eivät sisälly yhtiön raportimaan liikevaihtoon. Maksettuja veroja ovat tuloverojen lisäksi työnantajamaksut ja kiinteistöverot. Tilittäviä veroja ovat valmisteverojen lisäksi suurimpina arvonlisävero, palkoista perittävät ennakonpidätykset, sekä lähdeverot.

Altia Oyj noudattaa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston valtion enemmistöomisteisille yhtiöille antamaa ohjetta maakohtaisen verojen raportoinnissa. Ohjeen mukainen yhteenveto veroista ja maksuista julkaistaan osana vuosikertomusta. Yhteenvedon tiedot perustuvat konserniin laskentajärjestelmistä keräämiin tietoihin. Olennaiset verot ja maksut on luokiteltu verolajeittain.

Ohjeistuksen mukaisesti Altia noudattaa veroraportoinnissa olennaisuusperiaatetta, minkä perusteella tiedot esitetään maakohtaisesti Suomen ja Ruotsin osalta. Nämä maat ovat yhtiön päämarkkina-alueet, ja konsernin liikevaihdosta noin 80 % tulee näistä maista. Muut toimintamaat (Norja, Tanska, Viro, Latvia ja Ranska) eivät täytä erillisinä raportointikohteina olennaisuusrajana pidettyä 10 % osuutta konsernin liikevaihdosta, vaan ne on esitetty omana kokonaisuutenaan.

CASE

Puhutaan alkoholista -ohjelman tavoitteena on vähentää nuorten alkoholinkäyttöä

WHO on asettanut hallituksille tavoitteeksi vähentää alkoholin haittoja 10% vuoteen 2025 mennessä. Vastuullisen, nykyaikaisen juomakulttuurin kehittymisen ja alkoholin haittojen vähenemisen kannalta on ratkaisevassa asemassa, millaisia toimintamalleja uusille sukupolville kehittyy. Altia tukee nuorten vastuullisen alkoholinkäytön ja alkoholikokeilujen myöhäistymisen kehitystä kouluohjelman kautta. Tutkimukseen perustuva Puhutaan alkoholista -ohjelma on tarjolla yläasteille ja lukioille Suomessa ja Ruotsissa.

Lue lisää Puhutaan alkoholista -ohjelmasta:

altigroup.com/fi/vastuullisuus/esimerkkeja-vastuullisuudesta

¹ OECD:n mukaan veroparatiisilla tarkoitetaan maata tai aluetta, jossa on alhainen tai olematon verotus, jotka eivät ole halukkaita osallistumaan kansainväliseen tiedonvaihtoon, jotka eivät vaadi niihin rekisteröityneitä yrityksiä tosiasiallista liiketoimintaa omalla alueellaan ja joiden avoimuudessa on puutteita.

ALTIAN VEROJALANJÄLKI

TIEDOT TILIKAUDELTA 2019

	Tiedot tilikaudelta 2019				Vertailuvuosi 2018			
	Yhteensä	Suomi	Ruotsi	Muut maat	Yhteensä	Suomi	Ruotsi	Muut maat
Tilikaudelta maksetut verot, M€								
Yhteisövero	3,1	1,3	1,5	0,3	8,0	3,6	3,4	0,9
Kiinteistövero	0,1	0,2	-0,2	-	0,3	0,2	0,1	0,1
Työnantajamaksut	10,9	7,2	3,2	0,5	11,1	7,6	3,3	0,1
Tilikaudelta tilittävät verot								
Arvonlisäverot, myynnit	234,4	126,8	73,8	33,8	229,6	116,94	72,2	40,4
Arvonlisäverot, hankinnat	77,3	45,3	22,3	9,7	79,0	44,82	21,4	12,8
Valmisteverot	431,9	229,2	130,8	71,9	444,3	239,2	131,1	74,0
Ennakonpidätykset	9,6	6,2	1,8	1,7	11,9	7,6	2,0	2,3
Mahdolliset muut verot (mm. lähdeverot)	1,1	0,1	0,9	0,1	1,0	0,0	0,9	0,0
Liikevaihto maittain eriteltyinä, M€	408,3	241,1	101,6	65,6	411,0	239,3	95,0	76,6
Tulos ennen veroja maittain eriteltyinä, M€		43,8	85,7	1,8		18,6	2,8	2,6
Henkilöstö maittain eriteltyinä*	632	381	110	141	678	402	114	162

Taulukossa on esitetty merkittävimmät verot ja veronluonteiset maksut, jotka yhtiö on paikallisten lakien mukaan velvollinen maksamaan tai perimään.

Muut maat (Norja, Tanska, Eesti, Latvia ja Ranska) on esitetty yhtenä kokonaisuutena, koska eivät täytä erillisinä raportointikohteina olennaisuusrajana pidettyä 10 % osuutta konsernin liikevaihdosta.

*Tilanne 31.12.2019

Juomat

43 000 kg	Lasipulloja kerätty kierrätykseen Pietarissa
40 %	Pakkauksista kierrätettäviä PET-pulloja
90 %	PET-pullojen palautusaste
2,19 kgCO ₂ e/l	Koskenkorva Vodkan hiilijalanjälki lasipullossa
1,60 kgCO ₂ e/l	Koskenkorva Vodkan hiilijalanjälki PET-pullossa

MISSIO

Huolehdimme laadukkaasta tuoteportfoliostamme, johon kuuluu sekä omia brändejämme että valikoitujen kumppanien brändejä. Tarkistamme ja minimoimme tuotteiden ympäristövaikutuksia tuotteen elinkaaren kaikissa vaiheissa ja investoimme kierrätettäviin, uudelleenkäytettäviin, uusiutuvista materiaaleista valmistettuihin ja kevyempiin pakkauksiin. Olemme edelläkävijöitä pakkauksissa, joilla on matalampi hiilijalanjälki, kuten PET-pullot ja hanapakkaukset.

JUOMAT

Tämä painopistealue kattaa pakkaussuunnittelumme ja pohjoismaisten avainbrändiemme vastuullisuustavoitteet, joiden kautta vastuullisuustyömme tulee näkyväksi. Vahvat brändimme toimivat välineinä, joiden avulla viestimme kuluttajille vastuullisuustoiminnastamme.

Olemme sitoutuneet vähentämään toimintamme negatiivista vaikutusta ympäristöön kaikkien tuotteidemme koko elinkaaren ajan. Hiilineutraaliutta ja sataprosenttisesti kierrätettäviä pakkauksia koskevien kunnianhimoisten tavoitteidemme lisäksi kullakin pohjoismaisella avainbrändillämme on omat vastuullisuustavoitteensa. Haluamme myös lisätä tarjontaamme vastuullisissa tuotteissa ja noudattaa amfori BSCI:n vastuullisen hankinnan periaatteita.

Merkittävimpiä saavutuksiamme tällä painopistealueella vuonna 2019 oli [Koskenkorvan Vodkan hiilijalanjäljen](#) laskeminen. Kyseinen analyysi osoitti, että Koskenkorva Vodkan elinkaaren aikaisista hiilidioksidipäästöistä suurin osa on peräisin tuotteen pakkauksesta ja vodkan raaka-aineena käytettävän ohran viljelystä.

Energiatehokkaan Koskenkorvan tislaamon osuus hiilijalanjäljestä on sitä vastoin suhteellisen pieni. Edellä mainittu analyysi auttaa meitä keskittämään toimenpiteemme osa-alueille, joissa vaikutuksemme on suurin. Tulevaisuudessa suoritamme samanlaisia laskelmia myös muiden tuotteidemme osalta. Vuonna 2019 käynnistimme myös kampanjan parantaaksemme pienimpien [PET-pullojemme](#) kierrätystä.

Tällä painopistealueella on erityisen suuri vaikutus kestävän kehityksen tavoitteisiin SDG 3 (Terveyttä ja hyvinvointia), SDG 12 (Vastuullista kuluttamista) ja SDG 13 (Ilmastotekoja). SDG12:sta osalta työmme liittyy erityisesti alatavoitteisiin 12.3 ja 12.5:

- *Puolittaa vuoteen 2030 mennessä maailmanlaajuinen ruokajätteen määrä jälleenmyyjä- ja kuluttajatasolla sekä vähentää ruokahävikkiä tuotanto- ja jakeluketjuissa sadonkorjuun jälkeinen hävikki mukaan lukien.*
- *Vähentää vuoteen 2030 mennessä merkittävästi jätteiden syntymistä ennaltaehkäisyn, kierrätyksen ja uudelleenkäytön keinoin.*

TAVOITTEET

Brändiemme yhteiset, vuoteen 2030**ulottuvat vastuullisuustavoitteet:**

- Vuoteen 2025 mennessä kaikki pakkauksemme ovat sataprosenttisesti kierrätettäviä.
- Tavoitteemme on hiilineutraali tuotanto vuoteen 2030 mennessä.
- Lisäämme vastuullisten tuotteiden määrää vuoteen 2030 mennessä, jotta kuluttajat voivat tehdä vastuullisia valintoja.
- Noudatamme vastuullisen ja läpinäkyvän hankinnan periaatteita amfori BSCI:n mukaisesti.

Avainbrändiemme vuoteen 2030 ulottuvat vastuullisuustavoitteet:

- Koskenkorvasta maailman vastuullisin vodka.
- O.P. Anderson Aquavitista ensimmäinen jätteenäkvaviitti.
- Blossasta ensimmäinen ympäristöneutraali talvi-juomabrändi.
- Chill Outista kierrätettävien lifestyle-viinibrändi.

Vuoteen 2030 ulottuvat vastuullisuustavoitteet pakkauksillemme:

- Vuoteen 2025 mennessä kaikki pakkauksemme ovat sataprosenttisesti kierrätettäviä.
- Vuoteen 2030 mennessä olemme pienentäneet pakkaustemme hiilijalanjälkeä 35 prosenttia.
- Pyrimme viestintäkampanjoilla parantamaan sekä PET-pullojemme että hanapakkaustemme palautusasteita kaikilla kotimarkkinoillamme.

Laatua, parempia valintoja ja läpinäkyvää tietoa

Haluamme tarjota kuluttajille läpinäkyvää tietoa ja valikoiman, joka helpottaa vastuullisten valintojen tekemistä.

Altian yli 1 600 jäsenestä koostuva Cheers!-kehittäjäyhteisö antaa meille mahdollisuuden käydä aktiivista ja nopealiikkeistä vuoropuhelua kuluttajien kanssa. Kestävä kehitys herättää entistä enemmän keskustelua, ja kuluttajien mielestä hiilijalanjälki on tärkeä tekijä juomien vastuullisessa valmistuksessa.

Altia teki vuonna 2019 ensimmäisen tuotetaan koskevan hiilijalanjälkilaskelman, aloittaen tärkeimmästä vientituotteestaan Koskenkorva Vodkasta. Laskelmasta kävi ilmi, että maataloudella ja pakkauksella on suurin vaikutus. Kun juoma pakataan PET-pulloon lasipullon sijaan, jalanjälki on huomattavasti pienempi. [Lue lisää aiheesta.](#)

Tätä nykyä myös aitous, läpinäkyvyys ja käsi-työnä tekeminen ovat sekä kestävyys että eettisen ja vastuullisen arvoketjun tärkeitä osatekijöitä aina tuotannosta alkaen.

Varmistamme juomiemme turvallisuuden koh- tuullisesti käytettynä ja parannamme jatkuvasti

raaka-aineidemme ja lopputuotteidemme laa- tua. Käytämme raaka-aineita ja ainesosia, jotka on tuotettu vastuullisesti ja läpinäkyvästi.

Olemme viime vuosina laajentaneet eettisesti sertifioitujen tuotteidemme valikoimaa.

Laadunvalvonta koskee Rajamäen tehtaallamme tuotettuja ja pulloitettuja juomia. Rajamäen alkoholijuomatehdas on sitoutunut ylläpitämään kuluttajien luottamusta tuotteisiinsa kehittämällä ja ottamalla käyttöön elintarvike- turvallisuusjärjestelmiä ja -käytäntöjä. Kaikki työntekijät, jotka ovat suoraan tekemisissä raaka-aineiden kanssa ja pakkaavat, valmistavat, varastoivat ja kuljettavat tuotteita, ovat vastuussa elintarvike- turvallisuudesta.

Henkilöstölle järjestettiin raportointikauden aikana laatukoulutus. Laadunhallinta jatkui raportointivuonna myös Altian Koskenkorvan, Tabasalin ja Cognacin tehtailla.

Reilun kaupan avulla haluamme osaltamme edistää ihmisten hyvinvointia ja varmistaa toiminnan eettisyyden koko arvoketjussamme. Altian Rajamäen tehtaalla on kansainväliset Reilun kaupan ja Fair for Life -sertifioinnit. Fair for Life -sertifiointi kattaa Altian Rajamäen ja Ruotsin Brunnassa sijaitsevat yksiköt. Koskenkorvan tislaimolla, Rajamäen alkoholi-

lijuomatehtaalla ja Sundsvallissa sijaitsevalla tislaimolla on luomutuotannon sertifiointi.

Reilu kauppa-, Fair for Life- ja luomutuotesertifiointien kriteerit asettavat vaatimuksia kaikille Altian luomutuote- ja eettisesti sertifioitujen tuotteiden toimitusketjussa oleville toimijoille. Altia perustaa toimintansa pitkäaikaisiin liike- toimintasuhteisiin ja yhteistyöhön tuottajien kanssa, ja kaikki luomu-, Reilun kaupan ja Fair for Life -sertifioitujen viinien toimitusketjuun osallistuvat tahot sitoutuvat niihin. Kaikki toimitusketjuun kuuluvat yritykset aina viinitarhoista tai maanviljelijöistä valmiiden tuotteiden pakkaajiin asti ovat sertifioituja. Sertifiointilaitokset valvovat edellä mainittuja sertifiointeja koskevien kriteerien toteutumista sekä raaka-aineiden jäljitettävyyttä läpi toimitusketjun.

Pyrimme varmistamaan käyttämämme raaka-aineiden vastuullisuuden lähettämällä säännöllisesti yritysten sosiaalista vastuullisuutta koskevan kyselymme Altian omien brändien raaka-aineiden toimittajille. Lisäksi meillä on käytössä toimittajiamme ja alihankkijoitamme koskevat eettiset periaatteet, joissa määritetään toimittajiemme vastuullista toimintaa koskevat vähimmäisvaatimukset.

Pakkauksia pienemmällä hiilijalanjäljellä
Pakkauksilla on merkittävä rooli ympäristö-

vaikutusten vähentämisessä, sillä Altia pullottaa vuosittain jopa 70 milj. litraa juomia. Altian pakkaussuunnittelua ohjaa kestävä kehitys: yhtiö pyrkii minimoimaan pakkausten hiilijalanjäljen ja pakkausjätteen määrän ja maksimoimaan pakkausten kierrätettävyyden. Esimerkiksi Rajamäen tehtaalla kaikki muovipullot ovat kierrätettäviä.

Altia hakee jatkuvasti uusia materiaaleja ja vaihtoehtoja pienentääkseen pakkausten hiilijalanjälkeä. Käytännön toimenpiteitä ovat lasi- ja PET-pullojen painon vähentäminen vuosittain, liiallisen pakkaamisen välttäminen ja uusiomateriaalien osuuden lisääminen pakkauksissa. Olemme myös siirtyneet eri materiaaleja sisältävistä pakkauksista (kuten alumiinisia sulkijoita sisältävistä muovipulloista) PET-pulloihin, joissa on muoviset korkit, ja jotka ovat helpommin kierrätettäviä. Muovinen korkki on jo 97 prosentissa kaikkia Altian PET-pulloja ja 100 prosentissa Rajamäen tehtaalla PET-pulloja.

Altia edistää ympäristökuormaltaan pienempien pakkaustyyppien, kuten PET-pullojen, hanapakkausten ja kevyempien lasipullojen käyttöä. [Pohjoismaisten monopolien teettämä tutkimus](#) osoittaa hanapakkauksen olevan erittäin ilmastoystävällinen pakkausmuoto, jonka hiilijalanjälki on 70g CO₂e/l. Pullojen osalta PET-pullon hiilijalanjälki on 245g CO₂e/l ja lasipullon 675 g CO₂e/l. PET-pullon pienempi hiilijalanjälki

on seurausta pullon keveydestä ja tuotannosta. PET-pullon paino on vain noin kymmenesosa tavallisen lasipullon painosta ja sen tuotantoon kuluu vähemmän energiaa kuin lasipullon tuotantoon.

Myös PET-pullojen kierrätys on helppoa, ja niiden palautusaste Altian päämarkkinoilla on 90 prosenttia. Altia järjesti vuonna 2019 Suomessa kuluttajille suunnatun kampanjan parantaakseen pienten, taskumattikokoisten PET-pullojen kierrätysastetta. Tämä kätevä pakkauskoke lähtee usein kuluttajien mukaan ulkoilmaan ja päättyy tavalliseen roska-astiaan kierrätysastian sijaan. Kampanja paransi Altian pienten PET-pullojen palautusastetta keskimäärin 8 prosenttia ([lue lisää kampanjasta ja sen tuloksista](#)).

PET-pullojen osuus Altian pakkauskategoriasta on kasvanut joka vuosi, ja tällä hetkellä noin 40 prosenttia kaikista kuluttajapakkausistamme on PET-pulloja. Myös lasipulloilla on hyötynsä, minkä takia pyrimme pienentämään lasipullojen

hiilijalanjälkeä kehittämällä pakkausinnovaatioita yhteistyössä toimittajien kanssa.

Altia on myös työskennellyt vähentääkseen toissijaisten pakkausmateriaalien käyttöä yli 200 000 kg vuosittain, alkaen vuodesta 2015. Toissijaisen pakkausmateriaalien paino laski 48 prosenttia vuodesta 2015 vuoteen 2019. Keskeisiä toimenpiteitä ovat olleet materiaalihetokkuus, toissijaisten pakkaus-ten optimointi ja kestävien lähteiden, kuten kierrätyspaperista valmistetun kartongin, käytön lisääminen.

Altian pitkän aikavälin tavoitteisiin sisältyy, osana Altian vastuullisuustiekarttaa 2030 ja pakkausstrategiaa, sataprosenttisesti kierrätettävät pakkaukset ja tarpeettomista pakkausmateriaaleista luopuminen. Lisäksi yhtiön tavoitteisiin kuuluu fossiilipohjaisten raaka-aineiden käytön vähentäminen PET-muovisissa pulloissa ja kierrätysmateriaalin käytön lisääminen lasipulloissa.

CASE

Kampanja PET-muovipullojen kierrätysasteen nostamiseksi

Altia toteutti 2019 kesällä ensimmäisen vastuullisuuskampanjansa, joka oli suunnattu suoraan kuluttajille. Altian vastuullisuusohjelman ydin on kiertotalous, ja PET-muovipullojen kierto on tärkeä osa sitä. Palautettuna PET-pullo on ekologinen pakkausvaihtoehto kierrätettävyytensä ja matalan hiilijalanjälkensä ansiosta.

Lue lisää kampanjasta ja pullojen kierrätyksestä:

altiagroup.com/fi/vastuullisuus/esimerkkeja-vastuullisuudesta

CASE

Altia eturintamassa kierrättämässä lasia Pietarissa

Koskenkorva Vodka -brändiin keskeisesti liittyvä Altian Zero waste -vastuullisuusohjelma on osoittautunut toimivaksi Venäjällä Pietarissa, joten se laajenee tänä vuonna myös Moskovaan. Ohjelmaan sisältyvänä toimenpiteenä Altia kierrätti vuonna 2019 asiakasravintoloista ja -baareista jo 43 tonnia lasipulloja.

Lue lisää Zero Waste -ohjelmasta:

altigroup.com/fi/vastuullisuus/esimerkkeja-vastuullisuudesta

CASE

Pakkauksella ja ohran viljelyllä suurin vaikutus Koskenkorva Vodkan hiilijalanjälkeen

Altia selvitti kesällä 2019 Koskenkorva Vodkan hiilijalanjäljen. Suurin osa Koskenkorva Vodkan elinkaaren aikaisista hiilidioksidipäästöistä muodostuu tuotteen pakkauksesta sekä raaka-aineena käytettävän ohran viljelystä. Kiertotalouteen perustuvan tislaamon osuus hiilijalanjäljestä on suhteellisen pieni. Lasipulloon pakatun Koskenkorva Vodkan hiilijalanjälki on 2,19 kg CO₂e/litra ja kierrätettävään PET-muovipulloon pakatun 1,60 kg CO₂e/litra.

Lue lisää Koskenkorva Vodkan hiilijalanjäljestä:

altigroup.com/fi/vastuullisuus/esimerkkeja-vastuullisuudesta

Ihmiset

682	Työntekijää keskimäärin
11,3	Vuotta työsuhteiden keskimääräinen kesto
9	Yhden päivän poissaolon vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohden (LTIF)
14	Työtapaturmat miljoonaa työtuntia kohden (TRIF)
12	Yhteistoimintaneuvottelut henkilöstön kanssa
6	Yhteiskuntavastuuauditointia
2%	amfori BSCI -aloitteessa riskimaiksi määritellyistä maista tehtyjen ostojen osuus

MISSIO

Altia on turvallinen ja inspiroiva työpaikka ja luotettava kumppani toimittajillemme ja asiakkaillemme. Tavoitteenamme on lisätä työntekijöidemme hyvinvointia ja tarjota tasavertaisia mahdollisuuksia ammatilliseen kehittymiseen. Liiketoimintamme eettiset normit on määritetty eettisiä periaatteita koskevissa ohjeistuksissa.

IHMISET

Tämä painopistealue keskittyy sekä omien että toimitusketjumme työntekijöiden turvallisuuteen ja hyvinvointiin.

Työntekijämme tekevät meistä sen yhtiön, joka olemme. Tämän vuoksi haluamme varmistaa kaikkien työntekijöidemme hyvinvoinnin ja tarjoamme yhtäläiset mahdollisuudet ammatilliseen kehittymiseen. Suhtaudumme työterveyteen ja -turvallisuuteen erittäin vakavasti, ja noudatamme tiukkoja politiikkoja ja prosesseja, jotta kaikki voivat tuntea olonsa turvalliseksi Altiaassa työskennellessään. Teemme yhteistyötä amforin kanssa auditoidaksemme riskimaita ja tehdäksemme osamme parantaaksemme yhteiskunnallisia oloja yhdessä toimitusketjumme kanssa.

Vuonna 2019 laadimme Altian johtamisperiaatteet, joista kerroimme työntekijöille sisäisten kanavien avulla. Turvallisuuskulttuuriamme kohennettiin erityisesti Rajamäen tehtaalla, missä käynnistimme hankkeen, joka sisällyttää turvallisuuskulttuurin kehittämiseen myös inhimilliset tekijät.

Tällä painopistealueella on pääasiassa vaikutus tavoitteeseen SD3 (Terveyttä ja hyvinvointia).

TAVOITTEET

- Vuoteen 2030 mennessä Altialla on nolla tapaturmasta johtuvaa poissaoloa (LTIF = 0). Vuoden 2018 lähtötaso on 12.
- Saavuttaaksemme tämän tavoitteen, lisäämme vuosittaista turvallisuushavaintojen määrän kolmeen havaintoon henkilöä kohti. Vuoden 2018 lähtötaso on 1,2 havaintoa henkilöä kohti.
- Vuoteen 2030 mennessä Altia on työelämän laatumittauksissa parhaan 25 prosentin joukossa. Tätä mitataan Brilliant Engagement Survey -vertailuarvon avulla.
- Vuoteen 2022 mennessä kaikki riskimaiden suorat hankintakumppanit ovat amforin auditoituja. Vuoden 2018 lähtötaso on 87 prosenttia.

CASE

Inhimillisten tekijöiden arviointi mukaan työturvallisuuden kehittämiseen

Työturvallisuus on yksi Altian keskeisistä vastuullisuustyön osa-alueista. Turvallisuustyö otti vuonna 2019 askeleen eteenpäin, kun niin sanotut inhimilliset tekijät eli henkilön toimintaan vaikuttavat seikat, kuten väsymys, työkuorma tai tiedonkulku, ryhdyttiin huomioimaan osana työturvallisuutta. Yhteistyössä Työterveyslaitoksen kanssa toteutettava Inhimillisten tekijöiden kehittämisohjelma ottaa aiempaa laajemman näkökulman työtapaturmiin ja työturvallisuuden edistämiseen ja tähtää koko ajattelutavan avartamiseen turvallisuusasioissa.

Lue lisää työturvallisuudesta Altialla:

altigroup.com/fi/vastuullisuus/esimerkkeja-vastuullisuudesta

”

Altialla haluamme rakentaa työyhteisön, jossa työntekijät voivat hyvin ja jossa he voivat työskennellä turvallisesti. Uskomme, että henkilökunnan osallistaminen johtaa yrityksen menestymiseen.

Olemme tietoisia siitä, että jokainen työntekijä vaikuttaa työyhteisön ilmapiiriin; työkuulttuurimme on rento ja meillä jokainen voi olla oma itsensä, mistä olemme ylpeitä. Henkilöstön kehittämiseen liittyvä suunnittelu on oleellinen osa Altian strategiaproessia.

Turvallisuuden ja työelämän laadun parantaminen

Turvallisuuskulttuuria tehostettiin ottamalla käyttöön kokonaisvaltainen inhimillisiin tekijöihin pureutuva Human Factor -kehittämisohjelma Rajamäen tehtaalla. Ohjelman tarkoitus on muuttaa turvallisuuskulttuuri yksilökohtaisesta systeemiseksi. Ohjelmaa toteutetaan yhteistyössä Työterveyslaitoksen kanssa. Ohjelmaan osallistui altialaisia Rajamäen ja Koskenkorvan tehtailta, ja Altialle luotiin Human factor -työkalu. Ohjelma laajenee myös Altian muihin tuotantolaitoksiin, joissa se toteutetaan vuosien 2020 ja 2021 aikana.

Altian brändimarkkinoinnin ammattilaisille järjestettiin Digital Accelerator -ohjelma. Ohjelma kattoi aiheita asiakaskeskeisestä markkinoinnista tietopohjaiseen markkinointiin, teknologiaan ja alustoihin. Itseohjautuvuutta ja ajanhallintaa kehitettiin Älykäs työ -koulutusten avulla. Osallistujia haastettiin

pohtimaan omia työtapojaan, ja heille esiteltiin uusia tekniikoita ja työkaluja, jotka auttavat selviytymään useista samanaikaisista prioriteeteista.

Altia Tasting -henkilöstökysely järjestettiin tammikuussa. Kysely tarjosi esimiehille tarkkoja tuloksia, joita he voivat hyödyntää esimiestyönsä kehittämisessä. Kyselyyn perustuvat keskeiset kehityskohteet ovat esimiestaitojen kehittäminen, kehitysmahdollisuuksien näkyvyyden parantaminen ja ylimmän johdon näkyvyyden lisääminen. Näiden osa-alueiden kehittämiseksi suoritettiin vuoden aikana useita toimenpiteitä, kuten hanke, jossa määriteltiin yhdessä johdon kanssa hyvän johtamisen periaatteet, kehityskeskusteluiden laadun kehittäminen muokkaamalla keskustelun muotoa työntekijöiltä kerätyn palautteen perusteella ja johtoryhmän järjestämät henkilöstötilaisuudet.

Jokainen Altian työntekijä osallistuu säännöllisesti kehityskeskusteluun. Kullekin työntekijälle laaditaan kehityskeskustelun aikana henkilökohtainen kehityssuunnitelma, joka määrittää tärkeimmät toimenpiteet osaamisen ja motivaation kehittämiseksi. Vuonna 2019 kehityskeskusteluissa keskityttiin ennen kaikkea kokonaisvaltaisten kehityssuunnitelmien laatimiseen.

Henkilöstön yhtäläisten mahdollisuuksien ja hyvinvoinnin edistäminen on osa Altian liiketoimintaperiaatteita ja Altian toimintatapoja.

Tasa-arvoon ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin tähtäävän työn tavoite on tunnistaa ja ehkäistä syrjintää sekä edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa ja yhtäläisiä mahdollisuuksia. Altian tasa-arvoa ja yhtäläisiä mahdollisuuksia koskevat suunnitelmat ja -politiikat kuvaavat niitä periaatteita ja menetelmiä, joiden avulla tehostamme sukupuolten välistä tasa-arvoa ja yhtäläisiä mahdollisuuksia henkilöstön keskuudessa.

Omasta ja työtovereiden turvallisuudesta ja hyvinvoinnista huolehtiminen on osa päivittäistä työtämme ja sisältyy yhtiön paikallisiin toimintasuunnitelmiin. Altia tarjoaa kaikissa toimintamaissaan työntekijöilleen työterveyshuollon joko terveystarkastusten muodossa, paikallisten sopimusten ja lainsäädännön mukaan.

Palkitseminen ja kannustimet

Altian lyhyen aikavälin kannustimet muodostavat osan työntekijöiden kokonaispalkasta ja etupaketista. Kannustimien tarkoituksena on tukea konsernin strategian toteuttamista sekä palkita työntekijöitä erinomaisista henkilökoh-

taisista työsuorituksista ja konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta. Tämä vuosittainen tulospalkkio-ohjelma koskee Altian toimihenkilöitä, ylempiä toimihenkilöitä ja johtoa. Mahdollinen vuosittainen palkkio perustuu konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden tavoitteisiin sekä henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Palkkiot maksetaan joko kerran vuodessa tai useammin, vuosi- tai myyntipalkkioina. Työntekijöillä on tuotantopalkkiot ja tapaturmavakuutusmaksu. Tuotantopalkkioita maksetaan kunkin tuotantoyksikön tavoitteiden perusteella.

Altian toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja valikoidut avainhenkilöt kuuluvat pitkän aikavälin kannustinohjelmaan. Pitkän aikavälin kannustinohjelma täydentää tasapainoista kannustinrakennetta. Osallistujia kannustetaan edistämään yhtiön pitkän aikavälin taloudellista menestystä ja sitoutumaan Altian strategisten tavoitteiden saavuttamiseen omistajarvon kehittämiseksi sekä säilyttämään Altian arvokkaat avainresurssit.

Altia pyrkii kehittämään muunlaisia kannustimia rahallisten kannustimien rinnalle. Näihin kuuluvat kiittäminen ja myönteisen palautteen antaminen, saavutusten juhlistaminen, parhaiden käytäntöjen jakaminen, keskeisten osaajien osallistaminen strategia- ja kehitystyöhön sekä pienet kiitollisuuden osoitukset tunnustuksena hyvästä työstä.

Lisätietoa Altian palkitsemisperiaatteista, rahalliset palkkiot mukaan lukien, on saatavilla Palkka- ja palkkioselvityksessä, [sivulla 111](#).

Toimet sairauspoissaolojen ja onnettomuuksien ehkäisemiseksi

Altian työterveys- ja turvallisuusjärjestelmä on sertifioitu OHSAS 18001:2007 -standardin mukaisesti. Sertifiointi kattaa Koskenkorvan tehtaan ja Rajamäen tehtaan toiminnot sekä pääkonttorin toiminnot Helsingissä. Altian työterveyden ja -turvallisuuden hallintajärjestelmä auditointiin marraskussa 2019 ja Altia sai ISO 45001:2018 -standardin 2020 alussa.

Työterveys- ja turvallisuusjärjestelmän tavoitteisiin kuuluvat sairauspoissaolojen, tapaturmien ja tapaturmista aiheutuvien sairauspoissaolojen vähentäminen. Työterveyden ja turvallisuuden tärkeyttä on korostettu laatimalla toimintasuunnitelmia myös niiden Altian toimipisteiden osalta, jotka eivät kuulu sertifioitujen työterveys- ja turvallisuusjärjestelmän piiriin (Tabasalon tehdas, Cognacin tehdas ja Brunnan logistiikkakeskus). Tavoitteiden saavuttamiseksi on määritetty keskeiset tunnusluvut. Eri toimipaikoilla toteutetut toimenpiteet koostuivat muun muassa työturvallisuuteen liittyvän verkkokurssin ja uuden läheltä piti -tilanteita koskevan työkalun käyttöönotosta, työ- ja terveysriskejä koskevan arviointiprosessin päivittämisestä ja turvallisuuskierrosten koor-

dinoimisesta. Altia on myös ottanut käyttöön neljä vähimmäisvaatimusta, jotka kattavat seuraavat osa-alueet: henkilökohtaiset suojava-rusteet, ulkopuoliset alihankkijat, kemikaalien käsittelyn ja korkeissa paikoissa työskentelyn. Näiden vähimmäisvaatimusten varmistaminen on meneillään kaikilla toimipaikoilla. Rajamäen alkoholijuomatehtaalla käynnistyi pitkäaikainen Inhimillinen tekijä -pilottiprojekti. Raportointivuoden aikana tehtiin myös monia muita parannuksia tuotantolaitoksiin ja varusteisiin.

Tapaturmataajuutta ja sairauspoissaoloja seurataan kaikissa Altian toimintamaissa. Vuodesta 2018 alkaen keskeisiin tunnuslukuihin on kuulunut myös tapaturmien ja läheltä piti -tapauksen määrä. Vuonna 2019 sairauspoissaoloprosentti* oli 3,7 (3,4 prosenttia vuonna 2018). Korkeimmat tasot olivat Ruotsissa Brunnan logistiikkakeskuksessa: 7,2 (6,9). Matalin taso oli Kööpenhaminan konttorissa: 0,7 (0,7). Tapaturmista johtuvien poissaolojen määrä** tapauksissa, joissa tapaturma vaati vähintään yhden poissaolopäivän, oli 9 (12 vuonna 2018) ilman työmatkatapaturmia.

Kuten edellisenä vuonna, eniten tapaturmia sattui Rajamäen tehtaalta. Rajamäen tehtaalta jatkettiin vaarojen ja riskien tunnistamisen kehittämistä ja välittömien korjaavien toimenpiteiden käyttöönottoa. Muissa toimipisteissä (Cognac, Koskenkorva, Tukholma ja Tabasalu) tapahtui satunnaisia tapaturmia. Vuonna 2019

ei sattunut yhtään kuolemaan johtanutta tapaturmaa.

Henkilöstömuutokset

Vuonna 2019 Altia-konsernissa työskenteli keskimäärin 682 (718) henkilöä. Vuoden 2019 lopussa (31.12.2019) Altia-konsernin henkilöstömäärä oli 632 (678) työntekijää. Tästä Suomessa oli 381 (402), Ruotsissa 110 (114), Tanskassa 4 (19), Norjassa 21 (28), Latviassa 31 (32), Virossa 60 (61) ja Ranskassa 25 (22).

Toukokuussa 2019 Altia luovutti Tanskan liiketoiminnan Conaxess Trade Beveragesille, ja liiketoiminnan työntekijät siirtyivät Conaxess Trade Beveragesille vanhoina työntekijöinä.

Scandinavia-segmentin uudelleenjärjestely saatiin päätökseen. Järjestelyjen tavoitteena on toimintatapojen uudistaminen ja organisaattiorakenteen yksinkertaistaminen. Konsernin henkilöstövähennykset olivat pääasiassa seurausta uudelleenjärjestelyistä, lähteneiden työntekijöiden korvaamatta jättämisestä ja muista sisäisistä urajärjestelyistä. Altia tuki kyseisiä henkilöitä tarjoamalla heille uudelleensijoitus- tai koulutustukea.

* Sairauspoissaolojen määrä tunteina työtunteja kohti x 100 %

** Vähintään yhden poissaolopäivän vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti ilman työmatkatapaturmia

Ihmiset toimitusketjussamme

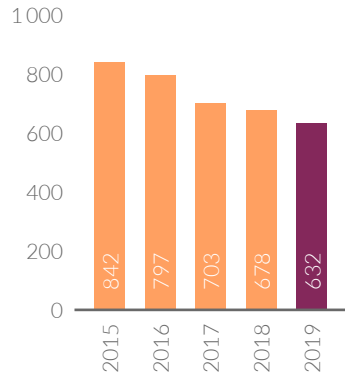
Olemme tietoisia laajemmasta vaikutuksestamme arvoketjuihin ja työskentelemme amfori BSCI -aloitteen puitteissa kunnioittaaksemme ja edistääksemme ihmisoikeuksia ja keskeisiä kansainvälisiä työelämän normeja. Pyrimme lisäämään jäljitettävyyttä ja läpinäkyvyyttä tuotteiden ja raaka-aineiden toimitusketjuissa vuosittain.

Vaikka Altia on ollut amfori BSCI -aloitteen jäsen vuodesta 2017, olemme toteuttaneet amforin eettisten sääntöjen periaatteita jo vuodesta 2012 toimittajana muille aloitteen jäsenille. Kokonaisvaltainen osallistumisemme amfori BSCI -aloitteeseen on antanut meille mahdollisuuden kehittää pitkäjänteistä vastuullisuustyötämme ja läpinäkyvyyttä toimitusketjussamme.

Vuonna 2019 Altian toimittajiin kohdistui kuusi auditointia. Raportointikauden aikana auditoidut toimittajat ovat Chilessä, Guatemalassa ja Guyanassa toimivia rommin ja viinin tuottajia. Pääasialliset auditoinneissa havaitut poikkeamat liittyivät hallintajärjestelmiin, joita tulisi kehittää amfori BSCI -aloitteen eettisten sääntöjen kokonaisvaltaiseksi toteuttamiseksi, ja työvoiman organisoimiseen liiallisten ylittöiden välttämiseksi sesonkien aikana. Toimittajien olisi myös selvitettävä omien yhteistyökumppaniensa sääntöjen yhdenmukaisuutta amforin eettisten sääntöjen kanssa.

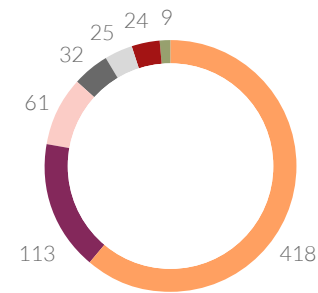

Henkilöstön määrän kehitys 2015–2019
Henkilöä

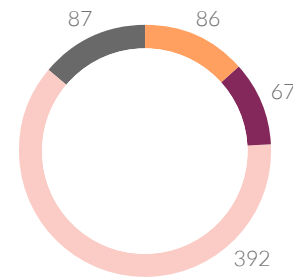
Henkilöstön keski-ikä: 44 vuotta
Tilanne vuoden lopussa

Henkilöstö keskimäärin maittain 2019
Henkilöä

- Suomi
- Ruotsi
- Viro
- Latvia
- Norja
- Ranska
- Tanska

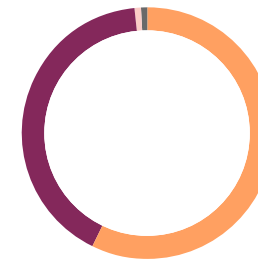
Henkilöstön jakautuminen segmenteittäin 2019
Henkilöä

- Finland & Exports
- Scandinavia
- Altia Industrial
- Muut*

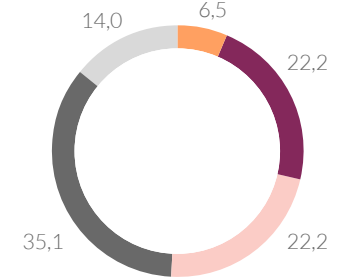
*Konsernitoiminnot
Tilanne vuoden lopussa

Työsuhteen muoto 2019
%

- Vakinaiset 98,4
- Miehet 58,2
- Naiset 41,8
- Määräaikaiset 1,6
- Miehet 60,0
- Naiset 40,0

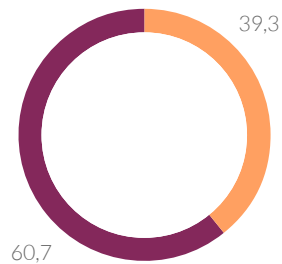
Työsuhteiden kesto
%

- Alle 1 vuotta
- 1–4 vuotta
- 5–9 vuotta
- 10–20 vuotta
- yli 20 vuotta

Henkilöstöryhmät 2019

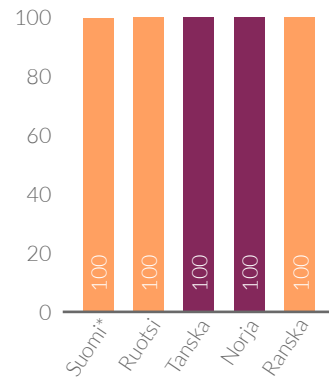
%

- Työntekijät
- Toimihenkilöt ja ylemmät toimihenkilöt

Työehtosopimuksen piirissä olevien työntekijöiden osuus

%

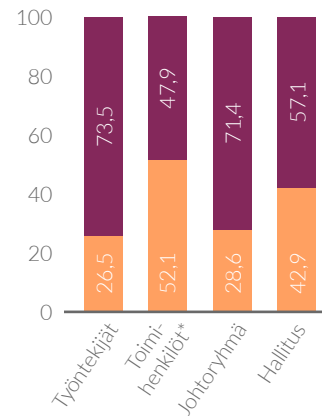
- Työehtosopimuksen piirissä
- Ei työehtosopimusta

Viro ja Latvia eivät sisälly graafin, koska maissa ei ole työehtosopimuskäytäntöä.

*Pois lukien toimitusjohtaja

Sukupuolijakauma

%

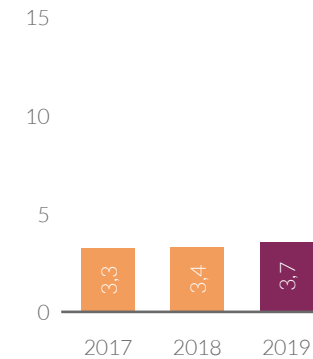

- Naiset
- Miehet

*Ei sisällä johtoryhmän jäseniä
Tilanne vuoden lopussa

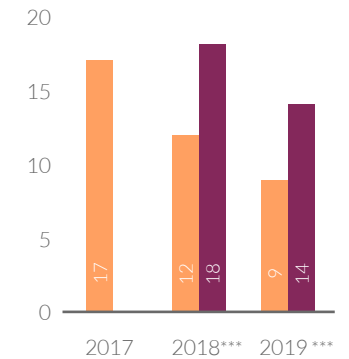
Sairauspoissaolot

%

Sairauspoissaolosten määrä tunneissa tehtyjä työtunteja kohden x 100 %.

Tapaturmataajuus

- Poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuus (LTIF)*
- Kaikkien tapaturmien taajuus (TRIF)**

*Tapaturmataajuus, eli sattuneiden vähintään yhden päivän poissaoloon johtaneiden tapaturmien ja tehtyjen työtuntien suhde miljoonaa työtuntia kohden. Ei sisällä työmatkoja.

**Kaikkien tapaturmien taajuus, raportoitu vuodesta 2018 alkaen. Ei sisällä työmatkoja.

*** Vuoden 2018 ja 2019 luvut ilman työmatkatapaturmia.

Altian yritysvastuuohjelma 2019

Vuonna 2019 toteutettiin Altian yritysvastuuohjelmaa 2018–2020. Samaan aikaan on altialaisten voimin rakennettu uutta, pitkän aikajänteen vastuullisuusohjelmaa, joka otettiin käyttöön tammikuussa 2020.

Altialla on raportointivuonna ollut käytössä vuosille 2018–2020 laadittu yritysvastuuohjelma. Tärkeimmät sen pohjalta valitut toimenpiteet on sisällytetty kunkin liiketoiminta-alueen operatiiviseen suunnitteluun. Yritysvastuutyöryhmä on arvioinut etenemistä säännöllisesti ja raportoinut tuloksista johtoryhmälle.

Toimintaohjelma on perustunut Altian strategiaan, Altian toiminnan tarkoitukseen, Altian yritysvastuun neljään kulmakiveen, alan trendejä ja ajureita luotaavaan analyysiin, aiempiin vastuullisuuden toimintaohjelmiin sekä Altian johtoryhmän, yritysvastuutyöryhmän ja muiden avainhenkilöiden näkemyksiin.

Keskeiset kehitystoimet vuonna 2019

Vuoden tärkein painopistealue on ollut Altia pitkän aikavälin vastuullisuustavoitteiden luominen. Vastuullisuustavoitteiden määrittelyyn on osallistunut yli 40 altialaista viidessä eri työryhmässä ja ohjausryhmässä, jotka ovat työskennelleet lähes vuoden ajan.

Altian vastuullisuuden tiekartta 2030 julkaisiin joulukuussa 2019 ja se otetaan käyttöön vuoden 2020 alusta. Uusi tiekartta astui voimaan vuotta ennen edellisen ohjelman kauden loppumista. Tiekartta säilyttää edellisen vastuullisuusohjelman elementit, mutta siinä on lisäksi määritelty pitkän aikavälin kunnianhimoiset, numeeriset tavoitteet, jotka pohjautuvat YK:n kestävä kehityksen tavoitteille.

Altian yritys vastuun toimintaohjelma 2018–2020

Vuonna 2019 vastuullisuustyössä keskeisellä sijalla oli suunnitelman mukaisesti työturvallisuus. Turvallisuusajattelua on kehitetty erityisesti Rajamäen alkoholijuomatehtaalla, joka on työvoimavaltaisin Altian toimipisteistä.

Vuoden aikana aloitettiin myös vastuullisuusohjelman mukaisesti hiilijalanjälkilaskennat Altian tuotteille. Ensimmäinen tutkittu tuote oli Koskenkorva Vodka. Mittaus toi arvokasta tietoa Koskenkorva Vodkan hiilijalanjäljestä koko elinkaaren ajalta ja antaa suuntaa vastuullisuustyölle tulevaisuudessa.

Vastuullisuusohjelman tavoitteissa vuodelle 2019 oli kuluttajakampanja pienten PET-muovisten pullojen palautusasteen nostamiseksi. Kesällä 2019 toteutettu kampanja nosti palautusastetta keskimäärin 8%.

Keskityimme vastuullisuustyössä lisäksi uusien osakkeenomistajien näkemyksiin ja odotuksiin.

Altia & Asiakkaat

- Jatketaan Altian toiminnan tarkoitukseen (Let's Drink Better) liittyvää työtä ja lisätään siihen liittyvää viestintää
- Jatketaan tuoteturvallisuuteen ja -laatuun liittyvää työtä eri tuoteportfolioissa
- Jatketaan työtä jäljitettävyyden parantamiseksi arvoketjussa
- Tuoteportfolion kehittäminen ja tavoitteiden luominen vastaten vastuullisuuden ja kestävän kehityksen mukaisiin kulutustrendeihin
- Yritysvastuun korostaminen Altian brändiviestinnässä

Altia & Ympäristö

- Jatketaan työtä energiankulutuksen ja CO₂-päästöjen vähentämiseksi
- Jatketaan kestäviin ja tehokkaisiin pakkausratkaisuihin liittyvää strategiatyötä esimerkiksi turhaa pakkausta vähentämällä, lisäämällä kierrätettyjen ja kierrätettävien materiaalien käyttöä ja käyttämällä keveämpiä pakkauksia
- Etsitään ratkaisuja tuotannosta peräisin olevan hävikkialkoholin vähentämiseksi tai uudelleenkäyttämiseksi
- Jatketaan logistiikan optimointiin tähtäävää työtä CO₂-jalanjäljen pienentämiseksi
- Jatketaan energiansäästötoimia energiategokkuussopimuksessa asetettujen tavoitteiden mukaisesti
- Jatketaan yhteistyötä Baltic Sea Action Groupin ja sopimusviljelijöiden kanssa vastuullisen maatalouden edistämiseksi
- Jatketaan Rajamäen puhtaan pohjaveden suojeletyötä
- Jatketaan työtä jäteveden laadun parantamiseksi

Altia & Yhteiskunta

- Hyvän yhteistyön ylläpitäminen sidosryhmien kanssa liittyen vastuulliseen ja kestävän kehityksen mukaiseen juomakulttuuriin
- Jatketaan työtä läpinäkyvyyden ja jäljitettävyyden parantamiseksi toimitusketjussa
- Tavoitteiden mukainen edistymisen liittyen amfori BSCI:n auditointien kattavuuteen
- amfori BSCI:n tarjoamien työkalujen ja resurssien tehokas käyttö ja Altian vastuullisten toimitusprosessien edelleen kehittäminen

Altia & Henkilöstö

- Jatketaan laaja-alaista ja monitahoista työsuojelutyötä turvallisuuskulttuurin tehostamiseksi ja nolla tapaturmaa -tavoitteen saavuttamiseksi
- Tehostetaan henkilöstöjohtamista ja organisaatiokulttuuria vuotuisen Altia Tasting -kyselyn tulosten perusteella
- Parannetaan henkilöstön terveyttä ja hyvinvointia konkreettisten, esimerkiksi ergonomiaan liittyvien, toimenpiteiden avulla
- Edistetään tyytyväisyyttä ja tuottavuutta työpaikalla

- Sisällytetään uusien osakkeenomistajien näkemykset ja odotukset Altian yritys vastuun ohjelmaan
- Tehostetaan yritys vastuutyöhön liittyvää viestintää eri viestintäkanavissa sekä sisäisesti että ulkoisesti
- Jatketaan yritys vastuuseen liittyvien riskien johdonmukaisempaa integrointia Altia-konsernin riskienhallintaprosessiin

Vastuullisuus – tavoitteet ja eteneminen

Altia & asiakkaat

Tavoitteet 2018–2020	Toiminta 2019	Edistyminen 2019
Jatkamme työtä Altian tuotteiden, myös mietojen ja alkoholittomien tuotteiden, laadun ja turvallisuuden varmistamiseksi.	<ul style="list-style-type: none"> Kehitämme Altian omista tuotantolaitoksissa elintarvikkeiden turvallisuuden ja laatuun liittyvää toimintaa standardien ja sertifiointien mukaisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> Altian Rajamäen tehdas auditoitiin joulukuussa 2019 FSSC 22000 -elintarvike-sertifiointia varten ja Altia odottaa sertifiointia myönnettäväksi vuoden 2020 alussa. Henkilöstölle järjestettiin laatukoulutusta. Altialla otettiin käyttöön erilliset ohjeet ja prosessit elintarvikepetosten torjumiseksi ja elintarvikkeiden suojaamiseksi tahalliselta vahingonteolta.
Jatkamme työtä raaka-aineiden ja tuotteiden arvoketjun jäljitettävyyden ja vastuullisuuden varmistamiseksi.	<ul style="list-style-type: none"> Jatkamme yhteistyötä toimittajien ja kumppaneiden kanssa tuotteiden ja raaka-aineiden vastuullisen tuotannon varmistamiseksi. Jatkamme amfori BSCI -aloitteeseen liittyviä toimia. Kehitämme jatkuvasti tuotteiden jäljitettävyyttä. 	<ul style="list-style-type: none"> Altian suorista riskimaiden toimittajista 80 %:lla on yhteiskuntavastuuserifiointi. Kaikkiin päivitettäviin toimittajasopimuksiin lisätään toimittajan eettiset periaatteet. Luomutuotteiden myynti kasvoi: 3,6 milj. litraa vuonna 2019 (3,2). Reilun kaupan tuotteiden volyyymi (myytyä litraa) kasvoi 8 % vuoteen 2018 verrattuna.
Päivitämme tuoteportfoliota vastuullisen ja kestävän kulutuksen trendejä vastaavaksi.	<ul style="list-style-type: none"> Kehitämme toimintaa ja tuoteportfoliota luomu-, mietojen ja sertifioidujen tuotteiden kysyntää vastaavaksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Vuonna 2019 Altia lanseerasi seitsemän uutta luomutuotetta. Vuonna 2019 markkinoille tuotiin seitsemän alkoholitonta tuotetta. Vuonna 2019 lanseerattiin 17 uutta mietoa alkoholijuomaa.

Altia ja yhteiskunta

Tavoitteet 2018–2020	Toiminta 2019	Edistyminen 2019
Jatkamme vastuullista markkinointia soveltuvien lakien, asetusten ja alan toimintaohjeiden mukaisesti jokaisessa toimintamaassamme	<ul style="list-style-type: none"> Vastuullisuuslausekkeiden käyttäminen markkinointiviestinnässä. 	<ul style="list-style-type: none"> Markkinointiohjeistukset, -periaatteet ja -prosessit ovat käytössä. Vastuullisuuslausekkeita lisättiin tarpeen mukaan.
Edistämme vastuullista ja kestävää kehitystä tukevaa juomakulttuuria yhteistyössä sidosryhmiemme kanssa.	<ul style="list-style-type: none"> Myönsimme lisärahoitusta Puhutaan alkoholista -ohjelmalle Ruotsissa. 	<ul style="list-style-type: none"> Altia jatkoi osallistumistaan alan toimijoiden väliseen yhteistyöhön vastuullisen alkoholinkulutuksen edistämiseksi.
Tuotamme taloudellista lisäarvoa	<ul style="list-style-type: none"> Altia jatkaa strategiansa toteuttamista kehittämällä liiketoimiaan ja tavoitellen kannattavuuden, tuottavuuden ja joustavuuden parantamista. 	<ul style="list-style-type: none"> Vuonna 2019 Altia työllisti 682 henkilöä, joista 381 työskenteli Suomessa. Tuloverojen määrä oli 3,1 milj. euroa, ja Altian myymistä tuotteista maksettujen valmisteverojen määrä oli 431,9 milj. euroa. Altia osti 211,5 miljoonaa kiloa suomalaista viljaa. Ohraa Altia osti 208,7 miljoonaa kiloa. Määrä vastaa noin 12,5 (15) prosenttia Suomen kokonaisohrasadosta vuonna 2019 ja 33 prosenttia Suomessa myydystä ohrasta markkinointivuonna 2018/2019.
Noudatamme ja edistämme vastuullisuutta, avoimuutta ja jäljitettävyyttä toimitusketjussamme	<ul style="list-style-type: none"> Altia jatkoi amfori BSCI:n eettisten sääntöjen mukaisesti vastuullisen hankintaprosessin kehittämistä. 	<ul style="list-style-type: none"> Altia eteni tavoitteiden mukaisesti amfori BSCI -auditoinneissa sekä vastuullisuuspolitiikkojen kattavuudessa liittyen toimitusketjuumme riskimaiksi luokitelluissa maissa. Altian toimittajiin, yhteistyökumppaneihin tai näiden alihankkijoihin kohdistui 6 (21) täydellistä tai seurantaa koskevaa amfori BSCI -tarkastusta. Vuonna 2019 amfori BSCI -auditointeja suoritettiin Altian toimitusketjussa Chilessä, Guatemalassa ja Guyanassa. Amfori BSCI:n riskimaaluokittelussa tunnistetuista riskimaista tehtyjen hankintojen osuus oli 2 % (3 %).

Altia ja henkilöstö

Tavoitteet 2018–2020	Toiminta 2019	Edistyminen 2019
Jatkamme laaja-alaista ja monimuotoista työterveys- ja työturvallisuustyötä nollatason saavuttamiseksi työtapaturmien osalta. Varmistamme, että turvallisuuskulttuuri ja hyvät turvallisuuskäytännöt ovat entistä näkyvämpiä ja kaikkien työntekijöiden tiedossa.	<ul style="list-style-type: none"> Turvallisuuskulttuuria vahvistettiin Altian toimipaikoissa, etenkin Rajamäen tehtaalla. 	<ul style="list-style-type: none"> Rajamäellä käynnistettiin Human Factor -ohjelma. Suomessa ja Virossa järjestettiin ensiapukoulutusta.
Vahvistamme johtajuutta ja organisaatiokulttuuria (aitous, avoin dialogi, itseohjautuvuus).	<ul style="list-style-type: none"> Altia Tasting -henkilöstökyselyn tuloksia käytettiin pohjana johtamisen ja kulttuurin kehittämisessä. Altian johtajille ja esimiehille määritettiin hyvän johtamisen periaatteet. 	<ul style="list-style-type: none"> Tiimikeskusteluja pidettiin Altia Tasting -henkilöstökyselyn tulosten pohjalta. Hyvää johtamista koskeva vuoropuhelu käynnistettiin osallistavan virtuaalialustan avulla. Älykäs työ -koulutukset itseohjautuvuuden ja ajanhallintataitojen kehittämiseksi. Säännölliset johdon infotilaisuudet henkilöstöä koskevista aiheista.
Edistämme työntekijöiden terveyttä ja hyvinvointia konkreettisilla aloitteilla, jotka liittyvät esimerkiksi työergonomiaan ja tyytyväisyyteen ja tuottavuuteen työpaikalla.	<ul style="list-style-type: none"> Altia keskittyi työergonomiaan ja työhyvinvointin tukeviin terveellisiin valintoihin. 	<ul style="list-style-type: none"> Ergonomiaparannuksia tehtiin toimipisteiden tarpeiden pohjalta. Suurimmilla toimipisteillä pidettiin hyvinvointiluentoja ja -tapahtumia. Positiivisen palautteen kulttuuria edistettiin yhtiönlaajuisella kiittämisohjelmalla.

Altia ja ympäristö

Tavoitteet vuosille 2018–2020	Toimenpiteet vuonna 2019	Edistyminen vuonna 2019
Energian kulutuksen ja CO ₂ -päästöjen vähentäminen	<ul style="list-style-type: none"> Altia liittyi vuonna 2017 vapaaehtoisen energiatehokkuussopimuksen uuteen sopimuskauteen vuosille 2017-2025. Altian tavoitteena sopimuskaudella on 10 % vähennys energiankulutuksessa vuoteen 2025 mennessä, vuoden 2014 kulutuksen tasoon verrattuna. 	<ul style="list-style-type: none"> Tuotantoon suhteutettu energiankäyttö laski vuonna 2019 Rajamäen tehtaalla ja nousi Koskenkorvan tehtaalla. Energiankäyttö pysyi edellivuoden tasolla edellivuoteen verrattuna. Koskenkorvan tehtaan höyryntuotannon polttoaineomavaraisuus on biovoimalaitoksen ansiosta 62 %. Tehtaan hiilidioksidipäästöt ovat vähentyneet 58 % vuodesta 2014.
Veden käytön vähentäminen ja jäteveden laadun parantaminen	<ul style="list-style-type: none"> Altia jatkaa toimenpiteitä veden käytön vähentämiseksi ja jäteveden laadun parantamiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Tuotantoon suhteutettu vedenkulutus kasvoi Rajamäen tehtaalla ja väheni Tabasalun tehtaalla. Koskenkorvan tehtaalla ohratonnia kohden laskettu vedenkulutus laski. Altian vedenkulutuksen absoluuttinen kokonaismäärä laski 24% edellivuoteen verrattuna. Jäteveden kokonaismäärä kasvoi 21 %. Jäteveden orgaaninen kuormitus laski Rajamäen tehtaalla ja kasvoi Koskenkorvan tehtaalla raportointikauden aikana. Jäteveden vuorokausikohtainen biologisen hapenkulutuksen (BOD) raja ylittyi kolme kertaa Rajamäen tehtaalla ja kaksi kertaa Koskenkorvan tehtaalla.
Jatketaan Rajamäen pohjavesien suojelutyötä	<ul style="list-style-type: none"> Altia suojelee veden laatua seuraamalla pohjaveden laatua ja pinnantasoa, omistamalla maata pohjavesialueella, vaikuttamalla alueiden maankäyttöön sekä suojelualueiden avulla. 	<ul style="list-style-type: none"> Vuonna 2019 jatkettiin mittavaa kemikaalisuoja-aldaiden investointia Rajamäen tehtaalla, jossa uudistettiin peltosäiliöalueen suoja-altaat.
Jätteiden määrän vähentäminen ja kierrätyksen tehostaminen	<ul style="list-style-type: none"> Altia pyrkii vähentämään pakkausmateriaalien hävikkiä. 	<ul style="list-style-type: none"> Rajamäen, Koskenkorvan ja Tabasalun tehtaiden keskimääräinen jätteiden hyötykäyttöaste laski raportointivuonna 99,5 %:iin (99,7 %).
Kestävän maatalouden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> Altia jatkaa yhteistyötä viljelijöiden ja Baltic Sea Action Groupin kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> Altia on sitoutunut yhtiön juomatuotannossa käytettyjen viljelykäytäntöjen kestävän kehityksen edistämiseen.
Tuotteiden pakkausten kehitys kestävän kehityksen näkökulmasta	<ul style="list-style-type: none"> Altia tutkii jatkuvasti uusia mahdollisuuksia pakkausten kierrätettävyyden lisäämiseksi, hiilijalanjäljen pienentämiseksi, kierrätysnäkökulman lisäämiseksi ja pakkausten keventämiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Altia käyttää noin 75% pakkauksissa täysin tai osittain kierrätyslasiä. Kierrätetyn lasin käyttöaste oli värillisissä laseissa noin 50 %, riippuen lasin väristä, ja noin 10 % piilasissa, riippuen lasin tyypistä. Kevyempien ja hiilijalanjäljeltään pienempien PET-pullojen määrä kasvoi yli miljoona kappaletta ja toimme kaksi uutta pullomallia markkinoille. Lasipullojen painoa vähennettiin Larsen Cognaceissa 5-20%. Alumiinisia pullojen kapseleita korvattiin helpommin kierrätettävään PET-pullojen ja muovisen kapselin yhdistelmään. Jo 97 % PET-pullojen kapseleista on muovisia.

Raportoinnin viitekehys

Raportoinnin kuvaus

Altia julkaisee vuoden 2019 yritysvastuu-tietonsa osana vuoden 2019 vuosikertomusta, sen yritysvaluosiossa. Vuoden 2019 yritys-vastuuraportti on yhtiön kahdestoista vuotui-nen yritysvaluosiossa. Raportti julkaistaan yhtiön verkkosivustolla kerran kalenterivuodessa sekä suomeksi että englanniksi.

Lisäksi Altia julkaisee kolmatta kertaa muita kuin taloudellisia tietoja koskevan selvityksen, joka antaa yleiskuvan yhtiön lähestymistavasta ympäristö-, yhteiskunta-, henkilöstö- ja ihmis-oikeusasioihin sekä korruption- ja lahjonnan-vastaiseen työhön. Tässä noudatetaan EU:n muiden kuin taloudellisten tietojen ja moni-muotoisuutta koskevien tietojen julkistamiseen sovellettavaa direktiiviä. Muita kuin taloudel-lisia tietoja koskeva selvitys julkaistaan osana hallituksen toimintakertomusta.

Edellinen, vuotta 2018 koskeva raportti julkais-tiin 22.3.2019.

Yritysvaluosiossa raportoinnin laajuus

Vuoden 2019 vuosikertomuksen yritysvaluosio sisältää yleisluonteisia ja olennaisia tietoja Altian toiminnan taloudellisista, yhteiskunnallisista ja ympäristövaikutuksista ajalla 1.1.2019–31.12.2019. Altia raportoi yritysvaluosiossaan GRI-ohjeiston vuoden 2016

kestävyysraportointistandardien suppean (core) vaihtoehdon mukaisesti. Raportointi sisältää GRI-standardien yleistä raportointia ja johdon lähestymistapaa koskevat osiot sekä Altialle olennaiset ympäristöön, yhteiskuntaan ja talouteen liittyvät standardilausekkeet. Toi-mitusketjun ympäristö- ja vastuullisuusasioihin liittyvät indikaattorit esitetään laajemmin kuin GRI:n suppeassa vaihtoehdossa. GRI-indeksi havainnollistaa vastuullisuusosion sisältöjen ja GRI-standardien välisen vastaavuuden.

Yritysvaluosiossa esitetyt tiedot ja niihin liittyvät olennaiset indikaattorit julkistetaan koko Altia-konsernin osalta, ellei raportissa toisin todeta.

Altia ja ympäristö

Ympäristövaluosiossa esitetyt tavoitteet ja indikaattorit keskittyvät Altian omien toi-mintojen ympäristövaikutuksiin Koskenkorvan, Rajamäen, Tabasalun ja Cognacin tehtailla, sillä suurin osa Altian ympäristövaikutuksista on peräisin näiltä tuotantolaitoksilta.

Altia raportoi laajuuden 1 ja 2 mukaiset kas-vihuonekaasupäästöt. Altia laskee vuotuisten CO₂-päästöjen vähentymisen edelliseen rapor-tointivuoteen verrattuna sekä vuoden 2014 lähtötasoon verrattuna. Vuoden 2014 lähtöta-so on valittu Koskenkorvan biovoimalaitoksen

rakentamisen ja käyttönoton mukaisesti. Laajuuden 1 päästöt ovat välittömiä, Altian omasta tuotannosta peräisin olevia päästöjä. Laajuuden 2 päästöt ovat välillisiä päästöjä, jotka syntyvät Altian muualta ostamasta, mutta yhtiön toiminnassa käytetystä energiasta.

Altia ei tuota muita kasviuonekaasupäästöjä kuin hiilidioksidia (CO₂). Ostetusta energi-asta peräisin olevat CO₂-päästöt on laskettu kertomalla energiankulutus sen tuotantoa vastaavalla päästökertoimella (kg CO₂/MWh). Laskelmiin on käytetty seuraavia päästökerto-i-mien lähteitä:

- Sähkö: Suomen energiavirasto
- Höyry: paikallinen höyryn toimittaja
- Kaukolämpö: paikalliset kaukolämmön toimittajat
- Maakaasu: 55,04 CO₂ t/TJ

Kasviuonekaasupäästöjen lisäksi Altia rapor-toi VOC-yhdisteiden päästöt sekä hiukkas-päästöt. Altian oma toiminta ei aiheuta muita päästöjä ilmakehään.

Altia ja henkilöstö

Kaikkia henkilöstöön liittyviä indikaattorei-ta laajennettiin vuonna 2017 niin, että ne koskevat myös Ranskan Cognacissa sijaitsevaa toimintaa. Näin ollen vuosien 2017–2019 tapaturmataajuutta, sairauspoissaoloja sekä

työsuhteen tyyppiä ja kestoja koskevat luvut eivät ole vertailukelpoisia vastaavien, vuonna 2016 raportoitujen lukujen kanssa. Vuoden 2018 ja 2019 tapaturmataajuusluvut on rapor-toitu ilman työmatkatapaturmia. Henkilöstöä koskevien tietojen tietolähteet ovat Altian toimipaikat kattavan HR-järjestelmän sekä paikallisten palkanlasku- ja raportointijärjestel-mien tuottamia eivätkä sisällä oletuksia.

Sovellettavat laskentamallit sekä mahdolliset erot ja esittämistapaerot edellisten vuosien yritysvaluosiossa esitettyihin kuvataan tarvittaessa osana tiettyjä kaavoja ja taulukoita.

Varmennus

Vuosikertomuksen yritysvaluosiossa ei ole varmennettu riippumattoman kolmannen osapuolen toimesta.

GRI-sisältöindeksi

Tämä raportti sisältää GRI:n vastuullisuusraportointiohjeiden mukaiset perusasiat.

Tunnus	GRI-sisältö	Paikka	Raportoitu täysin ● osittain ◐	Kommentit
Yleinen sisältö				
Organisaatio				
102-1	Raportoivan organisaation nimi	Etukansi, s. 1	●	
102-2	Toimialat, brändit, tuotteet ja palvelut	Altia lyhyesti, s. 2 , Lisäarvoa paremman juomakulttuurin avulla, s. 13 , Segmentit, s. 15-17 , Brändit, s. 22-23	●	
102-3	Organisaation pääkonttorin sijainti	Hallinnointi, s. 105, 111	●	
102-4	Toimintamaat	Altia lyhyesti, s. 2	●	
102-5	Organisaation omistusrakenne ja yhtiömuoto	Hallinnointi, s. 105	●	
102-6	Markkina-alueet, toimialat	Altia lyhyesti, s. 2 , Segmentit, s. 15-17 , Toimintaympäristö, s. 18-19 , Hallituksen toimintakertomus, s. 27-31	●	
102-7	Raportoivan organisaation koko	Taloudelliset avainluvut, s. 4-5 , Segmentit, s. 15-17 , Taloudellinen katsaus, s. 34-36 , Henkilöstö s. 39 , Konsernin tunnusluvut, s. 49-50 , Ihmiset, s. 83, 86	●	
102-8	Tietoa palkansaajista ja muista työntekijöistä	Henkilöstö, s. 39 , ESG-tunnusluvut, s. 26 , Ihmiset, s. 88-89 , GRI-indeksi	◐	Itsenäsenäiset ammatinharjoittajat ja urakoitsijat eivät suorita merkittävää osaa työstä. Henkilöstömäärissä ei ole merkittävää kausittaista vaihtelua. Osa määräaikaisista työntekijöistä on Rajamäen tehtaan kesätyöntekijöitä. Lukuja ei ole jaoteltu sukupuolen tai maantieteellisen sijainnin mukaisesti.
102-9	Toimitusketju	Materiaalivirrat, s. 71 , Lisäarvoa paremman juomakulttuurin avulla, s. 13	●	
102-10	Merkittävät muutokset organisaatiossa ja toimitusketjussa	Hallituksen toimintakertomus, s. 27-32, 38	●	
102-11	Varovaisuusperiaatteen soveltaminen	Hallituksen toimintakertomus, s. 40-42 , Tislaamo, s. 65-69	●	
102-12	Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet tai aloitteet	Hallituksen toimintakertomus, s. 44-48 , Vastuullisuuden johtaminen, s. 57	●	
102-13	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	Sidosryhmävuorovaikutus, s. 58 , GRI-indeksi	●	Altian yhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa ja Latviassa ovat paikallisten alkoholialan järjestöjen jäseniä. Altia on myös konjakin tuottajajärjestö BNIC:n jäsen.

Tunnus	GRI-sisältö	Paikka	Raportoitu täysin ● osittain ◐	Kommentit
Strategia				
102-14	Toimitusjohtajan katsaus	Toimitusjohtajan katsaus, s. 7-8	●	
102-15	Keskeiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	Lisääarvoa paremman juomakulttuurin avulla s. 13 , Trendit ja innovaatiot, s. 20 , Riskit ja riskienhallinta, s. 40-42 , Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista, s. 44-48 , Vastuullisuuden tiekartta, s. 55 , Olennaisuusanalyysi, s. 61 , Altian ympäristövaikutukset, s. 66 , Altian rooli yhteiskunnassa, s. 75 , Juomat, s. 79 , Ihmiset, s. 84 , Case, s. 82	●	
Liiketoiminnan eettisyys				
102-16	Arvot ja liiketoimintaperiaatteet	Altia lyhyesti s. 2 , Toimitusjohtajan katsaus s. 7-8 , Strategia, s. 11 , Lisääarvoa paremman juomakulttuurin avulla, s. 13	●	
102-17	Epäiltyjen väärinkäytösten ilmoittaminen	Hallituksen toimintakertomus, s. 47-48	●	
Hallinto				
102-18	Hallintorakenne	Hallinnointi, s. 105-110	●	
102-20	Vastuuhenkilöt	Vastuullisuus, s. 57	●	
102-22	Hallituksen kokoonpano	Hallitus & johtoryhmä, s. 114-115	●	
102-23	Hallituksen puheenjohtaja	Hallitus, s. 114	●	
102-24	Hallituksen valinta	Hallinnointi, s. 105-109	●	
102-26	Hallituksen rooli organisaation tarkoituksen, arvojen ja strategian määrittelyssä	Hallinnointi, s. 105-109	●	
102-32	Hallituksen rooli vastuullisuusraportoinnissa	GRI-indeksi	●	Hallitus on hyväksynyt raportin.
102-35	Hallituksen ja ylimmän johdon palkitseminen	Palkka- ja palkkioselvitys, s. 111-113 , GRI-indeksi	●	Altian johdon kannustinohjelma sisältää työturvallisuuteen liittyviä tavoitteita niiden toimintojen ja toimipisteiden osalta, joissa työturvallisuudella on merkittävä rooli.
Sidosryhmävuorovaikutus				
102-40	Luettelo organisaation sidosryhmistä	Sidosryhmävuorovaikutus, s. 58-60	●	
102-41	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	ESG-tunnusluvut, s. 26 , Ihmiset, s. 89	●	
102-42	Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	GRI-indeksi	●	Altia on määritellyt yhtiön sidosryhmät sen mukaan, kehen yhtiöllä on vaikutus, ja/tai niiden sidosryhmien perusteella, joilla voi olla vaikutus Altian toimintaan. Nämä esitetään tarkemmin tämän raportin sidosryhmäosiossa.
102-43	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	Sidosryhmävuorovaikutus, s. 58 , Sidosryhmävuorovaikutuskanavat, s. 59-60	●	
102-44	Sidosryhmien esille nostamat tärkeimmät asiat ja huolenaiheet	Sidosryhmävuorovaikutuskanavat, s. 59-60	●	

Tunnus	GRI-sisältö	Paikka	Raportoitu täysin ● osittain ◐	Kommentit
Raportointikäytäntö				
102-45	Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt	Konsolidointi, s. 161-164	●	
102-46	Raportin sisällön sekä olennaisten aiheiden vaikutusten määrittely	Olenaisuusanalyysi, s. 61-62 , Raportoinnin viitekehys, s. 96	●	
102-47	Olenaiset aiheet	Olenaisuusanalyysi, s. 61-62	●	
102-48	Oikaisut aiemmin raportoiduissa tiedoissa	GRI-indeksi	●	Ei oikaisuja vuonna 2019.
102-49	Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja aiheiden vaikutusten rajauksessa	Vastuullisuuden tiekartta, s. 55-56 , Olenaisuusanalyysi, s. 61-62	●	
102-50	Raportointijakso	Raportoinnin viitekehys, s. 96	●	
102-51	Edellisen raportin päiväys	Raportoinnin viitekehys, s. 96	●	
102-52	Raportointitiheys	Raportoinnin viitekehys, s. 96	●	
102-53	Yhteystiedot raportointiin liittyen	Yhteystiedot, takakansi	●	
102-54	GRI-standardien mukainen raportoinnin kattavuus	Raportoinnin viitekehys, s. 96 , GRI-indeksi	●	Tämä raportti on laadittu GRI-standardien suppean (Core) vaihtoehdon mukaisesti.
102-55	GRI-sisältöindeksi	GRI-sisältöindeksi, s. 97-103	●	
Johtamismalli				
103-1	Olenaiset aiheet ja niiden vaikutukset	Olenaisuusanalyysi, s. 61-62	●	
103-2	Johtamistapa ja sen osa-alueet	Vastuullisuuden tiekartta, s. 55-56 , Vastuullisuuden johtaminen, s. 57 , Olenaisuusanalyysi, s. 62 , Tislaamo, s. 64-68 , Yhteiskunta, s. 72-76 , Juomat, s. 78-82 , Ihmiset s. 83-87 , Altian yritysvastuuohjelma, s. 90-95	◐	Pyrimme vaatimuksen täydelliseen täyttöön lähitulevaisuudessa.
103-3	Johtamistavan arviointi	Vastuullisuuden johtaminen, s. 57 , Sidosryhmävuorovaikutus, s. 58 , Sidosryhmävuorovaikutuskanavat, s. 59-60 , Altian yritysvastuuohjelma, s. 90-95 , Raportoinnin viitekehys, s. 96	◐	Pyrimme vaatimuksen täydelliseen täyttöön lähitulevaisuudessa.
Taloudelliset standardit				
GRI 201: Taloudelliset tulokset				
201-1	Suoran taloudellisen arvon tuottaminen ja jakaminen	Yhteiskunta, s. 72-77 , Hallituksen toimintakertomus, s. 45 , Tilinpäätös, s. 122-124 , 130-131 , 141-142 , 181	●	

Tunnus	GRI-sisältö	Paikka	Raportoitu täysin ● osittain ◐	Kommentit
GRI 205: Korruptionvastaisuus				
205-2	Korruptionvastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä kommunikointi ja koulutus	Hallituksen toimintakertomus, s. 47-48	●	Kaikki Altian liikekumppanit allekirjoittavat, osana Altian kanssa tekemäänsä sopimusta, Altian toimittajia koskevat eettiset säännöt sekä BSCI-aloitteen eettiset säännöt, myös korruption vastaiset lausekkeet. Altia odottaa edustajiensa, konsulttiensa, asiamiestensä, alihankkijoidensa ja muiden liikekumppaniensa pidättäytyvän ehdottomasti kaikesta korruptoivasta käytöksestä suorittaessaan palveluja Altialle tai Altian puolesta.
205-3	Vahvistetut korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	Hallituksen toimintakertomus, s. 48	●	Ei tapauksia vuonna 2019.
Ympäristöstandardit				
GRI 301: Materiaalit				
301-1	Käytetyt materiaalit painon tai määrän mukaan	Altian ympäristövaikutukset (taulukko), s. 66	◐	Laadimme parhaillaan pakkausstrategiaamme ja tulemme lähitulevaisuudessa raportoimaan tarkemmin käyttämiemme uusiutuvien ja uusiutumattomien materiaalien osuuksista.
GRI 302: Energia				
302-1	Organisaation oma energiankulutus	Ympäristöluvut 2019, s. 70 , Raportoinnin viitekehys, s. 96	●	
302-4	Energiankulutuksen vähentäminen	Hallituksen toimintakertomus, s. 40, 44 , Ympäristötehokkuus, s. 68	●	
GRI 303: Vesi ja jätevedet				
303-1	Vesi jaettuna resurssina	Ympäristö ja energiatehokkuus, s. 40 , Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista, s. 44-45 , Olennaisuusanalyysi, s. 62 , Tislaamo, s. 65 , Altian ympäristötavoitteet, s. 67 , Ympäristötehokkuus, s. 68-69 , Materiaalivirrat, s. 71 , Altia ja ympäristö, s. 95	●	
303-2	Jätevesien vaikutusten hallinta	Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista, s. 44-45 , Tislaamo, s. 65 , Jäteveden laadun hallinta, s. 69 , Altia ja ympäristö, s. 95	●	
303-4	Päästöt veteen	Jäteveden laadun hallinta, s. 69	◐	
303-5	Vedenkulutus	Ympäristöluvut 2019, s. 70 , GRI-indeksi	●	Altialla ei ole vaikutusta veden varastointiin eikä se ota vettä alueilta joilla on pula vedestä. Altia noudattaa viranomaisten asettamia vedenottomääriä ja mittaa ja seuraa pohjaveden korkeutta säännöllisesti.

Tunnus	GRI-sisältö	Paikka	Raportoitu täysin ● osittain ◐	Kommentit
GRI 305: Päästöt				
305-1	Suorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 1)	Ympäristöluvut 2019, s. 70 , Altia ja ympäristö, s. 95 , Raportoinnin viitekehys, s. 96	◐	Altia raportoi laajuuden 1 ja laajuuden 2 mukaiset kasvihuonekaasupäästöt. Suunnittelemme laajuuden 3 päästöjen raportoinnin aloittamista lähitulevaisuudessa. Vertailuvuoden (2014) kokonaispäästöt 85 209,84 t. Pyrimme vaatimuksen täydelliseen täyttöön lähitulevaisuudessa.
305-2	Epäsuoran energian kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 2)	Ympäristöluvut 2019, s. 70 , Altia ja ympäristö, s. 95 , Raportoinnin viitekehys, s. 96	◐	Altia raportoi laajuuden 1 ja laajuuden 2 mukaiset kasvihuonekaasupäästöt. Suunnittelemme laajuuden 3 päästöjen raportoinnin aloittamista lähitulevaisuudessa. Vertailuvuoden (2014) kokonaispäästöt 85 209,84 t. Pyrimme vaatimuksen täydelliseen täyttöön lähitulevaisuudessa.
305-7	Typen ja riken oksidit ja muut merkittävät päästöt ilmaan	Ympäristöluvut 2019, s. 70	◐	Kasvihuonekaasupäästöjen lisäksi Altia raportoi VOC-yhdisteiden päästöt sekä hiukkaspäästöt. Altian toiminta ei aiheuta muita päästöjä ilmakehään
GRI 306: Jätevedet ja jätteet				
306-2	Jätteet jätelajeittain ja käsittelytavan mukaan jaoteltuna	Vastuullisuuden avainluvut 2019, s. 6 , Ympäristö ja energia- tehokkuus s. 40 , ESG-tunnusluvut, s. 26 , Ympäristötehokkuus, s. 68 , Jätteiden kierrätys ja uudelleenkäyttö, s. 69 , Ympäristöluvut 2019, s. 70	◐	
306-3	Merkittävät vuodot	GRI-indeksi	●	Ei merkittäviä vuotoja vuonna 2019.
306-4	Vaarallisen jätteen kuljetukset	GRI-indeksi	◐	Altia raportoi vaarallisen jätteesä määrät. Altian vaaralliset jätteet kuljetetaan sovellettavissa olevan kansallisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti paikallisille vaarallisen jätteen käsittelylaitoksille, joilla on lupa käsitellä vaarallista jätettä.
GRI 307: Ympäristövaatimusten noudattaminen				
307-1	Ympäristölakien ja -sääntöjen rikkominen	Ympäristötehokkuus, s. 69	●	Ei rikkomuksia vuonna 2019.
GRI 308: Toimittajien ympäristöarviointi				
308-2	Toimitusketjun negatiiviset ympäristövaikutukset ja toiminnot näiden korjaamiseksi	Ihmiset toimitusketjussamme, s. 87	●	Altia raportoi vuosittain Altian toimitusketjussa tehtyjen amfori BSCI -auditointien tiedot. Tuloksia ja korjaavien toimenpiteiden toteutusta seurataan säännöllisesti. Altia seuraa amfori BSCI:n riskimaiksi luokittelemista maista tehtyjen ostojen osuutta. Altia seuraa toimitusketjunsä vastuullisuuskäytäntöjä toimittajien yritys vastuu-kyselyn avulla. Tulosten perusteella ei ole tunnistettu merkittäviä negatiivisia vaikutuksia.

Tunnus	GRI-sisältö	Paikka	Raportoitu täysin ● osittain ◐	Kommentit
Sosiaaliset standardit				
GRI 403: Työterveys ja -turvallisuus				
403-1	Työterveyden ja -turvallisuuden johtamisjärjestelmät	Yhteiskunta ja henkilöstö, s. 45 , Ihmiset, s. 86 , GRI-indeksi	●	Altialla on sertifioitu OHSAS työterveys ja -turvallisuusjärjestelmä tärkeimmässä tuotantoyksikössään Suomessa korostaakseen turvallisuuden tärkeyttä yhtiössä. Muut tuotantoyksiköt noudattavat samoja turvallisuusvaatimuksia ja -periaatteita. Järjestelmä kattaa kaikki kussakin yksikössä työskentelevät Altian toimihenkilöt ja työntekijät.
403-2	Vaarojen tunnistaminen, riskien arviointi, tapauksien tutkinta	Ihmiset, s. 84–86 , Hallituksen toimintakertomus, s. 45–47 , GRI-indeksi	●	Altialla on käytössä prosessit ja menetelmät työhön liittyvien mahdollisten tapaturmavaarojen tunnistamiseksi sekä riskien arvioimiseksi ja minimoimiseksi. Toimihenkilöille ja työntekijöille järjestetään säännöllisesti näihin liittyvää koulutusta.
403-3	Työterveyspalvelut	Ihmiset, s. 85–86 , GRI-indeksi	●	Työterveyspalvelut ovat koko Altian henkilöstön käytettävissä. Pyrimme vaatimuksen täydelliseen täyttöön lähitulevaisuudessa.
403-4	Työntekijöiden osallistuminen ja konsultointi työterveys- ja turvallisuusasioihin sekä näistä viestiminen työntekijöille	Ihmiset, s. 85–86 , GRI-indeksi	●	Työntekijät osallistetaan työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyvään neuvontaan ja viestintään. Tämä tapahtuu työsuojelutoimikuntien, kyselyjen, havaintojen ja läheltä piti -tilanteiden raportointijärjestelmien kautta sekä säännöllisten työsuojelukokousten avulla. Työsuojelutoimikunnalla on Altian konsernitasoisia kokouksia kahdesti vuodessa ja tehdastasoisia kokouksia neljännesvuosittain. Tehtaan johtaja osallistuu kokouksiin päätöksenteon varmistamiseksi.
403-5	Työntekijöiden koulutus työterveyteen ja -turvallisuuteen	Ihmiset, s. 85–86 , GRI-indeksi	●	Altian läheltäpiti- ja tapaturmaraportointi kattaa kaikki toimihenkilöt, työntekijät ja myös henkilöt, jotka työskentelevät Altian tiloissa, mutta eivät ole Altian henkilöstöä.
403-6	Työntekijöiden terveyden edistäminen	Ihmiset, s. 85	●	
403-7	Liiketoimintasuhteisiin suoraan liittyvien työterveys- ja turvallisuusvaikutusten estäminen ja lieventäminen	Yhteiskunta ja henkilöstö, s. 45	●	
403-9	Työhön liittyvät tapaturmat	Ihmiset s. 85 , Yhteiskunta ja henkilöstö, s. 45–46 , GRI-indeksi	◐	Yleisimpiä työperäisiä loukkaantumisia ovat liukastumiset, haavat ja ruhjeet. Pyrimme vaatimuksen täydelliseen täyttöön lähitulevaisuudessa.

Tunnus	GRI-sisältö	Paikka	Raportoitu täysin ● osittain ◐	Kommentit
GRI 404: Koulutus ja henkilöstön kehittäminen				
404-1	Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden	GRI-indeksi	●	Koko konsernia koskeva järjestelmällinen tietojen keräys on ollut käytössä vuodesta 2017. Työntekijöiden oman raportoinnin mukaan keskimääräinen koulutusmäärä työntekijää kohti vuonna 2019 oli 3 tuntia.
404-2	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	Ihmiset, s. 85-86	◐	
404-3	Kehityskeskustelut ja suoritusten arvioinnit	Ihmiset, s. 85-86	●	
GRI 405: Monimuotoisuus ja yhtäläiset mahdollisuudet				
405-1	Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	Ihmiset, s. 85-86 & 88-89 , Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, s. 105-110	●	
GRI 414: Toimittajien sosiaalisen vastuun arviointi				
414-2	Negatiiviset sosiaaliseen vastuuseen liittyvät vaikutukset toimitusketjussa ja toteutetut toimenpiteet	Ihmiset toimitusketjussamme, s. 87 , GRI-indeksi	●	Altia raportoi vuosittain Altian toimitusketjussa tehtyjen amfori BSCI -auditointien tiedot. Tuloksia ja korjaavien toimenpiteiden toteutusta seurataan säännöllisesti. Altia seuraa amfori BSCI:n riskimaiksi luokittelemista maista tehtyjen ostojen osuutta. Altia seuraa toimitusketjunsä vastuullisuuskäytäntöjä toimittajien yritysvaluuksamäärityksen avulla. Tulosten perusteella ei ole tunnistettu merkittäviä negatiivisia vaikutuksia
GRI 415: Poliittinen vaikuttaminen				
415-1	Poliittinen tuki	GRI-indeksi	●	Altia ei tue poliittisia puolueita, organisaatioita tai yksittäisiä poliitikkoja suorasti eikä epäsuorasti.
GRI 416: Asiakkaiden terveys ja turvallisuus				
416-2	Tuotteiden terveys- ja turvallisuusvaatimusten rikkomukset	GRI-indeksi	●	Raportointikauden aikana tapahtui kolme takaisin vetoa. Vuoden aikana ei sattunut lainsäädännön noudattamatta jättämisestä aiheutuneita rikkomuksia, jotka olisivat koskeneet tuotteiden vaikutuksia terveyteen ja turvallisuuteen.
GRI 417: Markkinointiviestintä ja tuoteinformaatio				
417-3	Markkinointiviestintään liittyvien lakien, säännösten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomukset	GRI-indeksi	●	Ei rikkomuksia vuonna 2019.

Hallinnointi

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2019

Tämä Altia Oyj:n selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu tilikaudelta 2019. Altia Oyj:n (jatkossa "Altia" tai "yhtiö") eri toimielinten tehtävät ja velvollisuudet määräytyvät Suomen lain, yhtiökokouksen hyväksymän Altian yhtiöjärjestyksen ja Altian hallituksen hyväksymien Altian hallinnointiperiaatteiden mukaisesti.

Altia on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalle. Yhtiön pääkonttori sijaitsee Helsingissä. Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) on laadittu Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkistaman Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2020 ("hallinnointikoodi") mukaisesti, ja se annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä. Altia noudattaa hallinnointikoodin kaikkia suosituksia.

Yhtiö ilmoittaa hallinnointikoodin edellyttämät tiedot myös yhtiön internetsivuilla www.altiagroup.fi. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi 2020 on saatavissa osoitteesta www.cgfinland.fi.

Toimielimet

Yhtiön johtamisesta vastaavat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Yhtiön johtaminen

ja hallinto perustuvat lisäksi yhtiökokouksen ja yhtiön tekemiin päätöksiin.

Yhtiökokous

Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja käyttää päätösvaltaansa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvista asioista. Yhtiökokouksen kutsuu koolle hallitus vuosittain kuuden kuukauden kuluessa edellisen tilikauden päättymisestä. Ylimääräinen yhtiökokous voidaan kutsua koolle siten kuin osakeyhtiölaissa on säädetty. Varsinainen yhtiökokous päättää muun muassa tilinpäätöksen vahvistamisesta, voitonjaosta ja vastuuvapaudesta, valitsee hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut jäsenet ja tilintarkastajan sekä päättää näiden palkkioista. Yhtiökokous käsittelee yhtiön palkitsemispolitiikan ja palkitsemisraportin osakeyhtiölain mukaisessa järjestyksessä. Yhtiökokous päättää myös yhtiöjärjestyksen muuttamisesta.

Hallitus

Yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti

järjestetty. Hallitus myös varmistaa hyvän hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän noudattamisen Altia-konsernissa.

Hallitus on vahvistanut Altian hallinnointiperiaatteet. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen muodostavat puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vähintään yksi ja enintään viisi muuta jäsentä. Yhtiökokous valitsee puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenet toimikaudelle, joka päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen. Yhtiö ilmoittaa internetsivuillaan www.altiagroup.fi hallituksen jäsenten henkilötiedot.

Hallitus on vahvistanut hallituksen työjärjestyksen, joka sisältää hallituksen toimintaperiaatteet ja luettelon tärkeimmistä hallituksessa käsiteltävistä ja päätettävistä asioista. Tämän mukaisesti hallitus muun muassa vahvistaa yhtiön strategian, taloudelliset tavoitteet, budjetit, merkittävimmät investoinnit ja riskienhallinnan periaatteet. Hallitus seuraa ja arvioi yhtiön ja sen lähipiirin välisiä toimia ja miten yhtiön ja sen lähipiirin kesken tehtävät sopimukset ja muut oikeustoimet täyttävät vaatimukset tavanomaiseen toimintaan kuulumisesta ja markkinaehdoista. Hallitus valitsee

ja erottaa yhtiön toimitusjohtajan. Hallitus käsittelee ja päättää kaikki merkittävimmät koko konsernin tai liiketoiminta-alueiden toimintaa koskevat asiat. Hallitus on myös hyväksynyt tarkastusvaliokunnan ja henkilöstövaliokunnan työjärjestykset.

Hallitus kokoontuu etukäteen sovittun aikataulun mukaisesti, minkä lisäksi hallitus kokoontuu tarvittaessa. Hallitukselle annetaan kokouksissa ajankohtaista tietoa konsernin toiminnasta, taloudesta ja riskeistä. Toimitusjohtaja, talousjohtaja ja lakiasianjohtaja (joka toimii hallituksen sihteerinä) osallistuvat hallituksen kokouksiin. Johtoryhmän jäsenet ja muut yhtiön edustajat osallistuvat kokouksiin hallituksen kutsusta. Kaikista kokouksista laaditaan pöytäkirja. Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan.

Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet

Monimuotoisuus on keskeinen periaate Altian hallituksen jäsenten valinnassa ja hallituksen kokoonpanosta päätettäessä, jotta yhtiöllä on aina taitava, osaava, kokenut ja tehokas hallitus. Monimuotoisuus on hyvin toimivan hallituksen keskeinen tekijä. Hallituksen on aina pystyttävä reagoimaan Altian liiketoiminnallisten ja stra-

tegien tavoitteiden tarpeisiin sekä tukemaan ja haastamaan yhtiön johtoa rakentavasti ja ennakoivasti. Monimuotoinen hallituksen kokoonpano tukee ja palvelee yhtiön menestyksekkään kehityksen ja kasvun nykyisiä ja tulevia tarpeita. Hallituksen monimuotoisuutta vahvistaa hallituksen jäsenten toisiaan täydentävä koulutus, osaaminen ja kokemus eri ammattialoilta ja liiketoiminnan johtamisesta eri kehitysvaiheissa. Hallituksen jäsenten erilaiset henkilökohtaiset ominaisuudet lisäävät osaltaan hallituksen monimuotoisuutta. Monimuotoisuutta lisää ja tukee relevantti kokemus yhtiölle strategisesti tärkeitä toimialoilta ja markkinoilta, nyt ja tulevaisuudessa, vahva kansainvälisen liiketoiminnan ja toimintaympäristön osaaminen sekä monipuolinen ikä-, sukupuoli- ja toimikausijakauma. Hallitus hyväksyy monimuotoisuuden periaatteet.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan tehtävänä on valmistella joka vuosi ehdotuksia yhtiön hallituksen kokoonpanoon, valintaan ja palkitsemiseen liittyen. Yhtiökokouksen hyväksymän nimitystoimikunnan työjärjestyksen mukaan nimitystoimikunta koostuu kolmesta fyysisestä osakkeenomistajien nimeämästä jäsenestä, jotka yhtiön kolme suurinta osakkeenomistajaa nimittävät. Hallituksen puheenjohtaja toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä. Hallituksen puheenjohtaja ei ole

nimitystoimikunnan varsinainen jäsen eikä hänellä ole äänestysoikeutta. Nimitystoimikunnan jäsenten toimikausi päättyy seuraavan nimitystoimikunnan valitsemiseen. Nimitystoimikunnan jäsenet eivät ole oikeutettuja palkkioon yhtiöltä jäsenyytensä perusteella, ellei yhtiökokous toisin päättä.

Nimitystoimikunnan tärkeimpänä tehtävänä on varmistaa, että hallituksella ja sen jäsenillä on yhtiön tarpeisiin riittävä asiantuntemus, tietämys ja pätevyys, ja että heillä on mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa hallituksen jäsenen tehtävien täyttämiseen. Nimitystoimikunnan tulee kiinnittää huomiota hyvän ja tasapainoisen sukupuolijakauman ja monimuotoisuuden saavuttamiseen hallituksessa arvioiden hallituksen pätevyyttä kokonaisuutena.

Nimitystoimikunnan tulee työssään huomioida yhtiön monimuotoisuutta koskevat periaatteet. Nimitystoimikunnan tehtäviin ja toimivaltaan kuuluu yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäsenten lukumäärää, hallituskokoonpanoa ja hallituksen jäsenten ja toimikuntien palkitsemista koskevan ehdotuksen valmistelu ja esittely sekä hallituksen jäsenten mahdollisten seuraajaehdokkaiden kartoitus. Nimitystoimikunta jättää ehdotuksensa hallitukselle viimeistään 31. tammikuuta joka vuosi. Nimitystoimikunnan ehdotukset julkaistaan yhtiön tiedotteessa ja sisällytetään yhtiökokoukskut-

suun. Nimitystoimikunnan puheenjohtaja esittää ehdotukset yhtiökokouksessa.

Hallituksen valiokunnat

Hallituksella on kaksi valiokuntaa, tarkastusvaliokunta ja henkilöstövaliokunta. Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa hallituksen toimivaltaan kuuluvissa asioissa. Valiokunnat ovat valmistelevia elimiä, jotka avustavat hallitusta käsittelemällä toimialueeseensa kuuluvia asioita ja tekemällä näitä asioita koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokuntien kokouksista laaditaan pöytäkirja. Hallitus vahvistaa valiokuntien työjärjestykset. Valiokunnat raportoivat toiminnastaan säännöllisesti hallitukselle. Hallitus nimittää vuosittain järjestäytymiskokouksessaan keskuudestaan tarkastus- ja henkilöstövaliokuntien puheenjohtajan ja jäsenet.

Tarkastus- ja henkilöstövaliokunnan lisäksi hallitus voi yksittäisissä tapauksissa perustaa valiokunnan valmistelemaan tapauskohtaista asiakokonaisuutta. Hallitus ei vahvista tällaisille valiokunnille työjärjestystä eikä julkista valiokunnan toimikautta, kokoonpanoa, kokousten lukumäärää tai jäsenten osallistumisastetta.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta käsittelemällä ja valmistelemalla yhtiön

tiön taloudelliseen raportointiin ja valvontaan liittyviä kysymyksiä ja tekemällä näitä koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokunnan tehtäviin kuuluu seurata yhtiön taloudellista tilannetta ja valvoa taloudellista raportointiprosessia sekä seurata tilinpäätösraportoinnin prosessia; käsitellä osavuosikatsaukset ja tilinpäätös ja esittää ne hallituksen hyväksyttäväksi; seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta ja arvioida yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta. Tarkastusvaliokunta avustaa myös hallitusta sen velvollisuudessa seurata ja arvioida miten yhtiön ja sen lähipiirin kesken tehtävät sopimukset ja muut oikeustoimet täyttävät vaatimukset tavanomaiseen toimintaan kuulumisesta ja markkinaehdoista.

Lisäksi tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluu valmistella tilintarkastajan valintapäätös, arvioida lakisääteisen tilintarkastajan ja tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista yhtiölle sekä muut hallituksen valiokunnalle antamat tehtävät. Valiokunnassa on vähintään kolme jäsentä.

Henkilöstövaliokunta

Henkilöstövaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta käsittelemällä ja valmistelemalla yhtiön palkitsemispolitiikan ja palkitsemisraportin, johdon ja henkilöstön palkitsemiseen ja johdon

nimityksiin liittyviä kysymyksiä ja tekemällä näitä koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokunnan tehtäviin kuuluu käsitellä, arvioida ja tehdä hallitukselle esityksiä Altia-konsernin johdon ja henkilöstön palkkausrakenteesta sekä palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä; seurata niiden toimivuutta sen varmistamiseksi, että ne edistävät yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista ja perustuvat henkilökohtaiseen suoritukseen; käsitellä ja valmistella muita johdon ja henkilöstön palkitsemiseen liittyviä kysymyksiä ja tehdä näitä koskevia esityksiä hallitukselle; sekä käsitellä ja valmistella selälaisia johdon nimityskysymyksiä, jotka tulevat hallituksen päätettäväksi. Lisäksi henkilöstövaliokunta ehdottaa hallitukselle toimitusjohtajan esityksestä johtoryhmän nimitysasiat ja heidän palkkionsa sekä arvioi toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten suoritukset ja ehdottaa hallitukselle heidän vuosittaiset palkkionsa ja muut kannustinpalkkiot. Valiokuntaan kuuluu vähintään kolme jäsentä.

Toimitusjohtaja

Yhtiön hallitus nimittää ja erottaa yhtiön toimitusjohtajan. Hallitus päättää toimitusjohtajan toimitusuhteen ehdoista. Toimitusuhteen ehdot kirjataan kirjalliseen johtajasopimukseen. Toimitusjohtaja on vastuussa yhtiön liiketoiminnan johtamisesta, ohjaamisesta ja valvonnasta. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja

määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan on annettava hallitukselle ja sen jäsenille tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen tehtävien hoitamiseksi. Toimitusjohtaja valmistelee asioita hallituksen päätettäväksi, kehittää yhtiötä hallituksen antamien ohjeiden ja hallituksen kanssa sovittujen tavoitteiden mukaisesti ja varmistaa hallituksen päätösten asianmukaisen täytäntöönpanon. Toimitusjohtaja on myös vastuussa siitä, että yhtiötä johdetaan soveltuvien lakien mukaisesti. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen, mutta on läsnä hallituksen kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa, ellei hallitus toisin pääätä yksittäisen käsiteltävän asian osalta.

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmään kuuluvat Altia Oyj:n toimitusjohtaja puheenjohtajana sekä muita hallituksen nimeämiä ylimmän johdon henkilöitä. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti toimitusjohtajan johdolla käsittelemään koko konsernia koskevia asioita. Johtoryhmä ei ole yhtiön päätöksentekoaikana, vaan se avustaa toimitusjohtajaa konsernin strategian toteuttamisessa ja operatiivisessa johtamisessa. Johtoryhmän tehtävänä on johtaa ja tarkastella yhtiön liiketoiminnan avainalueita kokonaisuudessaan, mikä edellyttää kehitysprosessien, konserniperiaatteiden ja konser-

nimenetelmien suunnittelua, ja talousasioiden kehityksen ja konsernin toimintasuunnitelman seuranta. Johtoryhmä kokoontuu kuukausittain. Kokouksista pidetään pöytäkirjaa. Hallitus on hyväksynyt johtoryhmän työjärjestyksen.

Tarkastustoiminta Sisäinen tarkastus

Hallitus on nimittänyt BDO:n yhtiön sisäiseksi tarkastajaksi. Sisäinen tarkastaja raportoi tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle. Sisäinen tarkastus seuraa ja arvioi järjestelmien toimintaa sekä sisäisen valvonnan ja yhtiön talousraportoinnin asianmukaisuutta ja tehokkuutta riippumattomalla tavalla. Sisäisen tarkastuksen kohteet ja tarkastussuunnitelma päätetään vuosittain tarkastusvaliokunnassa. Sisäistä tarkastusta ohjaa hallituksen hyväksymä sisäisen tarkastuksen toimintaohje.

Ulkoisen tarkastus

Yhtiöjärjestyksen mukaan Altiolla on yksi tilintarkastaja, jonka on oltava tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastaja valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päätyttyä. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös ja kirjanpito sekä emoyhtiön hallinto. Yhtiön tilintarkastaja antaa tilinpäätöksen yhteydessä osakkeenomistajille tilintarkastuskertomuk-

sen ja raportoi säännöllisesti havainnoistaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Lähipiiriliiketoimet

Hallitus on määritellyt lähipiiritoimien seurannan ja arvioinnin periaatteet. Yhtiö arvioi ja seuraa lähipiiritoimia yhtiön ja sen lähipiirin välillä ja varmistaa, että mahdolliset esteellisyysilanteet huomioidaan yhtiön päätöksenteossa asianmukaisesti. Yhtiö pitää kirjaa lähipiiristään.

Yhtiön tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvat ja tavallisin kaupallisin ehdoin toteutettavat lähipiiritoimet hyväksytään yhtiön hyväksymisohjeiden ja -prosessien mukaisesti. Lähipiiritoimet, jotka eivät kuulu yhtiön tavanomaiseen liiketoimintaan tai joita ei toteuteta tavallisin kaupallisin ehdoin edellyttävät hallituksen hyväksyntää. Yhtiön talousosasto ja lakiasiainosasto valvovat lähipiiritoimia osana yhtiön raportointi- ja kontrolliprosesseja ja raportoivat lähipiiritoimista tarkastusvaliokunnalle. Tarkastusvaliokunta arvioi säännöllisesti raportoituja lähipiiritoimia ja yhtiön lähipiiritoimia koskevien periaatteiden ja prosessien asianmukaisuutta. Yhtiö raportoi yhtiön ja sen lähipiirin välisistä lähipiiritoimista edellytetyllä tavalla vuosittain tilinpäätöksen liitetiedoissa. Yhtiö julkistaa olennaiset lähipiiritoimet arvo-paperimarkkinalain 8 luvun 1a§:n edellyttämällä tavalla.

Sisäisen valvonnan menettelytavat ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

Sisäinen valvonta

Sisäisellä valvonnalla varmistetaan, että yhtiön liiketoiminnan tavoitteiden saavuttaminen on mahdollista. Tehokkaan valvonnan avulla ennaltaehkäistään poikkeamat tavoitteista tai ne havaitaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta korjaaviin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa toiminnan tuloksellisuus, tehokkuus, jatkuvuus ja keskeytymättömyys, ja että konsernin taloudellinen ja toiminnallinen raportointi on sekä ulkoisesti että sisäisesti luotettavaa ja säädösten mukaista ja että sisäisiä periaatteita, politiikkoja ja toimintaohjeita noudatetaan.

Lisäksi sisäinen valvonta varmistaa, että lakeja ja sopimuksia noudatetaan. Sisäisen valvonnan toimet kohdistuvat kaikkiin konsernin tasoihin ja toimintoihin. Tietojärjestelmät ovat tehokkaan sisäisen valvonnan kannalta kriittisen tärkeitä. Valvontatoimenpiteiden suunnittelu lähtee liiketoiminnan tavoitteiden määrittelemisestä ja tavoitteita uhkaavien riskien tunnistamisesta ja arvioinnista. Valvontatoimenpiteet kohdistetaan riskiperusteisesti ja valvontatoimenpiteet valitaan tarkoituksen mukaisesti siten, että riskit ovat hallinnassa.

Vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä kuuluu hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Konsernin taloudellista kehitystä seurataan kuukausittain johtoryhmässä sekä liiketoiminta-alueiden johtoryhmissä. Kukin liiketoiminta-alue vastaa oman liiketoimintansa valvonnan tehokkuudesta. Liiketoiminta-alueet ja konsernin talousorganisaatio vastaavat taloudellisen raportoinnin prosesseista. Tarkastusvaliokunta arvioi taloudellisen raportoinnin prosesseja ja sisäistä valvontaa. Lisäksi konsernin taloudellista tilannetta seurataan tarkastusvaliokunnan ja hallituksen kokouksissa.

Riskienhallinta

Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on tukea yhtiön strategian toteutumista, riskien tunnistamista sekä keinoja pienentää riskien toteutumistodennäköisyyttä ja vaikutusta sekä varmistaa liiketoiminnan jatkuvuus. Riskin aiheuttaja voi olla yhtiön sisäinen tai ulkoinen tapahtuma. Hallitus on hyväksynyt konsernin riskienhallintapolitiikan, jossa kuvataan konsernin riskienhallinnan tavoitteet, periaatteet ja vastuut sekä raportoinnin periaatteet. Sen mukaisesti riskienhallinnan ohjausryhmä tukee ja koordinoi riskienhallintaa osana konsernin suunnittelu- ja ohjausprosesseja. Se myös säännöllisesti raportoi keskeisimmät riskit johdolle ja tarkastusvaliokunnalle. Hallitus arvioi säännöllisesti konser-

nin merkittävimpiä riskejä ja epävarmuuskijöitä ja raportoi niistä vuosittain hallituksen toimintakertomuksessa. Liiketoiminta-alueet vastaavat operatiiviseen toimintaansa liittyvistä riskeistä, niiden tunnistamisesta, ennaltaehkäisemisestä ja keskeisistä rajoittamiskeinoista. Konsernin rahoitusosasto hallinnoi taloudellisia riskejä yhtiön rahoituspolitiikassa määriteltyjen suojausperiaatteiden mukaisesti. Yhtiön sisäinen tarkastus arvioi yhtiön riskienhallintajärjestelmän toimivuutta.

Sisäpiirihallinto

Sisäpiirihallinnossaan yhtiö noudattaa Nasdaq Helsingin Sisäpiiriohjetta, jota täydentää Hallituksen hyväksymä Yhtiön Sisäpiiriohje. Yhtiö ylläpitää omia sisäpiirilueteloita. Yhtiöllä ei ole pysyviä sisäpiiriläisiä. Johtohenkilöt eivät saa toteuttaa liiketoimia (omaan tai kolmannen henkilön lukuun) suoraan tai välillisesti yhtiön rahoitusvälineillä 30 kalenteripäivän pituisen suljetun ajanjakson aikana ennen kunkin osavuositarkastuksen tai vuositilinpäätöksen (tilinpäätöstiedotteen) julkistamista. Yhtiö soveltaa suljettua ajanjaksoa kalenterivuoden neljänneksen päättymisen ja yhtiön osavuositarkastuksen tai tilinpäätöstiedotteen julkistamista seuraavan päivän välillä ("Suljettu ikkuna"). Suljettu ikkuna käsittää kuitenkin aina vähintään 30 kalenteripäivää ennen osavuositarkastuksen tai tilinpäätöstiedotteen julkistamista ja julkistamispäivän. Kielto on

voimassa siitä riippumatta, onko kyseisellä henkilöllä sisäpiiritietoa hallussaan tänä aikana. Hankekohtaista sisäpiirilueteloa ylläpidetään siten kuin laissa tai asetuksissa vaaditaan. Hankekohtaiset sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön arvopapereilla, kunnes hanke on päättynyt. Johtoasemassa olevat henkilöt (ja heidän lähipiirinsä) ovat soveltuvan EU-oikeuden ja kotimaisen lainsäädännön ja määräysten mukaisesti velvoitettuja ilmoittamaan kaikki liiketoimensa yhtiön rahoitusvälineillä. Hallitus, johtoryhmän jäsenet ja toimitusjohtaja ovat velvollisia julkistamaan liiketoimensa yhtiön rahoitusvälineillä.

Hallinnointi vuonna 2019

Varsinainen yhtiökokous

15.5.2019 pidetty Altian varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen tilikaudelta 2018 ja päätti vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tilikaudelta. Yhtiökokous valitsi hallituksen jäsenet ja tilintarkastajan ja päätti yhtiön hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että tilikaudelta 2018 jaetaan osinkoa EUR 0,38 osakkeelta.

Hallitus

Altian varsinainen yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi seitsemän ja valitsi hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt:

- Sanna Suvanto-Harsaae, puheenjohtaja, s.1966, ekonomi
- Kai Telanne, varapuheenjohtaja, s.1964, kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja
- Kim Henriksson, s.1968, kauppatieteiden maisteri, Chief Financial Officer
- Tiina Lencioni, s.1971, OTK, 2.Staatsexamen/Assessor iuris. (Saksa), General Counsel
- Jukka Ohtola, s.1967, kauppatieteiden maisteri, CEFA, neuvotteleva virkamies
- Anette Rosengren, s. 1966, B.Sc. (Marketing & Marketing Management), toimitusjohtaja
- Torsten Steenholt, s.1969, proviisori, kemian tutkimuksen maisteri, panimomestari, Executive Vice President

Hallitus on arvioinut jäsentensä riippumattomuuden. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Hallituksen jäsen Jukka Ohtola on Valtion Kehitysyhtiö Vake Oy:n hallituksen jäsen ja virkasuhteessa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastoon. Kaikki muut hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiön osakkeenomistajasta. Altian hallitus kokoontui vuonna 2019 yksitoista kertaa. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisaste oli 93,5 %.

Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet

Vuonna 2019 Altian hallitukseen kuului seitsemän jäsentä, joilla kaikilla on yliopistotutkinto. Hallituksen jäsenillä on kansainvälistä työkokemusta eri johtotehtävistä, ja he ovat tai ovat olleet johtotehtävissä tai hallituksen jäseniä pörssi-yhtiöissä tai listaamattomissa yhtiöissä. Kaksi hallituksen jäsentä toimii tai on toiminut johtotehtävissä FMCG-yhtiöissä. Vuonna 2019 sukupuolijakauma hallituksessa oli tasapainoinen. Hallituksessa oli kolme naisjäsentä ja neljä miesjäsentä. Hallituksen jäsenet jakautuvat iältään 48–55 ikävuo- den välille. Hallituksen eri jäsenten toimikaudet ovat alkaneet vuosina 2013, 2015, 2016, 2017, 2018 ja 2019.

HALLITUKSEN JA VALIOKUNTIEN KOKOUSTEN LUKUMÄÄRÄT JA JÄSENTEN OSALLISTUMISASTEET

	Hallitus	Tarkastusvaliokunta	Henkilöstövaliokunta
Sanna Suvanto-Harsaae	11/11	10/10	3/3
Kai Telanne	10/11		3/3
Kim Henriksson	10/11	10/10	
Annikka Hurme (15.5.2019 saakka)	4/5		1/2
Tiina Lencioni	10/11	9/10	
Jukka Ohtola	11/11		3/3
Anette Rosengren (15.5.2019 alkaen)	6/6		
Torsten Steenholt	10/11		

Tarkastusvaliokunta

Hallituksen tarkastusvaliokunnan jäseniä ovat Kim Henriksson (puheenjohtaja), Tiina Lencioni ja Sanna Suvanto-Harsaae. Vuonna 2019 tarkastusvaliokunta kokoontui kymmenen kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisaste oli 97 %.

Henkilöstövaliokunta

Hallituksen henkilöstövaliokunnan jäseniä ovat Sanna Suvanto-Harsaae (puheenjohtaja), Jukka Ohtola, Kai Telanne ja Annikka Hurme (15.5.2019 saakka). Vuonna 2019 henkilöstövaliokunta kokoontui kolme kertaa ja jäsenten osallistumisaste oli 91 %.

Toimitusjohtaja

Altia Oyj:n toimitusjohtajana toimii KTM Pekka Tennilä (s. 1969).

Johtoryhmä

Altian johtoryhmään kuuluivat vuonna 2019 seuraavat henkilöt:

- Pekka Tennilä, toimitusjohtaja, s. 1969, kauppatieteiden maisteri
- Janne Halttunen, SVP Scandinavia, s. 1970, kauppatieteiden maisteri
- Kari Kilpinen, SVP Finland & Exports, s. 1963, MBA, restonomi
- Kirsi Lehtola, SVP Human Resources, s. 1963, varatuomari
- Niklas Nylander, CFO, s. 1973, kauppatieteiden maisteri
- Kirsi Punttila, SVP Marketing, s. 1970, kauppatieteiden maisteri
- Hannu Tuominen, SVP Altia Industrial, s. 1958, diplomi-insinööri

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitseminen

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten toteutunut palkitseminen ja muut edut vuonna 2019 selostetaan yhtiön palkka- ja palkkioselvityksessä.

Osakkeet ja osakeperusteiset oikeudet

Vuoden 2019 lopussa Altia Oyj:n osakkeiden lukumäärä oli 36 140 485.

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmän, ja heidän määräysvalta-yhteisöjen, osakeomistus yhtiössä 31.12.2019 on selostettu oikealla.

Hallituksen jäsenillä, toimitusjohtajalla tai johtoryhmän jäsenillä taikka heidän määräysvalta-yhteisöillään ei ole osakeperusteisia oikeuksia Altiaassa tai sen konserniyhtiössä.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

2.10.2019 yhtiö ilmoitti, että Altia Oyj:n kolme suurinta rekisteröityä osakkeenomistajaa (Euroclear Finland Oy:n ylläpitämä yhtiön osakasluettelo 2.9.2019) ovat nimittäneet osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan seuraavat edustajat:

- Annika Ekman, Keskinäinen eläke-vakuutusyhtiö Ilmarinen
- Pekka Hurtola, valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto
- Hanna Kaskela, Keskinäinen työeläke-vakuutusyhtiö Varma

Nimitystoimikunta valitsi puheenjohtajakseen Pekka Hurtolan. Altian hallituksen puheenjohtaja Sanna Suvanto-Harsaae toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä.

Tilintarkastus

Yhtiön tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Ylva Eriksson. PwC:lle vuonna 2019 suoritettujen palkkiot varsinaisesta tilintarkastuksesta olivat 0,3 miljoonaa euroa. Lisäksi PwC:lle maksettiin konserniyhtiöiden muusta konsultoinnista yhteensä 0,2 miljoonaa euroa.

JOHDON OSAKEOMISTUKSET

		osakkeiden lkm 31.12.2019
Pekka Tennilä	toimitusjohtaja	32 604
Niklas Nylander	talousjohtaja	0
Janne Halttunen	SVP, Scandinavia	9 300
Kari Kilpinen	SVP, Finland & Exports	10 856
Kirsi Lehtola	SVP, HR	5 100
Kirsi Puntila	SVP, Marketing	6 666
Hannu Tuominen	SVP, Altia Industrial	9 600
YHTEENSÄ		74 126
% KAIKISTA OSAKKEISTA		0,21%
Altian osakkeiden lukumäärä		36 140 485

HALLITUKSEN JÄSENTEN OSAKEOMISTUKSET

		osakkeiden lkm 31.12.2019
Sanna Suvanto-Harsaae	puheenjohtaja	3 908
Kai Telanne	varapuheenjohtaja	716
Kim Henriksson	jäsen	11 551
Nokkila Konsult & Förvaltnings AB *)		5 250
Tiina Lencioni	jäsen	430
Jukka Ohtola	jäsen	
JPO Capital Oy *)		200
Anette Rosengren	jäsen	1 200
Torsten Steenholt	jäsen	1 250
YHTEENSÄ		24 505
% KAIKISTA OSAKKEISTA		0,07%

*) määräysvalta-yhteisö

Palkka- ja palkkioselvitys

Altia Oyj ("Altia" tai "yhtiö") on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalle. Yhtiön pääkonttori sijaitsee Helsingissä. Tämä Altian palkka- ja palkkioselvitys annetaan Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 edellyttämällä tavalla.

Vuoden 2020 hallinnointikoodin mukainen palkitsemisraportti hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toteutuneesta palkitsemisesta esitetään varsinaiselle yhtiökokoukselle 2021 alkaen.

A. Palkitsemisen päätöksentekojärjestys Hallituksen jäsenet

Varsinainen yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen toimikaudeksi hallituksen ja hallituksen valiokuntien jäsenten palkkioista. Yhtiön osakkeenomistajien nimitystoimikunta, joka koostuu yhtiön kolmesta suurimmista osakkeenomistajasta, valmistelelee varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotukset koskien hallituksen jäsenten lukumäärää, hallituksen kokoonpanoa ja hallituksen ja sen valiokuntien jäsenten palkitsemista. Nimitystoimikunta jättää ehdotuksensa viimeistään 31. tammikuuta joka vuosi. Nimitystoimikunnan ehdotukset julkaistaan yhtiön tiedotteessa ja sisällytetään yhtiökokouskutsuun. Nimitystoimikunnan puheenjohtaja esittää ehdotukset yhtiökokouksessa.

Toimitusjohtaja ja muu johto

Altian hallitus päättää vuosittain Altia-konsernin palkitsemisen periaatteet, tulospalkkioerusteet ja -tavoitteet sekä enimmäismäärät. Hallitus myös arvioi vuosittain toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten suoritukset sekä päättää toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan esityksestä johtoryhmän jäsenten kokonaispalkitsemisesta henkilöstövaliokunnan suositukset huomioiden. Hallitus, henkilöstövaliokunnan avustamana, päättää johdon palkitsemisesta ja palkitsemisjärjestelmien kriteereistä ja ehdoista sekä seuraa säännöllisesti asetettujen kriteereiden ja tavoitteiden toteutumista.

Henkilöstövaliokunta avustaa hallitusta käsittelemällä ja valmistelemalla johdon palkitsemiseen liittyviä asioita ja tekemällä näitä koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokunnan tehtäviin kuuluu käsitellä ja arvioida johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmiä ja seurata palkitsemis- ja kannustinjärjestelmien toimivuutta sen varmistamiseksi, että ne edistävät yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista ja perustuvat henkilökohtaiseen suoritukseen.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät ja hallituksen valtuutukset

Osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous tai sen valtuuttamana yhtiön hallitus päättää osakkei-

den tai optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Altian hallituksella ei ole yhtiökokouksen antamaa valtuutusta koskien osakkeiden tai optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamista. Altialla ei ole optiojärjestelmää. Tämän palkka- ja palkkioselvityksen kohdassa B. on esitetty lisätietoja osakeperusteisesta kannustinjärjestelmästä.

B. Palkitsemisen keskeiset periaatteet Hallituksen jäsenet

Altian hallituksen jäsenten palkitseminen koostuu kuukausittain suoritettavasta toimikausipalkkiosta ja kokouspalkkioista. Hallituksen jäsenet eivät ole yhtiön kannustinjärjestelmien piirissä, eikä yhtiö ole antanut hallituksen jäsenille lainoja tai takauksia näiden puolesta. Hallituksen jäsenille ei ole annettu osakkeita tai optiota tai muita erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat osakkeisiin. Altian vuoden 2019 varsinainen yhtiökokous vahvisti hallituksen puheenjohtajan toimikausipalkkioksi 4 000 euroa kuukaudessa, varapuheenjohtajan toimikausipalkkioksi 2 500 euroa kuukaudessa ja muiden hallituksen jäsenten toimikausipalkkioksi 2 000 euroa kuukaudessa. Yhtiökokous vahvisti myös hallituksen jäsenille sekä hallituksen valiokuntien jäsenille maksettavan

kokouspalkkion. Kokouspalkkiona maksetaan Suomessa asuvalle hallituksen jäsenelle 600 euroa ja ulkomailta asuvalle hallituksen jäsenelle 1 200 euroa kultakin hallituksen tai sen valiokunnan kokoukselta.

Johdon palkitsemisen tavoitteet

Altian toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkitsemisen ja kannustinjärjestelmien tavoitteena on yhdenmukaistaa johdon intressit Altian osakkeenomistajien intressien kanssa ja siten yhtiön arvon kasvattaminen pitkällä aikavälillä, sitouttaa johtoa ja avainhenkilöitä lyhyellä ja pitkällä aikavälillä Altian taloudellisten ja strategisten tavoitteiden saavuttamiseen, Altian arvokkaimpien avainresurssien sitouttaminen sekä palkita hyvistä suorituksista ja Altian taloudellisesta menestyksestä. Palkitsemisessä otetaan huomioon yhtiön kehitysvaihe ja strategia.

Toimitusjohtajan palkitseminen

Altian toimitusjohtajan palkitseminen koostuu kiinteästä peruspalkasta, luontoiseduista, vuositulospalkkiosta ja pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä. Toimitusjohtaja Pekka Tennilän kiinteä peruspalkka on 323 697 euroa vuodessa. Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta, ja eläke työntekijän eläkelain mukainen. Toimitusjohtajalla ei ole yhtiön maksamaa lisäeläkettä. Toimitusjohtajalle ei ole maksettu

allekirjoituspalkkiota eikä hänellä ole sitouttamisbonusta. Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Sopimuksen päättyessä irtisanomiseen Altian toimesta maksetaan toimitusjohtajalle kuuden kuukauden palkkaa vastaava rahasumma irtisanomisajan palkan lisäksi.

Muun johdon palkitseminen

Altian johtoryhmän jäsenten palkitseminen koostuu kiinteästä peruspalkasta, luontoiseduista, vuositulospalkkiosta ja pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä. Johtoryhmän jäsenten eläkeikä ja eläke määräytyvät työntekijän eläkelain mukaisesti. Johtoryhmän jäsenille ei ole maksettu allekirjoituspalkkiota eikä heillä ole sitouttamisbonusta. Johtoryhmän jäsenen työsopimuksen päättyessä irtisanomiseen Altian toimesta maksetaan johtoryhmän jäsenelle kuuden kuukauden palkkaa vastaava rahasumma irtisanomisajan palkan lisäksi. Toimitusjohtajalle tai yhtiön johdolle ei ole annettu osakkeita, optiota tai muita erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat osakkeisiin.

Altian kannustinjärjestelmät

Vuosittainen tulospalkkio

Altian toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet kuuluvat Altia-konsernin vuosittaisen tulospalkkiojärjestelmän piiriin. Mahdollinen vuosittainen tulospalkkio perustuu hallituksen vuosittain vahvistamiin konsernin liiketoiminnallisiin tavoitteisiin, joiden painoarvo on 70 % sekä henkilökohtaisiin tavoitteisiin, joiden

painoarvo on 30 %. Mahdollinen tulospalkkio maksetaan kerran vuodessa. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten tavoitepalkkiota so vuodelle 2019 oli 30 % vuosipalkasta ja maksimitaso 60 % vuosipalkasta. Vuoden 2019 tulospalkkio-ohjelman liiketoiminnallinen tavoite on vertailukelpoisen käyttökateen parantaminen.

Pitkäaikaiset kannustinjärjestelmät

Yhtiön pitkäaikaiset kannustinjärjestelmät täydentävät vuosittaista tulospalkkiota luoden tasapainoisen kannustinkokonaisuuden.

Vuosien 2017–2019 pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Altian toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet kuuluvat Altian hallituksen hyväksymään pitkäaikaiseen kannustinjärjestelmään vuosille 2017–2019. Järjestelmän ehtojen mukaan mahdolliset palkkiot maksetaan vuosien 2020–2022 aikana käteisenä. Tavoitepalkkiotaso on 20 % vuosipalkasta ja maksimitaso 40 % vuosipalkasta. Pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän tavoitteena on omistaja-arvon ja liikevaihdon suotuisa kehitys.

Uusi osakepohjainen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Altia Oyj:n hallitus on helmikuussa 2019 päättänyt uuden osakepohjaisen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän perustamisesta Altia-konsernin johdolle ja avainhenkilöille. Järjestelmä koostuu vuosittain alkavista yksit-

täisistä suoriteperusteisista osakepalkkio-ohjelmista (performance share plan, PSP), joista kukin sisältää kolmivuotisen suoritusjakson sekä mahdollisen osakepalkkion maksamisen sen jälkeen. Kunkin yksittäisen ohjelman alkaminen on kulloinkin ehdollinen hallituksen erilliselle päätökselle.

Ensimmäinen ohjelma 2019–2021

Järjestelmän ensimmäinen ohjelma, PSP 2019–2021, alkoi vuoden 2019 alusta. PSP 2019–2021 -ohjelmaan on oikeutettu osallistumaan noin 20 henkilöä, mukaan lukien toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet. Ohjelman mukaan mahdollisesti suoritettavat palkkiot maksetaan keväällä 2022 edellyttäen, että hallituksen ohjelmalle asettamat suoritusavoitteet saavutetaan. Mahdolliset palkkiot maksetaan Altia Oyj:n listattuina osakkeina.

Ensimmäiseen, PSP 2019–2021 -ohjelmaan sovellettavat suoritusavoitteet perustuvat Altian osakkeen kokonaistuoton suhteelliseen kehitykseen sekä Altian osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Jos PSP 2019–2021 -ohjelmalle asetetut suoritusavoitteet saavutetaan kokonaisuudessaan, sen perusteella maksettavien osakepalkkioiden kokonaismäärä on enintään noin 250 000 osaketta. Tämä osakemäärä merkitsee palkkioiden bruttomäärää, josta vähennetään soveltuva ennakonpidätys ja jonka jälkeen jäljelle jäävä nettomäärä suoritetaan osallistujille osakkeina. Hallitus on arvioinut, ettei osakepalkkiojärjestelmän yh-

teydessä lasketa liikkeelle uusia osakkeita eikä järjestelmällä siten ole laimentavaa vaikutusta yhtiön rekisteröityyn osakemäärään. Ohjelman ehtojen mukaan osallistujalle lyhyen ja pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmien perusteella yksittäisenä vuonna maksettavien palkkioiden yhteisarvo ei saa ylittää 120 prosenttia osallistujan kiinteästä bruttomääräisestä vuosipalkasta.

Toinen ohjelma 2020–2022

Järjestelmän toinen ohjelma, PSP 2020–2022, alkaa vuoden 2020 alusta. PSP 2020–2022 -ohjelmaan on oikeutettu osallistumaan noin 25 henkilöä, mukaan lukien toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet. Ohjelman mukaan mahdollisesti suoritettavat palkkiot maksetaan keväällä 2023 edellyttäen, että hallituksen ohjelmalle asettamat suoritusavoitteet saavutetaan. Mahdolliset palkkiot maksetaan Altia Oyj:n listattuina osakkeina.

Toiseen, PSP 2020–2022 -ohjelmaan sovellettavat suoritusavoitteet perustuvat Altian osakkeen kokonaistuoton suhteelliseen kehitykseen sekä Altian osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Jos PSP 2020–2022 -ohjelmalle asetetut suoritusavoitteet saavutetaan kokonaisuudessaan, sen perusteella maksettavien osakepalkkioiden kokonaismäärä on enintään noin 271 000 osaketta. Tämä osakemäärä merkitsee palkkioiden bruttomäärää, josta vähennetään soveltuva ennakonpidätys ja jonka jälkeen jäljelle jäävä nettomäärä suoritetaan osallistujille

osakkeina. Hallitus on arvioinut, ettei osakepalkkiojärjestelmän yhteydessä lasketa liikkeelle uusia osakkeita eikä järjestelmällä siten ole laimentavaa vaikutusta yhtiön rekisteröityyn osakemäärään. Ohjelman ehtojen mukaan osallistujalle lyhyen ja pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmien perusteella yksittäisenä vuonna maksettavien palkkioiden yhteisarvo ei saa ylittää 120 prosenttia osallistujan kiinteästä bruttomääräisestä vuosipalkasta.

Osakeomistussuositus

Altia soveltaa osakeomistussuositusta yhtiön toimitusjohtajaan ja muihin johtoryhmän jäseniin. Suosituksen mukaan johtoryhmän kunkin jäsenen odotetaan säilyttävän omistuksessaan vähintään puolet yhtiön osakepalkkiojärjestelmistä saamistaan netto-osakkeista kunnes hänen osakeomistuksensa arvo Altiassa vastaa vähintään hänen kiinteän bruttomääräisen vuosipalkkansa määrää.

C. Palkitsemisraportti vuodelta 2019

Hallituksen jäsenet

Hallituksen jäsenille maksettiin tilikauden 2019 aikana toimikausi- ja kokouspalkkioita seuraavasti:

	toimikausipalkkiot/ euro	kokouspalkkiot/ euroa	yhteensä/ euroa
Sanna Suvanto-Harsaae	42 375	28 800	71 175
Kai Telanne	26 850	7 800	34 650
Kim Henriksson	21 525	24 000	45 525
Annikka Hurme*	3 000	6 525	9 525
Tiina Lencioni	21 525	11 400	32 925
Jukka Ohtola	21 525	8 400	29 925
Anette Rosengren**	15 000	7 200	22 200
Torsten Steenholt	21 525	12 000	33 525

* 15.5.2019 saakka

** 15.5.2019 alkaen

Toimitusjohtaja ja muu johto

Toimitusjohtajan palkitseminen 2019

Toimitusjohtaja Pekka Tennilälle tilikauden 2019 aikana suoritettut palkat ja palkkiot olivat yhteensä 337 737 euroa seuraavasti:

kiinteä peruspalkka	323 697 euroa
luontoisetuja	14 040 euroa
vuositulospalkkio vuodelta 2018	0 euroa

Muun johdon palkitseminen 2019

Altian johtoryhmän muille jäsenille tilikauden 2019 aikana suoritettut palkat ja palkkiot olivat yhteensä 1 187 477 euroa seuraavasti:

kiinteä peruspalkka	1 137 753 euroa
luontoisetuja	49 724 euroa
vuositulospalkkio vuodelta 2018	0 euroa

Hallitus

Vuoden lopussa, mikäli ei toisin ilmoitettu.

Sanna Suvanto-Harsaac

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA

s. 1966, ekonomi

Altian hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2015, hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajista riippumaton jäsen vuodesta 2013

Henkilöstövaliokunnan puheenjohtaja, tarkastusvaliokunnan jäsen

Keskeiset luottamustehtävät:

- BoConcept AB, hallituksen puheenjohtaja
- Babysam AS, hallituksen puheenjohtaja
- TCM AS, hallituksen puheenjohtaja
- Nordic Pet Care Group AS, hallituksen puheenjohtaja
- Footway AB, hallituksen puheenjohtaja
- Paulig Oy, hallituksen puheenjohtaja
- Isadora AB, hallituksen puheenjohtaja
- SAS AB, hallituksen jäsen
- Broman Group Oy, hallituksen jäsen

Kai Telanne

HALLITUKSEN VARAPUHEENJOHTAJA

s. 1964, kauppatieteiden maisteri

toimitusjohtaja, johtoryhmän puheenjohtaja, Alma Media Oy

Altian hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2018, hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajista riippumaton jäsen vuodesta 2016

Henkilöstövaliokunnan jäsen

Keskeiset luottamustehtävät:

- Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallituksen varapuheenjohtaja
- Teleste Oy, hallituksen jäsen
- Tampereen kauppakamari, hallituksen jäsen

Kim Henriksson

HALLITUKSEN JÄSEN

s. 1968, kauppatieteiden maisteri

Chief Financial Officer, EQT AB

Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajista riippumaton jäsen vuodesta 2015

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja

Tiina Lencioni

HALLITUKSEN JÄSEN

s. 1971, OTK, 2. Staatsexamen/Assessor iuris (Saksa)

Marimekko Oy, General Counsel

Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajista riippumaton jäsen vuodesta 2017.

Tarkastusvaliokunnan jäsen

Keskeiset luottamustehtävät:

- Keskuskauppakamarin Liiketapalautakunta, hallituksen jäsen

Jukka Ohtola

HALLITUKSEN JÄSEN

s. 1967, kauppatieteiden maisteri, CEFA

Valtioneuvoston kanslia, neuvotteleva virkamies
Altian hallituksen yhtiöstä riippumaton jäsen
vuodesta 2018. Valtion kehitysyritys Vake
Oy:n hallituksen jäsen sekä virkasuhteessa
Valtioneuvoston kanslian Omistajaohjausosastoon.
Henkilöstövaliokunnan jäsen

Keskeiset luottamustehtävät:

- Motiva Oy, hallituksen jäsen
- Valtion kehitysyritys Vake Oy, hallituksen jäsen

Anette Rosengren

HALLITUKSEN JÄSEN

s. 1966, B. Sc. Marketing and Marketing
Management

Managing Director Nordics, Philip Morris
International

Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajista
riippumaton jäsen vuodesta 2019

Keskeiset luottamustehtävät:

- Greenfood Group, hallituksen jäsen

Torsten Steenholt

HALLITUKSEN JÄSEN

s. 1969, proviisori, kemian tutkimuksen
maisteri, panimomestari

Chr. Hansen, EVP, Global Operations

Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajista
riippumaton jäsen vuodesta 2017

Keskeiset luottamustehtävät:

- CO-RO A/S, hallituksen jäsen

Johtoryhmä

Vuoden lopussa, mikäli ei toisin ilmoitettu.

Pekka Tennilä

TOIMITUSJOHTAJA

s. 1969, kauppatieteiden maisteri

Altian toimitusjohtaja vuodesta 2014, johtoryhmässä vuodesta 2014, Altiassa vuodesta 2014

Keskeinen työkokemus:

Aiemmin toiminut Carlsberg-konsernin Baltian liiketoiminta-alueen toimitusjohtajana sekä muissa johtotehtävissä Carlsberg-konsernissa.

Keskeiset luottamustehtävät:

- Raisio-konsernin hallituksen jäsen
- Suomen Elintarviketeollisuusliiton (ETL) hallituksen jäsen
- Marketing Finlandin hallituksen jäsen

Janne Halttunen

SVP, SCANDINAVIA

s. 1970, kauppatieteiden maisteri

Altian SVP, Scandinavia vuodesta 2017, johtoryhmässä vuodesta 2015, Altiassa vuodesta 2009

Keskeinen työkokemus:

Aloitti Altiassa vuonna 2009 Oy Wennerco Ab:n toimitusjohtajana. Aiemmin toiminut Altian Partner Business and Export -liiketoiminnan johtajana, Altian liiketoiminnan kehitysjohtajana, Partner Brands -liiketoiminnan toimitusjohtajana sekä Craft & Cask Oy:n hallituksen jäsenenä. Lisäksi useita johtotehtäviä British American Tobaccossa.

Kari Kilpinen

SVP, FINLAND & EXPORTS

s. 1963, MBA, restonomi

Altian SVP, Finland & Exports vuodesta 2017, johtoryhmässä vuodesta 2017, Altiassa vuodesta 1997

Keskeinen työkokemus:

Toiminut Altia Finlandin johtajana vuodesta 2009.

Keskeiset luottamustehtävät:

- Suomen Alkoholijuomakauppayhdistys ry:n (SAJK) hallituksen jäsen.

Kirsi Lehtola

SVP, HR

s. 1963, varatuomari

Altian SVP, HR vuodesta 2016, johtoryhmässä vuodesta 2016, Altiassa vuodesta 2016

Keskeinen työkokemus:

Aiemmin toiminut OP-finanssiryhmän Insurance and Wealth Management -liiketoiminnan henkilöstöjohtajana sekä Stora Enso -konsernin henkilöstöpalvelujen henkilöstöjohtajana ja Stora Enso Oyj:n Publication Paper ja Finland -liiketoiminnan henkilöstöjohtajana. Toiminut aiemmin myös Metsäteollisuus ry:n neuvoo-antavan komitean jäsenenä.

Niklas Nylander

CFO

s. 1973, kauppatieteiden maisteri

Altian CFO vuodesta 2019, johtoryhmässä vuodesta 2019, Altiassa vuodesta 2019

Keskeinen työkokemus:

Aiemmin työskennellyt Sponda Oyj:n talousjohtajana. Ennen tätä teki mittavan uran Tamro Groupissa, missä työskenteli useissa talousjohdon tehtävissä sekä Tamro Groupissa että pohjoismaisissa liiketoimintayksiköissä.

Kirsi Puntila

SVP, MARKETING

s. 1970, kauppatieteiden maisteri

Altian SVP, Marketing vuodesta 2016, johtoryhmässä vuodesta 2016, Altiassa vuodesta 2014

Keskeinen työkokemus:

Toimi aiemmin Altian Spirits Category -osaston johtajana ja Altia Brandsin markkinointijohtajana Tukholmassa. Työskennellyt aiemmin myös The Absolut Companyn (Pernord Ricard S.A) kansainvälisenä markkinointijohtajana (Kahlua ja Absolut -valikoimat).

Keskeiset luottamustehtävät:

- Vapo Oyj:n hallituksen jäsen

Hannu Tuominen

SVP, ALTIA INDUSTRIAL

s. 1958, diplomi-insinööri

Altian SVP, Altia Industrial (aikaisemmin Industrial Services and Supply Chain) vuodesta 2009, johtoryhmässä vuodesta 2008, Altiassa vuodesta 2008

Keskeinen työkokemus:

Aiemmin toiminut väliaikaisena toimitusjohtajana Altiassa (Interim CEO) 11/2013 – 05/2014. Työskenteli Vaisala-konsernissa tuotantojohtajana ja divisioonan johtajana vuosina 1992 – 2007. Lisäksi toiminut useassa johtotehtävässä Fiskars-konsernissa.

Keskeiset luottamustehtävät:

- Roal Oyj:n hallituksen jäsen.

Sisältö

KONSERNITILINPÄÄTÖS*	120	3. Rahoituserät ja pääomarakenne	142	EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS*	174
Konsernin tuloslaskelma	120	3.1. Rahoitustuotot ja -kulut	142	Altia Oyj:n tuloslaskelma (FAS)	174
Konsernin laaja tuloslaskelma	120	3.2. Rahoitusvarat ja -velat	143	Altia Oyj:n tase (FAS)	175
Konsernin tase	121	3.2.1 Rahoitusvarat	143	Altia Oyj:n rahavirtalaskelma (FAS)	177
Konsernin rahavirtalaskelma	122	3.2.2 Rahoitusvelat	144	Altia Oyj:n tilinpäätöksen liitetiedot	178
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	123	3.2.3. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu sekä niiden käyvät arvot	147	HALLITUKSEN VOITONJAKOESITYS*	187
KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT*	124	3.3. Johdannaiset ja suojauslaskenta	149	TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	187
Yleiset tiedot	124	3.4. Omaa pääomaa koskevat tiedot	151	TILINTARKASTUSKERTOMUS	188
1. Liiketulos	126	4. Rahoitus- ja pääomariskit	154		
1.1. Liiketoiminnan tuotot	126	4.1. Rahoitusriskien hallinta	154		
1.2. Segmentti-informaatio	127	4.2. Pääomariskien hallinta	160		
1.3. Liiketoiminnan muut tuotot	129	5. Konsolidointi	161		
1.4. Materiaalit ja palvelut	129	5.1. Yleiset konsolidointiperiaatteet	161		
1.5. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	129	5.2. Tytäryhtiöt	162		
1.6. Liiketoiminnan muut kulut	130	5.3. Osuudet osakkuusyrittäksissä ja yhteisjärjestelyissä	163		
1.7. Poistot ja arvonalentumiset	130	6. Muut liitetiedot	165		
1.8. Tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan kulut	130	6.1. Tuloverot	165		
2. Liiketoimintaan liittyvät operatiiviset varat ja velat	131	6.2. Vakuudet ja vastuusitoumukset sekä ehdolliset varat ja velat	169		
2.1. Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	131	6.3. Lähipiiritapahtumat	170		
2.2. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	135	6.4. Osakeperusteiset maksut	171		
2.3. Vuokrasopimukset	138	6.5. Uusien tai muutettujen IFRS-standardien ja tulkintojen soveltaminen	172		
2.4. Vaihto-omaisuus	139	6.6. Tilikauden jälkeiset tapahtumat	173		
2.5. Sopimukseen perustuvat varat (lyhytaikaiset)	139				
2.6. Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset)	140				
2.7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat veloitteet	140				
2.8. Ostovelat ja muut velat	141				
2.9. Varaukset	141				

SYMBOLIT

Laatimisperiaatteet

Johdon arviot

*Osa virallista tilinpäätöstä

KONSERNIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	Liite	1.1.–31.12. 2019	1.1.–31.12. 2018
LIIKEVAIHTO	1.1.	359,6	357,3
Liiketoiminnan muut tuotot	1.3.	7,6	7,4
Materiaalit ja palvelut	1.4.	-213,1	-206,8
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	1.5.	-45,9	-49,9
Liiketoiminnan muut kulut	1.6.	-65,0	-73,9
Poistot ja arvonalentumiset	1.7.	-17,9	-14,4
LIIKETULOS		25,1	19,7
Rahoitustuotot	3.1.	3,5	3,5
Rahoituskulut	3.1.	-5,7	-5,8
Osuus osakkuusrytysten ja yhteisyritysten tuloksesta ja tuotot sijoituksista yhteisiin toimintoihin		1,6	1,2
TULOS ENNEN VEROJA		24,6	18,6
Tuloverot	6.1.	-6,2	-3,6
TILIKAUDEN TULOS		18,4	15,1
Tilikauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		18,4	15,1
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos, euroa			
Laimentamaton ja laimennettu	3.4.	0,51	0,42

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	Liite	1.1.–31.12. 2019	1.1.–31.12. 2018
Tilikauden tulos		18,4	15,1
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Työsuhteen päättymisen jälkeisten etuuksien uudelleen määrittäminen		-0,2	0,0
Tuloverot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	6.1.	0,0	-0,0
Yhteensä		-0,2	-0,0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Rahavirran suojaukset		-1,3	0,4
Muuntoerot	3.4.	-2,4	-3,5
Eriin liittyvät tuloverot	6.1.	0,3	-0,1
Yhteensä		-3,5	-3,2
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		-3,6	-3,2
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		14,8	11,9
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		14,8	11,9

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN TASE

Milj. euroa	Liite	31.12.2019	31.12.2018
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	2.1.	80,1	80,7
Muut aineettomat hyödykkeet	2.1.	25,2	29,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2.2.	60,9	64,6
Käyttöoikeusomaisuus	2.3.	10,4	-
Osuudet osakkuusyrietyksissä, yhteisyrityksissä ja yhteisissä toiminnoissa	5.3.	8,8	7,9
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat	3.2.1.	1,4	1,4
Laskennalliset verosaamiset	6.1.	0,9	0,8
Pitkäaikaiset varat yhteensä		187,7	185,1
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	2.4.	92,0	99,6
Sopimukseen perustuvat omaisuuserät	2.5.	0,2	0,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	2.6.	54,4	60,9
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		1,6	2,5
Rahavarat	3.2.1.	64,2	42,0
Lyhytaikaiset varat yhteensä		212,4	205,3
VARAT YHTEENSÄ		400,2	390,4

Milj. euroa	Liite	31.12.2019	31.12.2018
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	3.4.		
Osakepääoma		60,5	60,5
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		1,2	1,2
Käyvän arvon rahasto		0,6	0,6
Vararahasto		0,1	-
Suojausrahasto		-1,0	0,0
Muuntoerot		-22,1	-19,6
Kertyneet voittovarot		111,9	107,3
Oma pääoma yhteensä		151,2	150,1
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	6.1.	16,7	16,8
Lainat	3.2.2.	76,1	82,7
Vuokrasopimusvelat	3.2.2.	7,1	-
Eläkevelvoitteet	2.7.	1,4	1,3
Pitkäaikaiset velat yhteensä		101,3	100,8
Lyhytaikaiset velat			
Lainat	3.2.2.	6,5	6,7
Vuokrasopimusvelat	3.2.2.	3,4	-
Varaukset	2.9.	-	0,5
Ostovelat ja muut velat	2.8.	134,7	131,4
Sopimukseen perustuvat velat	2.5.	0,5	0,6
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		2,5	0,4
Lyhytaikaiset velat yhteensä		147,6	139,5
Velat yhteensä		249,0	240,3
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		400,2	390,4

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	Liite	1.1.-31.12. 2019	1.1.-31.12. 2018
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Tulos ennen veroja		24,6	18,6
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	1.7.	17,9	14,4
Osuus osakkuusrytysten ja yhteisyritysten tuloksesta ja tuotot sijoituksista yhteisiin toimintoihin	5.3.	-1,6	-1,2
Pitkäaikaisten varojen nettomyyntivoitot	1.3.	-0,0	-0,5
Rahoitustuotot ja -kulut	3.1.	2,2	2,3
Muut oikaisut		-0,8	0,8
		17,7	15,7
Käyttöpääoman muutokset			
Vaihto-omaisuuden muutos, lisäys (-) / vähennys (+)		7,4	-5,5
Sopimusvarojen, myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos, lisäys (-) / vähennys (+)		5,3	-7,4
Sopimusvelkojen, osto- ja muiden velkojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)		3,8	-4,3
Käyttöpääoman muutos		16,5	-17,2
Maksetut korot	3.1.	-1,6	-1,4
Saadut korot	3.1.	0,2	0,1
Muut maksetut rahoitustuotot ja kulut	3.1.	-1,7	-1,4
Maksetut tuloverot	6.1.	-3,1	-8,0
Rahoituserät ja verot		-6,1	-10,6
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA		52,6	6,5

Milj. euroa	Liite	1.1.-31.12. 2019	1.1.-31.12. 2018
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	2.1.,2.2.	-6,8	-7,7
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1.3.	0,1	0,6
Osakkuus- ja yhteisyritysten hankinta		-0,2	-
Lainasaamisten takaisinmaksut	3.2.	-	0,9
Saadut korot sijoituksista yhteisiin toimintoihin	5.3.	0,9	0,9
Saadut osingot	3.1.	-	0,1
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA		-6,0	-5,2
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Lainojen nostot	3.2.2.	-	20,0
Lainojen takaisinmaksut	3.2.2.	-6,5	-30,7
Vuokrasopimusvelkojen takaisinmaksut	3.2.2.	-3,7	-
Maksetut osingot ja muu voitonjako	3.4.	-13,7	-
Osakeanti henkilöstölle		-	1,2
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA		-23,9	-9,5
RAHAVAROJEN MUUTOS			
Rahavarat tilikauden alussa		42,0	52,4
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-0,5	-2,2
Rahavarojen muutos		22,7	-8,2
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	3.2.3.	64,2	42,0

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä..

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Vara- rahasto	Suojaus- rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Milj. euroa	Liite	Osake- pääoma							
Oma pääoma 1.1.2018		60,5	-	0,6	-	-0,3	-16,0	92,0	136,8
Laatimisperiaatteen muutos		-	-	-	-	-	-	0,1	0,1
Oma pääoma 1.1.2018, oikaistu		60,5	-	0,6	-	-0,3	-16,0	92,1	136,9
Laaja tulos									
Tilikauden tulos		-	-	-	-	-	-	15,1	15,1
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksilla oikaistuna)									
Rahavirran suojaukset		-	-	-	-	0,3	-	-	0,3
Muuntoerot	3.4.	-	-	-	-	-	-3,5	0,0	-3,5
Työsuhteen päättymisen jälkeisten etuuksien uudelleen määrittäminen	2.7.	-	-	-	-	-	-	-0,0	-0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-	-	-	-	0,3	-3,5	15,1	11,9
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osakeanti		-	1,2	-	-	-	-	-	1,2
Osakeperusteiset maksut, henkilöstöanti		-	-	-	-	-	-	0,1	0,1
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		-	1,2	-	-	-	-	0,1	1,4
OMA PÄÄOMA 31.12.2018		60,5	1,2	0,6	-	0,0	-19,6	107,3	150,1
Oma pääoma 1.1.2019		60,5	1,2	0,6	-	0,0	-19,6	107,3	150,1
Laaja tulos									
Tilikauden tulos		-	-	-	-	-	-	18,4	18,4
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksilla oikaistuna)									
Rahavirran suojaukset		-	-	-	-	-1,0	-	-	-1,0
Muuntoerot	3.4.	-	-	-	-	-	-2,5	0,1	-2,4
Työsuhteen päättymisen jälkeisten etuuksien uudelleen määrittäminen	2.7.	-	-	-	-	-	-	-0,2	-0,2
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-	-	-	-	-1,0	-2,5	18,3	14,8
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osingonjako		-	-	-	-	-	-	-13,7	-13,7
Osakeperusteiset maksut		-	-	-	-	-	-	0,1	0,1
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		-	-	-	-	-	-	-13,6	-13,6
Rahastosiirto		-	-	-	0,1	-	-	-0,1	0,0
OMA PÄÄOMA 31.12.2019		60,5	1,2	0,6	0,1	-1,0	-22,1	111,9	151,2

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

YLEISET TIEDOT

Tietoa Altiasta

Altia Oyj ("Yhtiö"), yhdessä tytäryhtiöidensä kanssa ("Konserni", "Altia konserni", "Altia") on Pohjoismaissa, Virossa, Latviassa ja Ranskassa toimiva kansainvälinen alkoholijuomien palvelukonserni, joka valmistaa, markkinoi, myy ja jakelee sekä omia tuotteitaan että päämiestuotteita. Altia tislaa kotimaisesta ohrasta viljaviinaa juomiensa pohjaksi. Tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa ja Virossa sekä konjakin kypsytys ja valmistus Ranskassa. Altialla on laadukkaita omia ja kansainvälisiä tuotemerkkejä. Lisäksi yhtiö edustaa kansainvälisiä tuotemerkkejä eri puolilta maailmaa. Altian liiketoimintaan kuuluu myös teollisia tuotteita kuten tärkkelystä, rehua ja teknistä etanolia sekä sopimusvalmistusta.

Altian asiakkaita ovat alkoholin vähittäismyyntimonopolit, alkoholijuomia myyvät tukut, ravintolat, päivittäistavara kaupat, matkustajamyynni vientimarkkinoilla toimivat maahantuojat ja teollisuusasiakkaat.

Altia Oyj:n, Altia-konsernin emoyritys, kotipaikka on Helsinki. Altia Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö. Altia Oyj:n osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä. Emoyrityksen rekisteröity osoite on Kaapeliaukio 1, 00180 Helsinki. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.altiagroup.com/fi/ tai Konsernin pääkonttorista osoitteesta: Kaapeliaukio 1, 00180 Helsinki.

Altia Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 12.2.2020 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta on laadittu 31.12.2019 voimassa-olevien ja EU:ssa hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2019 voimassa olevia SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös Suomen kirjanpitolain ja osakeyhtiölain vaatimusten mukaiset.

Tilikaudella 2019 käyttöön otettuja ja tulevilla tilikausilla sovellettavaksi tulevia uusia ja muutuneita standardeja on kuvattu [liitetiedossa 6.5](#).

Konsernitilinpäätös 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta noteeraamattomia osakkeita ja johdannaisia. Konsernitilinpäätös esitetään tuhansina euroina (vuosikatsaus miljoonina euroina). Luvut on pyöristetty lähimpään tuhanteen, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä yhteissummasta. Jos luku on 0 euroa, se esitetään viivana.

Alla olevassa taulukossa on esitetty, minkä liitetiedon yhteydessä mikäkin laatimisperiaate on esitetty.

Nro	Liite	Laatimisperiaate
1.	Liiketulos	Myyntin tuloutusperiaatteet, Liiketulos
1.2.	Segmentti-informaatio	Toimintasegmentit
2.9.	Varaukset	Varaukset
2.7.	Työsuhde-etuuksista aiheutuvat veloitteet	Työsuhde-etuudet
2.2.	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet
2.3.	Käyttöoikeusomaisuus	Vuokrasopimukset
2.4.	Vaihto-omaisuus	Vaihto-omaisuus
1.6.	Liiketoiminnan muut kulut	Vuokrasopimukset
2.2.	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	
2.1.	Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	Liikearvo
2.1.	Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet
3.2.1.	Rahoitusvarat	Rahoitusvarat
3.2.3.	Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu sekä niiden käyvät arvot	
3.2.2.	Rahoitusvelat	Rahoitusvelat
3.2.3.	Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu sekä niiden käyvät arvot	
3.3.	Johdannaiset ja suojauslaskenta	Johdannaisopimukset ja suojauslaskenta
5.2.	Tytäryhtiöt	Tytäryhtiöiden yhdistelyperiaatteet
5.2.	Tytäryhtiöt	Määräysvallattomien omistajien osuus
5.3.	Osuudet osakkuusyrietyksissä ja yhteisjärjestelyissä	Osakkuus- ja yhteisyrietykset
6.1.	Tuloverot	Tuloverot ja laskennalliset verot

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen edellyttää arvioiden käyttöä, jotka määritelmänsä mukaisesti, harvoin johtavat samaan lopputulokseen. Lisäksi johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja soveltaessaan Altian tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot ja niihin liittyvät oletukset pohjautuvat johdon parhaaseen tietämykseen tilinpäätöshetkellä. Näin ollen toteutuvat tulokset voivat poiketa tehdyistä arvioista. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset kirjataan sille tilikaudelle, jolla arvioita tai oletuksia korjataan.

Merkittävin osa-alue, jossa johto on käyttänyt harkintaa konsernissa, liittyy myynnin tulouttamiseen ([liitetieto 1.1.](#)) ja odotettujen luottotappioiden kirjaamiseen ja aineettomien hyödykkeiden taloudelliseen vaikutusaikaan, arvonalentumistestauksissa käytettyihin parametreihin ([liitetieto 2.1.](#)) sekä vuokrasopimukseen liittyviin oletuksiin. Muut keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset tilinpäätöshetkellä ennakoitavat keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, liittyvät laskennallisiin veroihin ([liitetieto 6.1.](#)) ja epävarmisiin veropositioihin.

Liikevaihto
359,6
milj. €

1. Liiketulos

1.1. LIIKETOIMINNAN TUOTOT

Myynnin tuloutusperiaatteet

Myyntituotot kirjataan määrään, johon konserni odottaa olevansa oikeutettu siirtäessään tuotteen tai palvelun asiakkaalle. Transaktiohintaa voi sisältää myös muuttuvia vastikkeita kuten volyymialennuksia, bonuksia, markkinointitukia ja tuotepalautuksia. Muuttuvat vastikkeet on arvioitu käyttäen todennäköisimmän arvon menetelmää, mikäli ne eivät ole vielä toteutuneet raportointijakson päättyessä. Myyntituotot oikaistaan välillisillä veroilla, valmisteveroilla, pantti- ja kierrätysmaksuilla ja myynnin kurssieroilla.

Konsernille tyypilliset tuotteiden myyntiä koskevat asiakassopimukset muodostavat vain yhden suoriteveloitteen. Altian teollisille asiakkaille tuotettuja sopimuspalveluja koskevat sopimukset sisältävät pääasiassa yhden suoriteveloitteen, joka on sarja erillisiä palveluja, kuten sopimusvalmistuspalveluja, asiakaspalvelua ja logistiikkaa. Tuloutus tapahtuu tiettyinä hetkenä, kun tuotteiden määräysvalta siirtyy asiakkaalle toimitusehtojen mukaisesti. Palvelujen myynnin osalta sopimukset sisältävät yhden suoriteveloitteen, joka on usein sarja erillisiä palveluja, ja myynti tuloutetaan, kun palvelu on tuotettu.

Merkittävimmät tulovirrat syntyvät omien tuotteiden sekä päämiestuotteiden myynnistä. Lisäksi tulovirtoja syntyy sopimusvalmistuksesta sekä teollisten tuotteiden kuten tärkkelyksen, rehun ja teknisen etanolin myynnistä. Myynnin oikaisuerät sekä tiettyjen tuotteiden takaisinostovelvollisuus huomioidaan tuloutusvaiheessa.

Yhteistyökumppanien kanssa tehdyissä sopimuksissa, jotka oikeuttavat Altian jakelemaan kumppanien tuotteita, Altia toimii loppuasiakkaaseen nähden päämiehenä ja sillä on määräysvalta tuotteeseen, hinnoittelua koskeva harkintavalta ja omistusoikeus tuotevarastoon. Näin ollen myyntituottona kirjataan bruttomäärä, johon Altia on oikeutettu näiden tuotteiden myynnissä.

Myyntituotoista vähennetty valmisteverojen määrä on merkittävä. Alla on esitetty verollisen myynnin määrät sekä valmisteverot:

Milj. euroa	2019	2018
Myyntituotot vähennettynä myynnin oikaisuerillä	791,5	801,6
Valmisteverot	-431,9	-444,3
LIIEKVAIHTO	359,6	357,3
Veron osuus myyntituotoista	54,6 %	55,4 %

1.2. SEGMENTTI-INFORMAATIO

Kuvaus segmenteistä ja keskeisistä toiminnoista

Altia raportoi liiketoiminnastaan seuraavien segmenttien mukaisesti: Finland & Exports, Scandinavia ja Altia Industrial. Finland & Exports ja Scandinavia segmentit käsittävät viinien, väkevien alkoholijuomien ja muiden juomatuotteiden maahantuonnin, myynnin ja markkinoinnin. Finland & Exports segmentteihin kuuluu yhtiön toimintoja Suomessa ja Baltian maissa sekä matkustajakaupaa ja vientiä. Scandinavia segmentti sisältää yhtiön toiminnot Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Altia Industrial segmenttiin kuuluvat etanolin, tärkkelyksen ja rehun tuotanto sekä sopimuspalvelut. Nämä segmentit muodostavat sekä Altian toimintasegmentit että sen raportoitavat segmentit.

Altian hallitus on määritelty yhtiön tämänhetkiseksi ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, ja raportoitavat segmentit perustuvat Altian toiminnalliseen rakenteeseen ja ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle tapahtuvaan sisäiseen raportointiin, jota käytetään segmenttien tuloksellisuuden arvioimiseen. Segmenttien voiton raportointi sisäisen raportoinnin tarkoituksiin perustuu sisäiseen tunnuslukuun vertailukelpoinen käyttökate, joka johdetaan seuraavasti:

- Liikevaihto ja segmentin välittömät kulut, jotka sisältyvät vertailukelpoiseen käyttökatteeseen perustuvaan segmentin tulokseen, määritetään suoriteperusteisesti ja esitetään samojen laatimisperiaatteiden mukaisesti kuin konsernitilinpäätöksessä.
- Segmenteille kohdistetut yhteisiin toimintoihin tai liiketoiminnan tukipalveluihin liittyvät kulut koostuvat sellaisista kuluista kuin keskitetyn markkinoinnin kulut, IT-infrastruktuuriin liittyvät kulut, yhteisten tukipalvelujen kulut, pääkonttorin kulut mukaan lukien talous- ja rahoitustoimintoihin, viestintään sekä laki- ja HR-toimintoihin liittyvät kulut, sekä tietyt varastointi- ja palvelukulut. Sisäisessä raportoinnissa kulujen kohdistaminen perustuu

budjetoituihin lukuihin. Poikkeamat budjetoituista määristä esitetään sarakkeessa "Kohdistamattomat ja oikaisu", ja ne voivat olla joko budjetin ylityksiä tai säästöjä budjetin mukaisiin lukuihin verrattuna. Kaikkia näitä poikkeamia ei kohdisteta segmenteille sisäisessä raportoinnissa.

- Kohdistamattomat ja oikaisu -sarake sisältää budjettipoikkeamien lisäksi joitakin kohdistamattomia pääkonttorin kustannuksia.

Segmenttien liikevaihto ja tulos

Seuraavissa taulukoissa esitetään segmenttien liikevaihto ja vertailukelpoinen käyttökate sekä vertailukelpoisen käyttökateen täsmäytys konsernin liiketulokseen:

Milj. euroa	1.1.-31.12.2019				
	Finland & Exports	Scandinavia	Altia Industrial	Kohdistamaton ja oikaisu	Konserni
Liikevaihto, yhteensä	129,0	121,4	149,7		400,1
Liikevaihto, sisäinen	-0,4	-0,7	-39,4		-40,5
Liikevaihto, ulkoinen	128,6	120,7	110,2		359,6
Vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 vaikutusta	20,4	11,5	9,6	-0,5	41,0
IFRS 16 vaikutus käyttökatteeseen	0,2	0,6	1,8	1,2	3,8
Vertailukelpoinen käyttökate	20,6	12,1	11,4	0,7	44,8
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät 1)					-1,7
KÄYTTÖKATE					43,1
Poistot ja arvonalentumiset					-17,9
LIIKETULOS					25,1

1.1.- 31.12.2018					
Milj. euroa	Finland & Exports	Scandinavia	Altia Industrial	Kohdistamaton ja oikaisut	Konserni
Liikevaihto, yhteensä	134,4	118,6	149,8		402,8
Liikevaihto, sisäinen	-0,6	-0,9	-44,0		-45,5
Liikevaihto, ulkoinen	133,8	117,7	105,8		357,3
Vertailukelpoinen käyttökate	19,2	10,1	10,9	-0,3	40,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät 1)					-6,0
KÄYTTÖKATE					34,0
Poistot ja arvonalentumiset					-14,4
LIIKETULOS					19,7

¹⁾Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomia olennaisia eriä, kuten liiketoimintojen ja omaisuuserien myynnistä syntyneitä nettovoittoja tai -tappioita, arvonalentumistappioita, liiketoimintojen lopettamisesta ja uudelleenjärjestelystä aiheutuneita kuluja, keskeisistä yritystason projekteista aiheutuvia kuluja kuten yrityshankintoihin liittyviä välittömiä transaktiokuluja, vapaaehtoiseen eläkejärjestelyyn tehtyjä muutoksia sekä muihin yritystason kehityshankkeisiin liittyviä kuluja. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot on esitetty [liitetiedossa 1.3](#) ja henkilöstökulut uudelleenjärjestelyihin liittyen [liitetiedossa 1.5](#).

Muut koko yritystä koskevat tiedot

Liikevaihdon maantieteellinen jakautuma

Tilikausien 2019 ja 2018 liikevaihto jakautui Altia-konserniin kuuluvien yritysten sijaintipaikan mukaan seuraavasti:

Milj. euroa	2019	2018
Suomi	211,7	205,4
Ruotsi	97,2	90,7
Norja	22,6	23,5
Eesti	9,3	8,7
Latvia	10,1	9,8
Tanska	2,8	11,7
Muut maat	5,9	7,5
LIIKEVAIHTO YHTEENSÄ	359,6	357,3

Finland & Exports -segmentin liikevaihdosta 74,9 miljoonaa euroa (2018: 77,4 miljoonaa euroa) kertyi yhdeltä ulkopuoliselta asiakkaalta. Scandinavia-segmentin liikevaihdosta 81,8 miljoonaa euroa (2018: 75,4 miljoonaa euroa) kertyi yhdeltä ulkopuoliselta asiakkaalta. Altia Industrial -segmentin liikevaihdosta 43,7 miljoonaa euroa (2018: 42,5 miljoonaa euroa) kertyi yhdeltä ulkopuoliselta asiakkaalta. Minkään muun yksittäisen ulkopuolisen asiakkaan osuus ei ollut yli 10 prosenttia Altian kokonaisliikevaihdosta 31.12.2019 ja 31.12.2018 päättyneillä tilikausilla.

Liikevaihdon jakautuma tuoteryhmittäin

Tilikausien 2019 ja 2018 liikevaihto jakautui tuoteryhmien mukaan seuraavasti:

Milj. euroa	2019	2018
Väkevät alkoholijuomat	121,3	124,0
Viinit	124,9	122,2
Muut juomat	3,1	5,3
Teolliset tuotteet ja palvelut	110,2	105,8
LIIKEVAIHTO TUOTERYHMITÄIN YHTEENSÄ	359,6	357,3

Pitkäaikaisten varojen maantieteellinen jakautuma

Pitkäaikaisten varojen yhteismäärä lukuun ottamatta rahoitusinstrumentteja ja laskennallisia verosaamia oli 31.12.2019 ja 31.12.2018 varojen sijainnin mukaisesti jaoteltuna seuraava:

Milj. euroa	2019	2018
Suomi	110,6	112,5
Ruotsi	48,2	44,0
Norja	0,5	0,0
Eesti	2,2	2,3
Latvia	0,2	0,2
Tanska	5,9	6,5
Muut maat	9,0	9,4
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	176,6	174,9

1.3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Liiketoiminnan muut tuotot sisältävät pääasiassa pitkäaikaisten omaisuuserien myyntivoittoja, tuottoja energian, veden, höyryn ja hiilidioksidin myynnistä, päästöoikeuksien myyntivoittoja, vuokratuottoja ja tuottoja ydinliiketoimintaan kuulumattomista palveluista sekä sopimusten päättämiseen liittyviä maksuja.

Milj. euroa	2019	2018
Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	0,0	0,5
Päästöoikeuksien myyntivoitot	0,8	0,4
Vuokratuotot	1,3	1,4
Tuotot energian, veden, höyryn ja hiilidioksidin myynnistä	3,4	3,4
Muut tuottoerät	2,0	1,6
YHTEENSÄ	7,6	7,4

1.4. MATERIAALIT JA PALVELUT

Milj. euroa	2019	2018
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	200,8	210,1
Varaston muutos	7,6	-5,1
Epäkuranttius ja varaston uudelleenarvostus	3,2	0,0
Ulkopuoliset palvelut	1,6	1,8
YHTEENSÄ	213,1	206,8

Materiaalit ja palvelut koostuvat materiaalimenoista, kuten ohran, viinin, erilaisten alkoholien, nesteiden, pohjaveden ja muiden eri juomissa tarvittavien ainesosien hankintamenoista, pakkaus-
tarvikkeiden hankintamenoista, varastojen muutoksista, hylätyistä ja epäkuranteista materiaaleista aiheutuvista kuluista sekä ulkoisista palveluista kuten logistiikasta ja varastoinnista.

1.5. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUNEET KULUT

Milj. euroa	2019	2018
Palkat	34,2	37,9
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	7,1	7,1
Osakepalkinta	0,1	-
Muut henkilösivukulut	4,4	4,9
YHTEENSÄ	45,9	49,9

Altian henkilöstölleen maksamat kokonaispalkkiot muodostuvat kiinteistä ja muuttuvista peruspalkoista, lisistä, lyhyen ja pitkän aikavälin kannustimista ja luontaiseduista.

Konserni on kirjannut tilikaudella kannustimista johtuvia kuluja yhteensä 0,4 miljoonaa euroa (2018: 1,6 miljoonaa euroa) rahana maksettavista palkkioista. Työsuhde-etuuksista aiheutuneisiin kuluihin sisältyy myös henkilöstöön liittyviä uudelleenjärjestelykuluja 0,2 miljoonaa euroa (2018: 1,0 miljoonaa euroa). Konserni on kirjannut 1,6 (2018: 0,7) miljoonan euron kulun suljetusta vapaaehtoisesta eläkejärjestelystä.

Konsernin henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana	2019	2018
Työntekijät	272	274
Toimihenkilöt	410	444
YHTEENSÄ	682	718

Lisätietoja konsernin eläkejärjestelyistä esitetään [liitetiedossa 2.7.](#)

Johdon palkitsemista koskevat tiedot esitetään lähipiiriiliiketoimia koskevassa [liitetiedossa 6.3.](#)

1.6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Milj. euroa	2019	2018
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot ja romutukset	-	0,2
Vuokratulut *)	1,6	5,7
Lyhytaikaiset vuokrasopimukset	0,2	-
Arvoltaan vähäiset vuokrasopimukset	0,2	-
Muuttuvat vuokrasopimukset	1,2	-
Markkinointikulut	12,3	13,7
Matkustus- ja edustuskulut	2,7	3,0
Ostopalvelut	8,9	10,5
Huolto- ja ylläpitokulut	6,8	6,9
Energiakulut	7,4	7,4
IT-kulut	6,0	6,9
Myyntiin liittyvät muuttuvat kulut	12,5	12,6
Muut kuluerät	6,9	7,1
YHTEENSÄ	65,0	73,9

*) Vuokratuluihin 2019 vaikutti IFRS 16 käyttöönotto, jonka vaikutuksesta suurin osa vuokratulusta siirtyi käyttöomaisuuden poistoihin. IFRS 16 vaikutus on kuvattu [liitetiedossa 6.5](#).

Vuokratuluihin 2018 sisältyivät vuokrat operatiivisina vuokrasopimuksina käsitellyistä sopimuksista. Operatiivisista vuokrasopimuksista maksetut vuokrat kirjattiin kuluksi tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät tilintarkastajan palkkiot	2019	2018
Tilintarkastuspalkkiot	0,3	0,3
Veroneuvonta	0,0	0,0
Muut palkkiot	0,2	0,5
YHTEENSÄ	0,5	0,8

Ylläolevassa taulukossa on PricewaterhouseCoopersin globaalisti suoritettavat palvelut tilikauden aikana. Muut palkkiot PricewaterhouseCoopers Oy:lle olivat 0,2 miljoonaa euroa tilikaudella 2019.

1.7. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Poistot käyttöomaisuusluokittain ovat seuraavat:

Milj. euroa	2019	2018
Aineettomien hyödykkeiden poistot		
Tavaramerkit	4,1	4,3
Ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet	2,0	1,5
Aineettomien hyödykkeiden poistot yhteensä	6,1	5,8
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot		
Rakennukset	3,4	3,3
Koneet ja kalusto	4,7	5,0
Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	-	0,2
Muut aineelliset hyödykkeet	0,0	0,0
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot yhteensä	8,1	8,6
Käyttöoikeusomaisuuden poistot		
Rakennukset	2,5	-
Koneet ja kalusto	1,2	-
Käyttöoikeusomaisuuden poistot yhteensä	3,7	-
POISTOT YHTEENSÄ	17,9	14,4

Konsernin käyttämät poistomenetelmät ja poistoajat on kuvattu [liitetiedoissa 2.1](#). Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet, [2.2](#). Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja [2.3](#). Vuokrasopimukset.

1.8. TUTKIMUS- JA TUOTEKEHITYSTOIMINNAN KULUT

Liiketulokseen sisältyy tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan kuluja 2,3 miljoonaa euroa (2018: 3,3 miljoonaa euroa). Tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan kulujen osuus liikevaihdosta oli 0,6 % vuonna 2019 (2018: 0,9 %).

Vaihto-
omaisuus
92,0
milj. €

2. Liiketoimintaan liittyvät operatiiviset varat ja velat

2.1. LIIKEARVO JA MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet liikearvoa lukuun ottamatta kirjataan alkuperäiseen hankintamenoon ja niistä kirjataan poistot tasaerinä taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät liikearvo, tavaramerkit, ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet sekä ennakkomaksut.

Liikearvo

Liiketoimintojen hankinnasta syntynyt liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus hankinnan kohteessa yhteenlaskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Liikearvo merkitään taseeseen hankintamenoa vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla. Liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan se testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Arvonalentumistestausta varten liikearvo on kohdistettu niille rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmille, joiden odotetaan hyötyvän niistä liiketoimintojen yhdistämisistä, joista liikearvot ovat syntyneet. Arvonalentumistestauksesta kerrotaan tarkemmin jäljempänä tässä liitetiedossa.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyy aineettomia oikeuksia, muita aineettomia hyödykkeitä sekä aineettomista hyödykkeistä suoritettuja ennakkomaksuja. Sellaiset aineettomat hyödykkeet kuten tavaramerkit, patentit ja tietokoneohjelmistot, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla.

Altian omistamat tavaramerkit on hankittu aikaisempien liiketoimintojen yhdistämisten yhteydessä ja ne on alun perin merkitty taseeseen käypään arvoon ja poistetaan tasapoistoin niiden arvioituina taloudellisina vaikutusaikoina.

Aineettomien hyödykkeiden arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Tavaramerkit 10–15 vuotta
IT-kehittäminen ja ohjelmistot 3–5 vuotta

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät menot aktivoidaan vain, jos pystytään osoittamaan, että hyödyke kerryttää taloudellista hyötyä tulevaisuudessa, yrityksellä on määräysvalta hyödykkeeseen ja hyödykkeen hankintameno pystytään määrittämään luotettavasti. Kaikki muut menot kirjataan kuluiksi niiden syntymishetkellä.

Tutkimustoiminnasta aiheutuvat menot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolla ne syntyvät. Konsernilla ei ole sellaisia uusien tuotteiden ja prosessien kehittämistoimintaan liittyviä projekteja, jotka täyttäisivät aktivoimisen edellytyksenä olevat IFRS-standardien mukaiset yksilöitävyyskriteerit tai muut kriteerit.

Päästöoikeuksien kirjanpitoikäsihtelyä on kuvattu [liitetiedossa 6.2](#). Päästöoikeudet on Altiassa esitetty taseen ulkopuolisina erinä.

Keskeiset arviot ja johdon harkintaan perustuvat ratkaisut – tavaramerkkien taloudellinen vaikutusaika

Altian omistamat tavaramerkit on hankittu aikaisempien liiketoimintojen yhdistämisten yhteydessä ja ne on alun perin merkitty taseeseen käypään arvoon ja ne poistetaan tasapoitoin niiden arvioituina taloudellisina vaikutusaikoina. Johto on arvioinut tavaramerkkien taloudellisten vaikutusaikojen olevan 10–15 vuotta. Todelliset taloudelliset vaikutusajat voivat kuitenkin olla joko lyhyempiä tai pidempiä riippuen markkinoiden kehityksestä ja asiakkaiden käyttäytymisestä.

LIIEKARVO JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Milj. euroa	Liikearvo	Tavaramerkit	Ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Muut aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	128,0	123,8	21,8	1,7	147,3
Lisäykset	-	0,1	0,0	1,8	2,0
Vähennykset	-	-0,1	-	-	-0,1
Kurssierot	0,3	-1,1	-0,0	-	-1,1
Siirrot erien välillä	-	-	1,6	-1,6	0,0
Hankintameno 31.12.2019	128,3	122,8	23,4	2,0	148,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-47,3	-101,2	-16,5	-	-117,8
Poistot	-	-4,1	-2,0	-	-6,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	0,1	-	-	0,1
Kurssierot	-0,9	0,9	0,0	-	0,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-48,2	-104,5	-18,5	-	-123,0
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	80,7	22,6	5,3	1,7	29,6
KIRJANPITOARVO 31.12.2019	80,1	18,3	4,9	2,0	25,2

Milj. euroa	Liikearvo	Tavaramerkit	Ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Muut aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	133,3	126,7	19,3	2,8	148,7
Lisäykset	-	-	0,0	1,5	1,5
Vähennykset	-	-	-0,0	-	-0,0
Kurssierot	-5,3	-2,9	-0,0	-	-2,9
Siirrot erien välillä	-	0,1	2,5	-2,6	0,0
Hankintameno 31.12.2018	128,0	123,8	21,8	1,7	147,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	-51,3	-99,3	-15,1	-	-114,4
Poistot	-	-4,3	-1,5	-	-5,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	0,0	-	0,0
Kurssierot	4,0	2,4	0,0	-	2,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-47,3	-101,2	-16,5	-	-117,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	82,1	27,4	4,2	2,8	34,4
KIRJANPITOARVO 31.12.2018	80,7	22,6	5,3	1,7	29,6

Merkittävimpiä tavaramerkkejä ovat Renault, Larsen, Xanté, Blossa, Chill Out, Explorer, Grönstedts, Bröndums, 1-Enkelt ja Arsenitch. Ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet koostuvat lähinnä tietokoneohjelmistoista.

Arvonalentumistestaus

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa mahdollisten arvonalentumisten selvittämiseksi. Jos mitään näyttöä arvonalentumisesta ilmenee (laukaiseva tapahtuma), arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään käyttöarvoon perustuen. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti ja arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan vuosittain liikearvolle ja sellaisille aineettomille hyödykkeille, jotka eivät vielä ole valmiita käytettäväksi. Arvonalentumistappion kirjaamistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla. Tämä taso on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja sen rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämiseen käytetyissä arvioissa on tapahtunut sellainen positiivinen muutos, että kerrytettävissä oleva rahavirta ylittää omaisuuserän kirjanpitoarvon. Arvonalentumistappiota peruutetaan vain siihen määrään asti kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ollut ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei koskaan peruuteta.

Keskeiset arviot ja johdon harkintaan perustuvat ratkaisut - arvonalentumistestaus:

Liikearvon arvonalentumistestauksessa käytettävien laskelmien laatiminen edellyttää tulevaisuutta koskevien arvioiden tekemistä. Johdon arviot ja näihin liittyvät kriittiset epävarmuustekijät liittyvät kerrytettävissä olevaa rahamäärää koskevien laskelmien osatekijöihin, joihin kuuluvat diskonttauskorko, ennustejakson jälkeinen kasvuvauhti, sekä liikevaihdon ja liiketuloksen kehitys, mukaan lukien pääraaka-aineiden ja energian arvioidut kustannustasot. Diskonttauskorko kuvastaa senhetkisiä arvioita rahan aika-arvosta sekä relevanttia riskillisää, joka puolestaan kuvastaa riskejä ja epävarmuustekijöitä, joita ei ole otettu huomioon oikaisemalla vastaisia rahavirtoja koskevia arvioita. Käytetyt diskonttauskorot, ennusteet liikevaihdon kasvusta ja kannattavuustasoista, sisältäen herkkyyssanalyysit, on esitetty alla.

Liikearvon arvonalentumistestaus

Liikearvon kohdistaminen

Liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmille, jotka edustavat tasoa, jolla johto seuraa liikearvoa.

Altia raportoi liiketoiminnastaan seuraavien segmenttien mukaisesti: Finland & Exports, Scandinavia ja Altia Industrial. Finland & Exports ja Scandinavia -segmentit käsittävät viinien, väkevien alkoholijuomien ja muiden juomatuotteiden maahantuonnin, myynnin ja markkinoinnin. Finland & Exports -segmenttiin kuuluu yhtiön toimintoja Suomessa ja Baltian maissa sekä matkustajakaupaa ja vientiä. Scandinavia -segmentti sisältää yhtiön toiminnot Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Altia Industrial -segmenttiin kuuluvat etanolin, tärkkelyksen ja rehun tuotanto sekä sopimuspalvelut. Nämä segmentit muodostavat sekä Altian toimintasegmentit että sen raportoitavat segmentit. Johto seuraa liikearvoa toimintasegmenttien tasolla.

Liikearvon kohdistaminen segmenteille 31.12.2019 ja 31.12.2018 on esitetty alla olevassa taulukossa:

Milj. euroa	2019	%	2018	%
Finland & Exports	46,7	58,3 %	46,8	58,0 %
Scandinavia	33,4	41,7 %	33,9	42,0 %
YHTEENSÄ	80,1	100,0 %	80,7	100,0 %

Arvonalentumistestaus

Keskeisiä oletuksia arvonalentumistestauksessa ovat liikeulos ja diskonttauskorko.

Konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille kohdistettu liikearvo testataan arvonalentumisen varalta vuosittain tai milloin on aihetta olettaa, että kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän, vertaamalla kirjanpitoarvoa kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Vuosittaiset arvonalentumistestaukset toteutettiin 31.10.2019 ja 31.10.2018. Yhtiöllä ei ollut testausajankohtana muita taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia aineettomia hyödykkeitä kuin liikearvo.

Käytetyt rahavirta-arviot perustuvat konsernin johdon hyväksymiin seuraavan vuoden rahavirtaa tuottavien yksiköiden taloudellisiin suunnitelmiin. Laskelmissa käytetty ennustejakso kattaa viisi vuotta, jonka jälkeiset rahavirrat on arvioitu ekstrapoloimalla ennakoidut rahavirrat tasaista markkinakohtaista kasvuarviota käyttäen. Tätä pidemmän aikavälin ennakoidut rahavirrat on arvioitu käyttämällä -0,5 %:n vuosittaista kasvuvauhtiarviota. Johdon näkemyksen mukaan nämä kasvu-arviot kuvastavat liiketoiminnan kehitystä ennusteiden mukaisella pitkällä aikavälillä.

Markkinakohtaiset WACC-arviot on päivitetty perustuen ulkoisiin markkinakohtaisiin referensseihin. Johto tekee arviot muiden oletusten kuin WACC:n kehityksestä perustuen sekä sisäisiin että ulkoisiin näkemyksiin toimialan historiasta ja tulevaisuudesta.

Arvioitujen rahavirtojen diskonttauksessa käytetyt keskimääräiset painotetut pääomakustannukset on esitetty seuraavassa taulukossa:

Käytetyt diskonttauskorot ennen veroja, %	2019	2018
Finland & Exports	6,4 %	7,1 %
Scandinavia	6,0 %	6,8 %

Seuraavassa taulukossa esitetään laskelmissa käytetyt keskimääräiset liikevoittoprosentit:

Käytetyt liikevoittoprosentit ennen veroja, %	2019	2018
Finland & Exports	13,1 %	13,1 %
Scandinavia	8,1 %	8,7 %

Yhtiön analyysin mukaan jokseenkin mahdollinen muutos missään keskeisessä oletuksessa ei aiheuta minkään testattavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän alentuvan vastaamaan testattavan yksikön kirjanpitoarvoa.

2.2. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet koostuvat pääosin tehdas- ja varastorakennuksista, maa-alueista sekä alkoholijuomateollisuuden käytettävistä koneista ja kalustosta. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Mikäli käyttöomaisuushyödykkeen eri osien taloudelliset vaikutusajat poikkeavat toisistaan, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät myöhemmin syntyvät menot aktivoidaan vain silloin, kun niiden yritykselle tuottama taloudellinen hyöty ylittää alun perin arvioitun suoritustason. Kaikki muut menot, esimerkiksi tavanomaiset kunnossapito- ja korjauskustannukset, kirjataan kuluiksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot taloudellisen vaikutusajan mukaisesti. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Julkiselta taholta, esimerkiksi valtiolta, saadut avustukset, kirjataan tulosvaikutteisesti samalla tilikaudella kuin menot, joita ne on tarkoitettu kattamaan. Julkiset avustukset, jotka kattavat konsernille syntyneitä aineellisen käyttöomaisuuden hankintamenoa, vähennetään kyseisen hyödykkeen kirjanpitoarvosta.

Sijoituskiinteistöt ovat kiinteistöjä, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoa tai omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt arvostetaan hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot määritetään ulkopuolisen kiinteistöarvioijan tekemän arvion perusteella.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	10–40 vuotta
Koneet ja kalusto	10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan jokaisena tilikauden päättämispäivänä, ja poistoajoja oikaistaan vastaavasti, jos ne poikkeavat huomattavasti aiemmista arvioista. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti siihen määrään asti kuin omaisuuden kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	3,0	109,5	129,8	0,8	1,5	244,6
Lisäykset	-	0,1	0,4	-	4,3	4,8
Vähennykset	-	-	-1,3	-0,0	-	-1,3
Kurssierot	-	-0,0	-0,1	-0,0	-	-0,1
Siirrot erien välillä	-	1,8	2,4	-	-4,3	0,0
Hankintameno 31.12.2019	3,0	111,3	131,3	0,8	1,6	247,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	0,0	-82,4	-97,4	-0,2	-	-179,9
Poistot	-	-3,4	-4,7	-0,0	-	-8,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	0,9	0,0	-	1,0
Kurssierot	-	0,0	0,1	-	-	0,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	0,0	-85,8	-101,1	-0,2	-	-187,0
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	3,0	27,1	32,4	0,6	1,5	64,6
KIRJANPITOARVO 31.12.2019	3,0	25,6	30,2	0,6	1,6	60,9
Hankintameno 1.1.2018	3,0	108,2	124,0	0,8	4,7	240,7
Lisäykset	-	0,1	0,7	0,0	5,4	6,2
Vähennykset	-0,0	-0,5	-1,6	-	-	-2,1
Kurssierot	-	-0,0	-0,2	-0,0	-	-0,3
Siirrot erien välillä	-	1,7	6,9	-	-8,6	0,0
Hankintameno 31.12.2018	3,0	109,5	129,8	0,8	1,5	244,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	0,0	-79,5	-93,7	-0,1	-	-173,3
Poistot	-	-3,3	-5,3	-0,0	-	-8,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	0,5	1,4	-	-	1,9
Kurssierot	-	0,0	0,1	-	-	0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	0,0	-82,4	-97,4	-0,2	-	-179,9
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	3,0	28,7	30,3	0,6	4,7	67,4
KIRJANPITOARVO 31.12.2018	3,0	27,1	32,4	0,6	1,5	64,6

31.12.2018 koneiden ja kaluston kirjanpitoarvoon sisältyi 0,4 miljoonan euron arvosta rahoitusleasingsopimuksia, joiden hankintameno oli 1,2 miljoonaa euroa. Siirryttäessä soveltamaan IFRS 16 standardia 1.1.2019 alkaen, rahoitusleasingsopimukset kirjattiin pois taseesta standardin sallimien helpotusten piiriin kuuluvina.

2.3. VUOKRASOPIMUKSET

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimus on sopimus tai sopimuksen osa, joka tuottaa oikeuden käyttää omaisuuserää tietyksi ajanjaksoksi vastiketta vastaan. Sopimus sisältää vuokrasopimuksen, jos kyseessä on yksilöity omaisuuserä ja sopimus tuottaa yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevan määräysvallan.

Altia toimii pääsääntöisesti vuokralleottajana. Konsernilla on tavanomaiseen liiketoimintaan liittyviä vuokrasopimuksia kuten toimittiloja, varastoja, autoja, trukkeja ja toimistotekniikkaa. Uusi vuokrasopimusstandardi poistaa aikaisemman jaottelun operatiivisiin vuokrasopimuksiin ja rahoitusleasingsopimuksiin ja sen mukaan valtaosasta Altian vuokrasopimuksia on kirjattu omaisuuserä (vuokratun hyödykkeen käyttöoikeus) ja vuokrien maksamista koskeva rahoitusvelka.

Vuokrasopimusvelka arvostetaan diskonttaamalla odotettavissa olevat vuokramaksut nykyarvoon. Vuokramaksuiksi luetaan kiinteät vuokramaksut, odotettavissa olevat maksut, jotka liittyvät jäännösarvotakuisiin ja mahdollinen osto-option toteutushinta, jos sen käyttö on kohtuullisen varmaa. Vuokra-aika on vuokrasopimuksen ei-purettavissa oleva jakso. Mahdolliset jatko-optiot lisätään vuokra-aikaan, jos on kohtuullisen varmaa, että konserni käyttää näitä optioita.

Vuokramaksut diskontataan käyttäen vuokrasopimuksen sisäistä korkoa, jos korko on helposti määritettävissä. Jos sisäistä korkoa ei voida helposti määrittää, käytetään lisäluoton korkoa diskonttokorkona. Diskonttokoron määrittämisessä on käytetty kriteereinä kohdeomaisuuserän luokkaa, maantieteellistä sijaintia, valuuttaa, riskittömän koron maturiteettia ja vuokralleottajan luottoriskipreemioita.

Vuokrasopimusvelka ja sitä vastaava käyttöoikeusomaisuuserä arvioidaan uudelleen, jos vuokrasopimuksen alkuperäisten ehtojen mukainen kassavirta muuttuu, esimerkiksi jos vuokra-aika muuttuu tai jos vuokramaksut muuttuvat indeksin tai vaihtuvan koron perusteella. Vuokrasopimusvelka esitetään taseessa omalla rivillä jaoteltuna lyhytaikaiseen tai pitkäaikaiseen velkaan.

Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan hankintamenoon perustuen vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen määrään. Käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan vuokra-ajan tai vaikutusaikansa kuluessa, riippuen siitä kumpi on lyhyempi jakso. Rakennuksien ja rakennelmiin liittyvien käyttöoikeusomaisuuserien poistoajat 2-6 vuotta ja koneisiin ja kalusteisiin liittyvien käyttöoikeusomaisuuserien poistoajat ovat 2-6 vuotta.

Aineellisiin hyödykkeisiin liittyvät käyttöoikeusomaisuuserät esitetään taseessa omalla rivillä.

IFRS 16 standardi sisältää alle 12 kk vuokrasopimuksia ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevia helpotuksia. Altia käsittelee vuokrasopimukset, joiden vuokra-aikaa on siirtymähetkellä jäljellä alle 12 kuukautta lyhytaikaisina, ei taseeseen kirjattavina kohdeomaisuuserinä. Valinta on kohdeomaisuuseräluokkakohtainen. Helpotuksia sovelletaan kaikkiin muihin kohdeomaisuuseräluokkiin paitsi autoihin ja toimistoihin, jotka kirjataan taseeseen, vaikka niiden jäljellä oleva vuokra-aika olisi siirtymähetkellä alle 12 kuukautta. Vuokrasopimusvelkaa ei kirjata arvoltaan vähäisistä omaisuuseristä. Altia käyttää raja-arvona 5000 euron hankintahintaa. Rahoitusleasingsopimukset, jotka kuuluvat helpotusten piiriin lyhytaikaisina tai arvoltaan vähäisinä, kirjattiin pois taseesta. Helpotusten piiriin kuuluvien vuokrasopimusten vuokramenot kirjataan kuluksi tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

KÄYTTÖOIKEUSOMAISUUS

Milj. euroa	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
IFRS 16 hankintameno 1.1.2019	8,6	2,1	10,7
Lisäykset	2,4	1,1	3,5
Vähennykset	-	-0,1	-0,1
Kurssierot	-0,1	-0,0	-0,1
Hankintameno 31.12.2019	10,9	3,1	14,1
Poistot	-2,5	-1,2	-3,7
Vähennysten kertyneet poistot	-	0,0	0,0
Kurssierot	-0,0	-0,0	-0,0
Kertyneet poistot 31.12.2019	-2,6	-1,1	-3,7
KIRJANPITOARVO 31.12.2019	8,4	2,0	10,4

2.4. VAIHTO-OMAISSUUS

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai todennäköiseen nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Itse valmistettujen tuotteiden arvostus perustuu standardihintaan, lukuun ottamatta konjakkituotteita, jotka arvostetaan painotettuun keskihintaan. Tuotannon kiinteät kustannukset kohdistetaan omien valmisteiden hankintamenoon.

Raaka-aineet, tarvikkeet ja kauppatavarat arvostetaan painotettuun keskihintaan. Puolivalmisteet arvostetaan painotettuun keskihintaan, lukuun ottamatta Virossa tuotettuja puolivalmisteita, joiden arvostus perustuu standardihintaan. Uudelleen pakatut kauppatavarat arvostetaan standardihintaan pakkaustoimipaikalla.

Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksesta johtuvista menoista, muista välittömistä menoista ja asianmukaisesta osuudesta hankinnan ja valmistuksen muuttuvista menoista sekä valmiiden tuotteiden osalta kiinteistä yleismenoista, jotka on määritetty normaalin toiminta-asteen mukaisesti.

Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

VAIHTO-OMAISSUUS

Milj. euroa	2019	2018
Aineet ja tarvikkeet	49,6	53,8
Keskeneräiset tuotteet	10,5	10,5
Valmiit tuotteet	13,5	15,9
Kauppatavarat	18,3	19,3
Ennakkomaksut	0,3	0,2
YHTEENSÄ	92,0	99,6

Altia teki vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alentavia kulukirjauksia 1,9 miljoonaa euroa vuonna 2019 (2018: 1,3 miljoonaa euroa).

2.5. SOPIMUKSIIN PERUSTUVAT VARAT JA VELAT (LYHYTAIKAiset)

Sopimusvarat vastaavat palautusoikeudellisten tuotteiden palautuviksi odotettujen tuotteiden arvoa. Sopimusvarat arvostetaan niiden aiempaan varastoarvoon vähennettynä odotetuilla palautuskuluilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla.

Sopimusvelat vastaavat palautusoikeudellisten tuotteiden palautuviksi odotetuista tuotteista saatua vastiketta.

Milj. euroa	2019	2018
Sopimukseen perustuvat omaisuuserät	0,2	0,2
YHTEENSÄ	0,2	0,2
Sopimukseen perustuvat velat	0,5	0,6
YHTEENSÄ	0,5	0,6

2.6. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET (LYHYTAIKAISET)

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Myyntisaamiset merkitään taseeseen alkuperäiseen laskutusarvoon mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyinä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Arvonalentumista koskeva vähennyserä perustuu myyntisaamisten odotettavissa oleviin luottotappioihin IFRS 9 mukaan. Odotettavissa olevien luottotappioiden malli on tulevaisuuteen katsova ja perustuu historialliseen luottotappioasteeseen. Luottotappiovaraus perustuu myyntisaamisten ikäjakaumaan ja alueellisiin saamissalkkuihin.

Myydyt myyntisaamiset kirjataan pois taseesta, kun saaminen on myyty ja kauppahinta saatu. Konserni kirjaa myyntisaamiset pois taseesta kaupantekohetkellä, kun konsernilla ei enää ole sopimusperusteista oikeutta näihin rahavirtoihin ja olennaiset riskit ja edut ovat siirtyneet konsernin ulkopuolelle. Myytyihin myyntisaamisiin liittyvät kulut kirjataan muihin rahoituskuluihin.

MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

Milj. euroa	2019	2018
Myyntisaamiset	48,1	55,4
Siirtosaamiset	3,2	1,7
Johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset	0,4	1,6
Muut saamiset	2,8	2,3
YHTEENSÄ	54,4	60,9

Myytyjen myyntisaamisten määrä tilikauden 2019 lopussa oli 76,7 miljoonaa euroa (2018: 80,2 miljoonaa euroa). Myyntisaamiset osakkuusyhtiöiltä ja yhteisjärjestelyiltä esitetään [liitetiedossa 6.3.](#)

MYYNTISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

Milj. euroa	2019	2018
Erääntymättömät myyntisaamiset	42,7	50,7
1–90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	4,8	4,4
yli 90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,8	0,5
Arvonalentumistappiot	-0,2	-0,3
YHTEENSÄ	48,1	55,4

Myyntisaamisista kirjatut realisoituneet arvonalentumistappiot vuonna 2019 olivat 0,0 miljoonaa euroa (2018: 0,1 miljoonaa euroa).

Myyntisaamisiin liittyvät arvonalentumistappiot perustuvat myyntisaamisten ikäjakaumaan ja alueellisiin saamissalkkuihin. Odotettu luottotappioaste kaikista myyntisaamisista on 0,1% ja lisäksi yli 120 päivää erääntyneistä kirjataan arvonalentuminen 60%:n odotettavissa olevan luottotappioasteen mukaisesti. Saamiset monopoleilta Suomessa ja Ruotsissa on jätetty ulkopuolelle johtuen asiakkaan luonteesta ja siihen liittyvästä luottoriskistä. Analyysissa on otettu huomioon makroekonomista informaatiota.

2.7. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT VELVOITTEET

Konsernin eläkejärjestelyt

Konsernilla on eri maissa paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin perustuvia eläkejärjestelyjä. Suomalaisissa yhtiöissä henkilökunnan lakisääteinen eläketurva (TyEL) on järjestetty vakuutusyhtiön kautta, jolloin TyEL on maksupohjainen järjestely. Myös muissa maissa käytetään maksupohjaisia järjestelyjä, ja ulkomaiset tytäryhtiöt hoitavat eläkejärjestelynsä paikallisen lainsäädännön ja vakiintuneen käytännön mukaisesti.

Konsernilla on etuusperusteisia eläkejärjestelyjä lisäeläkkeiden osalta Norjassa ja Ranskassa.

Etuusperusteisissa järjestelyissä eläke-etuuden suuruus eläkkeellejäämishetkellä lasketaan palkan, työssäolovuosien ja oletetun eliniän perusteella. Norjan ja Ranskan eläkejärjestelyt koskevat ainoastaan muutamaa henkilöä, joten niihin liittyvien eläkevelkojen määrät eivät ole konsernin kannalta olennaisia. Tilikauden 2019 lopussa etuusperusteinen eläkevelka oli 1,4 miljoonaa euroa (2018: 1,3 miljoonaa euroa).

2.8. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

Milj. euroa	2019	2018
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	25,7	25,8
Palkka- ja sosiaalikulujaksotukset	0,9	1,1
Korkovelat	0,3	0,3
Muut siirtovelat	24,1	18,6
Johdannaissopimuksiin perustuvat velat	1,7	1,5
Valmistevero	47,0	48,8
ALV-velka	27,9	27,6
Muut velat	7,1	7,6
YHTEENSÄ	134,7	131,4

2.9. VARAUKSET

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellisten voimavarojen siirtymistä pois yrityksestä, ja veloitteen määrä voidaan arvioida luotettavasti. Varauksena kirjattava määrä vastaa johdon parasta arviota menoista, joita olemassa olevan veloitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättämispäivänä. Jos osasta veloitetta on mahdollista saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun järjestelystä on laadittu yksityiskohtainen uudelleenjärjestelysuunnitelma ja suunnitelman toimeenpano on aloitettu tai siitä on tiedotettu niille, joihin se vaikuttaa.

VARAUKSET

Milj. euroa	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 31.12.2018	0,5	0,5
Varausten lisäys	-	-
Varausten vähennys	-0,5	-0,5
VARAUKSET 31.12.2019	-	-

Lyhytaikainen	-	-
Pitkäaikainen	-	-

Milj. euroa	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 31.12.2017	-	-
Varausten lisäys	0,5	0,5
Varausten vähennys	-	-
VARAUKSET 31.12.2018	0,5	0,5

Lyhytaikainen	0,5	0,5
Pitkäaikainen	-	-

Muut varaukset vertailukauden 2018 lopussa liittyivät Suomessa toteutetun verotarkastuksen alustavan raportin perusteella kirjattuun kuluun liittyen kahden tuotteen valmisteveron veroluokan muutokseen. Verotarkastuksen lopputulos oli positiivinen ja varaus purettiin kokonaisuudessaan vuonna 2019.

Lainat ja
vuokra-
sopimusvelat
93,1
milj. €

3. Rahoituserät ja pääomarakenne

3.1. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

RAHOITUSTUOTOT

Milj. euroa	2019	2018
Korkotuotot		
Valuuttatermiinien korkopisteet	0,0	-
Lainat, muut saamiset ja rahat ja pankkisaamiset	0,2	0,1
Korkotuotot yhteensä	0,2	0,1
Valuuttakurssivoitot		
Kurssivoitot valuuttatermiineistä	0,8	1,2
Valuuttakurssivoitot konsernin sisäisistä lainoista ja konsernitalitista	2,5	2,1
Valuuttakurssivoitot yhteensä	3,3	3,3
Osinkotuotot		
Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	-	0,1
Osinkotuotot yhteensä	-	0,1
RAHOITUSTUOTOT YHTEENSÄ	3,5	3,5

Liikevoittoon sisältyy myyntisaamisista ja ostovelosta aiheutuvia valuuttakurssieroja 0,1 miljoonaa euroa (2018: -0,2 miljoonaa euroa) sekä valuuttajohdannaisista aiheutuvia kurssieroja 0,9 miljoonaa euroa (2018: 1,7 miljoonaa euroa).

RAHOITUSKULUT

Milj. euroa	2019	2018
Korkokulut		
Valuuttatermiinien korkopisteet	-0,0	0,0
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut velat	1,1	1,3
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset (korkoriski)	0,4	0,4
Vuokrasopimusvelkojen korot	0,1	-
Muut korkokulut, eläkevastuu	0,0	0,0
Korkokulut yhteensä	1,6	1,7
Valuuttakurssitappiot		
Kurssitappiot valuuttatermiineistä	2,1	2,0
Valuuttakurssitappiot konsernin sisäisistä lainoista ja konsernitilistä	1,2	1,4
Valuuttakurssitappiot yhteensä	3,3	3,4
Muut rahoituskulut		
Muut rahoituskulut	0,7	0,8
Muut rahoituskulut yhteensä	0,7	0,8
RAHOITUSKULUT YHTEENSÄ	5,7	5,8

Korkokuluihin sisältyi vuokrasopimukseen liittyviä korkokuluja 0,1 miljoonaa euroa vuonna 2019.

3.2. RAHOITUSVARAT JA -VELAT

3.2.1. RAHOITUSVARAT

IFRS 9 mukaan luokittelu on liiketoimintamallilähtöinen ja pitää sisällään kolme luokkaa: käypään arvoon tulosvaikutteisesti, jaksotettuun hankintamenoön ja käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta. Luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä omaisuuserän käyttötarkoituksen perusteella. Luokittelun perusteet arvioidaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä.

Kaikki rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit kirjataan taseeseen kaupantekopäivänä, joka on päivä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Rahoitusvarat kirjataan taseeseen alkuperäiseen hankintamenoön, joka vastaa niiden käypää arvoa hankintahetkellä. Mikäli kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta silloin, kun konsernilla ei enää ole sopimusperusteista oikeutta rahavirtoihin tai se on siirtänyt rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvät olennaiset riskit ja edut konsernin ulkopuolelle. Rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin tase-eriin silloin, kun niiden maturiteetti on yli 12 kuukautta.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Arvonalentumismallin mukaan on kirjattava arvon alentumista koskeva vähennyserä, joka perustuu odotettavissa oleviin luottotappioihin. Arvon alentumista koskeva vähennyserä kirjataan myyntisaamisten sekä sopimukseen perustuvien omaisuuserien odotettavissa olevien luottotappioiden perusteella. Myyntisaamisten vähennyseriä kuvataan tarkemmin [liitetiedossa 2.6](#). Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset). Arvostusmalli ei koske rahoitusvaroja, eikä sijoituksia osakkuusyhtiöihin, yhteisyrityksiin tai yhteisiin toimintoihin, jotka arvostetaan käypään arvoon, jolloin odotetut luottotappiot on jo otettu huomioon.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Ryhmään kuuluvat rahoitusvarat, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa tai jotka Altia-konserni on muutoin nimenomaisesti luokitellut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Ryhmään luokitellaan myös suojaustarkoituksessa pidettävät johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen kriteerejä. Ryhmään kuuluvat erät kirjataan alun perin käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin kunkin raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon, joka on toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta määritetty raportointikauden päättymispäivän ostonoteeraus. Käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät, jos ne liittyvät rahoituserien suojaukseen.

Jaksotettuun hankintamenoön

Lainat ja muut saamiset syntyvät, kun luovutetaan rahaa, tavaroita tai palveluja velalliselle, ja ne sisältyvät lyhyt- tai pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin erääntymisaikansa mukaisesti. Nämä varat pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on sopimusperusteisten rahavirtojen kerääminen. Altiassa pitkäaikaisiin saamisiin kuuluvat yli vuoden kuluttua erääntyvät lainasaamiset ja muut saamiset. Lyhytaikaisiin tase-eriin sisältyvät myyntisaamiset ja rahavarat esitetään lyhytaikaisissa rahoitusvaroissa. Saamisten arvostusperusteena on jaksotettu hankintameno, kun instrumenttiin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia eikä instrumentteja noteerata rahoitusmarkkinoilla. Konsernin sisäisten valuuttamääräisten lainasaamisten kurssierot esitetään rahoituseriissä

lainoihin liittyvissä valuuttakurssieroissa. Valuuttamäärien myyntisaamisten valuuttakurssierot esitetään tuloslaskelmassa myyntien oikaisuerissä.

Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta

Nämä rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka on joko nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun rahoitusvarojen ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitettu pitkä alle 12 kuukauden ajan raportointikauden päättymispäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin.

Rahoitusvarat, jotka arvostetaan käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta koostuvat noteeraamattomista osakkeista. Noteeraamattomat osakkeet arvostetaan käypään arvoon käyttäen markkinoihin perustuvaa lähestymistapaa ja hyödyntäen vertailukelpoisia omaisuusseriä koskeviin markkinatransaktioihin liittyvää tietoa.

Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta

Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat koostuivat noteeraamattomista osakkeista, ja niiden määrä oli 1,4 miljoonaa euroa (2018: 1,4 miljoonaa euroa).

3.2.2 RAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja jaksotettuun hankintamenoarvostettaviin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvelat arvostetaan alun perin käypään arvoon, ja merkitään taseeseen transaktiomenoilla vähennettynä, paitsi kun on kyseessä erä, joka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin kuuluvat suojaustarkoituksessa pidettävät johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen kriteerejä. Ryhmään kuuluvat rahoitusvelat arvostetaan käypään arvoon, joka on määritetty toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta raportointikauden päättymispäivänä. Käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Jaksotettuun hankintamenoarvostettavat rahoitusvelat

Tähän ryhmään kuuluvat konsernin ulkoiset rahalaitoslainat, lainat eläkelaitoksilta, yritystodistuslainat sekä ostovelat. Nämä rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoarvostettuun käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Kun lainoja maksetaan pois tai jälleenrahoitetaan, niihin liittyvät vielä kuluksi kirjaamattomat menot kirjataan rahoituskuluihin. Käytössä olevat konsernitililimiitit sisältyvät lyhytaikaisiin lainoihin. Lisäksi Altialla on valmiusluottolimiitti, johon liittyvä järjestelypalkkio jaksotetaan limiitin voimassaoloajalle tasaerinä muihin rahoituskuluihin. Valuuttamäärien rahalaitoslainojen kurssierot esitetään rahoituserissä. Konsernin sisäisten valuuttamäärien lainojen kurssierot esitetään rahoituserissä jaksotettuun hankintamenoarvostettuihin rahoitusvelat -ryhmän kurssieroissa.

Rahalaitos- ja yritystodistuslainojen käypä arvo määritetään diskonttaamalla näiden tulevat rahavirrat tilinpäätöshetken markkinakoroilla, joita oikaistaan Altian luottoriskipreemiolla. Markkinakorkojen vakaasta tasosta johtuen lainojen kirjanpitoarvon katsotaan tilinpäätöshetkellä vastaavan niiden käypää arvoa. Vuokrasopimusvelkojen ja rahoitusleasingvelkojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin. Diskonttaus korkona on vuokrasopimuksen sisäinen korko tai lisäluoton korko.

LAINAT JA VUOKRASOPIMUSVELAT

Milj. euroa	2019	2018
Pitkäaikaiset		
Rahalaitoslainat	64,8	69,8
Lainat eläkelaitoksilta	11,3	12,8
Vuokrasopimusvelat	7,1	-
Rahoitusleasingvelat	-	0,2
YHTEENSÄ	83,2	82,7
Lyhytaikaiset		
Rahalaitoslainat	5,0	5,0
Lainat eläkelaitoksilta	1,5	1,5
Vuokrasopimusvelat	3,4	-
Rahoitusleasingvelat	-	0,2
YHTEENSÄ	9,9	6,7

Korolliset pitkäaikaiset rahalaitoslainat ja lainat eläkelaitoksilta arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä.

Konsernin kaikki pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset rahalaitoslainat ja lainat eläkelaitoksilta olivat euromääräisiä 31.12.2019 ja 31.12.2018.

Konsernin rahalaitoslainojen sekä eläkelaitoslainojen efektiivisen koron painotettu keskiarvo 31.12.2019 oli 1,9 % (2018: 1,9 %).

Konsernin vuokrasopimusvelkojen koron painotettu keskiarvo 31.12.2019 oli 1,2 % (rahoitusleasingvelat 31.12.2018: 1,2 %).

NETTOVELKA

Muutokset nettovelassa tilikausien 2019 ja 2018 aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Milj. euroa	Rahat ja pankki-saamiset	Lainat raha- ja eläkelaitoksilta (pitkäaikaiset)	Lainat raha- ja eläkelaitoksilta (lyhytaikaiset)	Vuokra-sopimusvelat (pitkäaikaiset)	Vuokra-sopimusvelat (lyhytaikaiset)	Rahoitus-leasingvelat (pitkäaikaiset)	Rahoitus-leasingvelat (lyhytaikaiset)	Yhteensä
Nettovelka 1.1.2019	42,0	82,5	6,5	-	-	0,2	0,2	47,4
IFRS 16 käyttöönotto	-	-	-	7,4	3,3	-	-	10,7
Rahavirrat	22,7	-	-6,5	-	-3,7	-	-	-29,2
Valuuttakurssierot	-0,5	-	-	-	-	-	-	0,5
Muut muutokset	-	-6,4	6,5	-0,3	3,8	-0,2	-0,2	-0,3
NETTOVELKA 31.12.2019	64,2	76,1	6,5	7,1	3,4	-	-	28,9
Nettovelka 1.1.2018	52,4	89,0	10,8	-	-	0,2	0,2	47,7
Rahavirrat	-8,2	-	-10,7	-	-	-	-0,2	-2,7
Valuuttakurssierot	-2,2	-	-	-	-	0,0	-	2,2
Muut muutokset	-	-6,4	6,4	-	-	0,0	0,2	0,2
NETTOVELKA 31.12.2018	42,0	82,5	6,5	-	-	0,2	0,2	47,4

Johdannaiset

Johdannaiset sisällytetään käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin silloin, kun ne eivät täytä IFRS 9 standardin mukaisia suojauslaskennan soveltamisen kriteerejä. Nämä johdannaiset merkitään taseeseen kaupantekopäivän käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon. Johdannaisia ja suojauslaskentaa kuvataan tarkemmin liitetiedossa 3.3.

Johdannaisten käyvät arvot vastaavat rahamäärää, jonka konserni joutuisi maksamaan tai se saisi, jos se purkaisi johdannaissopimuksen tilinpäätöspäivänä. Valuuttatermiinisopimusten käyvät arvot määritetään käyttäen raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja. Korkojohdannaisten käyvät arvot lasketaan diskonttaamalla sopimukseen liittyvät tulevat rahavirrat. Hyödykejohdannaisten arvonmäärittämisessä käytetään rahoitusmarkkinoilta saatuja käyviä arvoja.

3.2.3. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU SEKÄ NIIDEN KÄYVÄT ARVOT

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYVÄT ARVOT JA KONSERNITASEEN ARVOJA VASTAAVAT KIRJANPITOARVOT LUOKITTAIN:

2019 Milj. euroa	Liite	Johdannaiset, suojaus- laskennan alaiset	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti	Jaksotettuun hankinta- menoon	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo	Taso
Rahoitusvarat								
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
		-	-	8,8	-	8,8	8,8	
		-	-	-	1,4	1,4	1,4	3
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
		-	-	49,3	-	49,3	49,3	
		0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	2
		0,3	-	-	-	0,3	0,3	2
		-	-	64,2	-	64,2	64,2	
YHTEENSÄ		0,3	0,0	122,3	1,4	124,1	124,1	
Rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
		-	-	76,1	-	76,1	76,1	2
		-	-	7,1	-	7,1	7,1	2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
		-	-	6,5	-	6,5	6,5	2
		-	-	3,4	-	3,4	3,4	2
		-	-	25,9	-	25,9	25,9	
		1,2	-	-	-	1,2	1,2	2
		0,4	0,1	-	-	0,5	0,5	2
YHTEENSÄ		1,6	0,1	119,0	-	120,7	120,7	

2018 Milj. EUR	Liite	Johdannaiset, suojaus- laskennan alaiset	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti	Jaksotettuun hankinta- menoon	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo	Taso
Rahoitusvarat								
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
		-	-	7,9	-	7,9	7,9	
	3.2.1.	-	-	-	1,4	1,4	1,4	3
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
	2.6.	-	-	56,6	-	56,6	56,6	
	2.6.	0,1	0,1	-	-	0,2	0,2	2
	2.6.	1,3	-	-	-	1,3	1,3	2
	4.1.	-	-	42,0	-	42,0	42,0	
YHTEENSÄ		1,4	0,1	106,5	1,4	109,5	109,5	
Rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
	3.2.2.	-	-	82,7	-	82,7	82,7	2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
	3.2.2.	-	-	6,7	-	6,7	6,7	2
	2.8.	-	-	26,0	-	26,0	26,0	
	2.8.	1,3	-	-	-	1,3	1,3	2
	2.8.	0,1	0,0	-	-	0,1	0,1	2
YHTEENSÄ		1,4	0,0	115,5	-	116,9	116,9	

Lyhyestä maturiteetista johtuen ostovelkojen sekä muiden lyhytaikaisten saamisten ja velkojen käypä arvo vastaa niiden tasearvoa raportointipäivänä.

Edellä olevassa taulukossa esitetään myös rahoitusinstrumenttien luokittelu. Käypien arvojen hierarkian tasot 1–3 kuvastavat käypiä arvoja määritettäessä käytettyjen syöttötietojen merkittävyyttä. Tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten rahoitusinstrumenttien julkisiin noteerauksiin. Tasolla 2 käypien arvojen määrittämiseen käytetyt syöttötiedot perustuvat noteerattuihin markkinakorkoihin ja -hintoihin, jotka ovat havainnoitavissa kyseiselle omaisuuserälle tai velalle suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti diskontattujen vastaisten rahavirtojen perusteella. Muiden tasolle kaksi luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot vastaavat niiden kirjanpitoarvoja. Tasolla kolme omaisuuserien ja velkojen käyvät arvot pohjautuvat syöttötietoihin, jotka eivät kaikkien merkittävien muuttujien osalta perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon, vaan ne perustuvat merkittävässä määrin johdon arvioihin ja niiden käyttämiseen yleisesti hyväksytyissä arvostusmenetelmissä. Esitetty käyvän arvon taso perustuu alimman tason syöttötietoinformaatioon, joka on merkittävä käypää arvoa määritettäessä.

3.3. JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Silloin kun konserni soveltaa valuutta-, korko- ja sähköjohdannaisiin IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa, käyvän arvon muutoksen tehokas osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omassa pääomassa suojausrahastossa.

Kun sovelletaan suojauslaskentaa

Altiassa sovelletaan rahavirran suojausta tapauskohtaisen harkinnan mukaan osaan valuutta-, korko- ja sähköjohdannaisia. Rahavirtojen suojauksessa suojaudutaan taseeseen merkittyyn tiettyyn omaisuuserään, velkaan tai erittäin todennäköiseen tulevaan liiketoimeen liittyvien rahavirtojen vaihteluilta. Suojauslaskenta tarkoittaa laskentamenettelyä, jonka tarkoituksena on kohdistaa yksi tai useampi suojausinstrumentti siten, että niiden käyvän arvon muutokset kumoavat kokonaisuudessaan tai osittain suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon tai rahavirtojen tulosvaikutteiset muutokset ajanjaksolla, jolle suojaus on määritetty. Altia dokumentoi suojausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välisen suhteen sekä riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Suojausinstrumenttien tehokkuus testataan IFRS 9:n mukaisesti etukäteen. Tehokkuudella tarkoitetaan suojausinstrumentin kykyä kumota suojattavan riskin toteutumisesta johtuvat

muutokset suojattavan erän käyvässä arvossa tai suojatusta liiketoimesta johtuvissa rahavirroissa. IFRS 9:n mukaan suojaussuhteen katsotaan olevan erittäin tehokas, kun on selvä taloudellinen yhteys suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välillä. Suojausaste on suojausinstrumentin määrän sekä suojattavan kohteen määrän välinen suhde. Suojauslaskenta lopetetaan, kun suojauslaskennan edellytykset eivät enää täyty.

Suojauslaskennan piirissä olevien johdannaissovimusten käypien arvojen muutoksista aiheutuvat voitot ja tappiot esitetään yhtenevästi suojatun erän kanssa. Terminiipisteet sisältyvät suojaussuhteeseen. Rahavirtojen suojaukseksi määritettyjen ja ehdot täyttävien johdannaissovimusten realisoitumattomien käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa, kun nämä instrumentit täyttävät suojauslaskennan ehdot ja suojauslaskenta on tehokasta. Tehoton osuus kirjataan välittömästi rahoitustuotoksi tai -kuluksi. Omaan pääomaan kertynyt kumulatiivinen voitto tai tappio kaupallisiin eriin liittyneistä johdannaisista kirjataan tulosvaikutteisiksi ostojen tai myyntien oikaisueriksi samanaikaisesti suojattavan erän kanssa sillä kaudella, jolla suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Sähköjohdannaisista toteutunut voitto tai tappio kirjataan liiketuloksen yläpuolelle sähköostoihin. Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentin suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan rahoitustuotoksi tai -kuluksi.

Kun suojauslaskentaa ei sovelleta

Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissovimuksen käyttötarkoituksen määrittämällä tavalla. Altiassa johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti rahoitustuottoihin tai -kuluihin silloin, kun johdannainen liittyy kaupallisten rahavirtojen (ostojen ja myyntien) suojaukseen, eikä suojauslaskentaa sovelleta. Muiden johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi rahoitustuottoihin tai -kuluihin, kun suojauslaskentaa ei sovelleta. Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, on hankittu vähentämään liiketoimintaan tai rahoitukseen liittyviä tulos- ja/tai rahavirtavaikutuksia.

JOHDANNAISSOPIMUSTEN NIMELLISARVOT

Milj. euroa	2019	2018
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset		
Korkojohdannaiset	20,0	20,0
Valuuttatermiinit	24,4	30,9
Hyödykejohdannaiset, sähkö	1,3	1,9
	0,1TWh	0,1TWh
Ei suojauslaskennan -alaiset johdannaissopimukset		
Valuuttatermiinit	3,9	33,7*

*) Nimellisarvosta 29,3 miljoonaa euroa liittyy samansuuruisten konsernin emoyhtiöön tehtyjen sisäisten valuuttamääräisten talletusten suojaukseen. Nämä talletukset oli tehty pankkien perimän negatiivisen talletuskoron vaikutusten pienentämiseksi.

SUOJAUSLASKENNAN VAIKUTUKSET TALOUDELLISEEN ASEMAAN JA TULOKSEEN

Milj. euroa	EURAUD		EURUSD		EURNOK		EURSEK	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Valuuttatermiinit								
Kirjanpitoarvo (varat)	0,0	-	-	0,0	-	0,0	-	-
Kirjanpitoarvo (velat)	-	0,0	0,0	-	0,0	-	0,3	0,1
Nimellisarvo	1,5	2,0	1,4	2,7	1,8	1,9	18,2	22,1
Eräpäivä	helmi-joulu 2020	helmi-joulu 2019	helmi-kesä 2020	helmi-joulu 2019	helmi-touko 2020	helmi-kesä 2019	helmi-elo 2020	helmi-loka 2019
Suojausaste	1:1	1:1	1:1	1:1	1:1	1:1	1:1	1:1
Voimassa olevien suojausinstrumenttien diskontatun arvon muutos 1.1. lähtien	0,0	0,0	-0,1	0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,7
Suojauksen tehokkuuden määrittämiseen käytettävä suojauskohteen arvon muutos	-0,0	-0,0	0,1	-0,1	0,1	0,1	0,2	0,7

Milj. euroa	2019	2018
Korkoswap		
Kirjanpitoarvo (velat)	1,2	1,3
Nimellismäärä	20,0	20,0
Eräpäivä	04/2023	04/2023
Suojausaste	1:1	1:1
Voimassa olevien suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos 1.1. lähtien	-0,1	-0,1
Suojauksen tehokkuuden määrittämiseen käytettävä suojauskohteen arvon muutos	0,1	0,1
Suojatun koron painotettu keskiarvo tilikauden aikana	1,99 %	1,88 %

Milj. euroa	2019	2018
Hyödykkeet - Sähkö		
Kirjanpitoarvo (varat)	0,3	1,3
Nimellismäärä	1,3	1,9
TWh	0,1	0,1
Eräpäivä	2020-2021	2019-2021
Suojausaste	1:1	1:1
Voimassa olevien suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos 1.1. lähtien	-1,0	1,1
Suojauksen tehokkuuden määrittämiseen käytettävä suojauskohteen arvon muutos	1,0	-1,1
Suojatun hinnan painotettu keskiarvo EUR/MWh	23,91	15,43

Seuraavassa esitetään realisoitumattomien johdannaisten positiiviset ja negatiiviset käyvät arvot ja niiden nettomäärät. Nettoutussopimusten piirissä ovat korko- ja valuuttajohdannaiset. Johdannaisia koskevat yleiset nettoutussopimukset eivät täytä kriteerejä, joiden mukaan erät voitaisiin vähentää toisistaan taseessa, koska laillisesti täytäntöön pantavissa olevaa kuittausoikeutta ei tällä hetkellä ole.

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN NETOTUS

Milj. euroa	2019	2018
Johdannaissaamiset:		
Käypä arvo, brutto	0,4	1,6
Käypä arvo, netotussopimusten piirissä	-0,0	-0,1
Käypä arvo, netto	0,3	1,5
Johdannaisvelat:		
Käypä arvo, brutto	1,7	1,5
Käypä arvo, netotussopimusten piirissä	-0,0	-0,1
Käypä arvo, netto	1,6	1,4

3.4. OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT TIEDOT

Osakepääoma

Altia Oyj:n kokonaan maksettu ja kaupparekisteriin rekisteröity osakepääoma oli 60 480 378,36 euroa vuosien 2019 ja 2018 lopussa. Osakkeiden kokonaismäärä oli tilikausien 2019 ja 2018 lopussa 36 140 485 kpl.

Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Jokaisella osakkeella on yksi ääni yhtiökokouksessa ja yhtäläiset oikeudet osinkoon ja muuhun varojenjako. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita.

OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ

	2019	2018
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä tilikauden alussa	36 140 485	35 960 000
Henkilöstöanti	-	180 485
Osakkeiden lukumäärä yhteensä tilikauden lopussa	36 140 485	36 140 485

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Henkilöstöannin osakkeiden merkinnöistä suoritettavat maksut on kirjattu kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahasto sisältää käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavat rahoitusvarat.

Vararahasto

Vararahasto sisältää lakisääteisen osuuden ulkomaisen tytäryhtiön tuloksesta.

Suojausrahasto

Suojausrahasto sisältää rahavirran suojauksessa käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset tehokkaaksi todetuista suojauksista.

RAHAVIRRAN SUOJAUSRAHASTO

Milj. euroa	Valuutta- termiinit	Korko- johdannaiset	Hyödykkeet	Suojaus- rahastot yhteensä
1.1.2018	0,5	-1,1	0,3	-0,3
Muihin laajan tuloksen eriin kirjattu suojausinstrumentin käyvän arvon muutos	1,1	0,2	1,6	2,9
Siirretty ostojen ja myyntien oikaisu-eriin - kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-1,7	-	-	-1,7
Siirretty rahoitustuottoihin/-kuluihin - kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-	-0,4	-	-0,4
Siirretty oikaisemaan sähkön ostoja - kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-	-	-0,6	-0,6
Laskennallinen vero	0,0	0,3	-0,3	0,0
31.12.2018	-0,0	-1,0	1,1	0,0
Muihin laajan tuloksen eriin kirjattu suojausinstrumentin käyvän arvon muutos	0,5	0,2	-0,2	0,5
Siirretty ostojen ja myyntien oikaisu-eriin - kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-0,9	-	-	-0,9
Siirretty rahoitustuottoihin / -kuluihin - kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-	-0,4	-	-0,4
Siirretty oikaisemaan sähkön ostoja - kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-	-	-0,5	-0,5
Laskennallinen vero	0,1	0,2	-0,1	0,3
31.12.2019	-0,3	-1,0	0,2	-1,0

Muuntoerot

Muuntoerot sisältävät kaikki valuuttakurssierot, jotka ovat syntyneet ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten muuntamisesta. Konsernin kertyneet muuntoerot 31.12.2019 olivat yhteensä -22,1 miljoonaa euroa (31.12.2018: -19,6 miljoonaa euroa).

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden osakemäärän painotetulla keskiarvolla.

Laimennettu osakekohtainen tulos on laskettu samoin perustein kuin laimentamaton osakekohtainen tulos kuitenkin niin, että se huomioi Konsernin potentiaaliset sitoumukset laskea liikkeelle uusia osakkeita tulevaisuudessa. Altia ei ole laskenut liikkeelle laimentavia instrumentteja tässä esitettyjen kausien aikana.

OSAKEKOHTAINEN TULOS

	2019	2018
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, miljoonaa euroa	18,4	15,1
Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo (1000 kpl)	36 140	36 140
Laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	0,51	0,42

Osinko

Hallitus esittää vuoden 2019 yhtiökoukselle, että osinkoa maksetaan 0,42 euroa osakkeelta. Yhtiökokous 15.5.2019 päätti, että tilikaudelta 2018 jaetaan osinkoa 0,38 euroa osakkeelta, yhteensä 13,7 miljoonaa euroa. Osinko maksettiin 24.5.2019.

ALTIA OYJ:N JAKOKELPOISET VARAT

Milj. euroa	31.12.2019	31.12.2018
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1,2	1,2
Voitto edellisiltä tilikausilta	70,9	56,8
Osingonjako	-13,7	-
Tilikauden voitto	38,6	14,1
JAKOKELPOISET VARAT YHTEENSÄ	96,9	72,1

Nettovelkaan-
tumisaste
19,1
%

4. Rahoitus- ja pääomariskit

4.1. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Rahoitusriskien hallinnan periaatteet

Altian rahoitusriskien hallinnalla pyritään turvaamaan konsernin taloudellinen vakaus ja riittävien rahoitusvaihtoehtojen saatavuus eri markkinatilanteissa. Lisäksi tavoitteena on tukea liiketoimintoja liiketoimintaan liittyvien rahoitusriskien tunnistamisessa ja hallinnassa sekä olennaisilta rahoitusriskeiltä suojautumisessa.

Konserni altistuu erilaisille markkinariskeille. Näiden riskien muutokset vaikuttavat yhtiön varoihin, velkoihin ja ennakoituihin liiketoimiin. Riskit aiheutuvat korkojen, valuuttakurssien ja hyödykkeiden markkinahintojen muutoksista. Näistä markkinariskeistä aiheutuvien riskien hallintaan voidaan käyttää valittuja johdannaisinstrumentteja. Altia suojaa pääasiassa vain konsernin rahavirtaan vaikuttavia riskejä sekä harkinnan mukaan joitakin valuuttamääräisiä tase-eriä. Johdannaisia käytetään yksinomaan suojautumiseen edellä mainituilta riskeiltä. Osaan korko-, valuutta- sekä sähköjohdannaisista sovelletaan IFRS 9 -standardin mukaisia suojauslaskennan periaatteita. Rahoitusriskien hallintaa toteutetaan hallituksen hyväksymien riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti osana konsernin riskienhallintaa. Perustan rahoitusriskien hallinnalle muodostavat Altian rahoitus- ja luottoperiaatteet sekä liiketoiminnan jatkuvuuteen tähtäävät periaatteet.

Riskienhallintaprosessi

Rahoitukseen liittyvät prosessin erityispiirteet on kuvattu jäljempänä markkina-, maksuvalmius- ja luottoriskien kuvausten yhteydessä. Rahoitusriskien tilanteesta raportoidaan säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle ja Altian hallitukselle. Riskien hallintaa koskevat merkittävimmät periaatepäätökset tekee yhtiön hallitus.

Altian hallitus on hyväksynyt osana rahoitusriskien hallintaperiaatteita rahoitusinstrumenttien luettelon, jossa erityyppisten rahoitusriskien osalta on määriteltäviä hyväksytyt instrumentit, niiden käyttötarkoitus ja käytöstä päättävä henkilö.

Rahoitusriskien hallinnan organisointi

Konsernin johdolle raportoidaan rahoitusasioista säännöllisesti. Hallitus käsittelee tapauskohtaisesti kaikki olennaiset rahoitusasiat, kuten konsernin sisäiset ja ulkoiset lainajärjestelyt.

Altian rahoitustoimintoja ja rahoitusriskien hallintaa koskevat tehtävät ja vastuut on kuvattu rahoitusriskien hallintaperiaatteissa. Konsernin rahoitusosasto vastaa rahoituksen varmistamisesta, riskien tunnistamisesta sekä tarvittaessa suojausten toteuttamisesta ulkopuolisten vastapuolten kanssa. Liiketoimintayksiköt ja tytäryhtiöt vastaavat omaan liiketoimintaansa liittyvien riskien hallinnasta ja rahavirtojen ennustamisesta.

Riskikeskittymät

Altia analysoi huolellisesti toimintoihinsa liittyviä rahoitusriskejä ja riskikeskittymiä. Tämän arvioinnin tuloksena tunnistetut riskikeskittymät on kuvattu markkina- ja luottoriskien kuvausten yhteydessä.

Markkinariski

Altia määrittelee markkinariskin riskiksi, jossa rahoitusinstrumentin käypä arvo tai tulevat rahavirrat vaihtelevat markkinahintojen muutosten seurauksena. Konsernin tärkeimmät markkinariskit ovat valuuttariski, korkoriski ja hintariski ohraan ja sähkөөn liittyen.

1. Valuuttariski

Altia altistuu valuuttariskeille viennin ja tuonnin, konsernin sisäisen muiden kuin euromaiden välisen kaupan sekä ulkomaisten tytäryhtiöiden kanssa tapahtuvan sisäisen lainanannon ja sijoitusten kautta. Konsernin valuuttariskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa valuuttakursseihin liittyviä epävarmuustekijöitä ja niiden vaikutusta konsernin tulokseen, rahavirtaan ja taseeseen.

Transaktioriski

Transaktioriski aiheutuu valuuttamääräisistä tase-eristä sekä tulevista rahavirroista liittyen myyntiin, ostoihin sekä pääomatuottoihin. Transaktioriskin hallinnalla pyritään suojaamaan konsernia valuuttakurssien muutosten vaikutuksilta tulokseen.

Tavoitteena on suojata 60–80 % erittäin todennäköisistä kaupallisista rahavirroista. Keskimääräinen suojausaste on pysynyt tavoitetasolla. Suojaukset toteutetaan valuuttatermiineillä tai -optioilla enintään seuraavien kahden kuukauden ajalle lähinnä asiakkaiden hinnoitteluaikajaksojen mukaisessa rytmissä. Altia voi soveltaa valuuttajohdannaisiin rahavirran suojauslaskentaa.

Konsernin sisäiset lainajärjestelyt suojataan 100-prosenttisesti, ja niihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Kahdessa alla olevassa taulukossa esitetään konsernin nettovaluuttapositio, ensin taseeseen kirjattujen rahoitusinstrumenttien perusteella ja toiseksi ottaen huomioon myös tulevat valuuttamääräiset nettorahavirrat. Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7-standardin mukainen valuuttapositio koostuu myyntisaamisista, ostovelosta, rahavaroista, konsernin sisäisistä ja ulkoisista lainoista sekä johdannaisinstrumenteista.

Nettovaluuttariski on huomioitu taulukossa silloin, kun transaktiovaluutta on muu kuin yhtiön toimintavaluutta.

TAULUKKO 1: KONSERNIN NETTOVALUUTTAPOSITIO 31.12.

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 - standardin mukainen nettovaluuttapositio		
Milj. euroa	2019	2018
EUR-SEK	-16,4	-19,7
EUR-NOK	-1,6	-0,8
EUR-USD	2,7	4,5
EUR-AUD	1,7	2,1

Konsernin nettovaluuttapositio 31.12. sisältäen myös suojatut kaupalliset kassavirrat		
Milj. euroa	2019	2018
EUR-SEK	1,8	2,4
EUR-NOK	0,3	1,1
EUR-USD	0,3	0,6
EUR-AUD	0,2	0,1

Translaatoriski

Translaatoriski aiheutuu lähinnä emoyhtiön valuuttamääräisistä oman pääoman ehtoista netto-sijoituksista ulkomaisiin tytäryhtiöihin, joista syntyy konsernitilinpäätöstä laadittaessa muuntoero konsernin taseen omaan pääomaan. Konsernin rahoitusosasto analysoi translaatoriskiä säännöllisesti ja raportoi tällä alueella tapahtuvista olennaisista seikoista johdolle. Merkittävimmät nettosi-joitukset ovat Ruotsin ja Norjan kruunujen määriä. Translaatoriskiä ei ole suojattu.

2. Korkoriski

Korkoriskin hallinnan tavoitteena on minimoida korkojen muutosten aiheuttamien vaihtelujen vaikutus konsernin tulokseen. Lainojen nimellisarvo oli 31.12.2019 82,8 miljoonaa euroa (2018: 89,3 miljoonaa euroa) ja se jakautui seuraavasti:

- 15,0 miljoonan euron suuruinen laina eräännyttävänä tammikuussa 2022, ja sitä lyhennetään 5 miljoonaa euroa vuodessa. Lainan korko on sidottu kolmen kuukauden markkinakorkoon. Näitä korkoja ei ole tällä hetkellä suojattu.
- 55,0 miljoonan euron osuus lainasta eräännyttävänä tammikuussa 2023. Lainan korko perustuu kolmen kuukauden markkinakorkoon. Altia on suojannut nämä koronmaksut 20 miljoonan euron suuruisella korkojohdannaisella kiinteään korkoon. Tähän korkojohdannaiseen sovelletaan suojauslaskennan periaatteita. Suojauksen on todettu olevan tehokas.
- 12,8 miljoonan euron eläkelaina eräännyttävänä tammikuussa 2028. Korko on kiinteä koko laina-ajalle.

Altian kotimaisen yritystodistusohjelman enimmäismäärä on 100 miljoonaa euroa. Yritystodistuksia ei ollut liikkeeseen laskettuna 31.12.2019 ja 2018.

Altian hallituksen hyväksymä enimmäismäärä factoringsopimuksen mukaiselle myyntisaamisten myynnille on 145 miljoonaa euroa. Myyntisaamiset kirjataan pois taseesta kaupantekohetkellä, eikä niihin liity takaisinostovelvoitetta. Järjestelyn kulut kirjataan muihin rahoituskuluihin. Myyntisaamiset ovat lyhytaikaisia, eikä niihin liittyvää korkoriskiä ole suojattu. Myytyjen myyntisaamisten määrä 31.12.2019 oli 76,7 miljoonaa euroa (2018: 80,2 miljoonaa euroa).

3. Hyödykkeiden hintariski

Ohra

Altia käytti vuonna 2019 etanolin ja tärkkelyksen valmistukseen noin 212 (212) miljoonaa kiloa Suomessa viljeltyä viljaa. Korkealuokkaisen kotimaisen ohran saatavuuden Altia varmistaa so-

pimusviljelyllä yhteistyössä viljelijöiden ja viljaliikkeiden kanssa. Ohran markkinahinta vaihtelee satovuositain merkittävästi suomalaisen ohran kysyntään ja tarjontaan vaikuttavien eri tekijöiden vuoksi, ja siten sen katsotaan olevan Altialle merkittävä riski. Hintariskiä ei ole suojattu johdannais-instrumenteilla.

Sähkö

Voimakas sähkön markkinahinnan nousu on Altialle merkittävä riski. Riskiä hallitaan noudattamalla Altian sähkönhankintapolitiikkaa. Siinä määritellään ne rajat, joiden puitteissa sähkön hintariskiltä suojaudutaan. Suojaukset tehdään Nasdaq OMX Oslo ASAn OTC-johdannaistuotteilla. Sähkön-hankinnan suojauspalvelu ostetaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Sähkön hintariskin suojauksiin sovelletaan IFRS 9:n mukaista rahavirran suojauslaskentaa, ja suojauksen tehokkuus testataan neljännesvuositain. Suojattava riski on Suomen euromääräinen sähkönhankinta. Riskiltä suojaudutaan käyttämällä systeemihintaisia, Suomen aluehinta- ja alue-hintaerojohdannais-sopimuksia. Systeemihintaisilla johdannaisilla suojataan pohjoismaista sähkön hintaa ja aluehintaerojohdannaisilla Suomen alueen ja systeemihinnan välistä hintaeroa.

Vuoden 2019 lopussa seuraavien 12 kuukauden toimitusten suojaustaso oli 53,7 % (2018: 64,1 %), mikä vastasi asetettuja tavoitteita. Vuonna 2019 keskimääräinen suojaustaso vuoden aikana oli 66,0 % (68,0%). Kaikki suojaukset olivat tehokkaita vuonna 2019 ja 2018.

Altia hankkii kuluttamansa sähkön Suomen hinta-alueen spot-hintaan sidottuna toimituksena suoraan Nord Pool Spot -markkinoilta.

4. Herkkyys markkinariskeille

Seuraavassa taulukossa on kuvattu konsernin tuloksen ja oman pääoman (ennen veroja) herkkyyttä sähkön hintojen, korkojen ja valuuttakurssien muutoksille. Altian soveltaessa suojauslaskentaa herkkyyks kohdistuu omaan pääomaan. Kun suojauslaskentaa ei sovelleta, herkkyyks on ilmoitettu mahdollisena vaikutuksena tulokseen.

Herkkyys valuuttakurssien muutoksille on laskettu rahoitusinstrumenteista aiheutuvasta nettovaluuttapositiona.

TAULUKKO 2: HERKKYYSANALYYSIT

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7- standardin tarkoittama herkkyyss markkina- riskeille (ennen veroja) Milj. euroa	2019		2018	
	Tulos- laskelma	Oma pääoma	Tulos- laskelma	Oma pääoma
+/-10% muutos sähkön hinnassa	-	+/-0,2	-	+/-0,3
+/-10% muutos EUR/NOK valuuttakurssissa	-/+0,0	+/-0,2	-/+0,1	+/-0,2
+/-10% muutos EUR/SEK valuuttakurssissa	-/+0,2	+/-1,8	-/+0,2	+/-2,2
+/-10% muutos EUR/USD valuuttakurssissa	-/+ 0,0	-/+0,2	-/+0,1	-/+0,4
+/-10% muutos EUR/AUD valuuttakurssissa	-/+ 0,0	-/+0,2	-/+0,0	-/+0,2
+1%-yksikön muutos markkinakoroissa	-0,5	+0,4	-0,5	+0,6

+10 %:n lisäyksellä EUR/SEK valuuttakurssissa olisi EUR -0,2 miljoonan euron vaikutus tuloslaskelmaan.
Muut riskit vastaavalla tavalla.

31.12.2019 konsernin vaihtuvakorkoinen velkapositio muodostuu vaihtuvakorkoisista veloista 70,0 miljoonaa euroa (2018: 75,0 miljoonaa euroa) sekä riskiä netottavasta koronvaihtosopimuk-
sen vaihtuvasta osasta 20,0 miljoonaa euroa (2018: 20 miljoonaa euroa).

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriskin hallitsemiseksi Altia pitää jatkuvasti yllä riittäviä likviditeettireservejä, jotka vuoden 2019 lopussa olivat 10 miljoonan euron konsernitililimiitti sekä 60 miljoonan euron revolving credit -tyyppinen valmiusluottolimiitti. Valmiusluottolimiitti oli 31.12.2019 käyttämättä (2018:0 miljoonaa euroa). Valmiusluottolimiitti eräännyy tammikuussa 2023. Konsernin ulkoisista lainoista on kerrottu tarkemmin korkoriskin yhteydessä.

TAULUKKO 3: LIKVIDITEETTIRESERVIT

Rahavarat sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset Milj. euroa	2019	2018
Rahavarat	64,2	42,0
Konsernitililimitit	10,0	10,0
Valmiusluottolimiitti	60,0	60,0
YHTEENSÄ	134,2	112,0

TAULUKKO 4: RAHOITUSVELKOJEN ERÄÄNTYMINEN

Sopimusten mukaiset maksut rahoitusveloista 2019 Milj. euroa	Rahavirrat 2020			Rahavirrat 2021			Rahavirrat 2022-			
	Rahavirrat yhteensä	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin- maksu	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin- maksu	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin- maksu-
Muut kuin johdannaiset:										
Lainat rahoituslaitoksilta ¹	-72,2	-	-0,7	-5,0	-	-0,7	-5,0	-	-0,8	-60,0
Lainat eläkelaitoksilta ²	-13,4	-0,1	-	-1,5	-0,1	-	-1,5	-0,4	-	-9,8
Vuokrasopimusvelat	-10,5	-	-	-3,4	-	-	-3,0	-	-	-4,1
Ostovelat	-25,7	-	-	-25,7	-	-	-	-	-	-
Johdannaiset:										
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskenta										
Sisääntuleva	24,2	-	-	24,2	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-24,6	-	-	-24,6	-	-	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset, ei-suojauslaskenta										
Sisääntuleva	3,9	-	-	3,9	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-3,9	-	-	-3,9	-	-	-	-	-	-
Korkojohdannaiset, suojauslaskenta	-1,2	-0,4	-	-	-0,4	-	-	-0,5	-	-
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	-0,3	-	-	-0,2	-	-	-0,1	-	-	-
YHTEENSÄ	-123,8	-0,5	-0,7	-36,3	-0,5	-0,7	-9,6	-0,9	-0,8	-73,9

¹Lainat rahoituslaitoksilta erääntyvät 2022 ja 2023.

²Lainat eläkelaitoksilta erääntyvät 2028.

TAULUKKO 4: RAHOITUSVELKOJEN ERÄÄNTYMINEN

Sopimusten mukaiset maksut rahoitusveloista 2018 Milj. euroa	Rahavirrat 2019			Rahavirrat 2020			Rahavirrat 2021-			
	Rahavirrat yhteensä	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin- maksu	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin- maksu	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin- maksu-
Muut kuin johdannaiset:										
Lainat rahoituslaitoksilta ¹	-77,9	-	-0,8	-5,0	-	-0,7	-5,0	-	-1,4	-65,0
Lainat eläkelaitoksilta ²	-15,1	-0,2	-	-1,5	-0,1	-	-1,5	-0,5	-	-11,3
Rahoitusleasinglainat	-0,4	-	-	-0,2	-	-	-0,2	-	-	0,0
Ostovelat	-25,8	-	-	-25,8	-	-	-	-	-	-
Johdannaiset:										
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskenta										
Sisääntuleva	30,9	-	-	30,9	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-30,8	-	-	-30,8	-	-	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset, ei-suojauslaskenta										
Sisääntuleva	33,7	-	-	33,7	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-33,6	-	-	-33,6	-	-	-	-	-	-
Korkojohdannaiset, suojauslaskenta	-1,3	-0,3	-	-	-0,3	-	-	-0,7	-	-
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	-1,3	-	-	-0,9	-	-	-0,4	-	-	-0,1
YHTEENSÄ	-121,7	-0,5	-0,8	-33,2	-0,5	-0,7	-7,1	-1,2	-1,4	-76,4

¹Lainat rahoituslaitoksilta erääntyvät 2022 ja 2023.

²Lainat eläkelaitoksilta erääntyvät 2028.

Luottoriski

Altian luottoriskien hallinnan tavoitteena on minimoida tappiot, mikäli jokin konsernin vastapuoli ei täytä velvoitteitaan. Luottoriskien hallintaperiaatteita kuvataan konsernin luottopolitiikassa.

Luottoriski aiheutuu siitä, että jokin Altian vastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuveloitteensa täyttämättä tai että vastapuolen luottokelpoisuus muuttuu tavalla, joka vaikuttaa sen liikkeeseen laskemien instrumenttien markkina-arvoon.

Luottoriskin enimmäismäärä vastaa konsernin rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa. Myyntisaamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Luottoriskejä pyritään vähentämään aktiivisella luotonhallinnalla sekä huomioimalla asiakkaiden luottokelpoisuus laskujen maksuaikaa määritettäessä.

4.2. PÄÄOMARISKIEN HALLINTA

Altian tavoitteena pääoman hallinnassa on varmistaa tehokas pääomarakenne, joka tukee kannattavaa kasvua. Hallitus seuraa yrityksen pääomarakennetta säännöllisesti.

Altia seuraa pääomaansa nettovelkaantumisasteen eli gearingin perusteella (korollisten nettovelkojen suhde omaan pääomaan). Korollisiin nettovelkoihin luetaan lainat ja vuokrasopimusvelat, joista on vähennetty rahavarat. Nettovelkaantumisasteen nykyinen taso alittaa selvästi konsernin lainaehtojen määrittelemän rajan.

Liiketoimintasyklin aikana yrityksen nettovelkaantumisaste todennäköisesti vaihtelee, ja tavoitteena on säilyttää riittävän vahva taseen rakenne konsernin rahoitustarpeiden turvaamiseksi. Nettovelkaantumisaste oli 31.12.2019 ja 31.12.2018 seuraava:

TAULUKKO 5: NETTOVELKAANTUMISASTE

Nettovelkaantumisaste 31.12. Milj. euroa	2019	2018
Lainat	82,6	89,4
Vuokrasopimusvelat	10,5	-
Rahavarat	64,2	42,0
Nettovelka	28,9	47,4
Oma pääoma yhteensä	151,2	150,1
NETTOVELKAANTUMISASTE 31.12.	19,1 %	31,6 %

5. Konsolidointi

5.1. YLEISET KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

Yhdistely konsernitilinpäätökseen

Konsernitilinpäätökseen yhdistely, yhdistelyssä käytetty menetelmä sekä omistuksen luokittelu riippuvat siitä, onko konsernilla yhtiöissä määräysvalta tai yhteinen määräysvalta vai onko sillä huomattava vaikutusvalta tai muu omistussuhde. Kun konsernilla on yhtiössä määräysvalta, yhtiö yhdistellään tytäryrityksenä [liitetiedossa 5.2](#). Tytäryhtiöt kerrottujen periaatteiden mukaisesti. Kun konsernilla on yhtiössä yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa, yhtiö yhdistellään konsernitilinpäätökseen [liitetiedossa 5.3](#). Osakkuusyhtiöt, yhteisyritykset ja osuudet yhteisissä toiminnoissa kuvattujen periaatteiden mukaisesti. Mikäli konsernilla ei ole omistamassaan yhtiössä määräysvaltaa eikä huomattavaa vaikutusvaltaa, omistusosuus luokitellaan käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattaviksi rahoitusvaroiksi ja käsitellään [liitetiedossa 3.2.1](#) kuvattujen periaatteiden mukaisesti.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuuttua. Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin pankkipäivittäin julkaisemia keskipursseja. Raportointikauden päättymispäivänä taseessa olevat ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät muunnetaan euroiksi raportointikauden päättymispäivän keskipursseja käyttäen. Muuntamisesta syntyvät valuuttakurssi-erot kirjataan tulosvaikutteisesti. Ostoihin ja myynteihin liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan vastaaviin eriin liiketuloksen yläpuolelle. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaisten muualla kuin euroalueella toimivien tytäryritysten laajojen tuloslaskelmien erät muunnetaan euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin kuukauden lopun kurssien keskipursseja. Ulkomaisten tytäryritysten taseet muunnetaan käyttäen raportointikauden päättymispäivän keskipursseja. Kauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla toisaalta laajassa tuloslaskelmassa ja toisaalta omissa pääomassa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan muihin laajan tuloksen eriin, ja se sisältyy omissa pääomassa muuntoeroihin. Sen muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Ulkomaisille tytäryrityksille annettujen valuuttamäärien, osaksi nettosijoitusta luettavien lainojen, muuntamisesta syntyvät kurssierot kirjataan konsernitilinpäätöksessä muihin laajan tuloksen eriin, ja ne sisältyvät omassa pääomassa muuntoeroihin.

Ulkomaisten yritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeisten voittojen ja tappioiden muuntamisesta syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omana eränään omassa pääomassa. Hankinnan yhteydessä syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksiköiden varoihin ja velkoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisut käsitellään kyseisten ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina, jotka muunnetaan euroiksi raportointikauden päättämispäivän kurssija käyttäen. Mikäli näistä ulkomaisista yksiköistä luovutaan kokonaan tai osittain, niistä aiheutuneet kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti osana myyntivoittoa tai -tappiota.

5.2. TYTÄRYHTIÖT

Tytäryhtiöiden yhdistelyperiaatteet

Altian konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Altia Oyj ja kaikki sen tytäryhtiöt. Tytäryhtiöiksi katsotaan ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on määräysvalta. Konsernille syntyy määräysvalta, kun se olemalla osallisena yrityksessä altistuu yrityksen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yritystä koskevaa valtaansa. Hankittujen tytäryritysten tilinpäätökset sisällytetään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan tytäryrityksessä, ja siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa.

Kaikki liiketoimintojen yhdistämiset käsitellään hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon. Määrä, jolla luovutetun vastikkeen, määräysvallattomien omistajien osuuden ja hankinnan kohteesta mahdollisesti aiemmin omistetun osuuden yhteenlaskettu määrä ylittää hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon, kirjataan liikearvoksi.

Kaikki hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, kirjataan kuluksi. Luovutettu vastike ei sisällä mahdollisia hankinnasta erillään käsiteltäviä liiketoimia. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä ja luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu ehdollinen lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättämispäivänä, ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

Konsernilla ei ole ollut määräysvallattomien omistajien osuuksia 31.12.2019 eikä 31.12.2018.

Altia Oyj:n tytäryhtiöiden lukumäärä tilikauden lopussa oli 23 kpl (23 kpl 31.12.2018).

	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Maa
A-Beverages Oy	100,00	100,00	Suomi
Altia Eesti AS	100,00	100,00	Viro
Altia Denmark A/S	100,00	100,00	Tanska
Altia Holding Sweden AB	-	100,00	Ruotsi
SIA Altia Latvia	100,00	100,00	Latvia
Altia Norway AS	100,00	100,00	Norja
Altia Sweden AB	100,00	100,00	Ruotsi
Altia Sweden Services AB	-	100,00	Ruotsi
Alpha Beverages Oy	100,00	100,00	Suomi
Best Buys International AS	100,00	100,00	Norja
BevCo AB	-	100,00	Ruotsi
Bibendum AB	-	100,00	Ruotsi
Bibendum AS	100,00	100,00	Norja
ExCellar Oy	100,00	100,00	Suomi
Harald Zetterström oy/ab	100,00	100,00	Suomi
Interbev AS	100,00	100,00	Norja
Larsen SAS	100,00	100,00	Ranska
Philipson & Söderberg AB	-	100,00	Ruotsi
Prime Wines Oy	100,00	100,00	Suomi
Premium Wines AS	100,00	100,00	Norja
Ström AS	100,00	100,00	Norja
Viniversum AB	-	100,00	Ruotsi
Oy Wennerco Ab	100,00	100,00	Suomi

5.3. OSUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ JA YHTEISJÄRJESTELYISSÄ

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on yli 20 % äänioikeuksista tai muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Altialla on osakkuusyrietyksenä käsiteltävä omistus Palpa Lasi Oy:ssä.

Osakkuusyrietykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Pääomaosuusmenetelmän mukaan sijoitus kirjataan alun perin hankintamenoon ja tämän jälkeen sitä oikaistaan hankinta-ajankohdan jälkeen kohteen nettovarallisuudessa tapahtuneella muutoksella, konsernin omistusosuuden mukaisesti. Hankinnan jälkeen konsernin osuus osakkuusyrietyksen tilikauden voitosta tai tappiosta esitetään omana eräänä liiketuloksen jälkeen. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappiota yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut yrityksen velvoitteiden täyttämiseen. Konsernin sijoitus osakkuusyrietykseen sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Konsernin osuus osakkuusyrietyksen muihin laajan tuloksen eriin kirjatuista muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin.

Konsernin ja sen osakkuusyrietysten välisten liiketoimien tuloksesta merkitään konsernitilinpäätökseen vain konsernin ulkopuolisille omistajille kuuluva osuus. Jokaisen raportointikauden lopussa tarkistetaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että osakkuusyrietykseen tehdyn sijoituksen arvo on alentunut. Jos tällaisesta on viitteitä, arvonalentumistappio määritetään osakkuusyrietyksestä kerrytettävissä olevan rahamäärän ja sen kirjanpitoarvon välisenä erotuksena. Arvonalentumistappio merkitään tuloslaskelmaan erään osuus osakkuusyrietysten tuloksesta.

Osakkuusyrietysten tilinpäätökset on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernissa sovellettavia laatimisperiaatteita. Jos tilikauden tilinpäätöstä ei ole käytettävissä, yhdistelyssä on käytetty alustavia tilinpäätöslukuja tai viimeisintä saatua tietoa.

Yhteisjärjestelyt

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on sopimukseen perustuva yhteinen määräysvalta ja jossa merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset

edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolien yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys. Altialla on Roal Oy:ssä saamiseen liittyvä intressi, joka perustuu yhteisen toiminnon toisen osapuolen kanssa tehtyyn sopimusjärjestelyyn. Osuus Roal Oy:ssä käsitellään yhteisenä toimintona.

Yhteisyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Altialla on yhteisyrityksenä käsiteltävä omistus Von Elk Companyssä.

OSAKKUUSYRITYKSET JA YHTEISJÄRJESTELYT

	2019	2018
	Omistusosuus %	Omistusosuus %
Roal Oy, Suomi	50,00	50,00
Palpa Lasi Oy, Suomi	25,53	25,53
Von Elk Company Oy, Suomi	20,00	-

Roal Oy harjoittaa entsyymiliiketoimintaa. Yhteisen toiminnon toinen omistaja on ABF Overseas Ltd. Altialla on Roalissa yhteinen määräysvalta, mutta toisen osakkeenomistajan optio-oikeus tarkoittaa, että tosiasiallisesti kyseessä on kiinteätuottoinen saaminen, eikä Altialla ole oikeutta 50 %:iin nettovarallisuudesta, kunnes optio raukeaa. Näin ollen osuus luokitellaan yhteiseksi toiminnoksi ja Altia käsittelee osuutensa Roalin varoista ja veloista saamisena ja vuotuisen vähimmäisingon korkotuottona. Saamisen määrä oli 7,6 miljoonaa euroa 31.12.2019 ja 31.12.2018.

Palpa Lasi Oy harjoittaa lasisten juomapakkausten kierrätys- ja uusiokäyttöliiketoimintaa. Von Elk Company on suomalainen perheyrittäjä, joka harjoittaa alkoholijuomaliiketoimintaa.

KONSERNIN OSUUS OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSISSÄ

Milj. euroa	2019	2018
Tilikauden alussa	0,3	-
Tilikauden lisäykset	0,2	-
Osuus tuloksesta	0,7	0,3
Tilikauden lopussa	1,2	0,3

OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYSTEN TALOUDELLINEN YHTEENVETO

Milj. euroa	2019	2018
Varat	8,8	7,6
Velat	4,9	6,3
Nettovarot	3,9	1,3
Liikevaihto	18,5	18,3
Tilikauden tulos	2,6	2,8

Lähipiiritapahtumat osakkuusyritysten ja yhteisjärjestelyjen kanssa esitetään [liitetiedossa 6.3](#).

6. Muut liitetiedot

6.1. TULOVEROT

Tuloverot

Konsernin tulosvaikutteisesti kirjattu verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, mahdollisista aikaisempien tilikausien veroista ja laskennallisesta verosta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan kunkin konserniin kuuluvan yhtiön paikallisen verolainsäädännön mukaisesti.

Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan tulosvaikutteisesti. Mikäli verot liittyvät muun laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin, tuloverot kirjataan kyseisiin eriin. Konsernin osuus osakkuusyritysten ja yhteisyritysten tuloksesta esitetään laskettuna nettotuloksesta, ja siten se sisältää verovaikutuksen.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset kirjataan pääsääntöisesti kaikista väliaikaisista eroista omaisuus- ja velkaerien verotuksellisten arvojen ja kirjanpitoarvojen välillä. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä, vahvistetuista verotuksellisista tappioista ja tytäryhtiö Hankintojen käyppien arvojen kohdennuksista. Laskennallisia verosaamia kirjataan enintään siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennalliset verovelat kirjataan täysimääräisinä. Laskennalliset verot kirjataan käyttäen verokantoja, jotka on raportointikauden päättymispäivään mennessä säädetty tai tosiasiallisesti hyväksytyt. Ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista kirjataan veroa vain, mikäli niistä todennäköisesti aiheutuu veroseuraamuksia.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan, kun ne koskevat samaa veronsaajaa ja Altialla on laillisesti täytäntöön pantavissa oleva oikeus määrien kuittaamiseen.

Keskeiset arviot ja johdon harkintaan perustuvat ratkaisut – laskennalliset verosaamiset

Sen ratkaiseminen, merkitäänkö laskennalliset verosaamiset taseeseen, edellyttää harkintaa. Laskennallisia verosaamia kirjataan vain, kun niiden realisoituminen on todennäköisempää kuin realisoitumatta jääminen, minkä puolestaan määrää se, kertyykö tulevaisuudessa riittävästi verotettavaa tuloa. Verotettavan tulon kertymistä koskevat oletukset perustuvat johdon arvioihin vastaisiin rahavirtoihin. Nämä vastaisia rahavirtoja koskevat arviot puolestaan riippuvat arvioista, jotka koskevat mm. tulevan myynnin määrää, liiketoiminnan menoja, keskeisten raaka-aineiden kustannustasoja, investointeja ja muita liiketoiminnan tuloksellisuuteen liittyviä eriä. Näihin arvioihin ja oletuksiin liittyy riskejä ja epävarmuutta, ja näin ollen on mahdollista, että olosuhteissa tapahtuvat muutokset aiheuttavat muutoksia odotuksiin, ja tämä voi puolestaan vaikuttaa taseeseen merkittäviin laskennallisiin verosaamisiin samoin kuin mahdollisiin vielä kirjaamattomiin muihin verotuksellisiin tappioihin ja väliaikaisiin eroihin. Altian kyky kerryttää verotettavaa tuloa riippuu myös yleisistä talouteen, rahoitukseen, kilpailukykyyn, lainsäädäntöön ja sääntelyyn liittyvistä tekijöistä, jotka eivät ole sen omassa määräysvallassa. Jos Altian verotettava tulo on tulevaisuudessa pienempi kuin mitä johto on ennakoitunut kirjattavia laskennallisia verosaamia määrittäessä, saamista arvo alentuu tai ne käyvät kokonaan arvottomiksi. Tällöin taseeseen merkityt määrät voidaan mahdollisesti joutua peruuttamaan tulosvaikutteisesti. Olosuhteiden muutokset voivat myös johtaa laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen sellaisista vahvistetuista tappioista, joista tällä hetkellä ei ole merkitty saamia.

Epävarmat veropositiot

Johto arvioi veropositiot tilikausittain identifoidakseen tilanteet, joissa verotukseen liittyy epävarmuutta. Arvioinnin perusteella epävarmat veropositiot kirjataan, mikäli on todennäköistä että veroviranomainen ei hyväksy yhtiön näkemystä. Epävarmuuden vaikutus määri-

TULOVEROT

Milj. euroa	2019	2018
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	5,3	3,8
Edellisten tilikausien verot	0,7	0,2
Laskennalliset verot:		
Syntyneet ja purkautuneet väliaikaiset erot	0,2	0,0
Verokantojen muutoksen vaikutus	-	-0,4
YHTEENSÄ	6,2	3,6

tetään joko todennäköisimmän määrän perusteella tai odotusarvomenetelmää käyttäen riippuen siitä kumpi menetelmä ennustaa epävarmuuteen tulevan ratkaisun paremmin.

Tuloslaskelman verokulun ja Altia-konsernin kotimaan verokannalla (20,0 %) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

Milj. euroa	2019	2018
Tulos ennen veroja	24,6	18,6
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla	4,9	3,7
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavien verokantojen vaikutus	-0,0	0,3
Verovapaat tuotot	-0,2	-0,3
Verotuksessa vähennyskeltottomat kulut	0,2	0,1
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-	-0,0
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0,7	0,2
Osuus osakkuusyriytysten tuloksesta veroilla vähennettynä	-0,1	-0,1
Verokantojen muutosten vaikutus	-	-0,4
Tuloverot jakamattomista voittovaroista	0,1	-0,0
Muut erät	0,6	0,0
VEROKULU TULOSLASKELMASSA	6,2	3,6

MUIHIN LAAJAN TULOSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT

2019 Milj. euroa	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	-1,3	0,3	-1,0
Muuntoerot	-2,4	-	-2,4
Työsuhteen päättymisen jälkeisten etuuksien uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-0,2	0,0	-0,2
YHTEENSÄ	-3,9	0,3	-3,6

2018 Milj. euroa	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	0,4	-0,1	0,3
Muuntoerot	-3,5	-	-3,5
Työsuhteen päättymisen jälkeisten etuuksien uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	0,0	-0,0	-0,0
YHTEENSÄ	-3,1	-0,1	-3,2

LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2019 aikana: Milj. euroa	1.1.2019	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	31.12.2019
Laskennalliset verosaamiset:					
Verotukselliset tappiot	0,1	-0,1	-	0,0	0,0
Käyttöomaisuus	2,0	-0,3	-	0,0	1,7
Eläke-etuudet	0,3	-0,0	0,0	0,0	0,3
Varaukset	0,1	-0,1	-	-	0,0
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,1	0,0	-	-0,0	0,1
Suojausrahastoon kirjatut	0,0	-	0,2	-0,0	0,3
Muut väliaikaiset erot	0,1	0,1	-	0,0	0,2
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	2,7	-0,5	0,3	0,0	2,5
Netotus laskennallisista verovelosta	-1,9				-1,6
Laskennalliset verosaamiset netto	0,8				0,9
Laskennalliset verovelat:					
Käyttöomaisuus	5,2	-0,0	-	-0,0	5,2
Suojausrahastoon kirjatut	0,0	-	-0,0	0,0	0,0
Käyvän arvon kohdistus hankinnoista	2,1	-0,4	-	-0,0	1,7
Vähennyskelpoiset liikearvopoistot	9,7	0,0	-	-0,1	9,6
Tytäryhtiöiden jakamattomat voittovarot	1,7	0,1	-	-	1,8
Muut väliaikaiset erot	0,0	-	-	-	0,0
Laskennalliset verovelat yhteensä	18,8	-0,3	-0,0	-0,1	18,3
Netotus laskennallisista verosaamisista	-1,9				-1,6
Laskennalliset verovelat netto	16,8				16,7

LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2018 aikana: Milj. euroa	1.1.2018	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	31.12.2018
Laskennalliset verosaamiset:					
Verotukselliset tappiot	0,3	-0,2	-	-0,0	0,1
Käyttöomaisuus	2,4	-0,4	-	-0,0	2,0
Eläke-etuudet	0,3	0,0	-0,0	-0,0	0,3
Varaukset	-	0,1	-	-	0,1
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,1	0,0	-	-0,0	0,1
Suojausrahastoon kirjatut	0,1	-	-0,1	-	0,0
Muut väliaikaiset erot	0,2	-0,0	-	-0,0	0,1
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	3,3	-0,4	-0,1	-0,0	2,7
Netotus laskennallisista verovelosta	-2,3				-1,9
Laskennalliset verosaamiset netto	1,0				0,8
Laskennalliset verovelat:					
Käyttöomaisuus	5,2	-0,0	-	-0,0	5,2
Suojausrahastoon kirjatut	0,0	-	0,0	-0,0	0,0
Käyvän arvon kohdistus hankinnoista	2,7	-0,5	-	-0,1	2,1
Vähennyskelpoiset liikearvopoistot	10,4	-0,4	-	-0,3	9,7
Tytäryhtiöiden jakamattomat voittovarot	1,7	-0,0	-	-	1,7
Muut väliaikaiset erot	0,0	-0,0	-	-	0,0
Laskennalliset verovelat yhteensä	20,0	-0,9	0,0	-0,4	18,8
Netotus laskennallisista verosaamisista	-2,3				-1,9
Laskennalliset verovelat netto	17,7				16,8

Konsernilla oli 31.12.2019 yhteensä 1,6 miljoonaa euroa (2018: 1,0 miljoonaa euroa) käyttämättömiä verotuksellisia tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Näistä verotuksellisista tappioista 0,9 miljoonaa euroa vanhenee kolmen vuoden kuluessa ja 0,6 miljoonalla eurolla on rajoittamaton vanhenemisaika. Altian johdon arvion mukaan nämä tappiot ovat syntyneet tytäryrityksissä, joilla ei ole näyttöä tulevaisuudessa syntyvästä verotettavasta tulosta eikä muuta vakuuttavaa näyttöä siitä, että verotukselliset tappiot pystyttäisiin hyödyntämään ja laskennallinen verosaaminen voitaisiin kirjata taseeseen.

Altian Ranskan tytäryhtiössä on ollut tavanomainen verotarkastus. Joulukuussa 2019 yhtiö vastaanotti 1,1 miljoonan euron jälkiverotuspäätöksen liittyen verotarkastukseen. Jälkiverotuspäätös koski konsernin sisäisen myynnin siirtohinnoja. Konserni on kirjannut 1,1, miljoonan euron verovelan perustuen jälkiverotuspäätökseen.

Altia aikoo kuitenkin valittaa päätöksestä. Mikäli verottaja pysyy päätöksessään, konserni aikoo edetä keskinäiseen sopimusmenettelyyn tarkoituksena poistaa mahdollinen kaksinkertainen verotus liittyen siirtohinnoitteluun. Konserni on kirjannut 0,4 miljoonan verosaamisen liittyen mahdolliseen keskinäiseen sopimusmenettelyyn.

6.2. VAKUudet ja vastuusitoumukset sekä ehdolliset varat ja velat

Milj. euroa	2019	2018
Vakuudet ja vastuusitoumukset		
Konserniyhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	18,5	18,5
Takaukset	5,9	5,3
VAKUudet YHTEENSÄ	24,4	23,8
Muut vastuusitoumukset		
Muut vuokrasopimukset		
Erääntyminen yhden vuoden kuluessa	0,2	3,9
Erääntyminen vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	0,1	9,3
Erääntyminen yli viiden vuoden kuluttua	-	0,5
Muut vuokrasopimukset yhteensä	0,3	13,6
Muut vastuut	20,8	15,5
VASTUUSITOUMUKSET YHTEENSÄ	21,1	29,1

Kaikki konserniyhtiöiden puolesta annetut vakuudet liittyvät viranomaisvelvoitteisiin. Muista vuokrasopimuksista aiheutuvat vastuut koostuvat pääosin kannettavien tietokoneiden vuokravastuista. Muut vastuut sisältävät lähinnä viinien ja konjakkien ostositoumuksia.

Taseen ulkopuoliset varat, päästökauppa

Konserni on osallisena Euroopan unionin päästökaupassa, jossa sille on myönnetty tietty määrä hiilidioksidipäästöoikeuksia tietylle ajanjaksolle vastikkeetta. Altia Oyj esittää vastikkeetta saadut hiilidioksidipäästöoikeudet ns. nettoperiaatteen mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että konserni ei merkitse taseeseensa myönnettyjä päästöoikeuksia eikä veloitetta luovuttaa toteutuneita päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia. Konserni ei myöskään kirjaa tulosvaikuttavasti päästöoikeuksista aiheutuvaa tuottoa tai kulua, mikäli myönnettyt päästöoikeudet riittävät kattamaan veloitteen, joka koskee päästöjä vastaavan päästöoikeusmäärän luovuttamista.

Jos toteutuneet päästöt ylittävät myönnettyt päästöoikeudet, ylimenevistä päästöistä syntyneet velvoitteet kirjataan raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon velaksi taseeseen. Jos toteutuneet päästöt alittavat myönnettyt päästöoikeudet, erotusta ei merkitä taseeseen, vaan se esitetään tilinpäätöksessä liitetietona käypään arvoon arvostettuna.

Altian toteutuneet päästöt alittavat myönnettyt päästöoikeudet. Seuraavassa taulukossa on esitetty päästöoikeuksien muutokset tilikausilla 2019 ja 2018 sekä niiden käyvät arvot:

Päästöoikeudet, kilotonneja	2019	2018
Saadut päästöoikeudet	26,4	26,9
Edelliseltä vuodelta jäljelle jääneet päästöoikeudet	30,6	45,6
Edelliseen vuoteen liittyvien arvioiden tarkennukset	-0,0	0,0
Myydyt päästöoikeudet	-33,0	-20,0
Toteutuneet päästöt	-20,0	-21,9
PÄÄSTÖOIKEUDET 31.12.	4,0	30,6
Jäljelle jääneiden päästöoikeuksien käypä arvo, miljoonaa euroa	0,1	0,7

Vuonna 2019 saadut päästöoikeudet ja toteutuneet päästöt ovat arvioituja tietoja, jotka tarkentuvat kevään 2020 aikana. Altia jatkaa päästökaupan alaisena toimijana päästökauppakauden 2013–2020.

6.3. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Yhtiön lähipiiriin kuuluvat sen tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt, yhteisyritykset ja yhteiset toiminnot. Tytäryhtiöt on esitetty [liitetiedossa 5.2.](#) ja osakkuusyhtiöt, yhteisyritykset ja yhteiset toiminnot [liitetiedossa 5.3.](#) Lähipiiritapahtumina on esitetty sellaiset liiketoimet lähipiirin kanssa, jotka eivät eliminoidu konsernitilinpäätöksessä.

Lähipiiriin kuuluvat myös hallitus, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja heidän perheenjäsenensä sekä näiden henkilöiden määräysvallassa tai yhteisessä määräysvallassa olevat yritykset. Altian lähipiiriä ovat myös yritykset, jotka ovat valtion määräysvallassa, yhteisessä määräysvallassa, tai ovat valtion osakkuusyhtiöitä. Altia on soveltanut helpotusta, minkä perusteella se raportoi ainoastaan merkittävät liiketoimet valtion sidoksissa olevien yritysten kanssa. Lähipiiriliiketoimet tehdään tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Altialla on lähipiiriliiketoimia jatkuvasti suurimman asiakkaansa Alkon kanssa. Liiketoimet Alkon kanssa, sekä muut materiaaliset liiketoimet valtion omistamien yhtiöiden kanssa, on esitetty alla kohdassa Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset.

LÄHIPIIRIN KANSSA OVAT TOTEUTUNEET SEURAAVAT LIIKETAPAHTUMAT

Milj. euroa	2019	2018
Tavaroiden ja palvelujen myynti		
Osakkuusyhtiöt, yhteisyritykset ja yhteiset toiminnot	0,8	0,9
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	76,5	79,2
YHTEENSÄ	77,3	80,1
Tavaroiden ja palvelujen ostot		
Osakkuusyhtiöt, yhteisyritykset ja yhteiset toiminnot	1,9	2,8
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	1,2	1,3
YHTEENSÄ	3,2	4,1
Avoimet saldot tavaroiden ja palvelujen myynneistä ja ostoista		
Myyntisaamiset		
Osakkuusyhtiöt, yhteisyritykset ja yhteiset toiminnot	-	0,1
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	0,9	3,2
Ostovelat		
Osakkuusyhtiöt, yhteisyritykset ja yhteiset toiminnot	0,2	0,3
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	0,1	0,0

JOHDON TYÖSUHDE-ETUUDET

Milj. euroa	2019	2018
Toimitusjohtaja		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	0,3	0,3
Tulospalkkiot ja palkkiot pitkäjänteisestä kannustinjärjestelmästä	-	0,3
Eläke-etuudet	0,1	0,1
YHTEENSÄ	0,4	0,7
Johtoryhmä (ei sisällä toimitusjohtajan työsuhte-etuuksia)		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	1,2	1,9
Eläke-etuudet	0,2	0,3
YHTEENSÄ	1,4	2,2
Hallitus (jäsenet ja varajäsenet)	0,3	0,3

Toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille ei ole myönnetty rahallainoja eikä heidän puolestaan ole annettu vakuuksia tai vastuusitoumuksia.

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta.

6.4. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Konsernilla on osakeperusteinen johdon kannustinjärjestelmä, joka maksetaan osakkeina ja käteisvaroina. Luovutettavat osakkeet kirjataan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan henkilöstökuluihin tasaerinä ja vastaava lisäys omaan pääomaan kannustinjärjestelmän voimassaolon aikana. Muita kuin markkinaperusteisten ehtojen vaikutuksia ei sisällytetä käypään arvoon vaan otetaan huomioon arvioissa jaettavien osakkeiden määrästä. Arvio lopullisesta instrumenttien määrästä päivitetään jokaisena tilinpäätöspäivänä ja arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Myös rahana maksettavat osuudet luokitellaan omalla pääomalla maksettavaksi eräksi ja kirjataan omaan pääomaan arvostettuna käypään arvoon myöntämishetkellä.

Altia Oyj:n hallitus päätti uuden osakepohjaisen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän perustamisesta Altia-konsernin johdolle ja avainhenkilöille. Osakepohjaisen kannustinjärjestelmän tavoitteena on yhdenmukaistaa johdon ja avainhenkilöiden intressit Altian osakkeenomistajien intressien kanssa ja siten yhtiön arvon kasvattaminen pitkällä aikavälillä, sekä sitouttaa johtoa ja avainhenkilöitä Altian strategisten tavoitteiden saavuttamiseen sekä Altian arvokkaimpien avainresurssien sitouttaminen.

PSP 2019-2021 ansaintajakso alkoi vuoden 2019 alusta ja mahdollinen osakepalkkion maksu tapahtuu keväällä 2022 Altian osakkeina. Ohjelmaan soveltuvat suoritusavoitteet perustuvat Altian osakkeen kokonaistuoton suhteelliseen kehitykseen (Relative TSR) sekä Altian osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Ohjelman osallistujien määrä on noin 20 henkilöä.

Mikäli kaikki suoritukseen perustuvat tavoitteet saavutetaan, ohjelman perusteella maksettavien osakepalkkioiden kokonaismäärä on enintään noin 250 000 Altian osaketta. Osakemäärä merkitsee palkkioiden bruttomäärää, josta vähennetään soveltuva ennakonpidätys, jonka jälkeen jäljelle jäävä nettomäärä suoritetaan osallistujille osakkeina.

Osallistujalle muuttuvien palkitsemisjärjestelmien nojalla yksittäisenä vuonna maksettavien palkkioiden yhteisarvo, mukaan lukien pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä sekä lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmä, ei saa ylittää 120 prosenttia osallistujan kiinteästä bruttomääräisestä vuosipalkasta.

Mikäli osallistujan työsuhte Altia-konserniin päättyy ennen osakepalkkion maksamisajankohtaa, osallistuja ei pääsääntöisesti ole oikeutettu palkkioon ohjelman perusteella.

Altia soveltaa osakeomistussuosituksista yhtiön johtoryhmän jäseniin. Suosituksen mukaan johtoryhmän kunkin jäsenen odotetaan säilyttävän omistuksessaan vähintään puolet yhtiön osakepalkkiojärjestelmistä saamistaan netto-osakkeista kunnes hänen osakeomistuksensa arvo Altiaassa vastaa vähintään hänen kiinteän bruttomääräisen vuosipalkkansa määrää.

Osakeperusteiset maksut kaudella 1.1.2019–31.12.2019

Ohjelma	Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä 2019–2024
Tyyppi	osake
Instrumentti	Ansaintajakso 2019–2021
Myöntämispäivä	28.2.2019
Ansaintajakson alkamispäivä	1.1.2019
Ansaintajakson päättymispäivä	31.12.2021
Oikeuden syntymispäivä	31.3.2022
Ansaintaehdot	Suhteellinen TSR ja EPS
Sopimuksen enimmäisaika, vuosina	3,25
Sopimuksen jäljellä oleva aika, vuosina	2,25
Järjestelmän piiriin kuuluvien henkilöiden lukumäärä kauden lopussa	18
Maksutapa	Raha ja oma pääoma

Muutokset tilikauden aikana

Ansaintajakso 2019–2021

1.1.2019

Myönnettyjen osakepalkkioiden määrä kauden alussa	0
Muutokset kauden aikana:	
Myönnetty	219 000
Menetetty	0

31.12.2019

Osakepalkkioiden määrä tilikauden lopussa	219 000
---	---------

Käyvän arvon määrittäminen

Arvonmäärittämissparametrit

Osakehinta myöntämishetkellä, €	7,54
Osakehinta tilikauden lopussa, €	8,18
Odotetut osingot, €	1,17
Riskitön korko, %	-0,29
Käypä arvo, €	1 395 030

Milj. euroa	2019	2018
Osakepalkitsemisen kulu tuloslaskelmassa		
Osakeperusteisten maksujen kuluvaikutus osakkeina maksettavat	0,0	-
Osakeperusteisten maksujen kuluvaikutus käteisenä maksettavat	0,1	-
YHTEENSÄ	0,1	-

6.5. UUSIEN TAI MUUTETTUIEN IFRS-STANDARDIEN JA TULKINTOJEN SOVELTAMINEN

Altia on ottanut käyttöön International Accounting Standards Boardin julkistaman standardin IFRS 16, Vuokrasopimukset, joka tuli voimaan 1. tammikuuta 2019 alkaen.

IFRS 16 Vuokrasopimukset

Altia on 1.1.2019 alkaen soveltanut uutta IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia.

Altia soveltaa käyttöönotossa yksinkertaistettua menettelyä, jonka mukaan vertailutietoja ei oikaista. Uusi standardi vaikuttaa lähinnä vuokralleottajien soveltamaan kirjanpitoikäisyyden ja johtaa siihen, että lähes kaikki vuokrasopimukset merkitään taseeseen. Altia toimii pääsääntöisesti vuokralleottajana. Konsernilla on tavanomaiseen liiketoimintaan liittyviä vuokrasopimuksia kuten toimitiloja, varastoja, autoja, trukkeja ja toimistotekniikkaa. Uusi vuokrasopimusstandardi poistaa aikaisemman jaottelun operatiivisiin vuokrasopimuksiin ja rahoitusleasingsopimuksiin ja sen mukaan valtaosasta Altian vuokrasopimuksia on kirjattu omaisuuserä (vuokratun hyödykkeen käyttöoikeus) ja vuokrien maksamista koskeva rahoitusvelka.

Vuokrasopimusvelka arvostetaan diskonttaamalla odotettavissa olevat vuokramaksut nykyarvoon. Vuokramaksuiksi luetaan kiinteät vuokramaksut, odotettavissa olevat maksut, jotka liittyvät jään-
nösarvotakuisiin ja mahdollinen osto-option toteutushinta, jos sen käyttö on kohtuullisen varmaa. Vuokra-aika on vuokrasopimuksen ei-purettavissa oleva jakso. Mahdolliset jatko-optiot lisätään vuokra-aikaan, jos on kohtuullisen varmaa, että konserni käyttää näitä optioita.

Vuokramaksut diskontataan käyttäen vuokrasopimuksen sisäistä korkoa, jos korko on helposti määritettävissä. Jos sisäistä korkoa ei voida helposti määrittää, käytetään lisäluoton korkoa diskonttokorkona.

Vuokrasopimusvelka ja sitä vastaava käyttöoikeusomaisuuserä arvioidaan uudelleen, jos vuokrasopimuksen alkuperäisten ehtojen mukainen kassavirta muuttuu esim. jos vuokra-aika muuttuu tai jos vuokramaksut muuttuvat indeksin tai vaihtuvan koron perusteella. Vuokrasopimusvelka esitetään taseessa omalla rivillä jaoteltuna lyhytaikaiseen tai pitkäaikaiseen velkaan.

Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan hankintameno perustuen vuokrasopimusvelan alkupe-
räisen arvostuksen määrään. Käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan vuokra-ajan tai vaikutusaikan-
sa kuluessa, riippuen siitä kumpi on lyhyempi jakso.

Aineellisiin hyödykkeisiin liittyvät käyttöoikeusomaisuuserät esitetään taseessa omalla rivillä.

IFRS 16 standardi sisältää alle 12 kk vuokrasopimuksia ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevia helpotuksia. Altia käsittelee vuokrasopimukset, joiden vuokra-aikaa on siirtymähetkellä jäljellä alle 12 kuukautta lyhytaikaisina, ei taseeseen kirjattavina kohdeomaisuuserinä. Valinta on kohdeomaisuuseräluokkakohtainen. Helpotuksia sovelletaan kaikkiin muihin kohdeomaisuuseräluokkiin paitsi autoihin ja toimistoihin, jotka kirjataan taseeseen, vaikka niiden jäljellä oleva vuokra-aika olisi siirtymähetkellä alle 12 kuukautta. Vuokrasopimusvelkaa ei kirjata arvoltaan vähäisistä omaisuuseristä. Altia käyttää raja-arvona 5000 euron hankintahintaa. Rahoitusleasingsopimukset, jotka kuuluvat helpotusten piiriin lyhytaikaisina tai arvoltaan vähäisinä, kirjattiin pois taseesta. Helpotusten piiriin kuuluvien vuokrasopimusten vuokramenot kirjataan kuluksi tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Diskonttokoron määrittämisessä on käytetty kriteereinä kohdeomaisuuserän luokkaa, maantieteellistä sijaintia, valuuttaa, riskittömän koron maturiteettia ja vuokralleottajan luottoriskipreemioita.

Siirtymähetkellä 1.1.2019 konsernin avaavaan taseeseen kirjattiin 10,7 miljoonan euron käyttöoikeusomaisuuserä, pitkäaikaista vuokrasopimusvelkaa 7,1 miljoonaa euroa ja lyhytaikaista vuokrasopimusvelkaa 3,6 miljoonaa euroa.

VUOKRASOPIMUSVELKOJEN JA VUOKRASOPIMUKSIIN LIITTYVIEN SITOUMUSTEN VÄLINEN TÄSMÄYTYS SIIRTYMÄHETKELLÄ

Milj. euroa	
Vuokrasopimukseen liittyvät sitoumukset 31.12.2018	13,6
Diskonttauksen vaikutukset	-0,5
Sovelletut helpotukset	-0,2
Vuokrasopimukset, jotka eivät ole vielä alkaneet, mutta joihin Altia on sitoutunut	-2,5
Muut muutokset	0,3
YHTEENSÄ	10,7

Taseeseen 1.1.2019 merkittyjen vuokrasopimusvelkojen painotettu keskimääräinen lisäluoton korko oli 1,14 %.

IFRS 16 standardi vaikuttaa useisiin Altian raportoimiin tunnuslukuihin. Standardin käyttöönotto vaikuttaa nettovelkaan. Nettovelkaan sisältyvät rahoitusvelat ja vuokrasopimusvelat. Velkaantumistasaste kasvaa ja omavaraisuusaste laskee. Yhtiön rahoituskovenanttien kannalta standardin käyttöönotolla ei ole negatiivista vaikutusta. Rahavirtalaskelmassa esitettävät liiketoiminnan rahavirrat ovat aiempaa suuremmat, koska vuokrasopimusvelan lyhennyksen osuus maksuista luokitellaan rahoitustoimintaan. Vain korkomenon osuus maksuista esitetään edelleen liiketoiminnan rahavirtoina.

Raportointikausi 1.1.2019-31.12.2019 sisältää IFRS 16 -standardin käyttöönoton 1.1.2019 alkaen. IFRS 16 johti 3,8 miljoonan euron positiiviseen vaikutukseen vertailukelpoiseen käyttökäytöseen, 3,7 miljoonan euron negatiiviseen vaikutukseen poistoihin ja 0,1 miljoonan euron negatiiviseen vaikutukseen rahoituskuluihin. Konsernitaseessa 31.12.2019 käyttöoikeuksiin perustuvien omaisuuserien määrä on 10,4 miljoonaa euroa, pitkäaikaisen vuokrasopimusvelan määrä 7,1

miljoonaa euroa ja lyhytaikaisen vuokrasopimusvelan 3,4 miljoonaa euroa. Rahavirtalaskelmassa vuokrasopimukseen liittyvistä maksuista pääoman osuus esitetään osana rahoitustoimintaa ja korko liiketoiminnan rahavirrassa kun aiemmin kaikki operatiivisten vuokrasopimusten vuokrat esitettiin liiketoiminnan rahavirrassa. Vaikutus konsernin liiketoiminnan rahavirtaan 1.1.-31.12.2019 on 3,8 miljoonaa euroa positiivinen ja rahoituksen rahavirtaan 3,7 miljoonaa euroa negatiivinen.

IFRIC -23

IFRIC 23 selkeyttää IAS 12 Tuloverot-standardin kirjaamista ja arvostamista koskevia vaatimuksia kun tuloverojen käsittelyyn liittyy epävarmuutta. Altia on ottanut tulokannan käyttöön 1.1.2019 ja käyttöönotolla ei ollut vaikutusta avaavaan taseeseen 1.1.2019.

6.6. TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

29.1. tiedotettiin osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle 2020.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten lukumäärä olisi seitsemän (7). Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että nykyisistä jäsenistä Tiina Lencioni, Jukka Ohtola, Anette Rosengren, Torsten Steenholt ja Sanna Suvanto-Harsaae valittaisiin uudelleen hallituksen jäseniksi ja uusiksi jäseniksi valittaisiin Jukka Leinonen ja Jyrki Mäki-Kala.

Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että seuraavalla toimikaudella hallituksen jäsenille maksettava palkkio koostuisi kuukausittaisesta toimikausipalkkiosta seuraavasti: 4 000 euroa kuukaudessa, puheenjohtaja; 2 500 euroa kuukaudessa varapuheenjohtaja; 2 000 euroa kuukaudessa, jäsen. Kuukausipalkkion lisäksi hallituksen jäsenille maksettaisiin kokouspalkkio. Kokouspalkkiona maksettaisiin Suomessa asuvalle hallituksen jäsenelle 600 euroa ja ulkomailla asuvalle hallituksen jäsenelle 1 200 euroa kultakin hallituksen tai sen valiokunnan kokoukselta. Matkakulut korvattaisiin yhtiön matkustuspolitiikan mukaisesti.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa myös, että nimitystoimikunnan työjärjestystä muutetaan siten, että kolme suurinta osakkeenomistajaa määräytyisivät jokaisen vuoden kesäkuun ensimmäisenä pankkipäivänä (tällä hetkellä määräytyvät jokaisen vuoden syyskuun ensimmäisenä pankkipäivänä).

Emoyhtiön tilinpäätös

ALTIA OYJ TULOSLASKELMA (FAS)

Milj. euroa	Liite	1.1.–31.12. 2019	1.1.–31.12. 2018
LIIKEVAIHTO	1.	208,7	205,3
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		-1,8	-0,1
Liiketoiminnan muut tuotot	2.	18,4	20,0
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		-121,2	-128,9
Varastojen muutos		-3,9	5,3
Ulkopuoliset palvelut		-0,1	-0,1
Materiaalit ja palvelut yhteensä		-125,1	-123,6
Henkilöstökulut	3.		
Palkat ja palkkiot		-22,5	-23,8
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-6,0	-5,8
Muut henkilösivukulut		-0,7	-0,9
Henkilöstökulut yhteensä		-29,2	-30,6
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot		-11,8	-11,6
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä		-11,8	-11,6
Liiketoiminnan muut kulut	4.	-46,2	-50,5
LIIKETULOS		13,0	8,9

Milj. euroa	Liite	1.1.–31.12. 2019	1.1.–31.12. 2018
Rahoitustuotot ja -kulut	5.		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä		27,7	6,7
Tuotot osuuksista omistusyhteisyhteisöissä		0,9	0,9
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista			
Muilta		-	0,1
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä		0,3	0,4
Muilta		3,0	3,3
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Saman konsernin yrityksille		-0,2	-0,1
Muille		-4,7	-5,4
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		26,9	6,0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		39,9	14,8
Tilinpäätössiirrot	6.		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		1,1	1,0
Konserniavustus		-	-0,0
Tuloverot	7.		
Tilikauden verot		-2,4	-1,7
Laskennalliset verot		-0,1	0,1
Muut välittömät verot		0,1	-0,1
Tuloverot yhteensä		-2,5	-1,7
TILIKAUDEN TULOS		38,6	14,1

ALTIA OYJ TASE (FAS)

Milj. euroa	Liite	31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT	8.		
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		10,0	12,0
Muut pitkävaikutteiset menot		6,2	7,7
Ennakkomaksut		2,0	1,7
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		18,1	21,4
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		2,4	2,4
Rakennukset ja rakennelmat		21,0	21,9
Koneet ja kalusto		26,1	27,8
Muut aineelliset hyödykkeet		0,5	0,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		1,5	1,5
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		51,6	54,2
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		206,8	206,8
Osuudet omistusyhteisyrietyksissä		8,2	8,0
Muut osakkeet ja osuudet		0,8	0,8
Sijoitukset yhteensä		215,9	215,7
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		285,6	291,3

Milj. euroa	Liite	31.12.2019	31.12.2018
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	9.		
Aineet ja tarvikkeet		17,9	21,8
Keskeneräiset tuotteet		10,3	10,3
Valmiit tuotteet/tavarat		9,8	11,6
Ennakkomaksut		0,1	-
Vaihto-omaisuus yhteensä		38,1	43,7
Pitkäaikaiset saamiset	10.		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		14,8	15,8
Laskennalliset verosaamiset		0,6	0,5
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		15,4	16,3
Lyhytaikaiset saamiset	11.		
Myyntisaamiset		26,7	25,3
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		113,0	12,2
Saamiset omistusyhteisyrietyksiltä		0,1	0,1
Muut saamiset		0,0	0,0
Siirtosaamiset		3,2	3,6
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		143,1	41,3
Rahat ja pankkisaamiset		61,0	40,6
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		257,6	141,9
VASTAAVAA YHTEENSÄ		543,2	433,2

ALTIA OYJ TASE (FAS)

Milj. euroa	Liite	31.12.2019	31.12.2018
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	13.		
Osakepääoma		60,5	60,5
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		1,2	1,2
Suojausrahasto		-0,9	0,0
Edellisten tilikausien voitto		57,1	56,8
Tilikauden voitto		38,6	14,1
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		156,6	132,6
Tilinpäätössiirtojen kertymä	14.		
Poistoero		20,5	21,6
Pakolliset varaukset			
Muut pakolliset varaukset		-	0,5
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen	15.		
Lainat rahoituslaitoksilta		65,0	70,0
Eläkelainat		11,3	12,8
Velat saman konsernin yrityksille		2,0	1,8
Laskennalliset verovelat		-	0,0
Muut velat		4,9	4,9
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		83,2	89,5
Lyhytaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta		5,0	5,0
Eläkelainat		1,5	1,5
Ostovelat		13,1	10,4
Velat saman konsernin yrityksille	16.	208,4	117,7
Muut velat		37,2	39,2
Siirtovelat	17.	17,8	15,3
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		283,0	189,1
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		366,2	278,6
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		543,2	433,2

ALTIA OYJ:N RAHAVIRTALASKELMA (FAS)

Milj. euroa	Liite	1.1.-31.12. 2019	1.1.-31.12. 2018
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRRAT			
Tulos ennen veroja		41,0	15,8
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset		11,8	11,6
Pitkäaikaisten varojen nettomyyntivoitot		-0,0	-0,5
Rahoitustuotot ja -kulut		-26,9	-6,0
Poistoeron muutos		-1,1	-1,0
Muut oikaisut		-0,5	0,6
		-16,7	4,8
Käyttöpääoman muutokset			
Vaihto-omaisuuden muutos, lisäys (-) / vähennys (+)		5,6	-5,2
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos, lisäys (-) / vähennys (+)		-0,1	-7,2
Osto- ja muiden velkojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)		1,3	-1,9
Käyttöpääoman muutos		6,7	-14,3
Maksetut korot		-1,5	-1,5
Saadut korot		0,5	0,7
Muut maksetut rahoitustuotot ja kulut		-0,6	-0,6
Maksetut tuloverot		-0,9	-3,2
Rahoituserät ja verot		-2,5	-4,5
		28,6	1,7
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA			
INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-5,9	-7,0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	2.	0,0	0,5
Investoinnit omistusyhteisyytyksiin		-0,2	-
Lainasaamisten takaisinmaksut		1,0	2,0
Saadut osingot	5.	0,9	7,8
		-4,2	3,3

Milj. euroa	Liite	1.1.-31.12. 2019	1.1.-31.12. 2018
RAHOITUKSEN RAHAVIRRAT			
Lyhytaikaisten lainojen nostot	16.	17,9	6,9
Lyhytaikaisten lainojen maksut	16.	-1,6	-20,7
Pitkäaikaisten lainojen nostot		-	20,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	15.	-6,5	-21,3
Maksetut osingot ja muu voitonjako	13.	-13,7	-
Osakeanti henkilöstölle		-	1,2
Maksetut konserniavustukset		-0,0	-
		-3,9	-13,8
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA			
RAHAVAROJEN MUUTOS			
Rahavirrat tilikauden alussa		40,6	49,4
Rahavarojen muutos		20,5	-8,8
		61,0	40,6
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA			

Altia Oyj:n tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti (FAS).

Pysyvät vastaavat ja poistot

Pysyvät vastaavat merkitään taseeseen välittömään hankintamenoa vähennettynä tehdyillä poistoilla. Poistojen perusteena olevat pysyvien vastaavien taloudelliset vaikutusajat ovat

Tavaramerkit	10–15 vuotta
IT-kehittäminen ja ohjelmistot	3–5 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	10–40 vuotta
Koneet ja kalusto	10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Yhtiön pysyvien vastaavien sijoituksissa ovat tytäryhtiöosakkeet sekä muut osakkeet ja osuudet on arvostettu hankintamenoa tai sitä alempana käypään arvoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoa tai todennäköiseen nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Itsevalmistetut tuotteet arvostetaan standardihinnalla, poikkeuksena konjakkituotteet, jotka arvostetaan painotetulla keskihinnalla. Tuotannon kiinteät kustannukset kohdistetaan omien valmisteiden hankintamenoa. Raaka-aineet, tavarat ja tarvikkeet arvostetaan painotetulla keskihinnalla. Uudelleen pakatut valmiit tuotteet arvostetaan standardihintaan tuotantovarastossa.

Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista ja muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta hankinnan ja valmistuksen muuttuvista menoista ja valmiiden tuotteiden osalta kiinteistä yleismenoista, jotka on määritetty normaalin toiminta-asteen mukaisesti. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatu arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Eläkejärjestelyt

Emoyhtiön eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkekulut on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

Konsernitili (Cash Pool)

Konsernilla on käytössä ns. konsernitilijärjestely (Cash Pool), joka mahdollistaa emon ja tytäryhtiöiden tehokkaan varojen hallinnan.

Vuokrasopimukset

Kaikki leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina.

Johdannaisopimukset

Johdannaisopimusten kirjanpitokäsittelyyn sovelletaan kirjanpitolain 5. luvun 2a§:n mukaista käyvän arvon arvostamista.

Johdannaiset sisällytetään käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin, kun ne eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen kriteerejä. Nämä johdannaiset kirjataan taseeseen käypään arvoon kaupankäyntipäivänä ja arvostetaan raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon. Johdannaisten käyvät arvot vastaavat rahamäärää, jonka Altia Oyj joutuisi maksamaan tai se saisi, jos se purkaisi johdannaisopimuksen tilinpäätöspäivänä. Valuuttaterminisopimusten käyvät arvot määritetään käyttäen raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja. Korkeajohdannaisten käyvät arvot lasketaan diskonttaamalla sopimukseen liittyvät tulevat rahavirrat. Hyödykejohdannaisten arvonmäärityksessä käytetään rahoitusmarkkinoilta saatuja käypiä arvoja.

Kaikki esitetyt johdannaissaamiset ja velat on luokiteltu käyvän arvon hierarkiatasolle 1–3. Hierarkiatasot kuvastavat käypiä arvoja määritettäessä käytettävien syöttötietojen merkittävyyttä. Tasolla yksi käyvät arvot perustuvat identtisten rahoitusinstrumenttien julkisiin noteerauksiin. Tasolla kaksi käypää arvoa määritettäessä käytetyt syöttötiedot perustuvat joko noteerattuihin markkinakursseihin ja -hintoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat havainnollistavissa suoraan tai epäsuorasti rahavirtojen diskonttaukseen. Muiden tasolle kaksi luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot vastaavat niiden kirjanpitoarvoja. Tasolla kolme omaisuuserien ja velkojen käyvät arvot pohjautuvat syöttötietoihin, jotka eivät kaikkien merkittävien muuttujien

osalta perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon, vaan ne perustuvat merkittävässä määrin johdon arvioihin ja niiden käyttämiseen yleisesti hyväksytyissä arvostusmenetelmissä.

Rahoitusjohdannaisten käyvät arvot on määritetty käyttämällä raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja.

Suojauslaskenta

Emoyhtiö soveltaa suojauslaskentaa, jolloin käyvän arvon muutos kirjataan oman pääoman suojausrahastoon. Altia Oyj soveltaa rahavirran suojausta tapauskohtaisen harkinnan mukaan osaan valuutta-, korko- ja sähköjohdannaisia. Rahavirtojen suojauksessa suojaudutaan taseeseen merkittyyn tiettyyn omaisuuserään, velkaan tai erittäin todennäköiseen tulevaan liiketoimeen liittyvien rahavirtojen vaihteluilta. Altia Oyj dokumentoi suojausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välisen suhteen sekä riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Tehokkuudella tarkoitetaan suojausinstrumentin kykyä kumota suojattavan riskin toteutumisesta johtuvat muutokset suojattavan erän käyvässä arvossa tai suojatusta liiketoimesta johtuvissa rahavirroissa. Suojaussuhteen katsotaan olevan erittäin tehokas, kun on selvä taloudellinen yhteys suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välillä ja näiden käyvät arvot liikkuvat vastakkaisiin suuntiin johtuen samasta riskistä. Suojauslaskenta lopetetaan, kun suojauslaskennan edellytykset eivät enää täyty.

Suojauslaskennan piirissä olevien johdannaissopimusten käypien arvojen muutoksista aiheutuvat voitot ja tappiot esitetään yhtenevästi suojatun erän kanssa. Rahavirtojen suojaukseksi määritettyjen ja ehdot täyttävien johdannaissopimusten realisoitumattomien käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan oman pääoman suojausrahastoon, kun nämä instrumentit täyttävät suojauslaskennan ehdot ja suojauslaskenta on tehokasta. Tehoton osuus kirjataan välittömästi rahoitustuotoksi tai -kuluksi.

Omaan pääomaan kertynyt kumulatiivinen voitto tai tappio kaupallisiin eriin liittyneistä johdannaisista kirjataan tulosvaikutteisiksi ostojen tai myyntien oikaisueriksi samanaikaisesti suojattavan erän kanssa sillä kaudella, jolla suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Sähköjohdannaisista toteutunut voitto tai tappio kirjataan liiketuloksen yläpuolelle sähköostoihin. Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti eräännyy tai myydään tai kun suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti joko ostojen tai myyntien oikaisuna suojauksen oltua tehokas tai rahoitustuotoksi tai -kuluksi, jos suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna.

Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Saamiset

Saamiset arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Myyntisaamisten myynnit

Myydyt myyntisaamiset kirjataan taseesta pois, kun saaminen on myyty ja kauppahinta saatu. Kustannukset myydyistä myyntisaamisista kirjataan muihin rahoituskuluihin.

Pitkäaikaiset lainat

Pitkäaikaiset lainat on kirjattu hankintahetkellä hankintamenoon.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden tuloksesta Suomen verosäännösten perusteella lasketut verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisten verojen muutos.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

1. LIIKEVAIHTO

Milj. euroa	2019	2018
Toimialoitteinen jakauma		
Alkoholi liiketoiminta	105,0	100,7
Teolliset palvelut	103,4	102,8
Muut	0,3	1,8
YHTEENSÄ	208,7	205,3
Maantieteellinen jakauma		
Kotimaa	157,0	154,9
Eurooppa	50,3	49,3
Muu maailma	1,4	1,0
YHTEENSÄ	208,7	205,3

2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Milj. euroa	2019	2018
Vuokratuotot	1,1	1,0
Energian myyntituotot	3,4	3,4
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	0,0	0,5
Palvelutuotot	11,6	13,3
Muut tuotot	2,4	1,8
YHTEENSÄ	18,4	20,0

3. HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Milj. euroa	2019	2018
Palkat ja palkkiot	22,5	23,8
Eläkekulut	6,0	5,8
Muut henkilösivukulut	0,7	0,9
YHTEENSÄ	29,2	30,6

Milj. euroa	2019	2018
Luontoisedut (verotusarvo)	0,7	0,7

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	2019	2018
Työntekijät	210	209
Toimihenkilöt	208	218
YHTEENSÄ	418	427

Johdon palkat ja palkkiot, milj. euroa	2019	2018
Toimitusjohtaja	0,3	0,6
Hallituksen jäsenet	0,3	0,3

Hallituksen ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset

Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta.

4. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Milj. euroa	2019	2018
Vuokratkulut	2,0	2,2
Markkinointikulut	5,9	6,2
Energiakulut	7,2	7,2
Matkustus- ja edustusikulut	1,1	1,3
Huolto- ja ylläpitokulut	6,0	6,2
IT-kulut	5,6	6,4
Ostetut palvelut	5,4	6,8
Myyntiin liittyvät muut kulut	5,5	5,7
Muut kulut	7,4	8,6
YHTEENSÄ	46,2	50,5
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	0,2	0,1
Veroneuvonta	0,0	0,0
Muut palkkiot	0,2	0,5
YHTEENSÄ	0,4	0,6

Ympäristökulut

Yhtiön ympäristökuluilla ei ollut olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen eikä taloudelliseen asemaan.

5. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Milj. euroa	2019	2018
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	27,7	6,7
Osakkuusyrietyksiltä	0,9	0,9
Muilta	-	0,1
Osinkotuotot yhteensä	28,6	7,8
Korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0,3	0,4
Muilta	0,2	0,1
Korkotuotot yhteensä	0,5	0,4
Muut rahoitustuotot		
Muilta	2,7	3,3
Muut rahoitustuotot yhteensä	2,7	3,3
RAHOITUSTUOTOT YHTEENSÄ	31,9	11,5
Korkokulut		
Saman konsernin yrityksille	0,2	0,1
Muille	1,4	1,6
Korkokulut yhteensä	1,6	1,7
Muut rahoituskulut		
Muille	3,3	3,8
Muut rahoituskulut yhteensä	3,3	3,8
RAHOITUSKULUT YHTEENSÄ	4,9	5,5
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	26,9	6,0
Käyvän arvon suojauksista on on tuloslaskelman rahoituseriin merkitty seuraavat erät:		
Muut rahoitustuotot		
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	-0,0	0,1

6. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Milj. euroa	2019	2018
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus:		
Aineettomat oikeudet	0,1	-0,3
Muut aineettomat hyödykkeet	-	-0,0
Rakennukset ja rakennelmat	0,8	0,7
Koneet ja kalusto	0,2	0,6
Muut aineelliset hyödykkeet	-0,0	-0,0
YHTEENSÄ	1,1	1,0

7. TULOVEROT

Milj. euroa	2019	2018
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-2,4	-1,7
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	0,1	-0,1
Laskennallisen verosaamisen muutos	-0,1	0,1
YHTEENSÄ	-2,5	-1,7

8. PYSYVIEN VASTAAVIEN ERITTELY

Milj. euroa	2019	2018
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	32,7	30,1
Lisäykset	0,1	0,9
Vähennykset	-	-0,0
Siirrot erien välillä	1,5	1,7
Hankintameno 31.12.	34,3	32,7
Kertyneet poistot 1.1.	-20,7	-17,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	0,0
Tilikauden poisto	-3,7	-3,2
Kertyneet poistot 31.12.	-24,3	-20,7
KIRJANPITOARVO 31.12.	10,0	12,0
Liikearvo		
Hankintameno 1.1.	17,6	17,6
Hankintameno 31.12.	17,6	17,6
Kertyneet poistot 1.1.	-17,6	-17,6
Kertyneet poistot 31.12.	-17,6	-17,6
KIRJANPITOARVO 31.12.	-	-
Muut aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	24,3	24,3
Lisäykset	-	0,0
Hankintameno 31.12.	24,3	24,3
Kertyneet poistot 1.1.	-16,6	-15,0
Tilikauden poisto	-1,6	-1,6
Kertyneet poistot 31.12.	-18,2	-16,6
KIRJANPITOARVO 31.12.	6,2	7,7
Aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut		
Hankintameno 1.1.	1,7	2,8
Lisäykset	1,8	0,6
Siirrot erien välillä	-1,5	-1,7
KIRJANPITOARVO 31.12.	2,0	1,7

Milj. euroa	2019	2018
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	2,4	2,5
Vähennykset	-	-0,0
KIRJANPITOARVO 31.12.	2,4	2,4
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	95,9	94,8
Lisäykset	1,1	1,0
Siirrot erien välillä	0,7	0,6
Vähennykset	-	-0,5
Hankintameno 31.12.	97,8	95,9
Kertyneet poistot 1.1.	-74,0	-71,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	-	0,5
Tilikauden poisto	-2,7	-2,7
Kertyneet poistot 31.12.	-76,8	-74,0
KIRJANPITOARVO 31.12.	21,0	21,9
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	116,2	110,1
Lisäykset	1,3	3,0
Vähennykset	-0,0	-1,0
Siirrot erien välillä	0,8	4,0
Hankintameno 31.12.	118,3	116,2
Kertyneet poistot 1.1.	-88,4	-85,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	0,0	0,8
Tilikauden poisto	-3,8	-4,1
Kertyneet poistot 31.12.	-92,2	-88,4
KIRJANPITOARVO 31.12.	26,1	27,8
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	0,5	0,5
Hankintameno 31.12.	0,5	0,5
KIRJANPITOARVO 31.12.	0,5	0,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	1,5	4,7
Lisäykset	1,5	1,5
Siirrot erien välillä	-1,5	-4,7
KIRJANPITOARVO 31.12.	1,5	1,5
TUOTANTOTOIMINNAN KONEIDEN JA LAITTEIDEN TASEARVO 31.12.	25,6	27,1

Milj. euroa	2019	2018
Sijoitukset		
Osudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	358,3	358,3
Lisäykset	103,2	-
Vähennykset	-103,2	-
Hankintameno 31.12.	358,3	358,3
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-151,5	-151,5
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-151,5	-151,5
KIRJANPITOARVO 31.12.	206,8	206,8
Osudet omistusyhteisyhteisöissä		
Hankintameno 1.1.	8,0	8,0
Lisäykset	0,2	-
KIRJANPITOARVO 31.12.	8,2	8,0
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	0,8	0,8
KIRJANPITOARVO 31.12.	0,8	0,8

9. VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuuden jälleenhankintahinnan ja aktivoidun hankintameno välillä ei ole olennaista eroa.

10. PITKÄAIKAISET SAAMISET

Milj. euroa	2019	2018
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	14,8	15,8
Laskennalliset verosaamiset		
Suojausrahastoon kirjatut	0,2	-
Pakollisesta varauksesta johtuvat	-	0,1
Käyttöomaisuuden hyllypoistot	0,4	0,4
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	0,6	0,5
PITKÄAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	15,4	16,3

11. LYHYTAIKAISET SAAMISET

Milj. euroa	2019	2018
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	3,2	3,0
Lainasaamiset*	103,2	-
Konsernitilisaamiset	0,5	0,4
Muut saamiset	4,6	4,8
Johdannaiset	0,2	0,1
Siirtosaamiset	1,4	3,9
Yhteensä	113,0	12,2
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	0,1	0,1
Yhteensä	0,1	0,1
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset**	26,7	25,3
Muut saamiset	0,0	0,0
Siirtosaamiset	3,2	3,6
Yhteensä	29,9	29,0
LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	143,1	41,3

Siirtosaamiset

Siirtosaamisten olennaiset erät:

Johdannaiset	0,4	1,6
Versaamiset	-	0,6
Muut	2,9	1,5
Yhteensä	3,2	3,6

* liittyy konsernin sisäisiin rakennemuutoksiin

** Ei sisällä myytyjä myyntisaamiaisia

12. KÄYVÄN ARVON LIITETIEDOT (JOHDANNAISET)

Milj. euroa	2019		2018		Käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset	Käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset
	Käypä arvo 31.12.	Tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset	Käypä arvo 31.12.	Tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset		
Johdannaiset						
Korkojohdannaiset (taso 2)	-1,2	-	-1,2	-	-1,3	-1,3
Valuuttajohdannaiset (taso 2)	-0,2	-0,0	-0,2	0,1	0,1	-0,0
Hyödykejohdannaiset (taso 2)	0,3	-	0,3	-	-	1,3
YHTEENSÄ	-1,1	-0,0	-1,1	0,1	0,1	0,0

13. OMA PÄÄOMA

Milj. euroa	2019	2018
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	60,5	60,5
Osakepääoma 31.12.	60,5	60,5
Suojausrahasto 1.1.	0,0	-0,4
Lisäykset ja vähennykset	-0,9	0,4
Suojausrahasto 31.12.	-0,9	0,0
Sidottu oma pääoma yhteensä	59,6	60,5
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1,2	1,2
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	70,9	56,8
Osingonjako	-13,7	-
Tilikauden voitto	38,6	14,1
Vapaa oma pääoma yhteensä	96,9	72,1
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	156,6	132,6
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma		
Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1,2	1,2
Voitto edellisiltä tilikausilta	70,9	56,8
Osingonjako	-13,7	-
Tilikauden voitto	38,6	14,1
JAKOKELPOINEN OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	96,9	72,1
Yhtiön osakepääoma:		
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa	36 140 485	36 140 485

14. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Milj. euroa	2019	2018
Poistoero		
Aineettomat oikeudet	2,6	2,7
Muut aineettomat hyödykkeet	0,1	0,1
Rakennukset ja rakennelmat	2,7	3,5
Koneet ja kalusto	15,1	15,3
Muut aineelliset hyödykkeet	-0,0	-0,0
YHTEENSÄ	20,5	21,6

15. VIERAS PÄÄOMA

Milj. euroa	2019	2018
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	65,0	70,0
Eläkelainat	11,3	12,8
Velat saman konsernin yrityksille	2,0	1,8
Laskennalliset verovelat	-	0,0
Muut velat	4,9	4,9
YHTEENSÄ	83,2	89,5

16. VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE

Milj. euroa	2019	2018
Ostovelat	0,7	1,3
Lainat samaan konserniin kuuluville yrityksille*	103,2	29,3
Konsernitilivelat	102,1	84,3
Johdannaiset	0,0	0,1
Muut siirtovelat	2,4	2,8
YHTEENSÄ	208,4	117,7

* liittyy konsernin sisäisiin rakennemuutoksiin

17. SIIRTOVELAT

Milj. euroa	2019	2018
Siirtovelkojen olennaiset erät:		
Lomapalkka- ja muut palkkavelat	5,1	5,4
Sopimusalennusvelat	0,7	0,5
Ostomenot ja muut kulujaksotukset	9,6	7,9
Verot	0,8	-
Johdannaiset	1,7	1,5
YHTEENSÄ	17,8	15,3

18. VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

Milj. euroa	2019	2018
Konserniyritysten puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	18,5	18,5
Takaukset	5,9	5,3
VAKUUKSET YHTEENSÄ	24,4	23,8
Vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Käyttö- ja rahoitusleasingvastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	0,6	0,6
Yli vuoden kuluttua erääntyvät	0,7	0,5
Yhteensä	1,2	1,1
Vuokravastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	0,6	0,7
Yli vuoden kuluttua erääntyvät	0,8	1,4
Yhteensä	1,5	2,1
Muut vastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	5,1	3,6
Yhteensä	5,1	3,6
VASTUUSITOUMUKSET YHTEENSÄ	7,8	6,8

Kiinteistöinvestointien alv-vastuu

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuosina 2011–2019 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 1,3 miljoonaa euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2028.

Johdannaissopimukset Milj. euroa	2019	2018
Sähköjohdannaiset		
Käypä arvo	0,3	1,3
Nimellisarvo	1,3	1,9
Määrä (TWh)	0,1	0,1
Emoyhtiön ulkoiset valuuttatermiinit		
Käypä arvo	-0,4	0,1
Nimellisarvo	28,3	64,6
Emoyhtiön sisäiset valuuttatermiinit		
Käypä arvo	0,2	0,0
Nimellisarvo	13,8	18,9
Korkojohdannaiset		
Käypä arvo	-1,2	-1,3
Nimellisarvo	20,0	20,0

Päästöoikeudet (kilotonnia)	2019	2018
Saadut päästöoikeudet	26,4	26,9
Edelliseltä vuodelta jäljelle jääneet päästöoikeudet	30,6	45,6
Edelliseen vuoteen liittyvien arvioiden tarkennukset	-0,0	0,0
Myydyt päästöoikeudet	-33,0	-20,0
Toteutuneet päästöt	-20,0	-21,9
PÄÄSTÖOIKEUDET 31.12.	4,0	30,6
Jäljelle jääneiden päästöoikeuksien käypä arvo, milj. EUR	0,1	0,7

Vuonna 2019 saadut päästöoikeudet ja toteutuneet päästöt ovat arvioituja tietoja, jotka tarkentuvat kevään 2020 aikana. Altia jatkaa päästökaupan alaisena toimijana päästökauppa-kauden 2013–2020.

19. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Lähipiirin kanssa toteutetut transaktiot tehdään markkinaehtoisesti. Asiasta on kerrottu tarkemmin konsernin [liitetiedossa 6.3](#). Lähipiiritiedot johdon palkkioista on esitetty Altia Oyj:n [liitetiedossa 3](#).

Hallituksen voitonjakoesitys

Altia Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 31.12.2019 taseen mukaisesti 96 936 528,11 euroa, josta tilikauden voitto on 38 585 786,54 euroa

Emoyhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia tilikauden päättymisen jälkeen.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2019 jaetaan osinkoa 0,42 euroa osakkeelta.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 12. päivänä helmikuuta 2020.

Sanna Suvanto-Harsaae
Puheenjohtaja

Anette Rosengren

Kim Henriksson

Tiina Lencioni

Torsten Steenholt

Kai Telanne

Jukka Ohtola

Pekka Tennilä
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä, 12. päivänä helmikuuta 2020

PricewaterhouseCoopers Oy
tilintarkastusyhteisö

Ylva Eriksson
KHT

Tilintarkastuskertomus

Altia Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisäätöiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Altia Oyj:n (y-tunnus 1505555-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 1.6.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

OLENNAISUUS

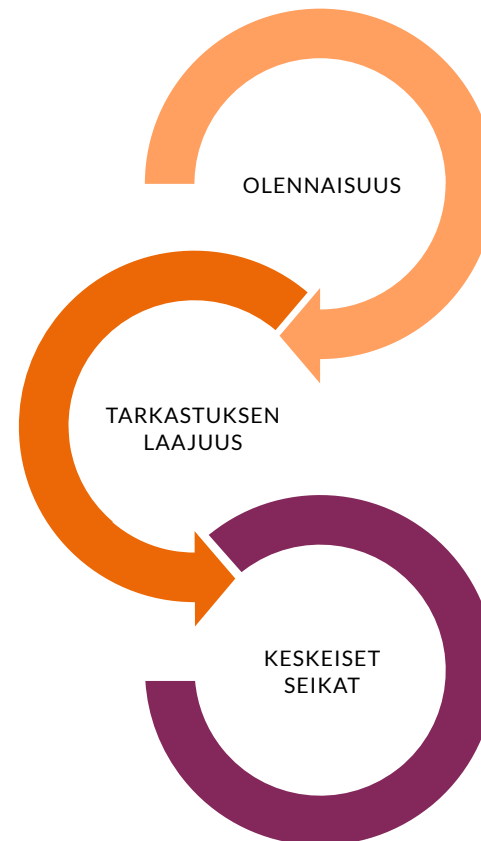
- Konsernitilinpäätökselle määritetty olen-
naisuus: 3,5 miljoonaa euroa

TARKASTUKSEN LAAJUUS

- Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuteen sisältyi emoyhtiö sekä kaikki merkittävät tytäryhtiöt kattaen valtaosan konsernin liikevaihdosta, varoista ja veloista

KESKEISET SEIKAT

- Myynnin tuloutus
- Vaihto-omaisuuden arvostus

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella. Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatus konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle
määritetty olennaisuus

3,5 miljoonaa euroa

Olennaisuuden määrittämi-
sessä käytetty vertailukohde

1 % konsernin liikevaihdosta

Perustelut vertailukohteen
valinnalle

Konsernin tulos on vaihdellut viime vuosina huomattavasti ja kannattavuuteen on vaikuttanut muun muassa ohran hintavaihtelu. Näin ollen valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi liikevaihdon, koska tämä muodostaa vakaan vertailukohdan vuodesta toiseen. Lisäksi tilinpäätöksen lukijat käyttävät yleisesti sitä arvioidessaan konsernin suoriutumista. Valitsimme sovellettavaksi prosenttiosuudeksi 1 % liikevaihdosta, joka on tilintarkastusstandardeissa yleisesti hyväksytyjen määrällisten rajojen puitteissa.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Altia-konsernin rakenteen, toimialan, taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit, sekä yksittäisten konserniyhtiöiden koon, toiminnan luonteen ja riskit. Altia-konsernilla on toimintoja Pohjoismaissa, Baltiassa ja Ranskassa. Pohjoismaiden tytäryhtiöiden kirjanpito hoidetaan osin Suomessa keskitetysti.

Suoritimme konsernitarkastuksessa toimenpiteitä kaikille merkittävälle kirjanpidon tileille kattaen valtaosan konsernin liikevaihdosta, varoista ja veloista. Lisäksi suoritimme analyttisiä toimenpiteitä konsernitasolla muille kirjanpidon tileille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**Myyntituloutus**

Konsernitilinpäätöksen liitetieto 1.1

Konsernin tulovirrat syntyvät omien tuotteiden sekä päämiest tuotteiden myynnistä, sopimusvalmistuksesta sekä teollisten tuotteiden myynnistä.

Transaktiohintaa voi sisältää myös muuttuvia vastikkeita kuten volyymialennuksia, bonuksia, markkinointitukia ja tuotepalautuksia.

Kaudelle kuuluvien muuttuvien vastikkeiden kirjanpidollinen käsittely on vaihtelevien sopimusehtojen vuoksi monitahoinen ja osin johdon harkintaa edellyttävä osa-alue. Tämän vuoksi olemme katsoneet liikevaihdon kirjaamisen oikealle kaudelle olevan tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustyöhömmä on sisällynyt muun muassa seuraavia toimenpiteitä:

- Muodostimme ymmärryksen eri tulovirtojen luonteesta sekä käytetyistä sopimusehdoista.
- Olemme otospohjaisesti verranneet valittujen myyntitapahtumien ja muutuvien vastikkeiden kirjanpidollista käsittelyä taustalla olevien myyntisopimusten ehtoihin.
- Arvioimme konsernin laadintaperiaatteita liikevaihdon tuloutukseen liittyen.
- Olemme valinneet otoksen kirjatuista myyntilaskuista ja verranneet saatuja maksuja kirjattuihin myyntitapahtumiin.
- Olemme tarkastaneet joulukuussa 2019 ja tammikuussa 2020 kirjattuja myyntilaskuja otospohjaisesti ja testanneet, onko myyntituotot kirjattu oikealle tilikaudelle.
- Valittujen liikevaihdon ja myyntisäämistien saldojen osalta pyysimme vahvistukset asiakkailta.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**Vaihto-omaisuuden arvostus**

Vaihto-omaisuuden nettomäärä 31.12.2019 oli 92,0 miljoonaa euroa ja se muodostaa merkittävän osan konsernin varoista.

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintameno- tai todennäköiseen nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Itse valmistettujen tuotteiden arvostus perustuu standardihintaan tai painotettuun keskihintaan. Tuotannon kiinteät kustannukset kohdistetaan omien valmisteiden hankintameno.

Johto käyttää harkintaa ja oletuksia arvioissaan epäkuranttiusvarauksen tarvetta. Tässä arvioissa huomioidaan hitaasti kiertävät ja kausiluonteiset tuotteet, tuoteportfolion muutokset sekä myynnin ennusteet.

Näistä seikoista johtuen vaihto-omaisuuden arvostus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustyöhömmä on sisällynyt muun muassa seuraavia toimenpiteitä:

- Muodostimme ymmärryksen varaston arvostukseen liittyvistä kontrolleista.
- Arvioimme epäkuranttiusvarauksen riittävyttä ja tarkistimme, että varaus on laskettu konsernissa noudatettavien laskentaperiaatteiden mukaisesti.
- Tarkastimme itse valmistettujen tuotteiden osalta hankintameno oikeellisuutta vertaamalla oston toteutuneista tuotantokustannuksista relevanttiin markkinadataan ja muuhun hintadataan.
- Vertasimme varastossa olevien tuotteiden kirjanpitoarvoa ostolaskuihin ja myyntihintoihin todentaaksemme, että tuotteet on kirjattu hankintameno- tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon.
- Valittujen varastolokaatioiden osalta olimme läsnä vaihto-omaisuuden fyysisessä inventoinnissa tai täsmäytimme kolmannelta osapuolelta saadun vahvistuksen varaston saldoista kirjanpitoon.

Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme.

Konsernitilinpäätöksen tai emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisuuden riskejä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimen-

piteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 29.3.2016 alkaen yhtäjaksoisesti 4 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonamme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 12. helmikuuta 2020

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Ylva Eriksson
KHT

ALTIA

ALTIA OYJ

PL 350, 00101 Helsinki

+358 207 013 013

communications@altiagroup.com

www.altiagroup.com